

การวิจัยและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ดวงใจ บุญยะภาส

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
พฤษภาคม 2559

การวิจัยและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

บทคัดย่อ
ของ
ดวงใจ บุญยะภาส

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
พฤษภาคม 2559

ดวงใจ บุญยะภาส. (2559). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3. ปรินทิพพานิช ปร.ด. (การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข, อาจารย์ ดร.สุพร เชื้อเมฆ, อาจารย์ ดร.รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จากข้อมูลทั้งบริบทภายในและภายนอกโรงเรียน โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้อ่าน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ศึกษาพื้นที่ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้ปกครอง และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระยะที่ 2 สร้างและตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมในด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้อง (Accuracy) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จากโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555 เกี่ยวกับความสามารถด้านภาษาอยู่ในระดับสูงและระดับต่ำ 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค จำนวน 213 คน และระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน โดยทดลองใช้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ขนาดละ 1 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยจนสิ้นสุดโครงการ จำนวน 152 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดและแต่ละช่วงเวลาในการวัด ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรพหุนามแบบวัดซ้ำ (Repeated Measures MANOVA) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน 3 ประการ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านผู้ปกครอง โดยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์กับแนวทางการเรียนรู้แบบสรรค์สร้าง ความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดแรงจูงใจ และแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก แสดงให้เห็นชัดเจนว่าความร่วมมือระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะทำให้การพัฒนาการอ่านของนักเรียน ประสบผลสำเร็จได้

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน การนำไปใช้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยเริ่มตั้งแต่ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายการศึกษาของโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน บทบาทของครูผู้สอนที่สำคัญ คือ นำนโยบายของผู้บริหารโรงเรียน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้หรือพฤติกรรมในการอ่าน ของนักเรียน รวมทั้งผู้ปกครองซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน คือ การสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการอ่าน ทั้งแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน และการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้หรือพฤติกรรมในการอ่าน และจากการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทยระดับชาติ และอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา และครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่พัฒนาขึ้น มีคุณสมบัติเหมาะสมในด้านการใช้ ประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้อง (Accuracy)

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น เมื่อพิจารณาจากขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากการวัดแต่ละช่วงเวลา พบว่า การวัดแต่ละช่วงเวลามีผลให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น ผู้ปกครองกับนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ทำให้มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งนักเรียนมีความสนใจ และกระตือรือร้นในการอ่านมากยิ่งขึ้น

RESEARCH AND DEVELOPMENT OF A LEARNING MODEL WITH FAMILY AND SCHOOL
INVOLVEMENT TO IMPROVE THE READING ABILITY OF GRADE 1-3 STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
DUANGJAI BOONYAPHAT

A large, faint, circular watermark of the Srinakharinwirot University seal is centered on the page. The seal features a central grid pattern with a cross-like design, surrounded by Thai script and a dotted border.

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the
Doctor of Education Degree in Research and Development on Human Potentials
at Srinakharinwirot University

May 2016

Duangjai Boonyaphat. (2016). *Research and Development of a Learning Model with Family and School Involvement to Improve the Reading Ability of Grade 1-3 Students*. Dissertation, Ph.D. (Research and Development on Human Potentials). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Orn-uma Charoensuk, Dr.Suwaporn Semheng, Dr.Ratchaneeya Klinnamhom.

The main objective of this research was to develop a learning module which integrated the involvement of family and school in order to improve the reading ability of Prathomsuksa Primary 1 to 3 students. The first phase of this research was to identify approaches to improve reading ability. Document analysis and indepth interviews with key informants were used to collect data. The second phase was to develop and verify a learning module which integrated the involvement of family and school. Key informants and the sample for this phase consisted of 5 experts and 213 teachers. The third phase was to determine the results using the developed learning module in different sized schools and various testing times. The target population for the third phase consisted of schools under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission. Three schools willing to participate were selected for the study by purposive sampling, one small, one medium, and one large. A total of 152 students were engaged in the research from beginning to end, which consisted of 12 weeks of reading. The statistics used for data analysis include frequency, mean, standard deviation, repeated measures MANOVA and content analysis.

The study found that; The method to improve the reading ability of Grade 1-3 students found that there are 3 factors, i.e., student, school, and family related to improve the reading ability of grade 1-3 students. These factors concerned with self constructivism, motivation, students' learning styles and the coordination of family and school. The Learning Model consisted of 3 stages; Planning, Implementation, and Evaluation. The process began with school administrators' support leading to teachers and parents practice. The Model met the evaluation scales on Utility, Feasibility, Propriety and Accuracy. The results of using the developed learning module found that students at all levels improved their reading ability. The reading ability of grade 1-2 students, according to different sizes of schools, found statistically significant differences at .05 level while grade 3 students' reading abilities were not different between schools. When differences in time of testing was considered, it was found that the reading ability of grade 1-3 students was statistically significantly different at .05 level. It was also found that the principals, teachers, parents, and students, were satisfied with the learning module. Not only the students' benefites from the improvement of their reading ability,

a close relationship was also developed between students and parents during the reading activity. Moreover, the students spent their free time fruitfully and became more interested and enthusiastic readers.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
ของ
ดวงใจ บุญยะภาส

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิ โยเหลา)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญ)

..... ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข)

..... ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2558 และสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข และอาจารย์ ดร.รัชนีย์ญา กลิ่นน้ำหอม คณะกรรมการควบคุม ปรินญาณิพนธ์ในการให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการเรียนสาขาวิชาการวิจัย และพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้และแนวคิดในการศึกษาวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง และรองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย เชิงคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงบันดาลใจ และมีความสุขในการนำวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพมาใช้ในการทำปรินญาณิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมร เจนจิจะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสม อาจารย์ ดร.พวงเพ็ญ สว่างใจ นายธัญญา เรืองแก้ว นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์ นางศิริพร สุวรรณศรี นางกาญจนา นริตติย และนางสุพรรณิ ธงชัย ที่กรุณาให้คำปรึกษาและเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญ ณ ที่กรุณาเป็น ประธานสอบปากเปล่าปรินญาณิพนธ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่งในการปรับปรุงแก้ไข ปรินญาณิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ศึกษาพิเศษที่รับผิดชอบงานภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย และผู้ปกครองทุกคน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นักวิชาการศึกษาและนักศึกษาฝึกประสบการณ์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ดวงใจ บุญยะภาส

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	คำถามการวิจัย.....	3
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน.....	13
	มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	14
	ระดับความสามารถในการอ่าน.....	20
	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน.....	22
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้	
	เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน.....	26
	มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้.....	26
	การจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง.....	35
	แรงจูงใจในการอ่าน.....	42
	รูปแบบการเรียนรู้.....	45
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถ	
	ในการอ่าน.....	47
	หนังสือสำหรับเด็ก.....	49
	การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design).....	55
	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis).....	67
	มาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (The Joint Committee on Standards	
	for Educational Evaluation).....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
การดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	122
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	215
สรุปผลการวิจัย.....	216
อภิปรายผลการวิจัย.....	224
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	232
ข้อเสนอแนะ.....	232
บรรณานุกรม.....	234
ภาคผนวก.....	246
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	247
ภาคผนวก ข แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	249
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์.....	259
ภาคผนวก ง แบบตอบรับการเข้าร่วมการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	279
ภาคผนวก จ ผลการพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item- Objective Congruence: IOC).....	281
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	294

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของพฤติกรรมนิยม (Behaviorist) และปัญญานิยม (Cognitive).....	30
2 ลักษณะสำคัญในแต่ละองค์ประกอบของวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในวิธีการวิจัยเชิงผสมผสานวิธีการ	56
3 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผล การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละ ภูมิภาค.....	79
4 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษา ระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค.....	82
5 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 30 ปี.....	83
6 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัล ด้านการสอนภาษาไทย.....	85
7 จำนวนศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทยจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษา ระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค.....	90
8 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	92
9 จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการประเมินความสามารถ ในการอ่านระดับดี และระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้.....	93
10 จำนวนผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	95
11 การดำเนินการวิจัย ระยะที่ 1.....	98
12 ผลการพิจารณาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจากผู้เชี่ยวชาญ.....	101
13 โรงเรียนที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	102
14 คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	102

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 จำนวนข้อของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	103
16 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ใช้ในการตรวจสอบ คุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3.....	105
17 จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัย.....	114
18 แบบแผนการทดลอง.....	115
19 เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน.....	117
20 จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน.....	119
21 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย.....	122
22 การดำเนินการวิจัย.....	123
23 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย.....	148
24 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียง ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	150
25 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	153
26 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียง ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามระดับการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่าน	156
27 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียง ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามระดับการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่าน	157
28 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียง ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่าน.....	158
29 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามระดับการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่าน.....	159
30 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามระดับการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่าน.....	160

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่าน.....	161
32 การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบกับกลุ่มของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	163
33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียน แต่ละขนาดจากการสอบการอ่านออกเสียง.....	164
34 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาด จากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	165
35 การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบ แต่ละช่วงเวลา.....	165
36 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่าน ออกเสียงแต่ละช่วงเวลา.....	166
37 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่าน เพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา.....	167
38 ผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบกับกลุ่มของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	168
39 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาด จากการสอบการอ่านออกเสียง.....	169
40 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาด จากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	170
41 การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบ แต่ละช่วงเวลา.....	170
42 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบ อ่านออกเสียงแต่ละช่วงเวลา.....	171
43 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่าน เพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา.....	172
44 ผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบกับกลุ่มของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	173

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
45 การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบ แต่ละช่วงเวลา.....	174
46 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบ อ่านออกเสียงแต่ละช่วงเวลา.....	175
47 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่าน เพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา.....	175
48 รายชื่อหนังสือที่นักเรียนอ่าน.....	181
49 ความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน.....	183
50 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	187
51 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	188
52 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	189
53 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียน ของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	191
54 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียน ของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	192
55 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียน ของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	193
56 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของครูผู้สอน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	194
57 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของครูผู้สอน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	195
58 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของครูผู้สอน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	195
59 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	196

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
60	ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	197
61	ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	197
62	ข้อดีและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองสำหรับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน...	198
63	ข้อดีและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนสำหรับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน.....	204

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	12
2 องค์ประกอบของการอ่าน.....	16
3 รูปแบบแผนผัง.....	19
4 ขั้นตอนการพัฒนาการอ่านสำหรับเด็ก.....	21
5 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้.....	27
6 เขตรอยต่อของการพัฒนา (Zone of Proximal Development: ZPD).....	38
7 ระดับของการช่วยเหลือหรือชี้แนะ (Scaffolding).....	40
8 ประเภทของแรงจูงใจ.....	43
9 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบลู่เข้า (Triangulation Design: Convergence Model).....	58
10 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบการแปลงข้อมูล (แปลงข้อมูลเชิงคุณภาพสู่ข้อมูลเชิงปริมาณ) (Triangulation Design: Data Transformation Model Transforming QUAL Data into QUAN)	59
11 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบการตรวจสอบความตรงของข้อมูลเชิงปริมาณ (Triangulation Design: Validating Quantitative Data Model).....	60
12 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบพหุระดับ (Triangulation Design: Multilevel Model).....	61
13 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลองระยะเดียว วิธีการประเมินเชิงปริมาณเป็นหลัก (One-Phase Embedded Design: Experimental Model by Quantitative Dominant).....	62
14 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลอง 2 ระยะ วิธีการประเมินเชิงคุณภาพเป็นหลัก (Two-Phase Embedded Design: Experimental Model by Qualitative Dominant).....	63
15 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลอง 2 ระยะ วิธีการประเมินเชิงปริมาณเป็นหลัก (Two-Phase Embedded Design: Experimental Model by Quantitative Dominant).....	64
16 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบสหสัมพันธ์ (Two-Phase Embedded Design: Correlational Model).....	64

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
17 แบบแผนอธิบาย: รูปแบบอธิบายติดตาม (Explanatory Design: Follow-Up Explanation Model).....	65
18 แบบแผนอธิบาย: รูปแบบการเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Explanatory Design: Participant Selection Model).....	66
19 แบบแผนสำรวจบุกเบิก: รูปแบบการพัฒนาเครื่องมือ (Explanatory Design: Instrument Development Model).....	66
20 แบบแผนสำรวจบุกเบิก: รูปแบบการพัฒนาสารบบ (Exploratory Design: Taxonomy Development Model).....	67
21 กรอบการดำเนินการวิจัย.....	121
22 แนวคิดและทฤษฎีในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	137
23 ขั้นตอนการดำเนินการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	145
24 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	151
25 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	151
26 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	152
27 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	154
28 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	154
29 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	155

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมแห่งการเรียนรู้การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต เพราะการได้อ่านมากก็จะทำให้มีความรู้มาก ผลของการอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะทางปัญญา สามารถวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม การอ่านจึงนับเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนและการใช้ชีวิตนอกห้องเรียน ดังนั้นการอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากการศึกษานโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย พบว่า มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านการอ่าน โดยเมื่อพิจารณาแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่าน พบว่า คณะรัฐมนตรีมีมติให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2552-2561 เพื่อปลูกฝังการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2552: ออนไลน์) สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษา ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดเร่งรัด ส่งเสริม และพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน โดยให้มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการอ่าน การเขียน ของนักเรียน การจัดทำข้อมูลการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนาและปรับปรุงหนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม และหนังสือเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งการวัดและประเมินผลการอ่านของผู้เรียน เป็นระยะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2555: 1-2)

อย่างไรก็ตามผลการประเมินผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.94 ซึ่งใกล้เคียงกับผลการทดสอบตามมาตรฐานการทดสอบแห่งชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านการอ่าน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.68, 54.48 และ 47.19 ตามลำดับ และจากผลการประเมินการอ่านจากโครงการ ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) ปี ค.ศ. 2009 พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ โดยนักเรียนประมาณร้อยละ 43 รู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ต่ำกว่าระดับพื้นฐาน ประมาณร้อยละ 37 รู้เรื่องการอ่านในระดับพื้นฐาน ร้อยละ 20 มีความรู้และทักษะการอ่านสูงกว่าระดับพื้นฐาน และร้อยละ 0.3 รู้เรื่องการอ่านในระดับสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. 2000 พบว่า นักเรียนที่รู้เรื่องการอ่านที่ระดับต่ำเพิ่มมากขึ้น ขณะที่นักเรียน ที่รู้เรื่องการอ่านระดับสูงลดน้อยลง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กไทยร้อยละ 74 อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง

กล่าวคือ อ่านไม่ออก วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก ตีความไม่ได้ และไม่สามารถใช้ภาษาให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2556: 5; สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2556: ออนไลน์; สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2554: 61-64; และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2556: 74)

จากผลการประเมินด้านการอ่านข้างต้นแสดงให้เห็นว่ายังมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน โดยรูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning) 2) การเรียนรู้วิธีการนำประสบการณ์มาสังเคราะห์จนเกิดเป็นกระบวนทัศน์ (Mental model) 3) การเรียนรู้ด้วยแรงจูงใจภายใน (Internal motivation) 4) การเรียนรู้ตามความถนัดของแต่ละบุคคล (Multiple intelligence) และ 5) การเรียนรู้กิจกรรมทางสังคม (Social learning) (วิจารณ์ พานิช. 2555: 4-7) แนวคิดของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) ตามแนวคิดของเพียเจต์ (Jean Piaget) และไวทสกี (Lev Vygotsky) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยมีฐานความเชื่อที่ว่าผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริงและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Santrock. 2006: 212; Vygotsky. 1978: 7) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนที่อยู่ในวัยเด็กตั้งแต่ระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา ครอบครัวและโรงเรียนมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการเรียนรู้ (Bandura. 1986: 120; Jung; & Han. 2013: 93)

นอกเหนือจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยตนเองแล้ว ผลการวิจัยของมุลิสและคนอื่น ๆ (Mullis; et al. 2012: 20) ยังพบว่าแรงจูงใจมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง เจตคติที่ดี และความรู้สึกสนุกสนานในการอ่านส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนด้วย เช่นเดียวกับ วิจารณ์ พานิช (2555: ออนไลน์) ที่กล่าวไว้ว่าในการเรียนการสอนนั้นมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ขาดแรงบันดาลใจ (inspiration) หรือแรงจูงใจ (motivation) ในการเรียน ดังนั้นหน้าที่ของผู้สอนจึงไม่เพียงเฉพาะสอนเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังต้องทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจและให้กำลังใจ (reinforcement) ในการเรียนให้กับนักเรียนด้วย ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าบุคคลจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อได้รับแรงจูงใจที่ดี ซึ่งแนวคิดของแรงจูงใจนี้กล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน ตามแนวคิดที่ว่าคนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบที่ตนเองพึงพอใจจะเกิดผลสำเร็จได้ดี เพราะผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียนรู้มากขึ้น (R.S.Dunn; K. Dunn; & Perrin. 1994: 3)

จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้ความสำคัญและผลการประเมินด้านการอ่านของนักเรียนไทยทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่าการพัฒนาการอ่านเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและต้องได้รับการดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ต่อไป การวิจัยครั้งนี้จึงได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construct) และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation) และรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) เป็นฐานคิดในการวิจัย และสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีการประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือและเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการอ่านและพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน เนื่องจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง และรูปแบบการเรียนรู้ยังไม่เคยมีการศึกษาวิจัยมาก่อน ทั้งนี้พบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจะเป็นงานวิจัยที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาวิธีการสอนในห้องเรียนด้วยรูปแบบต่าง ๆ จึงทำให้ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ขึ้น โดยศึกษากับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ด้วยแนวคิดที่ว่าผู้เรียนระดับประถมศึกษาเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้ดำเนินการวิจัยกับโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากการศึกษา พบว่า ขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการใช้ภาษา (Joan. 2001: 2-6) สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) ทั้งนี้ผู้วิจัยหวังว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนจะเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และจะเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลไปสู่การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีแนวทางอย่างไร
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ควรมีลักษณะอย่างไร

3. ผลจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกันเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายหลักของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนอกจากจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ระบุไว้ว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนรู้โดยให้มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพแล้ว ยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และนักเรียน ตลอดจนได้ร่วมรับรู้พัฒนาการด้านการอ่านของนักเรียน สำหรับนักเรียนนอกจากจะได้ฝึกฝนทักษะการอ่านโดยมีผู้ปกครองให้ความดูแลและช่วยเหลือแล้ว ยังมีโอกาสได้เลือกหนังสืออ่านตามความสนใจและความชอบของตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะอ่านหนังสือมากยิ่งขึ้น เป็นการเสริมสร้างความสุขในการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลไปสู่การเป็นผู้อ่านที่ยั่งยืน นอกจากนี้สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษายังสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดขอบเขตของการวิจัย โดยแบ่งการดำเนินการเป็น 3 ระยะ แต่ละระยะมีวิธีการดำเนินการวิจัยและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการศึกษาข้อมูลในภาพกว้างและภาพย่อย มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

การศึกษาข้อมูลภาพกว้าง

เป็นการศึกษาข้อมูลแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในภาพรวม โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย โดยกระจายตามภูมิภาค ดังนี้

1. บริบทภายในโรงเรียน

1.1 วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- 1.1.1 หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503
- 1.1.2 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
- 1.1.3 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
- 1.1.4 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 1.1.5 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

1.3 สัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ดังนี้

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค* จำแนกตามขนาดของโรงเรียน** รวมโรงเรียน จำนวน 36 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน และครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 36 คน

* การแบ่งภูมิภาค จำแนกตามเกณฑ์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2553: ออนไลน์)

** การแบ่งขนาดของโรงเรียน ปรับจากเกณฑ์ของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน) และโรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป) (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2555: ออนไลน์)

1.3.2 ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษามากกว่า 30 ปี ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดของโรงเรียน ขนาดละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 36 คน

1.3.3 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทย ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดของโรงเรียน ขนาดละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 36 คน

2. บริบทภายนอกโรงเรียน ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษา ระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค รวมศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย จำนวน 12 คน

การศึกษาข้อมูลภาพย่อย

เป็นการศึกษาข้อมูลแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้ปกครอง ดังนี้

1. บริบทภายในโรงเรียน

1.1 สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 3 คน

1.2 สัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมนักเรียน จำนวน 6 คน ดังนี้

1.2.1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนการประเมินความสามารถในการอ่าน ระดับ “ดี” จำแนกตามขนาดโรงเรียน ขนาดละ 1 คน รวมนักเรียน จำนวน 3 คน

1.2.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนการประเมินความสามารถในการอ่าน ระดับ “ควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้” จำแนกตามขนาดโรงเรียน ขนาดละ 1 คน รวมนักเรียน จำนวน 3 คน

2. บริบทภายนอกโรงเรียน ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นผู้ปกครองของนักเรียนในข้อ 1.2 รวมผู้ปกครอง จำนวน 6 คน ดังนี้

2.1 ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนการประเมินความสามารถในการอ่านระดับ “ดี” จำแนกตามขนาดโรงเรียน ขนาดละ 1 คน รวมผู้ปกครอง จำนวน 3 คน

2.2 ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนการประเมินความสามารถในการอ่านระดับ “ระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้” จำแนกตามขนาดโรงเรียน ขนาดละ 1 คน รวมผู้ปกครอง จำนวน 3 คน

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 มาสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยเมื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แล้ว มีการตรวจสอบคุณภาพโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร จำนวน 3 คน ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จำนวน 5 คน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย จำนวน 1 คน ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทยระดับชาติ ได้แก่ รางวัลครูภาษาไทยดีเด่นของคุรุสภา รางวัลครูเกียรติยศ และรางวัลครูสอนดี จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข และให้ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 รวมจำนวน 213 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาาระดับสูงและระดับต่ำ 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พิจารณาอีกครั้งและนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยการตรวจสอบคุณภาพเป็นการพิจารณาด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้อง (Accuracy) จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินีลลี และแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) โดยการตรวจสอบคุณภาพแต่ละครั้งมีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำตามลำดับ

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน เป็นการศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปทดลองใช้ในโรงเรียนเป้าหมาย ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนที่ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ความสามารถในการอ่าน
 - 2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน หมายถึง แบบแผนที่สร้างขึ้นสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ของครอบครัวและโรงเรียน ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง แรงจูงใจในการเรียนรู้ และรูปแบบการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage) เป็นการประชุมเตรียมความพร้อมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งร่วมกันวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม ในขั้นตอนนี้โรงเรียนมีบทบาทหลักในการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage) เป็นการปฐมนิเทศ โดยการประชุมชี้แจง ผู้ปกครองและนักเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งในส่วนของการปฐมนิเทศ โรงเรียนจะมีบทบาทหลักในการดำเนินการ จากนั้นเป็นการทดลองใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในขั้นตอนนี้ครอบครัวมีบทบาทในการดำเนินการร้อยละ 80 สำหรับโรงเรียนมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามแผนการที่ได้วางแผนไว้ โดยมีบทบาทร้อยละ 20

ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage) เป็นการประเมินความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนหลังจากเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 การตรวจสอบบันทึกการอ่าน และการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัย ในขั้นตอนนี้โรงเรียน มีบทบาทหลักในการดำเนินการ

2. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน หมายถึง ขั้นตอนหรือแผนงานในการพัฒนา หรือสร้างเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการวิจัยครั้งนี้ ให้ความสำคัญกับปัจจัย 3 ประการ คือ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวคิด สำหรับสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนและครอบครัวในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

3. ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียง และการอ่าน เพื่อความเข้าใจ วัดโดยการทดสอบการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยแบบทดสอบ ที่สร้างขึ้นคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

4. ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน โดยศึกษาข้อมูลจากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง รวมทั้งจากการตรวจสอบบันทึกการอ่านของนักเรียน

5. ระดับของความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน หมายถึง ความถี่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองและนักเรียน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ระดับดีมาก	หมายถึง	ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในสมุดบันทึกการอ่านครบ 7 วัน ต่อสัปดาห์
กลุ่มที่ 2 ระดับดี	หมายถึง	ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในสมุดบันทึกการอ่าน 4-6 วัน ต่อสัปดาห์
กลุ่มที่ 3 ระดับพอใช้	หมายถึง	ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในสมุดบันทึกการอ่าน 1-3 วัน ต่อสัปดาห์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้เป็นฐานคิดในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศิกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) ประกอบด้วยการสร้างความรู้เชิงปัญญาของเพียเจต์ (Jean Piaget) เป็นการจัดการเรียนรู้ตามพัฒนาการในแต่ละวัย การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ และการเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือลงมือกระทำ (พรรณี ชูทัย เจนจิต. 2545: 76-103; ทิศนา แคมมณี. 2555: 66; Santrock. 2006: 36-46; Tuckman; & Monetti. 2011: 66-70; & Ormrod. 2012: 307-311) โดยแนวปฏิบัติที่นำมาใช้ ได้แก่ การให้นักเรียนได้ปฏิบัติ

กิจกรรมการอ่านอย่างอิสระและหลากหลายด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินร่วมกับครูผู้สอน เพื่อน และผู้ปกครองผ่านเนื้อหากิจกรรมการอ่านที่มีการเชื่อมโยงสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์ มาก่อน รวมทั้งการสร้างความรู้ทางสังคมของไวโกตสกี (Lev Vygotsky) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การให้ความช่วยเหลือนักเรียน ทั้งจากครูผู้สอน เพื่อน หรืออื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาจากระดับ พัฒนาการที่เป็นอยู่ไปสู่ระดับพัฒนาการที่สามารถพัฒนาไปถึงได้ (Seng; et al. 2003: 56-58; & Omrod. 2012: 317) โดยแนวปฏิบัติที่นำมาใช้ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือหรือชี้แนะนักเรียน ทั้งในขั้นตอนการเริ่มต้นอ่าน ระหว่างการอ่าน หรือหลังการอ่าน เพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการอ่าน ประกอบด้วย แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) และแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) คือ ความต้องการอิสระในการตัดสินใจ ด้วยตนเอง (The Need for Autonomy) ความต้องการเป็นผู้ที่มีความสามารถ (The Need for Competence) ความต้องการในการเป็นส่วนหนึ่งหรือการมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น (The Need for Belonging and Relatedness) ความต้องการมีความภาคภูมิใจ (The Need for Self-Esteem) และความต้องการ การมีส่วนร่วมและความเพลิดเพลิน (The Need for Involvement and Enjoyment) (Raffini. 1996: 3-16) และแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ของเฟรมมิง ที่เรียกว่า VARK Model หรือ VARK Learning Styles (Fleming 2012: Online) คือ การเรียนรู้ด้วยภาพ (Visual Strategies for Learning: V) การเรียนรู้ด้วยตัวอักษร (Read/Write Strategies for Learning: R) การเรียนรู้ด้วยเสียง (Aural Strategies for Learning: A) และการเรียนรู้ ด้วยการกระทำ (Kinesthetic Strategies for Learning: K) (Fleming 2012: Online)

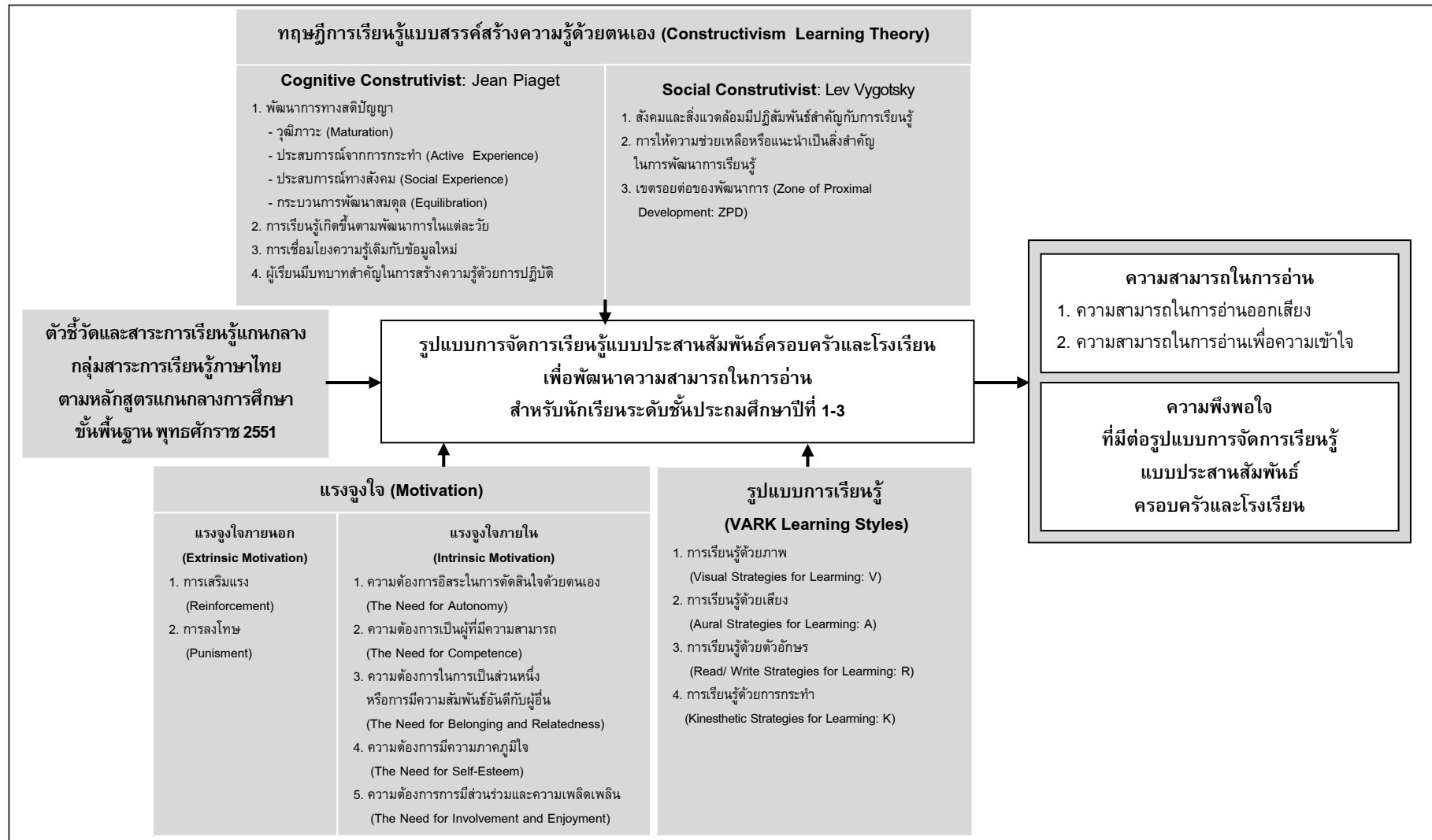
2. ความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการอ่าน พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยสรุปได้แก่ สามารถอ่านออกเสียง รู้และเข้าใจความหมาย สรุปสาระสำคัญ และวิเคราะห์สิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552: 7-12) ซึ่งการวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่าน 2 ส่วน คือ การวัดความสามารถในการอ่านออกเสียง และการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยความสามารถดังกล่าวจะเป็นฐานในการพัฒนา สู่ความสามารถในการอ่านระดับที่สูงขึ้น สำหรับแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการอ่านของนักเรียน แต่ละระดับชั้นที่สร้างขึ้นมีความแตกต่างกันโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของนักเรียนแต่ละระดับชั้น

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ความสามารถในการอ่าน ข้อมูลจากการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การอ่าน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งข้อมูล ดังกล่าวทำให้ทราบข้อมูลเชิงลึกที่สามารถอธิบายสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพื่อนำไปสู่ การจัดการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นบนพื้นฐานของสภาพความเป็นจริง จากนั้นนำมาสร้างเป็นรูปแบบการจัด

การเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย และศึกษาผลที่เกิดขึ้น ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน
 - 1.1 มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 1.2 ระดับความสามารถในการอ่าน
 - 1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน
 - 2.1 มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 การจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง
 - 2.3 แรงจูงใจในการอ่าน
 - 2.4 รูปแบบในการเรียนรู้
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน
3. หนังสือสำหรับเด็ก
4. การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design)
5. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
6. มาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation)

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน จะนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

- 1.1 มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.1.2 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 1.1.3 ประเภทของการอ่าน
 - 1.1.4 องค์ประกอบของการอ่าน
 - 1.1.5 กระบวนการอ่าน
 - 1.1.6 วิธีการอ่าน
- 1.2 ระดับความสามารถในการอ่าน
- 1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน

1.1 มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1.1 ความหมายของการอ่าน

จากการศึกษาความหมายของการอ่าน สรุปได้ว่าการอ่าน คือ การแปลสัญลักษณ์หรือตัวอักษร (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1,364) และการทำความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่อ่าน กล่าวคือ เป็นการรับรู้ความหมาย มีการแปลความ หรือตีความจากข้อความหรือถ้อยคำที่ดีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์หรือจารึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือที่ปรากฏในรูปของสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยความเข้าใจในการอ่านเป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถอ่านแล้วเข้าใจและรับรู้ความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้ (เปลื้อง ณ นคร. 2538: 14-16; วัฒนะ บุญจับ. 2541: 100; บุญศิริ ภิญญาธินันท์. 2545: 1; กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. 2551: 87; จีรวัดน์ เพชรรัตน์; และ อัมพร ทองใบ. 2555: 256; สุรางศรี วิเศษ. 2554: 1; Harris; & Sipay. 1971: 13; Witty; Freeland; & Brotberg. 1971: 8; Venezky. 1976: 6; Downing; & Leong. 1982: 4; Finn. 1985: 2; Rubin. 1993: 5; Tompkins. 2003: 33; Rayner; et al. 2012: 19) ซึ่งในความหมายตามนัยของการทำความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษรนั้นยังครอบคลุมไปถึงการนำความรู้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (บันลือ พงกษะวัน. 2532: 2; เจื้อจันท์ ไหวพริบ. 2542: 80; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2546: 7; ธนู ทดแทนคุณ; และ กานต์วี แพทย์พิทักษ์. 2552 : 52)

1.1.2 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

จุดมุ่งหมายในการอ่านขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านว่าจะอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจุดมุ่งหมายในการอ่านแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การอ่านเพื่อความรู้ และการอ่านเพื่อความบันเทิง โดยการอ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อรับทราบข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด หรือทราบคำตอบของสิ่งที่ต้องการ ซึ่งสาระความรู้ที่ได้รับนั้นจะช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถในการเรียน และการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านตำรา สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สำหรับการอ่านเพื่อความบันเทิงเป็นการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินรื่นเริง และช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียด การอ่านประเภทนี้ผู้อ่านจะมีความสุข ความสนุกสนาน และผ่อนคลายกับเนื้อเรื่องสำนวนภาษา และอื่น ๆ จึงนับว่าเป็นการพักผ่อนอย่างหนึ่ง การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น บทกวี เป็นต้น (กองทัพ เคลือบพนิชกุล. 2542: 89-90; สุวรรณฯ ตั้งที่ชะรักษ. 2554: 64; จีรวัดน์ เพชรรัตน์; และ อัมพร ทองใบ. 2555: 262-263; Grellete. 2010: 3-4) ซึ่งจากจุดมุ่งหมายของการอ่านข้างต้น จึงกล่าวได้ว่าการอ่านมีความสำคัญ คือ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน

1.1.3 ประเภทของการอ่าน

จากการศึกษาประเภทของการอ่าน พบว่า การจำแนกประเภทของการอ่านขึ้นอยู่กับเกณฑ์ต่าง ๆ อาทิ การแบ่งประเภทการอ่านจากการคำนึงถึงเสียงเป็นหลัก การยึดสื่อที่นำมาใช้เป็นหลัก การพิจารณาวิธีการอ่านเป็นหลัก การเน้นที่ความมุ่งหมายในการอ่าน เป็นต้น (วรรณิ โสมประยูร. 2553: 134) สำหรับวิธีการที่นิยมนำมาใช้จัดประเภทของการอ่าน คือ การคำนึงถึงเสียงเป็นหลัก โดยแบ่งได้เป็น

2 ประเภท ได้แก่ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ โดยการอ่านออกเสียง เป็นการอ่านให้เกิดเสียงดัง (Sound Reading) คือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษร ถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ออกมา ให้ถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำ การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านให้ตนเองหรือผู้อื่นฟัง โดยการอ่านออกเสียงนี้ ผู้อ่านจำเป็นต้องทำความเข้าใจข้อความที่อ่านพร้อม ๆ ไปด้วยกับการเปล่งเสียงด้วย และการอ่านในใจ เป็นการอ่านไม่ออกเสียงหรืออ่านเงียบ (Silent Reading) การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ถูกต้องและรวดเร็ว การอ่านในใจนี้หากมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ การจับใจความก็จะคล่องแคล่ว ทำให้สามารถอ่านได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งจะมีผลในการพัฒนาการอ่านโดยตรง (นภดล จันทรเพ็ญ. 2531: 75-78; วัณณะ บุญจับ. 2541: 104-122; กองเทพ เคลือบพณิชกุล. 2542: 93; กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. 2551: 96-100)

1.1.4 องค์ประกอบของการอ่าน

การอ่านมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ผู้อ่าน ตัวอักษร (หรือสาร) ความหมาย การเลือกความหมาย และการนำไปใช้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ (สนิท ตั้งทวี. 2529: 281; อรทัย วิมลโนธ และคนอื่น ๆ. 2539: 102-103; มุกดา ลิบลับ. 2542: 125; ธนู ทดแทนคุณ; และ กานต์วี แพทย์พิทักษ์. 2552: 52; Tompkins. 2003: 33-45)

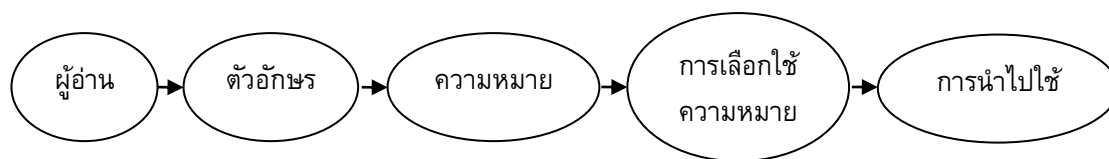
1) ผู้อ่าน ผู้อ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนแรกที่ทำให้เกิดการอ่าน เพราะถ้าไม่มีผู้อ่านการอ่านก็ไม่เกิดขึ้น และการรับข้อมูลจะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2) ตัวอักษร เนื่องจากตัวอักษรคือสัญลักษณ์ ดังนั้นการมองเห็นตัวอักษร คำหรือข้อความที่อ่าน จึงเป็นการตระหนักหรือระลึกประสบการณ์จากการถูกกระตุ้นด้วยสัญลักษณ์ที่เห็น ซึ่งถ้าผู้อ่านมองเห็นตัวอักษรแล้วอ่านได้ แต่ไม่เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ก็ยังไม่ถือว่าเป็นการอ่านที่สัมฤทธิ์ผล

3) ความหมาย ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของตัวอักษรและเข้าใจความหมายของข้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร

4) เลือกความหมาย ในการอ่านผู้อ่านต้องอ่านแล้วทราบว่าผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายให้คำหรือข้อความนั้นมีความหมายว่าอย่างไร ถ้าผู้แต่งและผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกันก็สามารถอ่านได้ความที่ถูกต้อง หากเข้าใจไม่ตรงกันก็ทำให้เข้าใจผิดได้เช่นกัน กล่าวคือ ในการอ่านผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับคำทั้งการอ่านคำและเข้าใจความหมายของคำ ทั้งนี้ผู้อ่านที่คล่องแคล่วจะสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีเนื่องจากสามารถเข้าใจคำได้อย่างรวดเร็ว และสามารถประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาเพื่อนำไปสู่การเข้าใจความหมาย

5) การนำไปใช้ การอ่านจะประสบผลสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับการที่ผู้อ่านมองเห็นตัวอักษร เข้าใจความหมายของตัวอักษร สามารถเลือกหาความหมายที่ดีหรือถูกต้องที่สุดไปใช้ทั้งในการเรียนรู้ เช่น การสร้างสรรค์โครงการ หรือการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จนกระทั่งเกิดประโยชน์แก่ตนเองต่อสังคมต่อไป การอ่านจึงจะถือว่าเป็นการอ่านที่สมบูรณ์ หรืออาจจะเรียกว่า “อ่านเป็น”

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของการอ่าน

ที่มา: ธนู ทดแทนคุณ; และ กานต์วี แพทย์พิทักษ์. (2552). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.

หน้า 52.

1.1.5 กระบวนการอ่าน

จากการศึกษากระบวนการอ่าน พบว่า สามารถจำแนกกระบวนการอ่านโดยพิจารณาจาก 2 มุมมอง ได้แก่ ส่วนประกอบของกระบวนการอ่าน และขั้นตอนการอ่าน โดยมุมมองแรก คือ ส่วนประกอบของกระบวนการอ่าน ซึ่งส่วนประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอ่าน มีดังนี้ (Burns; Roe; & Ross. 1999: 5-15)

1) การรับสัมผัส (Sensory Aspects of Reading) กระบวนการอ่านเริ่มต้นจากการรับสัมผัสซึ่งประกอบด้วย การมองเห็น และการได้ยิน

2) การรับรู้ (Perceptual Aspects of Reading) การรับรู้เป็นการผสมผสานของการรับสัมผัสไปถึงกระบวนการทางสมอง เพราะเมื่อสมองรับรู้จากการมองเห็นซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการจำแนกสิ่งที่เห็นทั้งขนาดและรูปร่าง การรับรู้จากการมองเห็นจึงหมายถึงความสามารถในการเห็นความเหมือนและความแตกต่างของรูปที่เห็น ซึ่งมีความสำคัญเพราะตัวอักษรหรือคำที่เห็นอาจจะมีรูปที่คล้ายคลึงกันแต่มีความแตกต่างกันในเรื่องของเสียงและความหมาย การรับรู้จากการได้ยินมีความเกี่ยวข้องกับการจำแนกเสียงทั้งเสียงที่เหมือนและเสียงที่แตกต่าง สำหรับการรับรู้นี้จะนำไปสู่การแปลความหมายของคำหรือข้อความที่อ่าน

3) ความต่อเนื่อง (Sequential Aspects of Reading) การอ่านในภาษาต่าง ๆ จะมีรูปแบบการอ่านทั้งการอ่านจากซ้ายไปขวา หรือจากบนลงล่าง การเคลื่อนสายตาจึงต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องขณะที่อ่าน

4) ประสบการณ์ (Experiential Background and Reading) การรับรู้และการเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านเกิดขึ้นจากประสบการณ์ ผู้เรียนที่มีประสบการณ์มากจะสามารถเข้าใจความหมายของคำและสาระสำคัญจากการอ่านได้ดี สำหรับประสบการณ์อาจหมายถึงประสบการณ์ทางตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อม เช่น การได้ยินผู้อื่นเล่า การมองเห็นจากภาพ เป็นต้น

5) ความสัมพันธ์ระหว่างการคิดและการอ่าน (The Relationship Between Reading and Thinking) เนื่องจากการอ่านคือกระบวนการคิด นอกจากผู้อ่านต้องเข้าใจสัญลักษณ์ที่มองเห็นแล้วยังต้องเข้าใจความหมายซึ่งอาจเป็นความหมายโดยนัย รวมทั้งเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียนสามารถประเมินแนวคิดและประยุกต์ใช้แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งทักษะเหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดทั้งสิ้น ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านสามารถเสริมสร้างทักษะการคิดได้โดยการถามคำถามจากเรื่องที่อ่าน เช่น การใช้คำถามว่า “อย่างไร” หรือ “ทำไม”

6) ความสัมพันธ์ของการอ่านสู่การเรียนรู้ (The Relationship of Reading to Learning) หมายถึง การที่บุคคลเรียนรู้เพื่อการอ่านและอ่านเพื่อการเรียนรู้ การเรียนรู้เพื่อการอ่านขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ การฝึกฝน และการเสริมแรง ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้จึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบเหล่านี้เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้ดีขึ้น และเมื่อผู้เรียนได้พัฒนาหรือมีความสามารถในการอ่านแล้ว ต่อมาผู้เรียนจะใช้อ่านในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เช่น เรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม วรรณกรรม เป็นต้น สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาผู้เรียนจะ “เรียนรู้เพื่ออ่าน” แต่เมื่ออยู่ในระดับที่สูงขึ้นผู้เรียนจะ “อ่านเพื่อการเรียนรู้”

7) การอ่านเป็นกระบวนการเชื่อมโยง (Reading as an Association Process) ผู้อ่านจะต้องเชื่อมโยงแนวคิดกับถ้อยคำภาษาที่ใช้ รวมทั้งการเชื่อมโยงภาษาพูดและภาษาเขียน

8) จิตใจกับกระบวนการอ่าน (Affective Aspects of the Reading Process) ความสนใจ เจตคติ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน โดยความสนใจ เจตคติ และการรับรู้ความสามารถของตนเองในทางบวกมีความสำคัญในการอ่านของผู้เรียน

9) การสร้างความรู้ (Constructive Aspects of the Reading Process) การสร้างความรู้ผู้อ่านจะใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ตั้งแต่ การรับสัมผัส การรับรู้ ความต่อเนื่อง จนถึงการตอบสนองทางจิตใจ

กระบวนการอ่านที่พิจารณาจากมุมมองขั้นตอนการอ่าน พบว่า กระบวนการอ่านมีความเกี่ยวข้องกับ 5 ขั้นตอน ดังนี้ (Tompkins. 2003: 33-45)

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการอ่าน (Prereading) ขั้นตอนนี้ไม่ใช่การอ่านหน้าแรกหรือประโยคแรกของหนังสือ แต่หมายถึงการกระตุ้นความรู้เดิมของผู้อ่านหรือโครงสร้างทางปัญญาเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน ขั้นตอนการเตรียมการอ่าน ประกอบด้วย การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน การเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนบุคคล การเชื่อมโยงประสบการณ์การรู้หนังสือที่มีอยู่เดิม การเชื่อมโยงสาระสำคัญหรือความสนใจพิเศษ การคาดการณ์ การศึกษาตัวอย่างข้อความ และการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 2 การอ่าน (Reading) ขั้นตอนนี้เป็นการเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค หรือสิ่งที่อ่าน หมายถึง เมื่อเห็นคำต่าง ๆ ซึ่งประกอบเป็นข้อความแล้วเข้าใจความหมายตามลำดับ ในการอ่านผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับคำ ทั้งการอ่านคำและเข้าใจความหมายของคำ ทั้งนี้ผู้อ่านที่คล่องแคล่วจะสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีเนื่องจากสามารถเข้าใจคำได้อย่างรวดเร็ว และสามารถประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาเพื่อนำไปสู่การเข้าใจความหมาย ขั้นตอนการอ่าน ประกอบด้วย การคาดการณ์ และการประยุกต์ทักษะและวิธีการอ่าน การใช้วิธีการอ่าน

ได้แก่ การอ่านร่วมกัน (Shared Reading) การอ่านกลุ่มย่อย (Guided Reading) การอ่านอิสระ (Independent Reading) การจับคู่อ่าน (Buddy Reading) และการอ่านออกเสียง (Reading Aloud to Student) การอ่านภาพประกอบ แผนภูมิ และแผนผัง การอ่านเนื้อหาจากต้นจนจบเรื่อง การอ่านเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่ง เพื่อศึกษาข้อมูลสำคัญจากเรื่อง และการจดบันทึก

ขั้นตอนที่ 3 การตอบสนอง (Responding) ขั้นตอนนี้หมายถึงการที่ผู้อ่านตอบสนองกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งอาจใช้วิธีการเขียนหรือวาดภาพแสดงความรู้ความคิดจากสิ่งที่อ่านหรือการสร้างจินตภาพ (Creating mental images) ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น เช่น การสร้างแผนภาพโครงเรื่อง นอกจากนี้ในการตอบสนองยังใช้การพูดคุยร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนหรือผู้อื่นเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ซึ่งวิธีการนี้ผู้เรียนจะได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านร่วมกับเพื่อน ๆ หรือผู้อื่น นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถใช้การตั้งคำถาม (Questioning) เกี่ยวกับเรื่องที่ผู้เรียนอ่าน

ขั้นตอนที่ 4 การสำรวจ (Exploring) เป็นการที่ผู้อ่านย้อนกลับไปอ่านเรื่องอย่างละเอียด เพื่อพิจารณาเรื่องทั้งสาระและถ้อยคำภาษาที่ใช้ สำหรับการให้ความสำคัญกับคำผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำ ทั้งเสียงและไวยากรณ์ รวมทั้งการสร้างประโยค

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการประยุกต์ใช้ (Applying) เป็นการนำความหมายจากข้อความที่อ่านไปสร้างความคิดใหม่หรือประยุกต์วิธีการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมการอ่าน เช่น การสร้างสรรค์โครงงาน ซึ่งโครงงานดังกล่าวอาจจะเกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียน การสนทนา การแสดง ศิลปะ เป็นต้น

1.1.6 วิธีการสอนอ่าน

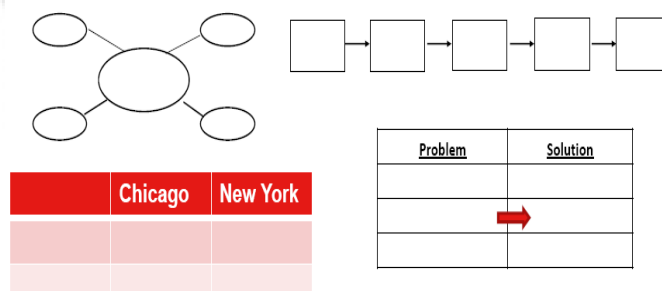
วิธีการสอนอ่านโดยทั่วไปมีดังนี้ (Dymock; & Nicholson. 2010A: 25-28; 2010B: 166-178; 2012: 57-60)

1) การใช้ความรู้พื้นฐาน (Activation background knowledge) ความรู้เดิมที่มีจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ความรู้เดิมจะเป็นฐานในการเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องที่อ่านให้กับผู้อ่าน เช่น ถ้าในชั้นเรียนนักเรียนจะต้องอ่านเกี่ยวกับเรื่องของประเทศต่าง ๆ และครูผู้สอนพบว่านักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศดังกล่าว ครูผู้สอนจะต้องช่วยเสริมโดยสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประเทศนั้น ๆ ก่อนที่จะให้นักเรียนเริ่มอ่าน ครูผู้สอนอาจจะนำเสนอแผนที่ของประเทศดังกล่าว พูดคุยเกี่ยวกับจำนวนประชากรหรือภาษาที่ใช้ในประเทศนั้น การที่นักเรียนมีความรู้พื้นฐานหรือความรู้เดิมจะทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่รู้กับสิ่งที่กำลังอ่านในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจึงต้องช่วยเสริมสร้างความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่าน ช่วยสอนความหมายของคำสำคัญหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติม และยังคงส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่นักเรียนอ่านและสิ่งที่นักเรียนรู้ก่อนและระหว่างการอ่านของนักเรียน

2) การตั้งคำถาม (Questioning) การส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านได้ เช่น คำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น ในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจึงต้องส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามทั้งก่อนและระหว่างการอ่าน ถามคำถามเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน และหากเป็นการอ่านเรื่องเล่าครูผู้สอนต้องส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง เช่น เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่องคืออะไร เป็นต้น

3) การวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความ (Analysing text structure) การรู้โครงสร้างของข้อความหรือความสามารถในการวิเคราะห์ข้อความในรูปของโครงสร้าง จะช่วยให้รู้ว่าผู้เขียนมีระบบการสื่อสารอย่างไร เนื่องจากความคิดที่ปรากฏในข้อความมีความสัมพันธ์กับเนื้อความที่ผู้เขียนต้องการส่งถึงผู้อ่าน ดังนั้นผู้อ่านจึงควรมองหาคำสำคัญ หัวข้อ และลักษณะของข้อความอื่น ๆ ในเรื่องที่อ่าน เช่น หัวข้อของเรื่องเกี่ยวกับการใช้น้ำจาก 5,000 ปีที่ผ่านมา ซึ่งชาวโรมันใช้น้ำในแม่น้ำไนล์มากกว่า 2,000 ปี จะพบว่า หัวข้อนี้เกี่ยวข้องกับระยะเวลา ซึ่งมีสัญลักษณ์ที่แสดงถึง คือ คำศัพท์ที่ผู้เขียนใช้ในเรื่อง เช่น เริ่มต้น ดังนั้น หลังจาก เป็นต้น คำเหล่านี้เป็นสิ่งที่บอกให้ผู้อ่านทราบถึงโครงสร้างของขั้นตอน นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่แสดงอื่น ๆ เช่น ตาราง แผนภูมิ คำอธิบายภาพ แผนที่ ตัวเลข เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านจำแนกโครงสร้างของเรื่องราวได้

4) การสร้างจินตภาพ (Creating mental images) การสร้างภาพในใจเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น ผู้อ่านที่ดีมักจะสร้างภาพขณะอ่านตัวหนังสือ ซึ่งการวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความ การสร้างจินตภาพมีส่วนช่วยเสริมให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้มากขึ้น โดยการวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความ จะช่วยให้นักเรียนคิดภาพโครงสร้างขณะอ่าน เช่น การสร้างแผนผังเนื้อเรื่อง เป็นต้น แผนผังเนื้อเรื่องจะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเรื่องราวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้อ่านสามารถใช้รูปแบบแผนผังเนื้อเรื่องที่แตกต่างสำหรับโครงสร้างข้อความที่แตกต่างกัน เช่น ในรูปของข้อความ รูปภาพ เป็นต้น ในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจึงควรสอนเกี่ยวกับการจัดทำภาพ ซึ่งมีเทคนิคหลายอย่าง เช่น การใช้กราฟฟิคเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดและสาระหลักของเรื่อง ในขั้นตอนนี้นักเรียนสามารถนำแผนผังต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างภาพ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 รูปแบบแผนผัง

ที่มา: Dymock; & Nicholson. (2010A). *High Five! Fun Ways to Teach 5 Top Research-based Comprehension Strategies*. p. 47.

5) การสรุปเรื่อง (Summarising) การรู้วิธีการสรุปเรื่องหรือใจความสำคัญส่งผลให้มีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น กล่าวคือ การสรุปเรื่องส่งผลทางบวกในความเข้าใจในการอ่าน เนื่องจากการสรุปหมายถึงการรู้ถึงใจความสำคัญของเรื่อง จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสามารถในการสรุปเรื่องสามารถเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน การสรุปเรื่องเป็นความสามารถในการรวมใจความสำคัญ ในที่นี้ผู้อ่านสามารถใช้กระบวนการสรุปเรื่องแบบง่าย คือ ใช้การวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความ โดยเริ่มต้นด้วยการอ่านข้อความ จำแนกโครงสร้างของข้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารวางแผนผังโครงสร้าง ลบรายละเอียดที่ไม่ใช่ใจความสำคัญ และสุดท้าย คือ เน้นเฉพาะใจความที่ต้องการสรุป

1.2 ระดับความสามารถในการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับระดับความสามารถในการอ่าน พบว่า การแบ่งระดับความสามารถในการอ่านขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการจำแนก ได้แก่ จำแนกตามความหมาย และจำแนกตามพัฒนาการตามวัย ดังนี้

1.2.1 การแบ่งระดับความสามารถในการอ่านตามความหมาย เป็นการแบ่งระดับความสามารถในการอ่านโดยรวมการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับอ่านออก หมายถึง การอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามตัวอักษร ระดับอ่านได้ หมายถึง การอ่านที่เข้าใจความหมายของคำและสำนวน และระดับอ่านเป็น หมายถึง การอ่านที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ (รักษ์ศิริ ชุณหพันธ์รักษ์. 2549: 2-3) และการแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นหลัก ได้แก่ ระดับการเข้าใจความหมาย ระดับความเข้าใจการตีความ และระดับความเข้าใจการประเมินค่า (สุวดี ภูประดิษฐ์. 2546: 63-131; Dallmann; et al. 1978: 166) นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวเพิ่มเติมถึงระดับของการประยุกต์ใช้ด้วย (Searfoss; & Readence. 1994: 231-232)

เมื่อพิจารณาระดับความสามารถดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับลักษณะของผู้อ่านที่มีความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้ (สมุทรร เซ็นเชาวนิช. 2542: 34)

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้ว และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงได้
2. จับใจความสำคัญ แยกแยะ ประเมิน และลำดับความสำคัญของประเด็นหลักและรองได้
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาว่ามีนัยสำคัญหรือลึกลับซึ่งมากน้อยเพียงใด
4. สามารถลงสรุปความเห็นที่ถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือจากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้
5. สามารถใช้วิจญาณของตนพิจารณา ไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่างๆ ของผู้เขียนได้ถูกต้องและเป็นระบบ
6. สามารถถ่ายโอนและนำความรู้จากการอ่านประยุกต์กับประสบการณ์อื่นอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

1.2.2 การแบ่งระดับความสามารถในการอ่านตามพัฒนาการของวัย โดยเด็กจะมีพัฒนาการตามขั้นตอน ดังนี้ (Vacca; et al. 2003: 63-65)

1) ขั้นตระหนักและสำรวจ การตระหนักและสำรวจเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนถึงก่อนเข้าโรงเรียน โดยเด็กจะสำรวจสิ่งแวดล้อมและสร้างพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ การพัฒนาในขั้นนี้เป็นลักษณะของการสงสัยหรืออยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับอักษร เช่น เด็กอาจจะสนุกสนานกับการฟังและการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ โดยเด็กในวัยนี้จะเริ่มรับรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

2) ขั้นประสบการณ์ การตระหนักและสำรวจจะนำเด็ก ๆ สู่ประสบการณ์ด้วยภาษาพูดและภาษาเขียน ในขั้นตอนนี้จะให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักของตัวอักษร เช่น การมองจากซ้ายไปขวา หรือจากบนลงล่าง เป็นต้น เด็ก ๆ จะสนุกสนานกับการเริ่มต้นกับกิจกรรมการอ่าน และรับรู้ตัวอักษรและความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและอักษร รวมทั้งเริ่มต้นเขียนอักษรและคำ

3) ขั้นเริ่มต้นการอ่านและเขียน ในขั้นตอนนี้เด็ก ๆ จะเริ่มอ่านเรื่องราวง่าย ๆ และเขียนเรื่องจากหัวข้อจากที่พวกเขาสามารถรู้ได้ สามารถอ่านและเล่าเรื่อง รวมทั้งเริ่มพัฒนาการอ่าน เช่น การทายเรื่อง หรือการทำความเข้าใจเรื่อง นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการอ่านคำในวงศัพท์ที่มากขึ้น

4) ขั้นการเปลี่ยนผ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เด็กจะเริ่มเปลี่ยนผ่านจากการอ่านระดับต้นสู่ระดับที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยจะสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่วมากขึ้น รู้จักใช้กระบวนการคิดประกอบการอ่าน

5) ขั้นอิสระและมีประสิทธิภาพ จากขั้นตอนการเปลี่ยนผ่านเด็กจะเริ่มนำการอ่านสู่การใช้ชีวิตจริงและกลายเป็นผู้อ่านที่มีความเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพในการอ่าน เด็กจะอ่านได้อย่างหลากหลายและสามารถพัฒนาการอ่านของตนด้วยวิธีการ ๆ ได้ดีขึ้น

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการพัฒนาการอ่านสำหรับเด็ก

ที่มา: Vacca; et al. (2003). *Reading and Learning to Read*. p. 64.

พัฒนาการของเด็กในแต่ละขั้นตอนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านตามระดับชั้นของผู้เรียน ดังนี้ (Santrock. 2006: 341-342)

ระยะเริ่มต้น เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะนี้เด็กจะเรียนรู้การอ่านเบื้องต้น เช่น เรียนรู้เกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนชื่อตนเอง การอ่านคำ สัญลักษณ์ เป็นต้น

ระยะที่ 1 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เด็กส่วนใหญ่จะเริ่มต้นการอ่านและจะสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับเสียงของคำต่าง ๆ ได้

ระยะที่ 2 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 เด็กจะเริ่มมีความคล่องแคล่วในการรับรู้คำและทักษะการอ่าน

ระยะที่ 3 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เด็กจะมีความสามารถในการอ่านมากยิ่งขึ้นและใช้การอ่านเพื่อการเรียนรู้

ระยะที่ 4 ในชั้นมัธยมศึกษา เด็กจะเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการอ่าน และมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านได้

จากการแบ่งระดับความสามารถในการอ่านตามพัฒนาการของวัย มีข้อสังเกต คือ ระดับความสามารถในการอ่านมีการเปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการของวัยของผู้เรียน โดยความสามารถในการอ่านจะเพิ่มขึ้นตามวัยและระดับชั้นที่สูงขึ้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน โดยวัดความสามารถในการอ่าน 2 ส่วน คือ ความสามารถในการอ่านออกเสียง และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาด้านการอ่านมีหลายประการด้วยกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกเป็นด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว รายละเอียดแต่ละด้านโดยสรุปดังนี้

1.3.1 ด้านนักเรียน สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านที่เกิดจากตัวนักเรียน ได้แก่

1) แรงจูงใจ ประกอบด้วยแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก โดยแรงจูงใจภายในอาจเกิดจากความรู้สึกสนใจ การเห็นคุณค่าของการอ่าน การได้รับความรู้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือความพึงพอใจจากการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง เป็นต้น ส่วนแรงจูงใจภายนอกเกิดจากการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือเพื่อน ๆ ทั้งในรูปแบบของการเสริมแรง เช่น คำชมเชย การให้รางวัล หรือการลงโทษ โดยเจตคติที่ดี และความสนใจที่มีต่อการอ่านจะทำให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนรู้ หรือมีความเอาใจใส่ในการอ่าน ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ในการจัดการเรียนรู้จึงต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะอ่าน (Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Ruddell. 2002: 44-46; Law. 2011: 73-84; Mullis; et al. 2012: 5-22)

2) วุฒิภาวะและความพร้อม วุฒิภาวะและความพร้อมมีความหมายทั้งทางร่างกายและสภาพอารมณ์ กล่าวคือ หากนักเรียนมีวุฒิภาวะไม่เพียงพอ เช่น การใช้สายตา การใช้ข้อนิ้วออกเสียง เป็นต้น ก็อาจจะประสบปัญหาในการอ่านได้โดยเฉพาะเด็กที่เริ่มเข้าเรียน นอกจากนี้สุขภาพทางกายที่ดียังมีผลต่อการเรียนรู้การอ่าน เพราะการที่นักเรียนมีปัญหาทางร่างกาย เช่น ปัญหาทางการได้ยิน การมองเห็น หรือการเจ็บป่วยบ่อย ก็จะมีผลต่อความสามารถในการอ่านที่แตกต่างกัน สำหรับอารมณ์และบุคลิกภาพ มีแนวคิดที่ว่านักเรียนจะปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ได้ดี เมื่อมีความรู้สึกที่ต้องการจะปฏิบัติ การอ่านก็เช่นกันหากขณะนั้นนักเรียนมีสภาพอารมณ์ไม่ปกติ เช่น มีความวิตกกังวล ความสับสนทางอารมณ์ ก็จะมีผลต่อการอ่าน ในประเด็นนี้สามารถเชื่อมโยงถึงการจัดการห้องเรียนได้ว่า ควรมีการสร้างบรรยากาศของความอบอุ่น เป็นมิตร และผ่อนคลาย (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537: 5-8; วรณีย์ โสมประยูร. 2553: 137-138; Tinker. 1952: 24; Gray; & Reese. 1957: 62-67; Harris. 1959: 9-42; De Boer; & Dallmann. 1960: 27-38; Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Dallmann; et al. 1978: 37-47; Gillet; & Bernard. 1989: 4-6; Spink. 1989: 6-9; Woolfolk. 2001: 53-58)

3) ระดับสติปัญญาของนักเรียน เนื่องจากการอ่านมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญา ทั้งการรับรู้ข้อมูล การเข้าใจ การตีความ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล ระดับสติปัญญาจึงมีความจำเป็นสำหรับการอ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537: 5-8; วรณีย์ โสมประยูร. 2553: 137-138; Tinker. 1952: 24; De Boer; & Dallmann. 1960: 27-38; Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Dallmann; et al. 1978: 37-47)

4) ภูมิหลังและประสบการณ์ของนักเรียน การที่นักเรียนมีประสบการณ์ คือ การได้พบได้เห็น ได้ยิน หรือคุ้นเคยกับเรื่องทีอ่านมาบ้างแล้ว จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากประสบการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้นจะถูกเก็บไว้ในความทรงจำและจะนำมาเป็นพื้นฐานในการทำ ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน (สุรางศรี วิเศษ. 2554: 75-76; Tinker. 1952: 24; De Boer; & Dallmann. 1960: 27-38; Gillet; & Bernard. 1989: 4-6; Spink. 1989: 6-9; Ruddell. 2002: 44-46)

5) พื้นความรู้เดิม ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านภาษา อาทิ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ถ้อยคำ ไวยากรณ์ ความหมายของคำ หรือการตีความ เป็นต้น (กัลยา ยวนมาลัย. 2539: 31-32; สุรางศรี วิเศษ. 2554: 5-76; De Boer; & Dallmann. 1960: 27-38; Block. 1993: 134-136; Ruddell. 2002: 44-46)

1.3.2 ด้านโรงเรียน สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านที่เกิดจากโรงเรียน ได้แก่

1) นโยบายเกี่ยวกับการอ่านของโรงเรียน โดยการให้ความสำคัญและจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537: 5-8; Alivernini; et al. 2011: 3,205-3,210; Mullis; et al. 2012: 5-22)

2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537: 5-8; วรณี โสมประยูร. 2553: 137-138; Gillet; & Bernard: 1989: 4-6; Woolfolk. 2001: 53-58; Tompkins. 2003: 1-26; Alivernini; Manganelli; & Vinci. 2008: 1-11; Alivernini; et al. 2011: 3,205-3,210; Chu; et al. 2011: 236-243; Law. 2011: 73-84; Samuel; et al. 2011: abstract; Mullis; et al. 2012: 5-22) สำหรับการจัดการเรียนการสอนมีหลักการสำคัญโดยสรุปดังนี้ (Tompkins. 2003: 1-26)

2.1) เข้าใจการเรียนรู้ของนักเรียน การนำทฤษฎีการเรียนรู้มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนได้ เช่น การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของนักเรียน

2.2) สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนานและเป็นธรรมชาติ เพื่อให้ นักเรียนมีความสุขในการเรียน

2.3) สนับสนุนนักเรียนในด้านการใช้ภาษา เนื่องจากระบบของภาษามีความซับซ้อน การสอนภาษาจึงควรคำนึงถึงทั้งการออกเสียง โครงสร้างทางภาษา ความหมาย และสังคมและวัฒนธรรม

2.4) ใช้วิธีการสอนด้านภาษาอย่างสมดุลร่วมกับทักษะอื่น ทั้งการอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง และการคิดเพื่อนำไปสู่การเป็นผู้อ่านอย่างยั่งยืน

2.5) สร้างการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน โดยครูควรช่วยเหลือ และชี้แนะนักเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการอ่าน

2.6) เชื่อมโยงการเรียนการสอนกับการวัดและประเมินผล โดยครูผู้สอน ต้องใช้กระบวนการวัดและประเมินผลร่วมในการจัดการเรียนการสอน อาทิ การติดตามการเรียนรู้ การแยกแยะระดับการอ่าน การวินิจฉัยปัญหาการอ่าน การแยกแยะจุดอ่อนและจุดแข็งของนักเรียน การวิเคราะห์พัฒนาการด้านการอ่านสะกดคำ การศึกษาการเรียนรู้ของนักเรียน การนำเสนอผลงานดีเด่นของนักเรียน เป็นต้น

3) คุณลักษณะของครูผู้สอน (วรณี โสมประยูร. 2553: 137-138)

3.1) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการสอน ทั้งความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการอ่าน กลวิธีการสอน ความเข้าใจความหมายของการอ่าน ความต้องการและความสนใจของนักเรียน พัฒนาการในการอ่านภาษาของเด็ก รวมทั้งสภาพแวดล้อมของเด็กด้วย เพราะความรู้ความสามารถดังกล่าวจะช่วยทำให้การสอนอ่านประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

3.2) ความเชื่อและเจตคติของครูผู้สอน ครูผู้สอนต้องมีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ซึ่งความเชื่อและเจตคติดังกล่าวจะทำให้ครูผู้สอนพยายามหาวิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก

3.3) บุคลิกภาพของครูผู้สอน ครูผู้สอนจะต้องมีบุคลิกภาพในการพูดภาษาไทย ถูกต้อง ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี และแต่งกายให้เหมาะสม

3.4) การใช้ภาษาของครูผู้สอน ครูจะต้องใช้ภาษาให้สุภาพ อ่อนโยน และรู้จักใช้จิตวิทยาในการพูด

3.5) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครูผู้สอน หน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความเป็นครู หากครูมีสิ่งเหล่านี้ดีก็จะมีผลไปถึงเรื่องการสอนอ่านด้วย

3.6) การปกครองห้องเรียน ครูผู้สอนต้องมีความยุติธรรม ใช้วิธีการประชาธิปไตย มาปกครองนักเรียน และมีความเป็นกันเองกับนักเรียน

4) ขนาดของโรงเรียน ขนาดโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยในด้านการใช้ภาษา พบว่า ขนาดโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับคะแนนความสามารถในด้านภาษา ซึ่งขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Joan. 2001: 2-6) ขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน การควบคุมห้องเรียน ปฏิสัมพันธ์ในการจัดการเรียนการสอน ความรู้ของนักเรียน และการส่งเสริมการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังส่งผลต่อเจตคติในการสอนของครู ความสนใจการเรียนของนักเรียน เวลาเตรียมการสอนของครู และการดูแลเอาใจใส่นักเรียนของครู (Blatchford. 2003: 1-3; Gene V.; et al. 1982: 64-65)

1.3.3 ด้านครอบครัว สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านที่เกิดจากครอบครัว ได้แก่

1) พื้นฐานของครอบครัว อาชีพ สภาพเศรษฐกิจ ประสบการณ์ทางสังคม เช่น การเล่น การเข้ากับผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้คำศัพท์ หรือการศึกษาของคนในครอบครัว โดยนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีปัญหาทางการอ่านมักจะส่งผลต่อการอ่านของนักเรียน (Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Gillet; & Bernard. 1989: 4-6; Myrberg; & Rosen. 2009: 695-711; Mullis; et al. 2012: 5-22; Chiu; & Chow. 2015: 152-169)

2) การส่งเสริมสนับสนุนการอ่านของครอบครัว ทั้งการสนับสนุนสื่อหรือหนังสือสำหรับนักเรียนที่บ้าน รวมถึงการร่วมกิจกรรมด้านการอ่านของครอบครัวจะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียนที่โรงเรียน โดยนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่รักการอ่านจะมีความรอบรู้ ความชำนาญมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ไม่สนใจการอ่าน เนื่องจากบ้านคือจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน และที่บ้านนักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้มากมาย เช่น จุลากบนกระป๋องหรือกล่องอาหาร สมุดโทรศัพท์ และที่บ้านนี้เองที่นักเรียนจะเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน ผ่านการสังเกตสมาชิกในบ้าน เช่น การอ่านตำราอาหารของผู้ปกครอง การอ่านแผนที่ของสมาชิกในบ้าน เป็นต้น กล่าวได้ว่าการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมของนักเรียนและสมาชิกในบ้านต่างมีส่วนช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนทั้งสิ้น เช่น การอ่านหนังสือด้วยกันหรือการตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนถาม เป็นต้น แม้แต่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เช่น การที่นักเรียนได้ใช้ดินสอ ขีดเขียน วาดรูป เขียนคำ หรือสะกดคำ ก็เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้การอ่านที่ได้ผลวิธีหนึ่ง ซึ่งหากผู้ปกครองได้เตรียมสื่อต่าง ๆ สำหรับการเขียนให้นักเรียน เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษ กระดาษสำหรับเขียน รวมทั้งมีกิจกรรมร่วมกับนักเรียนในการเขียนดังกล่าวก็จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนได้ (ศิริรัตน์ สินประจักษ์ผล. 2537: 23-25; Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Spink. 1989: 6-9; Branston; & Provis. 1999: 1-3; Woolfolk. 2001: 53-58; Vacca; et al. 2003: 65-69; Myrberg; Rosen. 2009: 695-711; Brown; & Byrnes. 2012: 450-460; Mullis; et al. 2012: 5-22)

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน นำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

2.1 มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1.1 ความหมายของการเรียนรู้

2.1.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้

2.1.3 กระบวนการเรียนรู้

2.1.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.1.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง

2.3 แรงจูงใจในการอ่าน

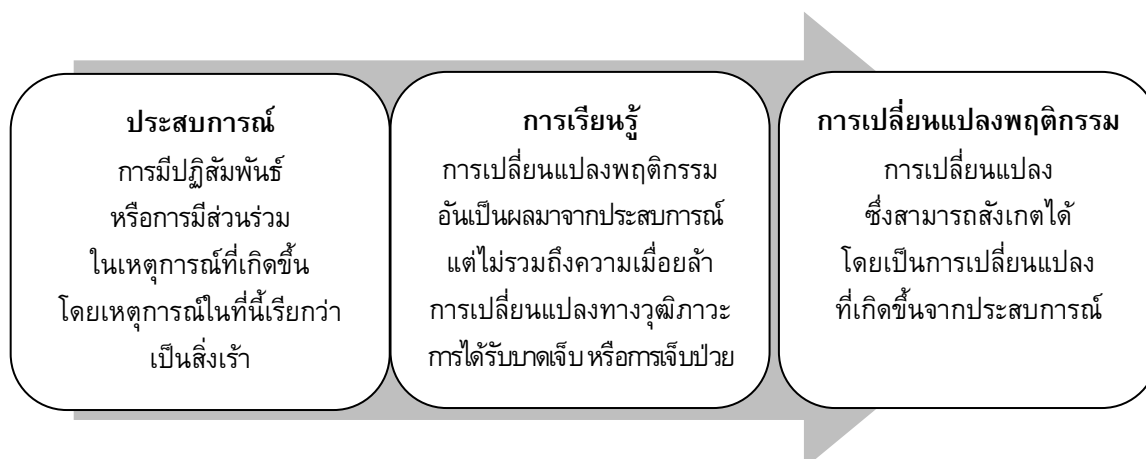
2.4 รูปแบบการเรียนรู้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

2.1 มโนทัศน์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้

2.1.1 ความหมายของการเรียนรู้

จากการศึกษาความหมายของการเรียนรู้ กล่าวโดยสรุปได้ว่าการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอันเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์ การศึกษา การอบรม การฝึกฝน หรือการฝึกหัดต่าง ๆ สำหรับการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การตอบสนองตามธรรมชาติ สัญชาตญาณ วุฒิภาวะ ความเจ็บป่วย ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า อิทธิพลของยา สารเคมี อุบัติเหตุ ตลอดจนความบังเอิญ ไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิจต. 2552: 1-7; Driscoll. 1994: 8-9; R.C. Sprinthall; N.A.Sprinthall; & Oja. 1994: 671; Chance. 1999: 32; Woolfolk. 2001: 200; Beard; & Wilson. 2006: 2; Jordan; Carlie; & Stack. 2009: 200; Charlesworth. 2011: 11; Omrod. 2012: 4) นอกจากนี้การเรียนรู้ยังมีลักษณะของความคงทนถาวร หรือค่อนข้างถาวร (อารี พันธุ์ณี. 2546: 176; จำลอง เงินดี. 2547: 159; จิราภา เต็งไธรัตน์. 2554: 123; มุกดา ศรียงค์ และคนอื่น ๆ. 2554: 169; Baron. 1989: 136; Hergenhahn; & Olson. 1997: 6-7; Catania. 1998: 395; Wilson. 2005: 7; Santrock. 2006: 210; Lefrançois. 2012: 5) โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง คือ เริ่มต้นจากการมีปฏิสัมพันธ์หรือการมีส่วนร่วมที่เรียกว่า ประสบการณ์ และจากประสบการณ์จะเกิดเป็นการเรียนรู้และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Lefrançois. 2012: 5) ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้

ที่มา: Lefrançois, Guy R. (2012). *Theories of Human Learning: What the Professor Said*.

p. 5.

2.1.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้

องค์ประกอบของการเรียนรู้ ประกอบด้วย ตัวผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ และสถานการณ์ในการเรียนรู้ (บุญเลี้ยง ทูมทอง. 2554: 100-101; วรณี ลิ้มอักษร. 2554: 53-54. อ้างอิงจาก Lindgren. 1976: 6-7) ดังนี้

1) ตัวผู้เรียน (The Learner) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน อาทิ วุฒิภาวะ (Maturity) และความพร้อม (Readiness) เป็นต้น

2) กระบวนการเรียนรู้ (The Learning Process) เป็นการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนในขณะที่กำลังเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย การฝึกฝน (Practice) เป็นการกระทำซ้ำในพฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งให้เกิดความชำนาญ การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและปฏิกิริยาตอบสนองมากขึ้น โดยการกระทำใด ๆ หากได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก และการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เป็นการเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิมมาใช้ในการเรียนรู้ครั้งใหม่ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

3) สถานการณ์ในการเรียนรู้ (The Learning Situation) หมายถึง สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนขณะที่กำลังเรียนรู้ เช่น อุดหนุน ภาระงาน ความเหนื่อยล้า เสียงดัง เป็นต้น โดยสภาพการณ์ดังกล่าวไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ แต่มีผลกระทบต่อผู้เรียนและกระบวนการเรียน เพราะทำให้สมาธิ ความตั้งใจ และความพร้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงได้

2.1.3 กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2555: 55-56)

1) เป็นกระบวนการทางสติปัญญาหรือกระบวนการทางสมอง (A Cognitive Process) ซึ่งบุคคลใช้ในการสร้างความเข้าใจ หรือการสร้างความหมายของสิ่งต่าง ๆ ให้แก่ตนเอง ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการของการจัดกระทำ (Acting On) ต่อข้อมูลและประสบการณ์ มิใช่เพียง การรับข้อมูล (Taking In) ต่อข้อมูลหรือประสบการณ์เท่านั้น

2) การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะตนหรือเป็นประสบการณ์ส่วนตัว (Personal Experience) ที่ไม่มีผู้ใดเรียนรู้หรือทำแทนกันได้

3) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม (A Social Process) เนื่องจากบุคคล อยู่ในสังคม ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อตน การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจึงสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ และขยายขอบเขตของความรู้อย่างกว้างขวาง

4) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ทั้งจากการคิดและการกระทำ รวมทั้ง การแก้ปัญหาและการศึกษาวิจัยต่าง ๆ

5) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ตื่นตัวและสนุก (Active and Enjoyable) ทำให้ ผู้เรียนรู้รู้สึกผูกพัน เกิดความใฝ่รู้ การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่นำมาซึ่งความสนุกสนานหรือท้าทายให้ผู้รู้ผู้สงสัย

6) การเรียนรู้อาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (Nurturing Environment) สภาพแวดล้อม ที่ดีสามารถเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

7) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ (Any time and Any Place) ทั้งในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

8) การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลง (Change) กล่าวคือ การเรียนรู้จะส่งผลต่อ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง ทั้งด้านเจตคติ ความรู้สึก ความคิด และการกระทำ เพื่อการดำรงชีวิต อย่างปกติสุข และความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

9) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (Lifelong Process) บุคคลจำเป็นต้อง เรียนรู้อยู่เสมอเพื่อการพัฒนาชีวิตจิตใจของตนเอง การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเป็นกระบวนการที่ยั่งยืน ช่วยให้ผู้บุคคลและสังคมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.1.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นลักษณะของการเรียนการสอนที่ประกอบด้วย ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อรองรับ รูปแบบการเรียนรู้มีองค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีการสอน กิจกรรมการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล ทั้งนี้การมีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อ เป็นพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้น (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549: 23; สถาบันวิจัย พัฒนา และสาธิตการศึกษา. 2555: 91-92) สำหรับลักษณะสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 4 ประการ คือ 1) ทฤษฎีหรือหลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการของรูปแบบ และ 4) ผลที่ได้รับจากการใช้รูปแบบ (ทิศนา ขัมมณี. 2555: 224)

การจัดประเภทของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีอยู่หลากหลายรูปแบบ อาทิ

1) การจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามบริบทหรือสถานการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ข้อมูลใช้วิธีถ่ายทอดโดยตรงเพื่อตรวจสอบประเด็นใช้วิธีอธิบาย ตามด้วยการอภิปรายหรือกัน เพื่อสอนเทคนิคใช้วิธีสาธิตหรือยกตัวอย่างแล้วตามด้วยการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ใช้วิธีอธิบายแล้วตามด้วยกิจกรรมเพื่อฝึกความรู้เดิมโดยใช้กิจกรรมและภาระงาน เพื่อขยายความคิดใช้การค้นคว้าเป็นกลุ่ม และเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยการฟังและการพูด (oracy) ใช้การแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม (เฮซ. 2546: 81-82)

2) การจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามลักษณะการจัดการเรียนการสอน (สถาบันวิจัย พัฒนา และสาธิตการศึกษา. 2555: 92-94)

2.1) การจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centred Instruction) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ ข้อความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมทั้งทักษะต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นที่เข้าใจของผู้เรียน ครูผู้สอนจึงต้องวางแผน การนำเสนอข้อมูลความรู้อย่างกระชับ ชัดเจน และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน

2.2) การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centred Instruction) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ผู้เรียน จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียน ไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

2.3) การจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครู (Instruction without Teacher) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ครูมีบทบาท ในการวางแผนการเรียน การติดตามการเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนแบบนี้ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (Programmed Instruction) การจัดการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) การจัดการเรียนการสอนทางไกล (Distance Instruction) และการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายเวิลด์ ไวด์ เว็บ (Web-Based Instruction)

3) การจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ ได้แก่ รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ในมุมมองของพฤติกรรมนิยม (Behaviorist Views) และมุมมองของปัญญานิยม (Cognitive Views) (Eggen; & Kauchak. 2001: 2-11)

3.1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม (Behaviorist Views of Learning) มีแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมมีความเกี่ยวข้องกับการเสริมแรง (Reinforcement) และการลงโทษ (Punishment) โดยการเสริมแรงและการลงโทษ คือ ประสพการณ์ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม เป้าหมายในการเรียนการสอนจึงเป็นการเพิ่มจำนวนความเข้มข้น หรือการตอบสนองที่ถูกต้องของผู้เรียน ระหว่างการจัดการเรียนรู้จะมีการประเมินโดยการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้งนี้ครูผู้สอน จะต้องออกแบบและจัดการเรียนการสอนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สำหรับปัญหาของแนวคิดพฤติกรรมนิยม คือ มุ่งเน้นที่แรงเสริมและการลงโทษมากกว่าการคิดและวิธีการเรียน

ของผู้เรียน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น ความรู้พื้นฐาน แรงจูงใจ และวิธีการเรียนรู้ต่างมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้

3.2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดปัญญานิยม (Cognitive Views of Learning) เป็นแนวคิดที่เริ่มต้นมาตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 20 และใช้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มุมมองของปัญญานิยมเชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือการกระทำด้วยตนเอง มิใช่การเสริมแรงหรือลงโทษเพื่อเพิ่มหรือลดพฤติกรรมที่ต้องการ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบปัญญานิยมทำให้นักการศึกษาเข้าใจการเรียนรู้ว่ามีความซับซ้อนและมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายปัจจัย อาทิ ความรู้เดิมของผู้เรียน การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง การมีปฏิสัมพันธ์ อันได้แก่ การใช้คำถาม คำตอบ รวมทั้งการอภิปราย จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน ทักษะการตั้งคำถามของครูผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างแนวความคิดที่กำลังเรียนและช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพของสิ่งที่เป็นรูปธรรมด้วยการเชื่อมโยงตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง สำหรับการอภิปรายจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาในการคิด และแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม (Behaviorist) และปัญญานิยม (Cognitive) สามารถเปรียบเทียบกันได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม (Behaviorist) และปัญญานิยม (Cognitive)

	มุมมองของการเรียนรู้	มุมมองของผู้เรียน	บทบาทของครูผู้สอน
Behaviorist	เพิ่มจำนวนการตอบสนองที่พึงปรารถนาด้วยการเสริมแรง	การได้รับการกระตุ้นด้วยสิ่งเร้าจากภายนอก (การเสริมแรงและการลงโทษ)	แสดงการเสริมแรงเพื่อเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการลงโทษเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
Cognitive	การพัฒนาความเข้าใจโดยการค้นหารูปแบบสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน	เป็นผู้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการปฏิบัติหรือการกระทำและข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม	แนะนำผู้เรียนเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ

ที่มา: Eggen, Paul D.:& Kauchak Donald P. (2001). *Strategies for teachers: teaching content and thinking skills*. p. 11.

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดปฏิญญานิยม มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้ (Eggen:& Kauchak. 2001: 58-330)

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction Models) เป็นรูปแบบที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานแบบร่วมมือเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เป็นความพยายามในการเพิ่มความสัมพันธ์ของผู้เรียนในกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน การเตรียมความพร้อมผู้นำและประสบการณ์ในการตัดสินใจ และการให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งอาจมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมหรือสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน รูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมแบ่งเป็นรูปแบบย่อยได้ดังนี้

1.1 รูปแบบการทำงานเป็นกลุ่ม (The Groupwork Model) เป็นวิธีการที่ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเพื่อเสริมการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เช่น การจัดกลุ่มใหญ่เพื่อสอนการอ่านสะกดคำ จากนั้นใช้การทำงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ การทำงานเป็นกลุ่มนี้สามารถใช้สอนได้ทั้งเป้าหมายระดับต่ำและระดับสูง เช่น ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ชื่อและวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ สัญลักษณ์ทางเคมี วรรณคดีและไวยากรณ์ และการทำงานเป็นกลุ่มยังสามารถใช้กระตุ้นการคิดของนักเรียน เช่น การปรับปรุงทักษะการคิดแก้ปัญหา การทำความเข้าใจแนวโน้มและความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลในการศึกษาทางสังคม การออกแบบการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การสะท้อนผลงานเกี่ยวกับงานเขียน เป็นต้น วิธีการนำการทำงานเป็นกลุ่มไปใช้ในชั้นเรียน คือ การคิดเป็นคู่เป็นการจับคู่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การตรวจสอบคู่ เป็นการจับคู่เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และการรวมคู่ เป็นการจับคู่ก่อนที่จะให้แสดงความคิดเห็นกับคู่อื่น ๆ

1.2 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (The Cooperative-Learning Model) เป็นการจัดการเรียนการสอนในลักษณะกระบวนการกลุ่ม มีองค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมายของกลุ่ม (Group goals) ในองค์ประกอบนี้สามารถจัดห้องเรียนได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ห้องเรียนของการแข่งขัน (Competitive Classrooms) ห้องเรียนรายบุคคล (Individualistic Classrooms) และห้องเรียนความร่วมมือ (Cooperative Classrooms) 2) การความรับผิดชอบเฉพาะบุคคล (Individual accountability) และ 3) โอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับความสำเร็จ (Equal opportunity for success) การเรียนแบบร่วมมือมีวิธีการ อาทิ การใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Division: STAD) เป็นวิธีการที่ให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ตามกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม การใช้เทคนิค Jigsaw II เป็นวิธีการที่ให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แต่ละคนในกลุ่มจะได้รับกิจกรรมที่แตกต่างกัน ผู้เรียนที่ได้รับกิจกรรมเหมือนกันจะรวมกลุ่มกันเพื่อศึกษากิจกรรม เรียกว่า เป็นกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญ จากนั้นจึงกลับไปรวมกลุ่มเดิมเพื่อศึกษาร่วมกัน การเรียนแบบสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation) เป็นวิธีการที่จัดนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อร่วมมือกันสืบสอบและหาความรู้จากประเด็นที่กำหนด

1.3 รูปแบบการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussions) เป็นวิธีการที่ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ๆ การเรียนรู้รูปแบบนี้ได้รับการออกแบบเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดในเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็เป็นการพัฒนาทักษะการคิดด้วย โดยทั้งครูและผู้เรียนจะมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในระดับสูง

2. รูปแบบการเรียนรู้เชิงอุปนัย (Inductive Models) เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับการที่นักเรียนเป็นผู้พัฒนาความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการปฏิบัติด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ได้รับการออกแบบเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนด้วยการเรียนรู้ของนักเรียนเอง ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้แสดงข้อมูลและแนะนำนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจและการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนจะจัดโดยให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่ามีอิสระ ปลอดภัย และสามารถแสดงความรู้ความคิด โดยปราศจากความเกรงกลัวในเรื่องของการถูกวิพากษ์วิจารณ์ ครูผู้สอนจะไม่ได้มีบทบาทเป็นผู้บอก หรืออธิบายแต่จะเป็นผู้แนะนำเพื่อให้ผู้เรียนได้คิด รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงอุปนัยส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนด้วย กล่าวคือ เป็นการสร้างความสนใจให้กับนักเรียน และเป็นการสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) รูปแบบการเรียนรู้เชิงอุปนัยมีรูปแบบย่อย ดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนรู้มโนทัศน์ (The Concept-Attainment Model) เป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของเนื้อหาสาระให้กับนักเรียน การวางแผนการจัดการเรียนรู้มโนทัศน์เริ่มต้นจากจำแนกข้อมูลของเนื้อหาเพื่อหาคุณสมบัติเฉพาะของความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ มีการเลือกตัวอย่างโดยมีทั้งตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอนกับตัวอย่างที่ไม่ใช่มโนทัศน์ที่ต้องการสอน จำนวนตัวอย่างขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของครูผู้สอนและพื้นฐานความรู้ของนักเรียนในเนื้อหาที่เรียนรู้

2.2 รูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ (The Integrative Model) เป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียน ครูผู้สอนจะมีบทบาทเป็นผู้แนะนำให้นักเรียนได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการอภิปราย การตั้งสมมติฐาน และการสรุปอ้างอิง โดยการใช้การอภิปรายเปรียบเทียบข้อมูล เช่น เปรียบเทียบความแตกต่างของฟิล์มของสัตว์ เปรียบเทียบอาหารที่ส่งผลต่อสุขภาพที่ดีและไม่ดี เปรียบเทียบประเภทของดนตรี เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning Models) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยปัญหาหรือคำถาม ซึ่งปัญหาหรือคำถามดังกล่าวจะเป็นจุดที่ให้นักเรียนได้ค้นคว้าหรือแสวงหาคำตอบ การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้วิธีการนำมาซึ่งคำตอบของปัญหาหรือคำถามจากการลงมือกระทำ สำหรับครูผู้สอนจะเป็นเพียงผู้อำนวยการความสะดวกในการค้นหาคำตอบของผู้เรียน รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถของนักเรียนโดยใช้วิธีการสืบสวนจากปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับนักเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นแนวคิดบนพื้นฐานความเชื่อของทฤษฎี

การเรียนรู้ทางสังคมในมุมมองของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ทางสังคม ซึ่งจัดเป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลตั้งแต่ช่วงต้นของศตวรรษที่ 20 จนมาถึงปัจจุบัน

4. รูปแบบการเรียนรู้เชิงนิรนัย (Deductive Models) มีรูปแบบการเรียนรู้ย่อย ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ทางตรง (The Direct-Instruction Model) และรูปแบบการเรียนรู้แบบบรรยาย (The Lecture-Discussion Model) ซึ่งแต่ละรูปแบบมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

4.1 รูปแบบการเรียนรู้ทางตรง (The Direct-Instruction Model) เป็นวิธีการที่ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อธิบายและเป็นตัวแบบด้วยการฝึกปฏิบัติ โดยเริ่มต้นด้วยการที่ครูผู้สอนบรรยายวัตถุประสงค์ของบทเรียนและเหตุผลของวัตถุประสงค์ดังกล่าว จากนั้นเป็นการอธิบายความรู้ใหม่หรือทักษะสำหรับการเรียน ครูผู้สอนจะแนะนำการฝึกปฏิบัติทักษะหรือตัวอย่างของความคิดรวบยอดของเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ และนักเรียนก็จะฝึกปฏิบัติทักษะหรือความคิดรวบยอดนั้นด้วยตนเอง รูปแบบการเรียนรู้ทางตรงมีแนวคิดจาก 3 แนวคิด คือ อิทธิพลของครูผู้สอน การเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ และอิทธิพลของปฏิสัมพันธ์จากการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งในที่นี้หมายถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำในการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การถามคำถาม การนำเสนอตัวอย่าง การกระตุ้นและชี้แนะ รวมทั้งการพัฒนานักเรียนเพื่อให้สามารถพัฒนาจากระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่ไปสู่ระดับพัฒนาการที่สามารถพัฒนาไปถึงได้ (Zone of Proximal Development: ZPD)

4.2 รูปแบบการเรียนรู้แบบบรรยาย (The Lecture-Discussion Model) เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ โดยมีแนวคิด 3 แนวคิดที่เกี่ยวข้อง คือ การสร้างความรู้จากความรู้เดิม การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย และการสร้างความกระตือรือร้นด้วยการถามคำถาม การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เริ่มต้นด้วยการอธิบายวัตถุประสงค์ของบทเรียน และแสดงให้นักเรียนเห็นภาพของบทเรียน จากนั้นอธิบายและให้นิยามของแนวคิดหลักของบทเรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้คำถาม การให้ยกตัวอย่าง การทำงานคู่ การยกมือตอบ เป็นต้น การเชื่อมโยงแนวคิดสำคัญจากบทเรียน และจบด้วยการสรุปบทเรียน

4) การจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการเรียนรู้ คือ รูปแบบการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Family of Models) ได้แก่ (Joyce; Calhoun: & Hopkins. 2009: 123-130)

4.1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประมวลผลสารสนเทศ (Information Processing Family of Model) เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการค้นหาและประมวลข้อมูลสารสนเทศซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ว่าจะสร้างความรู้ได้อย่างไร กล่าวคือ ให้ความสำคัญกับสมรรถภาพทางการคิดหรือปัญญาเป็นหลัก

4.2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Family of Models) เป็นรูปแบบมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์หรือความร่วมมือกับผู้อื่น

4.3) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตัวบุคคล (Personal Family of Models) เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคคลเพื่อนำมาสู่การเข้าใจที่ดีขึ้นของตนเอง การมีความรับผิดชอบในการศึกษา และการเรียนรู้ ตลอดจนการมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

4.4) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปรับพฤติกรรม (Behavioural Systems Family of Models) เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการรับรู้และการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนตามหลักการของแนวคิดพฤติกรรมนิยม

2.1.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้สรุปได้ดังนี้ (กันยา สุวรรณแสง. 2554: 159-166)

1) ผู้เรียน (Learners) การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ดังนี้ วุฒิภาวะและความพร้อม (Maturation and Readiness) อายุ (Age) เพศ (Sex) ประสบการณ์เดิม (Experience) สมรรถวิสัย (Capacity) ความบกพร่องทางร่างกาย บางประการ (Physical Handicap) การจูงใจ (Motivation) สติปัญญา (Intelligence) และอารมณ์ (Emotion)

2) บทเรียน (Task Variables) ลักษณะของเนื้อหาในบทเรียนควรเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดบทเรียนหรือลักษณะงานมีองค์ประกอบที่ควรคำนึงถึง คือ ความยากง่ายของบทเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน (Difficult of Material) บทเรียนที่มีความหมาย (Meaningfulness) ความยาวของบทเรียน (Lenght of Material) ตัวรบกวน (Interference)

3) วิธีการเรียนการสอน (Methods of Learning) เป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้สอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ตามวัตถุประสงค์ วิธีการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง คือ กิจกรรมในการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเลือกวิธีการสอนและโอกาสที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา การใช้สิ่งล่อใจ (Incentives) เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน การให้คำแนะนำและแนะแนว (Advise and Guidance) การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ประสาทรับรู้ช่วยในการเรียน (Sensory Modatity) การสอนรวดเดียวหรือทีละตอน การเสริมแรง (Reinforcement) การฝึกฝนหรือการฝึกหัด (Practice) ขนาดของการเรียนรู้ (Degree of Learning) การท่องจำ (Recitation) การรู้ผลงาน (Knowledge of Results) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการหรือถ่ายทอดความรู้ (Transfer of Learning) สิ่งกระตุ้นและการตอบสนองหรือปฏิกิริยาตอบสนอง

4) การถ่ายโอนการเรียนรู้หรือการถ่ายทอดการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เป็นการนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ต่างออกไป กล่าวคือ เป็นการที่ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใดแล้ว การเรียนรู้ในสิ่งนั้นมีผลต่อการเรียนรู้หรือการกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ในเวลาต่อมา

5) องค์ประกอบจากสิ่งแวดล้อมหรือลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) ได้แก่ สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ที่จะอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี และสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพ (Phychological Environment) ได้แก่ บรรยากาศระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่ม เช่น ครูกับนักเรียน นักเรียนต่อนักเรียน ถ้าหากมีสัมพันธภาพอันดีก็จะทำให้บรรยากาศทางจิตภาพเป็นไปด้วยดี

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งของทฤษฎีการเรียนรู้แบบปัญญานิยม (Cognitive Theory) (Santrock. 2006: 212) การจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเองมีสาระสำคัญ ดังนี้

2.2.1 ทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้เชิงปัญญาของเพียเจต์ (Jean Piaget) หรือ Piaget's Theory of Cognitive Development

1) แนวคิดของทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้เชิงปัญญาของเพียเจต์ (Jean Piaget) ทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้เชิงปัญญาของเพียเจต์มีหลักการโดยสรุป ดังนี้ (พรณี ชูทัย เจนจิต. 2545: 75; ทิศนา แหมมณี. 2555: 64-66; Slavin. 2003: 30-39; Seng; et al. 2003: 37-55; Eggen; & Kauchak. 2004: 37-47; Santrock. 2006: 36-46; Tuckman; & Monetti. 2011: 46-65; Lefrançois. 2012: 221)

1.1) พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นไปตามวัยต่าง ๆ ตามลำดับขั้น แต่ละลำดับขั้นมีความสัมพันธ์กับวัยของเด็ก ดังนี้

1.1.1) ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (sensorimotor Stage) เป็นขั้นพัฒนาการในช่วงอายุ 0-2 ปี ในขั้นนี้เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยใช้การเชื่อมโยงจากประสาทสัมผัส (การมองเห็น การได้ยิน และการสัมผัส) และการเคลื่อนไหวของร่างกาย

1.1.2) ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Preoperational Stage) เป็นขั้นพัฒนาการในช่วงอายุ 2-7 ปี ในขั้นนี้เด็กจะเรียนรู้จากการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ มีความสามารถในการเรียนรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ภาษา จำนวน เป็นต้น แต่ยังไม่สามารถคิดย้อนกลับ (Reversibility) ได้ เพียเจต์ระบุลักษณะของเด็กในขั้นนี้ คือ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางโดยเชื่อว่าผู้อื่นเห็นและคิดเช่นเดียวกับตน ถ้ายึดข้อมูลอย่างมีเหตุผลไม่ได้มากนัก เริ่มเข้าใจหลักการของการคงตัว (Conservation) และไม่สามารถคิดย้อนกลับ (Irreversibility) ได้

1.1.3) ขั้นการคิดแบบรูปธรรม (Concrete Stage) เกิดขึ้นในช่วงอายุ 7-11 ปี หรือ 12 ปี ในขั้นนี้เด็กจะมีการพัฒนาการใช้เหตุผล สามารถรับรู้สิ่งที่ป็นรูปธรรม จำแนกหรือจัดหมวดหมู่ได้ รวมทั้งสามารถคิดย้อนกลับ (reversibility) ได้

1.1.4) ขั้นการคิดแบบนามธรรม (Formal Stage) เกิดขึ้นในช่วงอายุ 11 ปี หรือ 12-15 ปี ในขั้นนี้เด็กจะรู้จักการใช้เหตุผล การคิดเชิงตรรกะ สามารถรับรู้สิ่งที่ป็นนามธรรม ตลอดจนรู้จักการตั้งสมมติฐานเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบหรือแก้ไขปัญหาทางวิทยาศาสตร์ได้

1.2) กระบวนการสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญา คือ

1.2.1) กระบวนการซึมซับ (Assimilation) เป็นกระบวนการรับรู้ ประสบการณ์ เรื่องราว และข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับเข้าไปในโครงสร้างทางสติปัญญา

1.2.2) การปรับกระบวนการรู้คิด (Accommodation) เป็นกระบวนการปรับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมให้เข้ากับข้อมูลที่ได้รับมาใหม่

1.2.3) ความสมดุล (Equilibration) เป็นกระบวนการปรับกระบวนการรู้คิด (Accommodation) ที่เด็กจะพยายามทำความเข้าใจความรู้ใหม่ด้วยการใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ซึ่งหากเด็กสามารถผสานความรู้ความเข้าใจดังกล่าวได้อย่างสอดคล้องกลมกลืนก็จะเกิดเป็นสภาวะที่สมดุล ซึ่งหมายถึงการเกิดพัฒนาทางสติปัญญา

2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ของเพียเจต์ (Jean Piaget)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์สามารถนำมาใช้จัดการเรียนรู้ได้ดังนี้ (พรณี ชูทัย เจนจิต. 2545: 76-103; ทิศนา แหมมณี. 2555: 66; Santrock. 2006: 36-46; Tuckman; & Monetti. 2011: 66-70; Ormrod. 2012: 307-311)

2.1) จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน โดยพัฒนาการของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีพัฒนาการโดยสรุปดังนี้ (วิภาพร มาพบสุข. 2542: 134-135; จตุพร ลิ้มมันจรี. 2555: 91-107; Hughes. 2001: 315-337)

2.1.1) พัฒนาการทางกาย (Physical Development) ในวัยนี้เด็กจะเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากวัยอนุบาล มีความคล่องแคล่วในการประสานงานระหว่างมือและตา สามารถอ่านเขียนและวาดรูปได้ดี เด็กจะสนุกสนานกับการเล่นที่ใช้ทักษะทางการเคลื่อนไหว เช่น การเล่นฟุตบอล การถีบจักรยาน เป็นต้น ดังนั้นการให้เด็กทำกิจกรรมเคลื่อนไหวต่าง ๆ จึงมีความสำคัญที่จะช่วยให้เด็กมีความแข็งแรงและเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น

2.1.2) พัฒนาการทางอารมณ์ (Emotional Development) ในวัยนี้เด็กจะเปลี่ยนจากการอยู่บ้านไปเข้าโรงเรียน เด็กจึงต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ได้แก่ โรงเรียน ครู เพื่อน ๆ หรือคนอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามพื้นฐานของเด็กในวัยนี้จะมีอารมณ์แจ่มใสร่าเริง สนุกสนานกับการเล่น และการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กในวัยนี้ทำได้โดยบิดามารดา และครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออกทางอารมณ์ต่าง ๆ

2.1.3) พัฒนาการทางสังคม (Social Development) ในวัยนี้ครูและเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเจตคติและค่านิยมของเด็ก เนื่องจากเป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าสู่การเรียนรู้ในโลกใหม่ คือโรงเรียน เด็กจึงต้องการการพัฒนาทางสังคม ซึ่งบิดามารดาและครูผู้สอนจะต้องช่วยเหลือเพื่อให้เด็กได้ปรับตัวและสามารถเข้ากับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4) พัฒนาการทางปัญญา (Intellectual Development) ในวัยนี้จะมีความสามารถด้านภาษามากกว่าในช่วงอนุบาล จึงสามารถอ่านและเขียนได้ดีมากขึ้น การพัฒนาทางภาษาของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีพัฒนาการจำแนกตามวัยดังนี้ (วรณี โสมประยูร. 2553: 72-73)

- อายุ 6-7 ปีเด็กจะพูดมากขึ้น และมักใช้ตนเองเป็นศูนย์กลางในการพูด บางครั้งก็ชอบบ่น สามารถใช้คำศัพท์ในชีวิตประจำวันได้เพิ่มมากขึ้น ชอบฟังนิทานหรือนิยายที่ยาวขึ้น รู้จักใช้ภาษาแสดงอารมณ์รักใคร่หรือเกลียดชังและแสดงความรู้สึกของตนเมื่อเห็นด้วยหรือโต้แย้ง สนใจหนังสือที่มีภาพเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติ ชอบหัดอ่านหนังสือด้วยตนเองและชอบอ่านเสียงดัง สามารถควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมือให้ประสานกับตาได้

- อายุ 8 ปี เด็กจะชอบฟังนิทาน ชอบเล่นนิทาน และชอบคุยไ้อวด คำที่เป็นนามธรรมได้ รู้จักเหตุผล และรู้ปัญหามากขึ้น สามารถรับรู้และมีความเข้าใจได้กว้างขวางขึ้น เริ่มใช้ภาษาลับซึ่งเป็นภาษาเฉพาะกลุ่ม (ทั้งพูดและเขียน) เริ่มอ่านหนังสือด้วยตนเองได้ และชอบอ่าน เียบ ใใจ และเขียนได้มากขึ้นและเพิ่มความเรียบร้อยในการเขียน

2.2) ให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถตามระดับพัฒนาการของตนเอง

2.3) จัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการของการสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

2.4) จัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้คิดและค้นพบด้วยตนเองมากกว่าการสอนโดยตรง

2.5) ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนมากยิ่งขึ้น

2.6) ให้ความสนใจและสังเกตผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เข้าใจลักษณะเฉพาะตัวของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

2.7) เด็กเล็กจะรับรู้ส่วนรวม (Whole) ได้ดีกว่าส่วนย่อย (Part) ดังนั้นครูจึงควรสอนภาพรวมก่อนจึงแยกสอนทีละส่วน

2.8) การจัดการเรียนรู้ควรเริ่มจากสิ่งที่ผู้เรียนคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์มาก่อน แล้วจึงสอนสิ่งใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

2.9) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมาก ๆ เพราะจะช่วยให้สามารถดูดซึมข้อมูลเข้าสู่โครงสร้างทางสติปัญญาได้ดียิ่งขึ้น

2.10) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

2.22 ทฤษฎีการสร้างความรู้เชิงสังคมของไวทสกี (Lev Semanovich Vygotsky) หรือ Vygotsky's Theory of Cognitive Development

1) แนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้เชิงสังคมของไวทสกี (Lev Vygotsky)

ไวทสกี (Lev Vygotsky) มีแนวคิดว่าการพัฒนาทางปัญญาเกิดขึ้นจากกิจกรรมหรือบริบททางสังคม (Vygotsky. 1978: 7) การที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับ การมีปฏิสัมพันธ์กับบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อม ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในความช่วยเหลือการเรียนรู้ของนักเรียน (Ormrod. 2012: 314-318)

หลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ของไวทสกี มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า

1.1) บทบาทของสังคมและวัฒนธรรม แนวคิดพัฒนาการทางสติปัญญาของไวทสกี ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่าความรู้ความสามารถสร้างขึ้นได้จากประสบการณ์เดิม และบริบททางสังคม วัฒนธรรมที่นักเรียนได้รับ (Slavin. 2003: 44-45) กล่าวคือ สังคมและวัฒนธรรมมีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางปัญญาหรือที่เรียกว่าทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Construtivism) (Tuckman; & Monetti. 2011: 73)

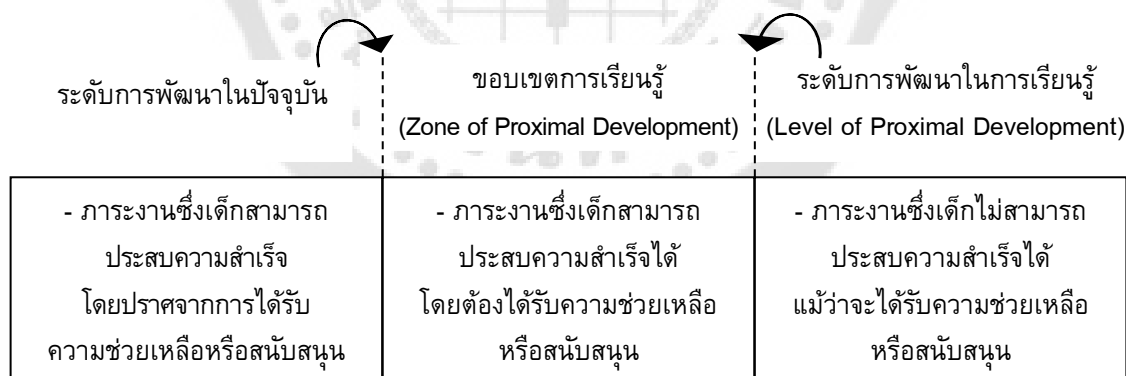
1.2) ภาษาและการคิด ไวก้อสกีเชื่อว่าการพัฒนาทางปัญญาจำเป็นต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการคิดและภาษา โดยภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิด (Lefrançois. 2012: 229) ไวก้อสกีได้จัดชั้นการพัฒนาเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1.2.1) ระยะภาษาสังคม (Social speech) อยู่ในช่วงอายุ 0-3 ปี เป็นระยะของการใช้เสียงแสดงอารมณ์เป็นหลัก เช่น หิว โกรธ พอใจ เป็นต้น

1.2.2) ระยะภาษาที่พูดกับตนเอง (Egocentric speech) อยู่ในช่วงอายุ 3-7 ปี ระยะนี้เป็นขั้นเชื่อมต่อยกหว่างระยะภาษาสังคม (Social speech) และระยะภาษาภายในหรือภาษาคิด (Inner speech) โดยเด็กสามารถสื่อสารด้วยตนเอง โดยใช้ภาษาพูดในการสื่อความคิดได้มากขึ้น

1.2.3) ระยะภาษาภายในหรือภาษาคิด (Inner speech) อยู่ในช่วงอายุ 7 ปี ขึ้นไป เป็นระยะที่เด็กสามารถสื่อความคิดในระดับสูงได้ เนื่องจากเด็กจะมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ในสิ่งที่ป็นนามธรรมได้

1.3) เขตรอยต่อของการพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) ไวก้อสกีเน้นการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถพัฒนาจากระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่ไปสู่ระดับพัฒนาการที่นักเรียนจะสามารถพัฒนาไปถึงได้ ที่เรียกว่าเขตรอยต่อของการพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) โดยการที่นักเรียนส่วนหนึ่งจะพัฒนาไปถึงศักยภาพที่สามารถพัฒนาได้นั้น อาจจะไม่ใช่ว่าด้วยตนเองเท่านั้น แต่ย้งต้องได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น (Scaffolding) เช่น ครูผู้สอน เพื่อน เป็นต้น การช่วยเหลือ แนะนำ หรือชี้แนะ จึงนับว่าเป็นส่วนช่วยที่สำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน (Seng; et al. 2003: 56-58; Ormrod. 2012: 317) ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 เขตรอยต่อของการพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD)

ที่มา: Ormrod, Jeanne Ellis. (2012). *Human Learning*. p. 317.

2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ของไวทกอสกี (Lev Vygotsky)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของไวทกอสกีสามารถนำมาใช้จัดการเรียนรู้ได้ดังนี้ (Barchers. 1998: 197-198; Keenan. 2002: 136-137; & Santrock. 2006: 53-54; Flint. 2008: 363-364; & Tuckman; & Monetti. 2011: 73-77)

2.1) นำแนวคิดเขตรอยต่อของพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาไปสู่ศักยภาพที่ควรจะเป็น

2.2) ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือหรือชี้แนะ (Scaffolding) เพื่อช่วยให้นักเรียนก้าวไปสู่ความรู้ความเข้าใจและทักษะในระดับที่สูงขึ้น โดยอาจจะใช้คำถามว่า “ครูสามารถช่วยเหลืออะไรได้บ้าง” หรืออาจใช้วิธีการสังเกตและให้การสนับสนุนหรือชี้แนะในการจัดการเรียนการสอน สำหรับการพัฒนาด้านการอ่าน ทั้งในขั้นตอนของการเริ่มต้นอ่าน ระหว่างการอ่าน หรือหลังการอ่าน การช่วยเหลือหรือชี้แนะจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและนำนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการทำ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและการเรียนรู้ด้วยด้วยความสนุกสนานจากการอ่าน

2.3) การช่วยเหลือชี้แนะจากครูผู้สอนหรือเพื่อนที่มีทักษะสูงกว่า

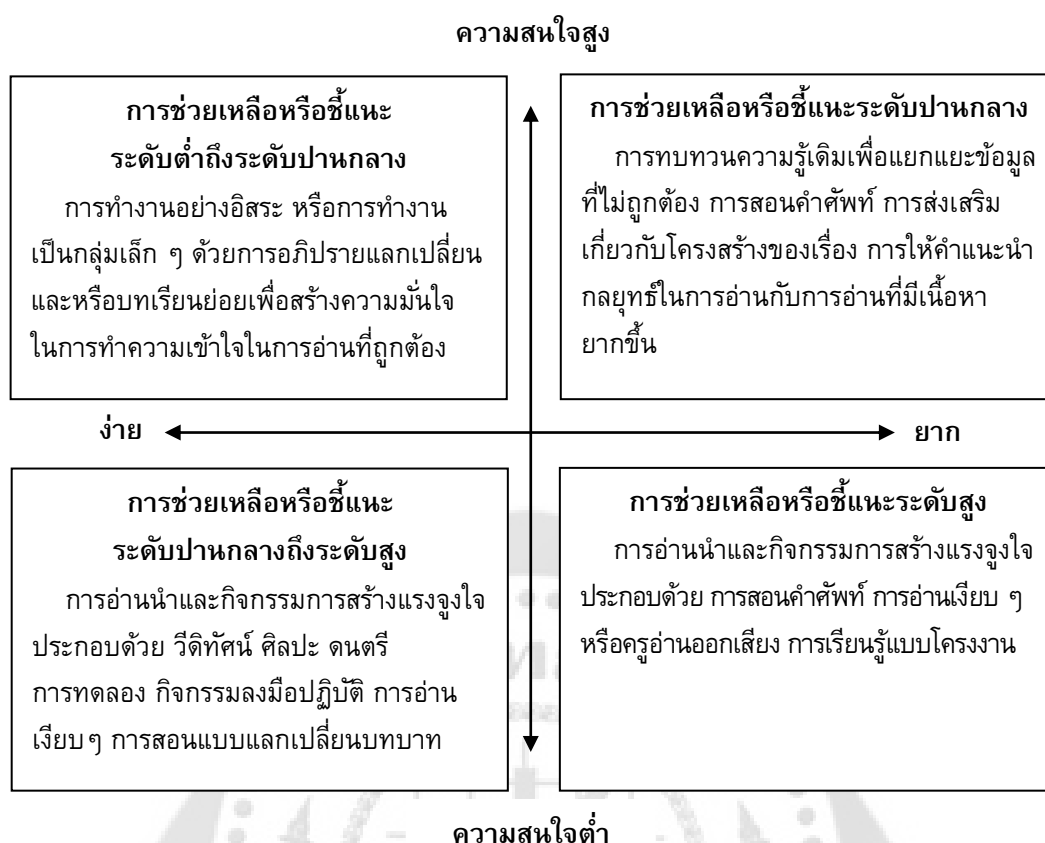
2.4) จัดการเรียนรู้ด้วยภาระงานที่มีความท้าทาย เพื่อให้นักเรียนเข้าสู่เขตรอยต่อของพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD)

2.5) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และตระหนักว่าการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับสังคมหรือสิ่งแวดล้อมของนักเรียน การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้สอน เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2.6) จัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานภายใต้ภาระงานที่เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริง (Real World) เช่น การวางแผนการใช้จ่าย การซ่อมแซมของเล่น เป็นต้น เพราะจะช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งที่พวกเขาเรียนรู้ในโรงเรียนสู่สถานการณ์ในชีวิตจริง

2.7) ให้ความสำคัญกับบริบททางวัฒนธรรมของนักเรียน

2.8) เน้นการประเมินพัฒนาการของนักเรียนเพื่อให้ก้าวสู่การพัฒนาที่ควรจะไปถึงหรือเขตรอยต่อของพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) หรือการพัฒนาตามศักยภาพที่ควรจะเป็นของนักเรียน

ภาพประกอบ 7 ระดับของการช่วยเหลือหรือชี้แนะ (Scaffolding)

ที่มา: Flint, Amy Seely. (2008). *Literate lives: teaching reading & writing in elementary classrooms*. p. 365.

2.2.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบสร้งสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

นักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะโดยรวม คือ รักอิสระ มีความคิดเป็นของตนเอง ใช้การเล่นและความพึงพอใจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ตลอดจนรู้จักการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (วิจารณ์ พานิช. 2555ก: 3-4) ซึ่งการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูผู้สอนควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ดังนี้ (Arthur; & Cremin. 2010: 15-16)

1) การจัดการเรียนการสอน

1.1) ขั้นตอนความรู้ คือ การช่วยเหลือนักเรียนในการรับรู้และใช้ข้อมูล เช่น การเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในเรื่องกฎของจำนวน การเรียนรู้เรื่องการสะกดคำ การเรียนรู้ข้อเท็จจริงในรายวิชาวิทยาศาสตร์และประวัติศาสตร์ เป็นต้น

1.2) ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความรู้ คือ การช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้เข้าใจแนวคิดและหลักการของเรื่องที่เรียน เช่น การเรียนรู้ความสำคัญของลำดับเวลาในวิชาประวัติศาสตร์

1.3) การพัฒนาทักษะ คือ การช่วยเหลือนักเรียนในการพัฒนาหรือปรับทักษะการเคลื่อนไหว เช่น การคัดลายมือ ยิมนาสติก รวมทั้งการช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะที่มีความซับซ้อน เช่น การอ่าน

1.4) ความรู้ทางปัญญา คือ การช่วยเหลือนักเรียนในการสร้างความรู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร และสามารถปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างไร

2) การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม นักเรียนระดับประถมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการแนะนำในการเข้าสู่สังคมอื่นนอกจากสังคมที่บ้าน เพราะนักเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและทำงานร่วมกัน

สำหรับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) ซึ่งมีลักษณะสำคัญ คือ นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองด้วยความตื่นตัว (Active) ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นขึ้นอยู่กับความรู้ที่มีอยู่เดิม ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่มีความหมายเกิดขึ้นภายใต้ภาระงานที่เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริง (Real World) (Eggen; & Kauchak. 2004: 282-283; Tuckman; & Monetti. 2011: 51, 73) ลักษณะดังกล่าวเมื่อพิจารณาร่วมกับลักษณะของการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 จะพบว่ามีความสอดคล้องในวิธีการจัดการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเองมีวิธีการที่หลากหลาย อาทิ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2555: 38-39; Woolfolk. 2001: 334-336; Eggen; Kauchak. 2004: 284-303)

1. การให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีโอกาสสร้างสรรค์ความรู้ที่มีความหมายด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวคือ เปลี่ยนบทบาทจากการให้ความรู้ (Instruction) เป็นการให้นักเรียนสร้างความรู้ (Construction)

2. การให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (Authentic Tasks) โดยนักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น (Active) ด้วยกิจกรรมที่มีความท้าทาย และมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง

3. การให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางสังคม (Socio Moral)

4. การให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้อย่างความหลากหลาย เช่น การสาธิต การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ เป็นต้น

5. การให้นักเรียนได้รับการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

2.3 แรงจูงใจในการอ่าน

แรงจูงใจมีอิทธิพลทั้งต่อสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ รวมทั้งวิธีเรียนรู้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2555: 13) โดยแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ เนื่องจากแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ เมื่อนักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Eggen; & Kauchak. 2004: 349; & Jordan; Carlile; & Stack. 2009: 154)

แรงจูงใจ (Motivation) เป็นพลังหรือแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำเพื่อไปสู่เป้าหมายตามที่ต้องการ (มธุรส สว่างบำรุง. 2552: 240; Ormrod. 2012: 426) โดยพลังหรือแรงผลักดันนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือแหล่งที่อยู่ภายใน (Internal Source) เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกหรือแหล่งที่มาจากภายนอก (External Source) หรืออาจเกิดจากสิ่งเร้าหรือแหล่งที่มาจากทั้งภายในและภายนอกก็ได้ (ถวิล ธาธาโภชน; และ ศรัณย์ ดำริสุข. 2545: 155; เดิมศักดิ์ คทวณิช. 2546: 149; จันทราณี สงวนนาม. 2553: 252; จิราภรณ์ ตั้งกิตติภาภรณ์. 2556: 147) นอกจากนี้แรงจูงใจยังเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการทำนายพฤติกรรม การควบคุมพฤติกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Lefrançois. 2012: 315-316) กล่าวได้ว่าแรงจูงใจส่งผลต่อพฤติกรรมและการเรียนรู้ คือ เป็นแรงขับที่นำไปสู่เป้าหมาย เพิ่มความพยายามและพลังในการไปสู่เป้าหมาย เพิ่มความตั้งใจในการเริ่มต้นในกิจกรรมไปสู่เป้าหมาย แม้ว่าจะต้องเผชิญกับอุปสรรคหรือความยุ่งยาก ส่งผลต่อกระบวนการทางปัญญา เช่น เมื่อนักเรียนมีความตั้งใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะส่งผลต่อการคิดและการกระทำ และส่งผลต่อการกำหนดหรือพิจารณาเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นจากการเสริมแรงและการลงโทษ (Ormrod. 2012: 427)

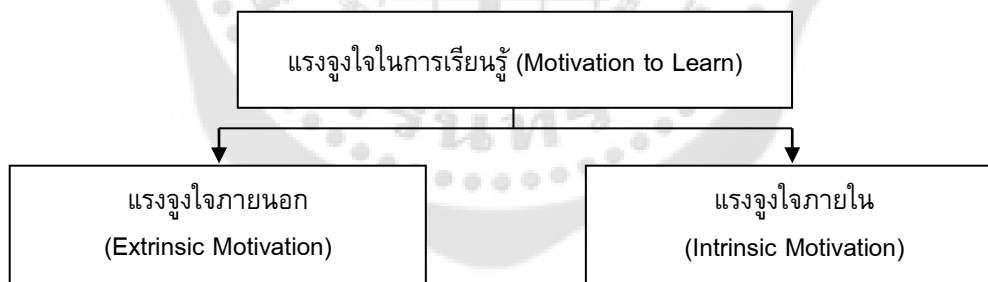
เมื่อนำแนวคิดแรงจูงใจมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน พบว่า แรงจูงใจเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้การอ่าน (Conley. 1995: 83) โดยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การมีเจตคติที่ดี รวมทั้งความรู้สึกสนุกสนานในการอ่านส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน (Graves; Juel; & Graves. 2004: 42; Mullis; et al. 2009: 54-55) และมีข้อมูลที่ระบุว่า ผู้ที่มีความอ่อนด้อยทางการอ่านมักจะขาดแรงจูงใจและความมั่นใจในความสามารถด้านการอ่านของตนเอง บางครั้งนักเรียนอาจใช้วิธีการหลีกเลี่ยงเมื่อพวกเขาไม่ต้องการอ่าน นอกจากนี้นักเรียนที่มีแรงจูงใจระดับต่ำอาจเป็นผู้ที่มีความมั่นใจ ความภาคภูมิใจ และการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเองด้านการอ่านระดับต่ำด้วย โดยเฉพาะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนไม่สามารถไปสู่ความสำเร็จในการอ่านได้ (Mullis; et al. 2009: 54-55) ด้วยเหตุนี้การพัฒนาการอ่านจึงมีแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ดังนี้ (Flint. 2008: 355-356)

1. ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีกลวิธี มีแรงจูงใจ และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. การเรียนการสอนจะต้องมีระบบและบูรณาการกับการรู้หนังสืออย่างมีคุณภาพ
3. แรงจูงใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเป็นการเสริมซึ่งกันและกัน
4. การคิดและการพูดคุยเกี่ยวกับหนังสือเป็นการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
5. ใช้ความหลากหลายของเนื้อหาส่งเสริมความสนใจของนักเรียน

6. ใช้การเปรียบเทียบระหว่างความคิดรวบยอดที่ไม่คุ้นเคยและคุ้นเคยสำหรับการช่วยเหลือในการเรียนรู้ของนักเรียน

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจกับแนวคิดของแรงจูงใจ โดยพิจารณาในมุมมองที่ว่านักเรียนจำเป็นต้องได้รับการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพราะแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ตามความสามารถของตน (วรรณิ์ โสมประยูร. 2553: 82) ซึ่งจะนำไปสู่การประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ โดยในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนควรจัดสถานการณ์ในการเรียนรู้โดยเชื่อมั่นในสมรรถภาพของผู้เรียน สร้างแรงกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้สึกเชิงบวกให้เกิดขึ้นกับนักเรียน สร้างความสนใจและการรับรู้คุณค่าให้เกิดขึ้นกับนักเรียน อาทิ การจัดบทเรียนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสร้างความสนใจหรือความสนุกสนานให้กับนักเรียน สะท้อนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ให้ความสนใจกับความต้องการและธรรมชาติในการเรียนรู้ของนักเรียน (Arends. 2009: 157-164)

สำหรับการนำแนวคิดของแรงจูงใจมาใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งประเภทของแรงจูงใจเป็น 2 ประเภท คือ แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) และแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) (Eggen; & Kauchak. 2004: 350) โดยแรงจูงใจที่เกิดจากการกระตุ้นจากภายนอกหรือแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นการอ่านเนื่องจากการได้รับรางวัลหรือการชมเชย และแรงจูงใจที่เกิดจากแรงผลักดันภายใน หรือแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นการอ่านเนื่องจากความสนใจหรือความต้องการส่วนบุคคล ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 ประเภทของแรงจูงใจ

ที่มา: Eggen, Paul D; & Kauchak, Donald P. (2004). *Educational Psychology: Windows on Classrooms*. p. 350.

แรงจูงใจทั้งแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) และแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นแรงผลักดันสำคัญในการเรียนรู้ (Ruddell. 2002: 43) รายละเอียดโดยสรุปดังนี้ (Reeve. 2001: 118; Ruddell. 2002: 43-44; Eggen; & Kauchak. 2004: 350-351; Marsh. 2004: 36-38; Santrock. 2006: 418; Flint. 2008: 356; Arends. 2009: 140; & Jordan; Carlile; Stack. 2009: 157)

1. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นการจูงใจที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอกและทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรม กล่าวคือ เป็นการจูงใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้าหรือแรงเสริมต่างๆ อาทิ การได้รับรางวัล การลงโทษ การได้รับคะแนนสูง ๆ การได้ถ้วยรางวัล เป็นต้น ตัวอย่างเช่น การที่นักเรียนอ่านหนังสืออย่างหนักสำหรับการสอบเพราะต้องการได้รับคะแนนสูง ๆ หรือต้องการได้รับคำชมจากผู้ปกครอง เป็นต้น กรณีของแรงจูงใจภายนอกโดยเฉพาะการให้รางวัลและการลงโทษ พบว่าเป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจที่ครูผู้สอนใช้กันโดยทั่วไป

2. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นการจูงใจที่ได้รับอิทธิพลจากภายในและทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรม กล่าวคือ เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากความสนใจหรือความต้องการของบุคคลเอง เช่น ความภาคภูมิใจโดยไม่ใช้การทำให้ได้ซึ่งรางวัลหรือการเสริมแรงต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น การที่นักเรียนอ่านหนังสืออย่างหนักสำหรับการสอบหรือเลือกเรื่องที่จะอ่านเพราะรู้สึกว่าการอ่านมีความสุขหรือสนุกสนานในการเรียนวิชานั้นหรือการอ่านเรื่องนั้น แรงจูงใจภายในมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือประสบการณ์ ได้แก่ การแสดงถึงความท้าทาย (Challenge) โดยเป้าหมายควรมีความยากในระดับที่เหมาะสม การให้การควบคุมผู้เรียน (Control) คือ การที่นักเรียนมีความรู้สึกว่าการอ่านหนังสือหรือการเรียนรู้ของตนเองมีอิทธิพลเหนือการเรียนรู้ของตน การเกิดความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) และจินตนาการ (Fantasy) และแม้ว่าโดยปกติแล้วผู้สอนมักใช้แรงจูงใจภายนอกในการจูงใจนักเรียน เช่น การให้รางวัล แต่ผู้สอนต้องคำนึงว่าแรงจูงใจภายนอกนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่แรงจูงใจภายในมีความคงทนถาวรมากกว่า สำหรับทางจิตวิทยาพบว่าความปรารถนาที่จะค้นหาหรือเอาชนะความท้าทายเป็นพื้นฐานสำคัญของแรงจูงใจในชั้นเรียน ซึ่งแรงจูงใจดังกล่าวจะเป็นแรงกระตุ้นสำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน สำหรับแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) สามารถจำแนกตามรูปแบบของความต้องการของบุคคลได้ดังนี้ (Raffini. 1996: 3-16)

2.1 ความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง (The Need for Autonomy) คือ ความต้องการมีอิสระในการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ด้วยตนเอง มีแนวคิดหลัก คือ การที่บุคคลมีความรู้สึกว่ามีอิสระในสิ่งที่เขาจะทำหรือมีอิสระที่จะเลือกในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากกว่าการถูกบังคับหรือมาจากความต้องการของผู้อื่น กล่าวคือ เป็นการที่บุคคลทำเพราะมีความต้องการที่จะทำ ไม่ใช่เพราะจำเป็นต้องทำ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง คือ ความรู้สึกของการมีอำนาจหรือสามารถควบคุมการปฏิบัติหรือการดำเนินชีวิตของตนเอง

2.2 ความต้องการเป็นผู้ที่มีความสามารถ (The Need for Competence) คือ ความต้องการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บุคคลรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จ โดยบุคคลจะแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติในวิธีการที่จะช่วยให้ตนเองรู้สึกว่ามีประสิทธิภาพ

2.3 ความต้องการในการเป็นส่วนหนึ่งหรือการมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น (The Need for Belonging and Relatedness) เป็นความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่อยู่นั้น ได้แก่ การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

2.4 ความต้องการมีความภาคภูมิใจ (The Need for Self-Esteem) ในที่นี้มีนิยามใน 3 ลักษณะคือ 1) ความรู้สึกชื่นชมในคุณค่าหรือความสำคัญของตนเอง โดยนักเรียนจะรับรู้ถึงคุณค่าหรือความสำคัญของตนเอง เป็นความปรารถนาของนักเรียนที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของตนในแง่ของความภาคภูมิใจ คือ การแสวงหาประสบการณ์ที่จะสร้างความรู้สึกความภาคภูมิใจ และการบรรลุผลสำเร็จ และหลีกเลี่ยงประสบการณ์ที่จะเป็นสาเหตุของความรู้สึกไร้คุณค่า 2) ลักษณะของความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งลักษณะนี้เป็นผลมาจากการเห็นคุณค่าของตนเองทางบวก การเพาะบ่มจากสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียน และความรักจากครอบครัว และ 3) ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เป็นความต้องการของบุคคลที่จะเรียนรู้ที่จะเคารพในเอกลักษณ์เฉพาะของผู้อื่น รวมทั้งการรู้คุณค่าของความแตกต่างของผู้อื่น ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องมีพื้นฐานในการเห็นคุณค่าของตนเองและความตั้งใจที่จะฟังความคิดหรือความรู้สึกของเพื่อน

2.5 ความต้องการการมีส่วนร่วมและความเพลิดเพลิน (The Need for Involvement and Enjoyment) แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าความเพลิดเพลินเป็นพื้นฐานของมนุษย์ และแม้ว่าคำว่าเพลิดเพลินจะมีการตีความหมายได้หลายประการ แต่ทุกความหมายล้วนบ่งบอกถึงความปรารถนาของบุคคลที่จะแสวงหากิจกรรมที่ส่งผลให้มีความสุข

2.4 รูปแบบการเรียนรู้

แนวคิดของรูปแบบในการเรียนรู้เกิดจากมุมมองของนักการศึกษาที่มีแนวคิดที่ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการหรือรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องจัดให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน (Allen; Scheve; & Nietzer. 2011: 10) เพราะการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ในรูปแบบที่ตนเองพึงพอใจจะประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้ดี เพราะผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียนรู้มากกว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่ตนเองไม่พึงพอใจ (R.S.Dunn; K. Dunn; & Perin. 1994: 3) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นความท้าทายของนักการศึกษาในการวินิจฉัยถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจความต้องการเฉพาะตัวของผู้เรียน การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงนับว่ามีความสำคัญ เพราะจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีวิธีการเรียนแบบใด และควรจะจัดการเรียนรู้แบบใดให้กับผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในวิธีการเรียนรู้ ความรู้ และความเข้าใจ เช่น ผู้เรียนบางคนอาจจะเรียนรู้ได้ดีในสถานที่เงียบสงบ เช่น ห้องสมุด แต่สำหรับบางคนอาจจะชอบเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น หรือในสถานที่ที่มีเสียงดัง เป็นต้น (M.P. Sadker; & D.M. Sadker. 2005: 35) ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาวิธีการหรือรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำมาใช้วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะตัวของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟรมมิง (Neil D. Fleming) คือ VARK Model หรือ VARK Learning Styles ซึ่งได้แบ่งรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความชอบหรือความถนัดในการรับรู้มาเป็นส่วนหนึ่งในการวิจัย ดังนี้ (Fleming. 2012: Online)

1. การเรียนรู้ด้วยการมองเห็น (Visual Strategies for Learning: V) ผู้เรียนที่เรียนรู้จากการมองเห็นจะสามารถเรียนรู้ได้ดีจากสื่อที่เป็นภาพ อาทิ รูปภาพ แผนผัง แผนภาพ กราฟ แผนภูมิ การเน้นสี หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

2. การเรียนรู้ด้วยการได้ยิน (Aural Strategies for Learning: A) ผู้เรียนที่เรียนรู้จากการได้ยินจะสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการเข้าร่วมชั้นเรียน การเข้าร่วมการอภิปราย การสนทนากับผู้อื่น การอธิบายความคิดให้ผู้อื่นฟัง การใช้การบันทึกเสียง การจำลองที่สนใจ การอธิบายจากการฟังเสียง เป็นต้น

3. การเรียนรู้ด้วยการอ่านและเขียน (Read/Write Strategies for Learning: R) ผู้เรียนที่เรียนรู้จากการอ่านและเขียนจะสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการอ่านสื่อต่าง ๆ เช่น บัญชีรายชื่อ หัวข้อเรื่อง พจนานุกรม อภิธานศัพท์ นิยาม เอกสารประกอบคำบรรยาย หนังสือเรียน การอ่านในห้องสมุด บันทึก เรียงความ คู่มือ เป็นต้น

4. การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติหรือลงมือกระทำ (Kinesthetic Strategies for Learning: K) ผู้เรียนที่เรียนรู้จากการปฏิบัติหรือลงมือกระทำจะสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งการมองเห็น การสัมผัส การรับรส การได้กลิ่น การได้ยิน เป็นต้น การปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การทัศนศึกษา การลงภาคสนาม การฝึกจากตัวอย่างจริง การประยุกต์ใช้ การทดลอง การเก็บสะสม การจัดนิทรรศการ ตัวอย่าง ภาพถ่าย การแก้ปัญหา การทดสอบ เป็นต้น

รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น นอกจากผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีจากลักษณะใดลักษณะหนึ่งจาก 4 ลักษณะข้างต้นแล้ว ยังมีผู้เรียนบางส่วนซึ่งเรียนรู้ได้จากหลายลักษณะ เช่น สามารถเรียนรู้ได้ดีจาก 2 ลักษณะ เช่น จากการมองเห็นและได้ยิน (Visual and Aural: VA) การอ่านและการเขียน และการปฏิบัติหรือกระทำ (Read/Write and Kinesthetic: RK) เป็นต้น หรืออาจจะเรียนรู้ได้ดีจาก 3 ลักษณะ เช่น จากการมองเห็น การได้ยิน และการอ่านและการเขียน (Visual, Aural and Read/Write: VAR) การได้ยิน การเขียนและการอ่าน และการปฏิบัติหรือลงมือกระทำ (Aural, Read/Write and Kinesthetic: ARK) เป็นต้น ซึ่งการเรียนรู้จากลักษณะดังกล่าวเรียกว่า การเรียนรู้ด้วยหลากหลายรูปแบบ (Multimodel Strategies for Learning: MM) สำหรับผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยหลากหลายรูปแบบมีข้อดี คือ ผู้เรียนจะมีความยืดหยุ่นเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้มากกว่าผู้เรียนรู้ได้ดีจากวิธีเดียว (Monomodel) สำหรับข้อเสีย คือ ถ้าผู้เรียนมีการเรียนรู้แบบ 2 ลักษณะ (Bimodel) ผู้เรียนอาจต้องใช้วิธีการเรียนรู้ทั้งสองลักษณะร่วมกันก่อนที่จะเกิดการเรียนรู้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน พบว่า เป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียง และการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1. การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียง เป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่าน โดยใช้วิธีการที่เน้นทักษะทางภาษา (Basic-Skill and Phonetic Approach) ซึ่งเป็นวิธีการที่ให้ความสำคัญกับเสียงและไวยากรณ์ (Santrock. 2006: 342) ซึ่งจากงานวิจัย พบว่า ในระยะแรกของการเรียนควรใช้วิธีการสอนที่ประกอบด้วยโครงสร้างของคำ ระบบเสียง ที่มาของคำ และกฎทางไวยากรณ์ (Devonshire; Morris; & Fluck. 2013: 85-94) และการใช้ชุดการสอนจอลลี โฟนิคส์ ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้การออกเสียงและการผสมเสียงตัวอักษรในการอ่านคำ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า วิธีการสอนดังกล่าวสามารถพัฒนาการอ่านของนักเรียนได้ (อาจารย์ ศิริรัตนศักดิ์. 2552: 49-61)

2. การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน (อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์. 2550: 93-105; Porche; Pallante: & Snow. 2012: 649-671; Kidd; et al. 2013: 224-238; Matsumura; Garnier: & Spybrook. 2013: 35-48) เช่น ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus (วิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจและการสรุปความ) ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังจากการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ (อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์. 2550: 93-105) เป็นต้น

สำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านครั้งนี้ ดำเนินการบนพื้นฐานมุมมองของทฤษฎีการเรียนรู้แบบสรุสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) ด้วยแนวความคิดที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของตนเอง โดยแรงจูงใจและการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้หรือการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คำนึงถึงหลักการในการพัฒนาการอ่าน ได้แก่ (Cox; & Zarrillo. 1993: 7; Burns; Roe; & Ross. 1999: 22-28)

1. การอ่านเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน และมีปัจจัยหลากหลายที่ต้องคำนึงถึง ซึ่งครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจกระบวนการอ่านเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2. การอ่านมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงหรือการสร้าง ความหมายจากสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษร ในที่นี้หมายความว่านักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวอักษร คำ และความหมาย ซึ่งอาจจะเกิดจากการสร้างความหมายจากข้อมูลผ่านข้อความที่อ่าน หรือการเชื่อมโยงจากความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม

3. ตระหนักไว้เสมอว่าไม่มีวิธีการที่ดีที่สุดหรือถูกต้องที่สุดในการจัดการเรียนรู้ โดยบางวิธีการอาจจะใช้ได้ดีสำหรับนักเรียนบางคน เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความเฉพาะตัวหรือความแตกต่างกัน เช่น บางคนอาจเรียนรู้ได้ดีจากการฟัง บางคนอาจเรียนรู้ได้ดีจากการมอง หรือบางคนอาจเรียนรู้ได้ดีจากการเคลื่อนไหว เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้

นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนแต่ละคนอาจจะเรียนรู้ได้แตกต่างกันทั้งที่ได้รับประสบการณ์เดียวกัน เพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นจากสิ่งที่รู้และสิ่งที่พิจารณาแล้วที่น่าสนใจ

4. การเรียนรู้การอ่านเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะซึ่งต้องมีการฝึกฝนและพัฒนาอยู่เสมอ การเรียนจึงควรผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือกระทำ เช่น การอ่าน การพูดคุยเกี่ยวกับหนังสือที่อ่าน การวาดภาพจากเรื่อง เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะเป็นการสร้างความรู้ใหม่และจะเป็นประสบการณ์ในการเกิดการเรียนรู้ต่อไป

5. นักเรียนต้องได้รับการสอนหรือการช่วยเหลือในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำและความหมาย

6. นักเรียนต้องได้รับการประเมินผลความสามารถในการอ่าน และครูผู้สอนต้องนำผลการประเมินเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้

7. ทักษะการอ่านมีความสัมพันธ์กับทักษะการสื่อสารอื่นๆ ทั้งทักษะการฟัง การพูด และการเขียน

8. วิธีการจัดเรียนรู้แบบธรรมชาติ คือ ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์การอ่านด้วยการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องเล่า โดยเป็นการเรียนรู้แบบรวม คือ ไม่แยกคำ ประโยค หรือข้อความ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

9. จัดให้การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการเรียนการสอน โดยคำนึงว่าการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา และการอ่านมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะรวมอยู่ในวิชาต่าง ๆ

10. นักเรียนควรอ่านด้วยความพึงพอใจและอ่านอย่างมีความสุข

11. การจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความพร้อมในการอ่าน เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

12. ส่งเสริมให้นักเรียนได้กำกับและตรวจสอบการอ่านของตน โดยนักอ่านที่ดีจะต้องมีแรงผลักดันในการอ่านด้วยตนเอง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะงานวิจัยด้านการพัฒนาความสามารถในการอ่าน พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นวิธีการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ด้วยวิธีการสอนต่าง ๆ โดยครูผู้สอนเป็นหลัก มากกว่าการอาศัยความร่วมมือร่วมกันระหว่างโรงเรียน และครอบครัว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามาเป็นหลักการในการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ คือ 1) ผู้เรียนเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง 2) การเรียนรู้เกิดจากการที่ผู้เรียนใช้การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อความที่อ่าน 3) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 4) ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายในสิ่งที่อ่าน โดยเป็นการอ่านอย่างมีความสุขเพื่อนำไปสู่การเป็นผู้อ่านตลอดชีวิต ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงว่าพัฒนาการของนักเรียนมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ วุฒิภาวะ (Maturation) ประสบการณ์จากการกระทำ (Active Experience) ประสบการณ์ทางสังคม (Social Experience) และกระบวนการพัฒนาสมดุล (Equilibration) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้นักเรียนแต่ละคนมีความเฉพาะตัว ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้นักเรียนได้มีอิสระในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาไปตามระดับพัฒนาการของตนเอง

2. การจัดการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยได้ปฏิบัติจริง ด้วยกิจกรรมหรือวิธีการเรียนรู้ที่มีความท้าทาย น่าสนใจ และเหมาะสมกับรูปแบบในการเรียนรู้ของตนเอง

3. การจัดการเรียนรู้ควรมีผู้ช่วยเหลือหรือชี้แนะ เพราะการที่นักเรียนได้รับความช่วยเหลือในการเรียนรู้ (Scaffolding) จะทำให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความสามารถได้เต็มตามศักยภาพของตนเอง ทั้งนี้ครูผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญ คือ เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือนำให้นักเรียนสร้างความรู้ ด้วยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมตรงตามความสนใจของนักเรียน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือเพื่อช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

4. การจัดการเรียนรู้ควรให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมอย่างสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

5. การให้ผลสะท้อนกลับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาปฏิบัติหรือสามารถเรียนรู้ โดยการสะท้อนกลับนี้นอกจากครูผู้สอนแล้ว อาจให้ผู้อื่น เช่น เพื่อน ๆ ช่วยกันสะท้อนหรือแบ่งปันความคิดเห็น เป็นต้น

6. การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเชื่อมโยงกับบริบทในชีวิตจริงเพราะเป็นการสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายให้กับนักเรียน ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจหรือแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

3. หนังสือสำหรับเด็ก

หนังสือสำหรับเด็ก เป็นหนังสืออ่านทั่วไปที่เขียนเพื่อให้เด็กได้อ่าน มุ่งให้ทั้งความสนุกสนาน เพลิดเพลินและสาระความรู้ด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากหนังสือเรียน หนังสือสำหรับเด็กมีลักษณะโดยสรุปดังนี้ (ปราณี เชียงทอง. 2525: 3-4; นิศา ชูโต; และ กล่อมจิตต์ พลายเวช. 2427: 4; สนิท สัตโยภาส. 2536: 16-17; กองวิจัยทางการศึกษา. 2541: 9; อ้างอิงจาก ถวัลย์ มาศจรัส. 2539. หน้า 29-30)

1. ตรงกับความสนใจของเด็ก เนื้อเรื่องเหมาะกับความสนใจและความต้องการของเด็ก ได้แก่ เป็นเรื่องที่สนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการ และอาจสอดแทรกสาระความรู้ให้แก่เด็ก

2. คำโครงสร้างไม่ซับซ้อน เพื่อให้เด็กทำความเข้าใจได้ง่าย ตัวละครอยู่ในวัยใกล้เคียงกับเด็ก เนื้อเรื่องไม่ยาวนัก และเป็นเรื่องที่เด็กพอมีประสบการณ์ที่สามารถเข้าใจได้

3. สำนวนภาษา ใช้ภาษาง่าย ๆ มีคำบรรยายมีเท่าที่จำเป็น เพราะส่วนใหญ่เด็กจะพอใจติดตามเรื่องจากภาพประกอบมากกว่าจะอ่านคำบรรยาย

4. ภาพประกอบ นับเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก เพราะเด็กจะชอบความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ชอบอ่านด้วยภาพมากกว่าตัวหนังสือ ภาพประกอบควรมีสีสันสดใส น่าดู สอดคล้องกับเรื่องและสามารถอธิบายเรื่องได้ดี

5. รูปเล่ม มีลักษณะภายนอกเป็นที่น่าสนใจ ขนาดรูปเล่มกะทัดรัด ใช้ตัวหนังสือขนาดใหญ่ ข้อความแต่ละบรรทัดไม่ยาวเกินไป

การเลือกหนังสือสำหรับเด็กนั้น การศึกษาพัฒนาการตามวัยของเด็กมีความสำคัญ เพราะเด็กที่มีอายุแต่ละช่วงวัยจะมีความแตกต่างกันทั้งความสนใจ ความต้องการ และความพร้อม (นิศา ชูโต และ กล่อมจิตต์ พลายเวช. 2527: 6; สมพร จารุณภู. 2538: 10; กองวิจัยทางการศึกษา. 2541: 6; ครรชิต มนูญผล. 2547: 9) สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งมีอายุประมาณ 6-8 ปี เป็นวัยที่สามารถเข้าใจและมีความคิดในสิ่งที่เขื่อนามธรรมชาติ รู้จักเหตุผล และรู้ปัญหามากขึ้น สามารถรับรู้และมีความเข้าใจได้กว้างขวางขึ้น เริ่มอ่านหนังสือด้วยตนเองได้ เป็นวัยที่เด็กจะมีความสามารถด้านภาษามากขึ้น สามารถอ่านและเขียนได้ดีมากกว่าในช่วงอนุบาล (วรรณิ โสมประยูร. 2553: 72-73) เป็นวัยที่ต้องการความเป็นอิสระ ชอบเรื่องที่มีการเคลื่อนไหว เต็มไปด้วยกิริยาอาการ การกระทำต่าง ๆ และมีหลายรส ชอบเรื่องตลกขบขัน และมีความอยากรู้อยากเห็น ต้องการรู้และเข้าใจเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น อยากรูเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ชีวิตประวัติ สิ่งแปลกใหม่ ชอบเรื่องผจญภัย นิทานต่าง ๆ และเรื่องตลกขบขัน (ปราณี เชียงทอง. 2525: 126-127) จึงอาจกล่าวได้ว่า ในช่วงวัยนี้เป็นวัยทองของการเริ่มต้นอ่าน ในวัยนี้จึงควรปลูกฝังสิ่งที่ดีงามต่าง ๆ โดยเฉพาะนิสัยรักการอ่าน แต่ต้องคำนึงว่าเด็กต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพราะจะทำให้เด็กรู้สึกว่าการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และจะรู้สึกสนุกทุกครั้งทีอ่านหนังสือ (ครรชิต มนูญผล. 2547: 9-10)

จากพัฒนาการตามวัยของเด็กข้างต้น ทำให้เด็กในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นจะชอบอ่านและชอบฟังหนังสือประเภทนิทาน เช่น นิทานเกี่ยวกับสัตว์ นิทานพื้นบ้าน ตำนาน หรือนิทานที่คิดขึ้นมาใหม่ นอกจากนี้ยังชอบเรื่องชวนคิด เทพนิยาย คำกลอนง่าย ๆ และเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน โดยอาจเป็นหนังสือภาพที่มีเนื้อหาประกอบ (ณรงค์ ทองปาน. 2526: 7; นิศา ชูโต; และ กล่อมจิตต์ พลายเวช. 2527: 6-7; กองวิจัยทางการศึกษา. 2541: 6) จากลักษณะในการอ่านหนังสือดังกล่าวของเด็กสามารถแบ่งประเภทของหนังสือเป็น 3 ประเภท โดยใช้จุดหมายของงานเขียนเป็นหลัก และเพิ่มเติมหนังสือประเภทหนังสือภาพ เนื่องจากในเด็กเล็กภาพประกอบมีความสำคัญมากในการจูงใจให้เด็กเกิดความรู้สึกอยากที่จะอ่าน โดยหนังสือทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ หนังสือภาพ หนังสือบันเทิงคดี และหนังสือสารคดี หนังสือแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้ (สมพร จารุณภู. 2538: 11-33; ครรชิต มนูญผล. 2547: 11-14)

3.1 หนังสือภาพ (Picture Book)

หนังสือภาพส่วนใหญ่จัดทำขึ้นสำหรับเด็กตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงวัยเรียนระดับประถมศึกษา หนังสือภาพสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนและเริ่มเรียนจะมีหลายรูปแบบและหลายประเภท มีจุดมุ่งหมายที่จะใช้ภาพเป็นสื่อสำคัญยิ่งกว่าตัวหนังสือ เพื่อให้เด็กเล็ก ๆ เกิดความเพลิดเพลินและเรียนรู้ความหมายของภาพเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ และเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้จักการสังเกตเปรียบเทียบเสียงและจังหวะของคำกับกิริยาอาการของคนและสัตว์จากภาพ รู้จักสังเกตเปรียบเทียบคำและความหมาย เช่น เกี่ยวกับสีและตัวเลข เป็นต้น ทั้งนี้แล้วแต่จุดหมายของหนังสือภาพแต่ละประเภท หนังสือภาพสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้นเค้าโครงเรื่องจะไม่ซับซ้อนมากนัก หนังสือภาพแบ่งเป็นหลายประเภท ดังนี้

3.1.1 หนังสือที่แสดงตัวเลขและจำนวนนับ เป็นหนังสือที่แสดงตัวเลขและจำนวนนับโดยมีภาพประกอบ เด็กจะได้รู้จักตัวเลข รู้จักสังเกต และเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวเลข รวมทั้งได้เรียนรู้ศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับคน สัตว์ และสิ่งของ ซึ่งผู้เขียนมักจะนำมาแสดงแทนจำนวนนับของตัวเลขด้วย

3.1.2 หนังสือที่แสดงตัวอักษร อาจจะเป็นหนังสือที่แสดงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ภาษาไทย หรือแสดงตัวอักษรของภาษาอังกฤษ เด็กจะได้สังเกตเกี่ยวกับเครื่องหมายอันเป็นตัวอักษร รู้จักเปรียบเทียบเสียงกับตัวอักษร รู้จักคำศัพท์ที่ผู้เขียนนำมาแสดงเป็นตัวอย่าง และเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากการดูภาพประกอบ

3.1.3 หนังสือของเล่น หนังสือประเภทนี้นอกจากจะผลิตด้วยกระดาษแล้ว ยังอาจผลิตขึ้นจากวัสดุต่าง ๆ เช่น กระดาษแข็ง พลาสติก ผ้า เป็นต้น หนังสือประเภทนี้บางชนิดอาจแสดงภาพสามมิติ ผู้อ่านหรือผู้ฟังมักจะเพลิดเพลินกับการฟังเรื่องและดูภาพที่สวยงาม และใช้จินตนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องราวกับภาพ บางชนิดอาจเป็นหนังสือที่ผู้อ่านสามารถเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ชักหรือดึงแถบกระดาษซึ่งทำให้ภาพเคลื่อนไหวได้ หรือบางครั้งอาจมีการเล่นเกมเกี่ยวกับภาพ และข้อความ เป็นต้น

3.1.4 หนังสือที่แสดงความคิดรวบยอด เป็นหนังสือที่พยายามแสดงความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยการใช้ภาพและเส้นช่วยทำความเข้าใจ เช่น หนังสือที่แสดงรูปทรงเรขาคณิต หนังสือที่แสดงความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี ขนาด ระยะทาง ทิศทาง แสดงสิ่งตรงกันข้าม เป็นต้น

3.1.5 หนังสือที่แสดงเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ เป็นหนังสือภาพสวยงามเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานที่ พร้อมกับคำศัพท์หรือคำอธิบายสั้น ๆ แทนความหมายที่แสดงด้วยภาพ เช่น หนังสือภาพแนะนำให้รู้จักอาชีพ สัตว์เลี้ยงต่าง ๆ สิ่งของ อวัยวะของร่างกาย ลักษณะภูมิประเทศ หรือสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

3.1.6 หนังสือแสดงภาพโดยไม่มีตัวหนังสือ หนังสือประเภทนี้ใช้ภาพสะท้อนเรื่องราวเพื่อให้เด็กได้ใช้จินตนาการ ความคิด และความสามารถทางภาษา เล่าเรื่องจากภาพ อาจเป็นการเล่าปากเปล่าหรือเล่าด้วยการเขียน เป็นการส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายและตีความหมายของภาพด้วย

3.1.7 หนังสือภาพประกอบเรื่องอย่างง่าย (Easy-to-Read Book) หนังสือประเภทนี้มีภาพเป็นส่วนประกอบสำคัญ แต่จะมีเรื่องราวที่มีเค้าโครงง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน บางครั้งผู้ใหญ่อาจต้องการให้เด็กฟัง เพราะเด็กในระดับประถมศึกษาตอนต้นยังอ่านหนังสือไม่คล่อง เรื่องที่แต่งสั้น ๆ และใช้ภาษาง่าย ๆ จึงช่วยฝึกการอ่านได้เป็นอย่างดี

3.1.8 หนังสือภาพประกอบเรื่อง (Picture Storybook) หนังสือประเภทนี้จะมีเนื้อหาแต่งเป็นเรื่องราวตามเค้าโครงเรื่อง โดยมีภาพประกอบตามเนื้อเรื่องทุกขั้นตอน ส่วนใหญ่จะมีภาพประกอบเรื่องทุกหน้า ภาพประกอบและเรื่องแต่งจะมีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมกัน หนังสือประเภทนี้ผู้อ่านจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการ ความรู้สึก และได้แนวคิดเป็นคติสอนใจ

ประโยชน์ของหนังสือภาพ สรุปได้ดังนี้

1. เสริมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโลกใกล้ตัว เพื่อให้เด็กได้เห็น ได้สัมผัส ก่อนที่จะรับรู้รายละเอียดของแต่ละเรื่องเมื่อเติบโตมากขึ้น
2. เสริมความเข้าใจเกี่ยวกับทุกเรื่องซึ่งอยู่รอบตัวให้รู้เกี่ยวกับลักษณะ รูปร่าง รูปทรง ความสัมพันธ์ง่าย ๆ ของสรรพสิ่ง
3. เสริมจินตนาการ สอดแทรกความคิด เรื่องราว เจตคติที่เหมาะสม ช่วยเพิ่มเติมภาพในใจของเด็กให้สมบูรณ์และกว้างไกลมากยิ่งขึ้น
4. ส่งเสริมให้เด็กอยากเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น ในสิ่งที่อยู่รอบตัว

3.2 หนังสือบันเทิงคดี

เป็นหนังสือเกี่ยวกับเรื่องราวที่สมมติขึ้น ทั้งเหตุการณ์ ตัวละคร สถานที่ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เสริมสร้างจินตนาการที่ดั่งามมากกว่าให้สาระความรู้ หนังสือบันเทิงคดีมีอยู่ด้วยกันหลายประเภท ดังนี้

3.2.1 วรรณกรรมโบราณ งานเขียนประเภทนี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากราวที่มีผู้แต่งขึ้น เป็นเรื่องที่สมมติหรือเป็นเรื่องที่เชื่อถือสืบกันมา แล้วมีการแต่งเติมหรือสร้างตัวละครให้เด่น หรือสร้างเหตุการณ์ที่สนุกสนานตื่นเต้นเร้าใจหรือตลกขบขัน ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นมักจะมีการเล่าเรื่องทำนองนี้ สืบทอดกันมาจนกลายเป็นมรดกของท้องถิ่นและเป็นมรดกของชาติอย่างหนึ่ง ภายหลังจึงมีการเขียนเป็นเรื่องและพิมพ์เป็นหนังสือ และต่อมาก็มีการแต่งและพิมพ์เป็นหนังสือสำหรับเด็กอ่านหรืออ่านให้เด็กฟัง วรรณกรรมโบราณแบ่งได้เป็นหลายลักษณะดังนี้

1) นิทานพื้นเมือง เป็นเรื่องที่ผู้แต่งสมมติเรื่องราวขึ้น หรืออาจจะเล่าหรือเขียนขึ้นจากราวที่เล่าต่อ ๆ กันมา นิทานพื้นเมือง มักจะเล่าถึงเรื่องการผจญภัยของตัวละคร โดยเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในนิทานพื้นเมืองอาจจะมีเรื่องเกี่ยวกับเวทมนตร์คาถา ผี ปีศาจ แม่มด ยักษ์ ซึ่งมักจะเป็นฝ่ายอธรรม และเทวดา นางฟ้า หรือผู้ช่วยตัวละครที่ถือว่าเป็นฝ่ายธรรมะ นอกจากนี้ก็อาจจะมีเรื่องของแม่เลี้ยง ลูกเลี้ยง การอิจฉาริษยา การคดโกง ความซื่อสัตย์ ความโง่ ความฉลาด และการเล่นเล่ห์เพทุบายต่าง ๆ ของตัวละคร เป็นต้น นอกจากนี้นิทานประเภทที่ตอบคำถามเกี่ยวกับเหตุใดคนหรือสัตว์จึงมีลักษณะเช่นนั้น ๆ ก็จัดเป็นนิทานพื้นเมืองอีกเช่นกัน

2) นิทานคติธรรม เป็นเรื่องสั้น ๆ ที่มักสอนเกี่ยวกับจริยธรรม มักจะมีตัวละครเป็นสัตว์แต่พูดได้และทำอะไรต่ออะไรได้ไม่ผิดคน มักจะใช้นิทานคติธรรมเพื่อให้คติสอนใจ ให้แนวทางประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม นิทานคติธรรม ได้แก่ นิทานอีสป นิทานชาดก

3) ตำนาน เป็นเรื่องราวโบราณที่เล่าสืบต่อกันมาเกี่ยวกับบุคคล ชนชาติ สถานที่ หรือสิ่งของ โดยมักจะเชื่อว่าเป็นความจริง อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทพเจ้า ซึ่งมักประกอบด้วยอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ ถ้าเป็นเรื่องเล่าขานเกี่ยวกับบุคคลมักจะแสดงให้เห็นความกล้าหาญ ความเป็นวีรบุรุษ และวีรสตรี ซึ่งอาจจะมี ความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

3.2.2 นิทานแฟนตาซี หนังสือประเภทนี้ผู้แต่งจะสร้างตัวละคร สถานที่ เวลาที่เหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในลักษณะที่เกินความจริง แต่ก็ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถ้อยคล้อยตามว่า สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ อาจจะเป็นไปได้ โดยการสร้างรายละเอียดต่าง ๆ ให้ดูน่าเชื่อถือ หนังสือภาพประกอบเรื่องที่เคยกล่าวไปแล้วที่มีตัวละครเป็นสัตว์ที่พูดได้ คิด และทำอะไร ๆ ได้เหมือนมนุษย์ เป็นสัตว์ประหลาด เป็นเทวดา เป็นนางฟ้า หรือแม่มดพอมดที่มีเวทมนตร์คาถา ตลอดจนมีเหตุการณ์และการกระทำที่เป็นจริงไม่ได้ นอกจากในจินตนาการนั้น มีลักษณะที่เรียกว่าเป็นแฟนตาซี คือ เกินความจริง และเป็นเรื่องมหัศจรรย์อยู่ด้วย แต่หนังสือภาพประกอบเรื่องโดยทั่วไปเมื่อเทียบกับนิทานแฟนตาซี จะมีเค้าโครงเรื่องไม่ซับซ้อนเท่านิทานแฟนตาซี นิทานแฟนตาซีถ้าเขียนโดยมีเค้าโครงเรื่องสั้น ๆ ซึ่งเหมาะสำหรับเด็กเล็กมักจะถูกจัดเข้าประเภทนิทานภาพประกอบเรื่อง นิทานอีกประเภทหนึ่งที่จัดเข้าไปในประเภทแฟนตาซี คือ นิทานวิทยาศาสตร์ ซึ่งแต่งขึ้นโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และความคาดหวังต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตสร้างเค้าโครงเรื่องขึ้นมา

3.2.3 นิทานสมัยใหม่ เป็นนิทานหรือนิยายที่อิงความเป็นจริงเป็นหลัก ตัวละคร สถานที่ และช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์และเรื่องราวในเรื่อง ตลอดจนเค้าโครงเรื่องเป็นสิ่งที่อาจจะเป็นจริงได้ แม้ว่าเรื่องทั้งหมดเป็นเรื่องที่ผู้แต่งสมมติขึ้นก็ตาม นิยายสมัยใหม่ส่วนใหญ่จะมีตัวละครเอกเป็นคน มีเนื้อหาระยะ เหตุการณ์ความคิด การกระทำ สะท้อนสภาพสังคม เค้าโครงเรื่องสำหรับเด็กเล็กจะสั้น และไม่ซับซ้อนมากนัก เนื้อหาระยะของเรื่องก็อาจจะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์และความสนใจของเด็กที่ต่างวัยกัน นิยายสมัยใหม่อาจจะเป็นเรื่องของสัตว์ก็ได้แต่แทนที่สัตว์ซึ่งเป็นตัวละครเอก จะพูดได้หรือทำทุกสิ่งทุกอย่างได้เหมือนคนดังในนิทานแฟนตาซีก็จะกลายเป็นสัตว์ที่มีคุณสมบัติของสัตว์ชนิดนั้นจริง ๆ

3.2.4 นิยายอิงประวัติศาสตร์ เป็นนิยายที่ผู้แต่งสมมติขึ้นแต่อาศัยเหตุการณ์ สถานที่ และช่วงเวลาที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในประวัติศาสตร์ นำมาสร้างเค้าโครงเรื่องขึ้น นำผู้อ่านให้ย้อนกลับไปยังอดีตในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งทำให้ผู้อื่นได้รับความเพลิดเพลิน เข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ ความรู้สึกนึกคิด ปัญหาและการต่อสู้อุปสรรคของผู้คนที่มีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาและสถานที่ที่กล่าวถึงในประวัติศาสตร์ สำหรับเด็กเล็กจะมีเค้าโครงเรื่องสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน และมีตัวละครไม่มากนัก

การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า การอ่านหนังสือบันเทิงคดีสามารถส่งเสริมพัฒนาการในการอ่านของเด็กในวัยเริ่มเรียนได้ โดยการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า หนังสือที่เหมาะสมกับนักเรียน ได้แก่ หนังสือประเภทเรื่องเล่า (Narrative Genres) หนังสือประเภทจินตนาการ (Fantasy) และหนังสือประเภทเรื่องสมจริง (Realistic Fiction) รายละเอียดดังนี้ (Tompkins. 2014: 274-279)

1. หนังสือประเภทเรื่องเล่า

1.1 นิทานคติธรรม เป็นเรื่องราวสั้น ๆ จำนวนหน้าไม่มาก มักมีตัวละครเป็นสัตว์ชนิดต่าง ๆ ตัวละครมีความเป็นมิติเดียว เช่น แข็งแรง อ่อนแอ ฉลาด หรือโง่เขลา เป็นต้น และตอนจบของเรื่อง มักสอนเรื่องคุณธรรมเป็นหลัก

1.2 นิทานพื้นบ้านหรือพื้นเมือง เป็นเรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมา โดยมักขึ้นต้นเรื่องว่า “กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...” การดำเนินเรื่องเป็นแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ตัวละครมีความเป็นมิติเดียว เช่น ดี ชั่ว โง่เขลา หรือฉลาด ขยัน หรือขี้เกียจ เป็นต้น และตอนจบของเรื่องมักจบแบบมีความสุข

1.3. ตำนาน เป็นเรื่องราวที่อธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ เป็นต้น ตัวละครมักเป็นผู้ที่มีความเก่งกาจ หรือมีพลังวิเศษที่อยู่เหนือธรรมชาติ

2. หนังสือประเภทจินตนาการ

2.1 นิทานจินตนาการ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริงในโลก ตัวละครหลักมักเป็นบุคคลหรือสัตว์ที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์ และมีเนื้อหาที่แสดงถึงความขัดแย้งระหว่างความดีและความชั่วร้าย

2.2 นิทานวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ โดยมักมีความเกี่ยวข้องกับ การเดินทางผ่านอวกาศ ดวงดาวต่าง ๆ หรือการพบกับมนุษย์ต่างดาว เป็นต้น เรื่องราวที่เกิดขึ้นมักเป็นเรื่องราวในอนาคต มีเนื้อหาเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติกับสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น เช่น หุ่นยนต์ ตัวละครมักมีความเชื่อเกี่ยวกับเทคโนโลยีขั้นสูง

3. หนังสือประเภทเรื่องสมจริง

3.1 นิทานร่วมสมัย เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงของมนุษย์หรือสัตว์ โดยฉากที่สร้างขึ้น คือโลกที่เป็นจริงในปัจจุบัน

3.2 นิทานอิงประวัติศาสตร์ เป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ประโยชน์ของหนังสือบันเทิงคดี สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. เสริมสร้างจินตนาการให้กว้างไกลยิ่งขึ้น
3. ช่วยให้ตัวอย่างรูปแบบการใช้ภาษาที่สวยงามสละสลวย
4. เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การดำรงตน และการตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ
5. สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน
6. เป็นสิ่งช่วยบรรเทาความเจ็บเหงาไม่สบายใจ
7. เป็นรูปแบบและแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตน

3.3 หนังสือสารคดี

หนังสือสารคดีมุ่งให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้เป็นสำคัญ จึงไม่ใช่เรื่องที่ผู้แต่งสมมติขึ้น โดยมีตัวละคร มีฉาก หรือมีเหตุการณ์ที่สร้างเป็นเค้าโครงเรื่องเหมือนหนังสือประเภทบันเทิงคดี สารคดีมีหลายประเภท เช่น สารคดีที่เขียนเชิงท่องเที่ยว เขียนให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการ เหตุการณ์ บุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ สารคดีประเภทบทความ จดหมายเหตุ บันทึก เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึงสารคดีที่เขียนถึงความรู้เกี่ยวกับวิทยาการ เหตุการณ์ บุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ เป็นสำคัญ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หนังสือให้ความรู้ หนังสือให้ความรู้ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ หนังสือประเภทนี้ช่วยหาคำตอบเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ตอบสนองความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นที่มีต่อบุคคล เหตุการณ์ สถานที่ และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ได้ค้นพบความจริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งเกี่ยวกับตนเอง นอกจากนี้ยังส่งเสริมการใช้ความคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ วิเคราะห์ และประเมินค่าของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งเกิดความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และการใช้ภาษา การสร้างเจตคติ และค่านิยมด้วย หนังสือให้ความรู้บางเรื่องยังให้ความเพลิดเพลินนอกจากสาระความรู้อีกด้วย

3.2 หนังสือชีวประวัติ หนังสือประเภทนี้อาจจะมีลักษณะที่เป็นบันเทิงคดีปนอยู่ คือเป็นการเล่าเรื่องเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งมีฉาก เหตุการณ์ และบุคคลอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยหนังสือประเภทชีวประวัติบุคคลนั้น บุคคลที่กล่าวถึงจะต้องมีตัวตนจริง เรื่องราวและเหตุการณ์ ตลอดจนเวลาและสถานที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องเป็นเรื่องจริง เรื่องชีวประวัติที่น่าเชื่อถือส่วนมากจะเขียนเป็นสารคดีที่ถือความถูกต้องตามข้อเท็จจริงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ประโยชน์ของหนังสือสารคดี สรุปได้ดังนี้

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับสรรพสิ่งในโลกทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
2. มุ่งขยายความคิดความเข้าใจต่อเรื่องราว เหตุการณ์ สถานที่ หรือบุคคล
3. ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์
4. สร้างสรรค์การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพทุกสาขาวิชาชีพ
5. ให้แนวทางและประสบการณ์ที่สำคัญซึ่งจำเป็นแก่มนุษย์ในทุกแง่ทุกมุม
6. สะท้อนภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ของบ้านเมืองและสังคมในทุกยุคทุกสมัย
7. เป็นแหล่งค้นคว้าหรือสืบค้นเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญของมนุษย์

4. การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design)

จากการศึกษาความหมายของการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) สรุปได้ว่า การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ เป็นการใช่วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกันในการหาคำตอบของปัญหาการวิจัย โดยอาจเป็นการผสมผสานในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการวิจัย หรือในระหว่างขั้นตอนการวิจัยที่ศึกษาหาคำตอบในปัญหาเดียวกัน และผสมผสานในลักษณะต่อเนื่องกัน โดยมีวิธีการแบบใดแบบหนึ่งดำเนินการศึกษาคำตอบก่อน จนกระทั่งเสร็จแล้วจึงใช้วิธีการวิจัยอีกแบบหนึ่งเพื่อศึกษาหาคำตอบในปัญหาเดียวกัน ผลการศึกษาหาคำตอบด้วยวิธีการวิจัยที่แตกต่างกันอาจนำมาในลักษณะการส่งเสริมเติมเต็มซึ่งกันและกัน หรืออธิบายขยายความเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลทั้งแนวกว้างและแนวลึก (องอาจ นัยวัฒน์. 2554: 251-253; รัตนะ บัวสนธ์. 2555: 124) ซึ่งลักษณะสำคัญขององค์ประกอบของการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ เกิดจากการผสมผสานลักษณะสำคัญของการดำเนินงานของวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สรุปได้ดังตาราง 2 (รัตนะ บัวสนธ์. 2555: 80-82)

ตาราง 2 ลักษณะสำคัญในแต่ละองค์ประกอบของวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่อาจเกิดขึ้นได้
ในวิธีการวิจัยเชิงผสมผสานวิธีการ

องค์ประกอบ	วิธีการวิจัย เชิงปริมาณ	วิธีการวิจัย เชิงคุณภาพ	วิธีการวิจัย แบบผสมผสานวิธีการ
1. คำถามการวิจัย (Research Questions)	คำถามเกี่ยวกับระดับ ความสัมพันธ์ของตัวแปร ความเป็นสาเหตุและผล ระหว่างตัวแปร	คำถามเกี่ยวกับสาเหตุ การเกิดขึ้นของ ปรากฏการณ์ว่ามีลักษณะ หรือความหมายเช่นไร ภายใต้บริบทนั้นๆ	ตั้งคำถามทั้งเชิงระดับ ความสัมพันธ์และความ เป็นสาเหตุและผลระหว่าง ตัวแปร ลักษณะ การเกิดขึ้นของตัวแปร หรือปรากฏการณ์ รวมทั้งความหมาย ของปรากฏการณ์ (ตัวแปร ภายใต้บริบทหนึ่ง ๆ)
2. วัตถุประสงค์ (Purpose)	มีการวัดตัวแปร อย่างแม่นยำ และต้องการเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร รวมทั้งต้องการ อ้างอิงผลการศึกษา จากตัวอย่างสุ่มประชากร	ต้องการศึกษาความหมาย กระบวนการเกิดขึ้น ของปรากฏการณ์ภายใต้ บริบทหนึ่งๆ ต้องการ ค้นพบ ทำความเข้าใจ ปรากฏการณ์ ของกรณีศึกษา และสรุปเชิงอุปนัย ข้อค้นพบเป็นทฤษฎี จากพื้นที่	รวมทั้งการวัดตัวแปร หาความสัมพันธ์ ของตัวแปร การสรุป อ้างอิงจากตัวอย่าง สุ่มประชากร การทำ ความเข้าใจปรากฏการณ์ ของกรณีศึกษาภายใต้ บริบทหนึ่งๆ
3. กรอบความคิดการวิจัย (Conceptual Framework)	อาศัยทฤษฎี ความแตกต่าง	อาศัยทฤษฎี เชิงกระบวนการ	ใช้ทั้งทฤษฎีความแตกต่าง และทฤษฎี เชิงกระบวนการ
4. วิธีการดำเนินงาน (Method) 4.1 การสุ่ม/เลือก แหล่งข้อมูล (Sampling)	เป็นไปตามหลักความ น่าจะเป็นของการสุ่ม ตัวอย่าง	เลือกตัวอย่างแบบ เฉพาะเจาะจง	ใช้ทั้งการสุ่ม และการเลือกแบบเจาะจง

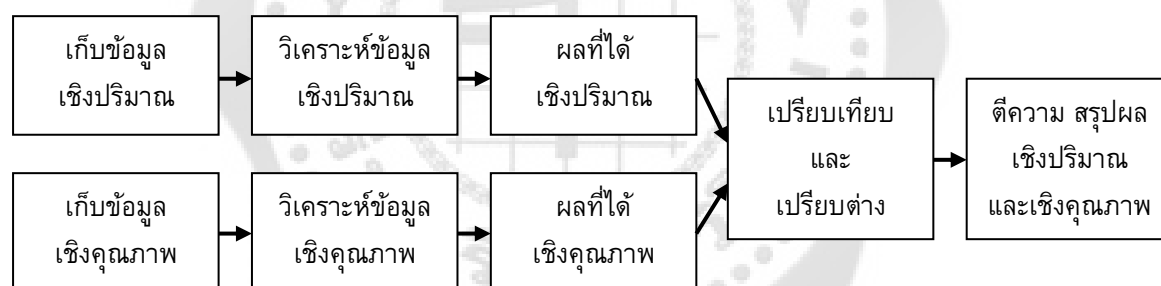
ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	วิธีการวิจัย เชิงปริมาณ	วิธีการวิจัย เชิงคุณภาพ	วิธีการวิจัย แบบผสมผสานวิธีการ
4.2 การเก็บรวบรวม ข้อมูล (Data Collection)	สร้างและตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือ ก่อนใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล และเก็บข้อมูล โดยวัดค่าข้อมูล เป็นจำนวนตัวเลขต่าง ๆ	ใช้ตัวนักวิจัย เป็นเครื่องมือหลัก ในการเก็บข้อมูลภายใต้ ปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ โดยอาศัยการสังเกต และการสัมภาษณ์ เป็นหลัก	ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ และตัวนักวิจัยเอง เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล
4.3 การวิเคราะห์ ข้อมูล (Data Analysis)	ใช้วิธีการทางสถิติ ทั้งที่เป็นสถิติ ภาคพรรณนาและสถิติ อ้างอิง เพื่อวิเคราะห์ และทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	ใช้วิธีการสรุปพรรณนา เล่าเรื่อง การใช้ภาพ คำพูดประกอบ การวิเคราะห์ตีความ ปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ ภายใต้บริบทหนึ่ง ๆ	ใช้ทั้งวิธีการทางสถิติ และการสรุปพรรณนา เล่าเรื่อง
5. ความตรง (Validity) 5.1 ความตรงภายใน (Internal Validity)	ความตรงในการลงสรุป เชิงสถิติ ความตรง เชิงโครงสร้างในการวัด ตัวแปร ความตรง เชิงสาเหตุและผล (การควบคุมตัวแปร แทรกซ้อน)	ความตรงเชิงตีความ ความตรงเชิงพรรณนา ความตรงเชิงสาเหตุ และผล โดยการจำแนก ความเป็นไปได้ ในความเป็นสาเหตุผล และผลของปรากฏการณ์ ที่ศึกษา	มีความตรงทั้งการสรุป เชิงสถิติ เชิงโครงสร้าง เชิงสาเหตุและผล และความตรง เชิงพรรณนา ตีความ การจำแนก ความเป็นไปได้ เชิงสาเหตุและผล ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา
5.2 การสรุปอ้างอิง ความเป็นนัยทั่วไป	ความตรงภายนอก	การถ่ายโยงการสรุป เชิงทฤษฎีจากพื้นที่	มีทั้งความตรงภายนอก และการถ่ายโยงข้อค้นพบ ในเชิงทฤษฎีจากพื้นที่

สำหรับแบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ มีผู้นำเสนอไว้หลายแบบและมีชื่อเรียกแตกต่างกัน ซึ่งในที่นี้ขอนำเสนอแบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการเป็น 4 รูปแบบ รายละเอียดโดยสรุปดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์. 2555: 82-121. อ้างอิงจาก Creswell และ Clark 2007: 58-79)

1. แบบแผนแบบสามเส้า (Triangulation Design) เป็นแบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการที่ใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในการดำเนินการวิจัย หรือศึกษาหาคำตอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระยะเวลาเดียวกันเพียงระยะเดียวและให้น้ำหนักความสำคัญเท่า ๆ กัน โดยข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยทั้งสองวิธีการจะนำมาเปรียบเทียบสรุปตีความอธิบายร่วมกัน แบบแผนการวิจัยแบบสามเส้ามีรูปแบบย่อย 4 รูปแบบ ดังนี้

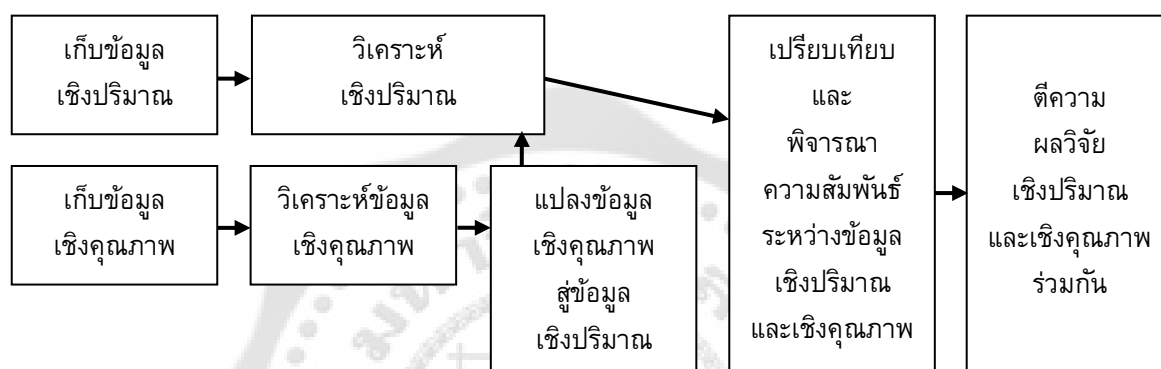
1.1 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบลู่เข้า (Triangulation Design: Convergence Model) เป็นการใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาหาคำตอบในประเด็นหรือเรื่องเดียวกันในเวลาพร้อม ๆ กัน แต่แยกการดำเนินงานตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล จนกระทั่งได้ผลการวิจัยหรือคำตอบจากทั้งสองวิธี หลังจากนั้นนำมาเปรียบเทียบว่ามีส่วนใดที่ได้ผลเหมือนกันหรือคล้ายกัน และส่วนใดที่ได้ผลแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาความแม่นยำสอดคล้องของผลการวิจัยทั้งสองวิธี และหากมีผลการวิจัยที่แตกต่างกันก็จะเป็นส่วนในการขยายหรือเติมเต็มผลการวิจัยระหว่างกัน แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบลู่เข้า (Triangulation Design: Convergence Model)

ที่มา: รัตนะ บัวสนธ์. (2555). วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน. หน้า 84.

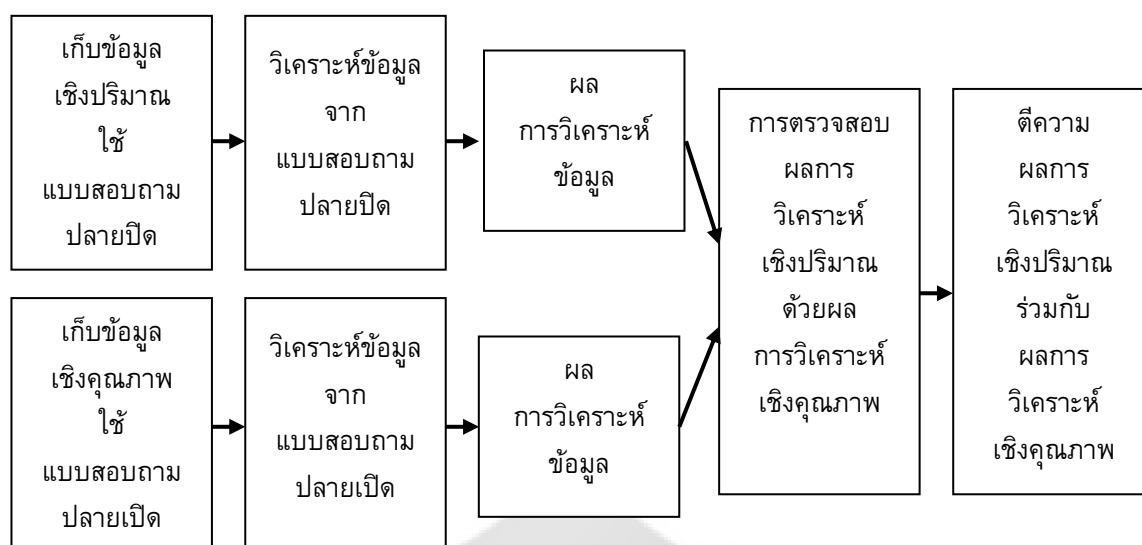
1.2 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบการแปลงข้อมูล (แปลงข้อมูลเชิงคุณภาพสู่ข้อมูลเชิงปริมาณ) (Triangulation Design: Data Transformation Model Transforming QUAL Data into QUAN) การวิจัยรูปแบบนี้มีความคล้ายคลึงกับแบบแผนสามเส้า: รูปแบบลู่เข้า แต่ต่างกันที่เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ขั้นต้นแล้วจะแปลงข้อมูลที่ได้จากวิธีการวิจัยแบบหนึ่งไปสู่การวิจัยอีกแบบหนึ่ง จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองชุดใหม่อีกครั้ง เพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้งสองชุด และสรุปตีความผลการวิจัยที่ได้ภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองชุด แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบการแปลงข้อมูล (แปลงข้อมูลเชิงคุณภาพสู่ข้อมูลเชิงปริมาณ) (Triangulation Design: Data Transformation Model Transforming QUAL Data into QUAN)

ที่มา: รัตนะ บัวสนธิ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 88.

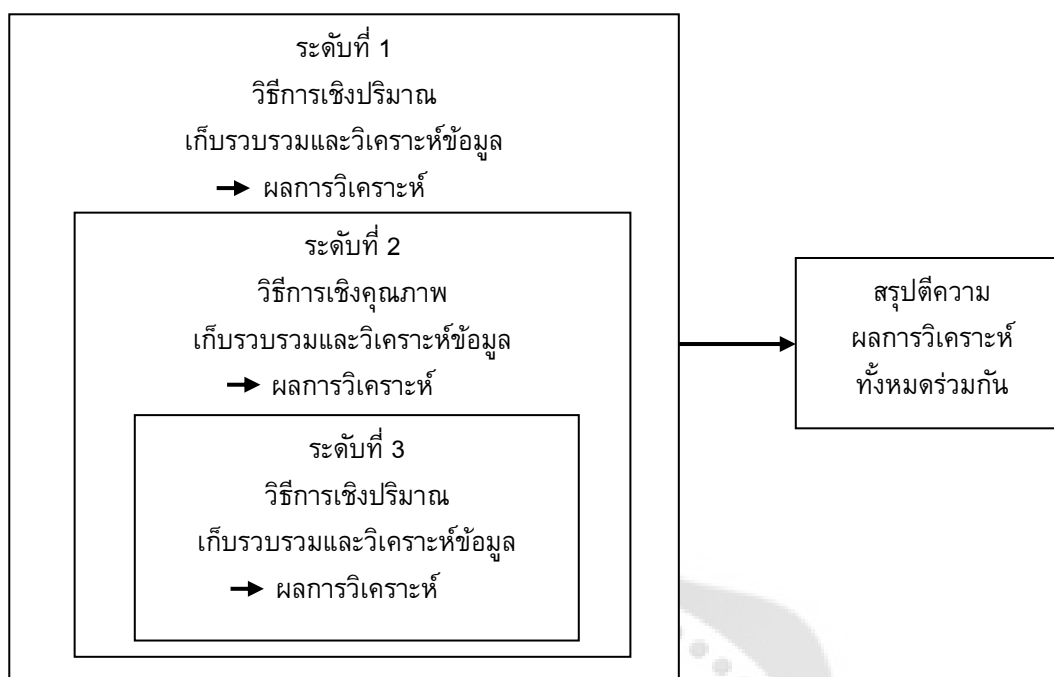
1.3 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบการตรวจสอบความตรงของข้อมูลเชิงปริมาณ (Triangulation Design: Validating Quantitative Data Model) การวิจัยรูปแบบนี้เป็นการใช้เครื่องมือเดียวกันในการเก็บข้อมูลพร้อม ๆ กัน โดยเครื่องมือประกอบด้วยส่วนที่เป็นการให้ข้อมูลเชิงปริมาณ และส่วนที่เป็นการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมากกว่าใช้เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่าง และในการสรุปตีความผลการวิจัยจะใช้เริ่มจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมาใช้เสริม แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบการตรวจสอบความตรงของข้อมูลเชิงปริมาณ (Triangulation Design: Validating Quantitative Data Model)

ที่มา: รัตนะ บัวสนธ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 90.

1.4 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบพหุระดับ (Triangulation Design: Multilevel Model) การวิจัยรูปแบบนี้ใช้วิธีการต่างกันเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นเดียวกันไปพร้อมๆ กัน แต่ผู้ให้ข้อมูล คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานหรือองค์กรลดหลั่นไปตามระดับต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อพิจารณาว่าในประเด็นที่ศึกษาถ้าใช้วิธีการที่ต่างกันและเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกันนั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์ตีความสรุปแล้วจะทำให้ได้ข้อค้นพบหรือความจริงที่มีความลึกซึ้งรอบด้านมากยิ่งขึ้น แบบแผนการวิจัยแบบนี้เขียนแสดงดังภาพประกอบ 12

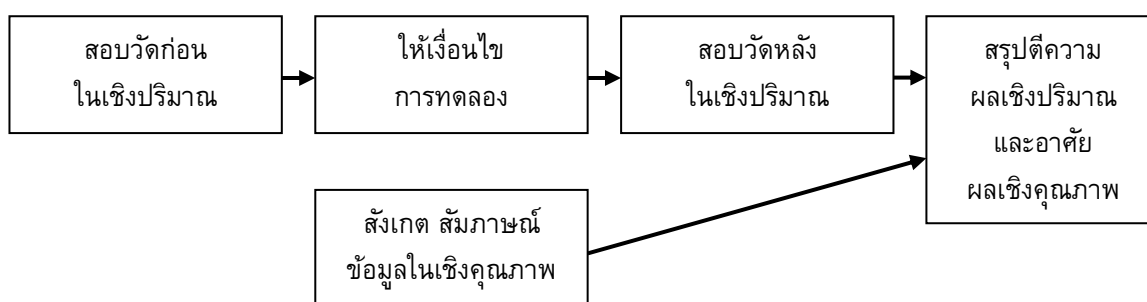

ภาพประกอบ 12 แบบแผนสามเส้า: รูปแบบพหุระดับ (Triangulation Design: Multilevel Model)

ที่มา: รัตนะ บัวสนธิ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 94.

2. แบบแผนแบบรองรับภายใน (Embedded Design) เป็นแบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการที่เป็นการศึกษาระยะเดียว (One-Phase Study) และ 2 ระยะ (Two-Phase Study) ต่อเนื่องกัน โดยมีการจัดให้วิธีการวิจัยแบบหนึ่งทำหน้าที่เป็นหลักและให้การวิจัยอีกแบบหนึ่งเป็นวิธีการรอง และศึกษาหาคำตอบต่างประเด็นกันในระยะเวลาเดียวกันหรือต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้คำตอบที่ได้รับจากวิธีการรองช่วยเติมเต็มความสมบูรณ์ของผลที่ได้จากวิธีการหลัก โดยทั่วไปการใช้วิธีการใดเป็นวิธีการหลักหรือวิธีการรองขึ้นอยู่กับจุดเน้นตามวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนั้น ๆ แบบแผนการวิจัยแบบรองรับภายในมีรูปแบบย่อย 4 รูปแบบ ดังนี้

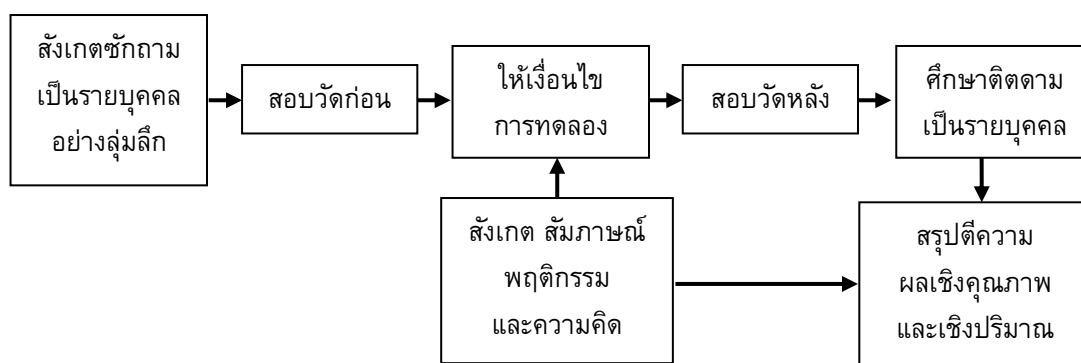
2.1 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลองระยะเดียว วิธีการประเมินเชิงปริมาณเป็นหลัก (One-Phase Embedded Design: Experimental Model by Quantitative Dominant) เป็นการดำเนินงานวิจัยเชิงทดลองที่ศึกษาระยะเดียว โดยเริ่มจากการใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นวิธีหลักในการทดสอบข้อมูลของตัวแปรตามที่ต้องการศึกษาก่อน จากนั้นจึงให้เงื่อนไขการทดลองแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยมีการสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายไปด้วย (ใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีการรอง) หลังจากนั้นเมื่อสิ้นสุดการให้เงื่อนไขการทดลองจึงทดสอบข้อมูลเดิมเหมือนกับข้อมูลที่ทดสอบก่อน แล้วนำข้อมูลทดสอบก่อนและหลังมาวิเคราะห์หาข้อเปรียบเทียบผลซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งตีความผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยใช้ผลที่ได้จากการสังเกตขณะทำการทดลองมาร่วมสรุปด้วยแบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 13

ภาพประกอบ 13 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลองระยะเดียว วิธีการประเมินเชิงปริมาณเป็นหลัก
(One-Phase Embedded design: Experimental Model by Quantitative Dominant)

ที่มา: รัตนะ บัวสนธ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 98.

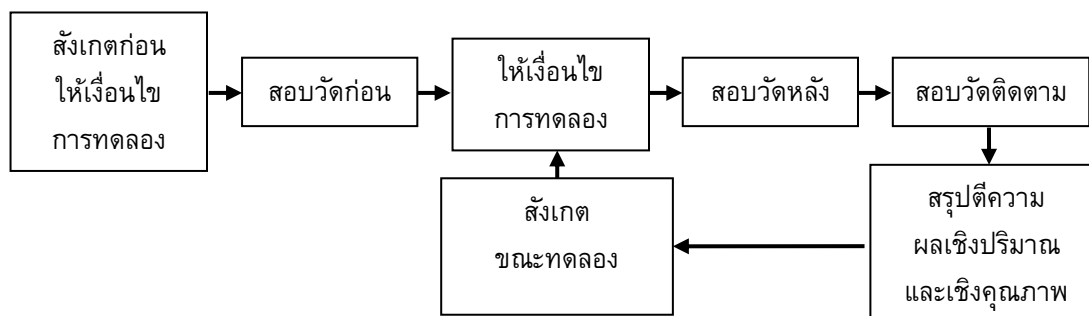
2.2 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลอง 2 ระยะ วิธีการประเมินเชิงคุณภาพเป็นหลัก
(Two-Phase Embedded Design: Experimental Model by Qualitative Dominant) เป็นการดำเนินงานวิจัยโดยสังเกตชักถามกลุ่มเป้าหมายการทดลองเป็นรายบุคคลอย่างลุ่มลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพแล้วจึงตามด้วยการใช้เครื่องมือทดสอบเก็บข้อมูลบางส่วนที่ยังได้เก็บด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณต่อจากนั้นให้เงื่อนไขการทดลองแก่กลุ่มเป้าหมาย ในขณะที่ทดลองมีการสังเกตชักถามกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษา เมื่อสิ้นสุดการทดลองตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว ทำการทดสอบเก็บข้อมูลส่วนเดียวกับการทดสอบก่อน ต่อจากนั้นติดตามศึกษากลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลอีกระยะหนึ่งเพื่อพิจารณาความคงทนของพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงนั้นในการวิเคราะห์สรุปผลการวิจัยใช้ผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักในการพรรณานำเสนอตามหลักของวิธีการเชิงคุณภาพ ทั้งที่เป็นผลการทดสอบก่อนและระหว่างการให้การทดลอง รวมทั้งผลการศึกษาดูตามหลังการทดลอง โดยอาศัยผลการทดสอบก่อนและหลังการทดลองที่เป็นผลในเชิงปริมาณมาร่วมอธิบายตีความสรุปผลการวิจัย แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 14

ภาพประกอบ 14 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลอง 2 ระยะ วิธีการประเมินเชิงคุณภาพเป็นหลัก
(Two-Phase Embedded Design: Experimental Model by Qualitative Dominant)

ที่มา: รัตน์ บัสนันท์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 100.

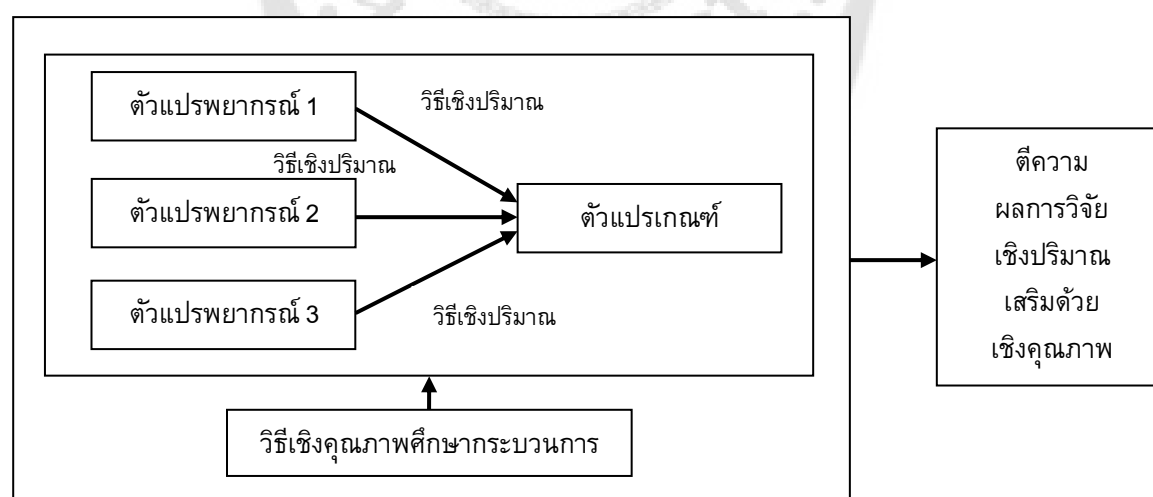
2.3 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลอง 2 ระยะ วิธีการประเมินเชิงปริมาณเป็นหลัก
(Two-Phase Embedded Design: Experimental Model by Quantitative Dominant) เป็นการดำเนินงานวิจัย โดยการสังเกตปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายการทดลองเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเป้าหมายในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อใช้ข้อมูลดังกล่าวคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น จากนั้นจึงทดสอบวัดพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาโดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการเชิงปริมาณ เมื่อทดสอบวัดเสร็จจึงเริ่มต้นให้เงื่อนไขการทดลองตามที่กำหนด และขณะให้เงื่อนไขการทดลองก็สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายที่เกิดขึ้น เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้เงื่อนไขการทดลองแล้ว จึงทำการทดสอบวัดพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์เดิมกับที่ทดสอบวัดก่อนอีกครั้ง ต่อจากนั้นทั้งช่วงเวลาไวกะยะหนึ่ง (ประมาณ 1-2 สัปดาห์) ทดสอบวัดพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์เดิมอีกครั้ง ทำซ้ำเมื่อวิเคราะห์สรุปตีความผลการดำเนินการวิจัย ได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบวัดก่อน ทดสอบวัดหลัง และทดสอบวัดติดตามมาวิเคราะห์เปรียบเทียบสรุปผลว่ามีการเปลี่ยนแปลงเช่นไรบ้าง ทั้งนี้อาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพที่สังเกตได้ก่อนให้เงื่อนไขการทดลอง และขณะทดลองมาร่วมเสริมการสรุปตีความด้วย แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 15

ภาพประกอบ 15 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบการทดลอง 2 ระยะ วิธีการประเมินเชิงปริมาณเป็นหลัก
(Two-Phase Embedded Design: Experimental Model by Quantitative Dominant)

ที่มา: รัตน์ บัวสนธิ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 102.

2.4 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบสหสัมพันธ์ (Two-Phase Embedded Design: Correlational model) เป็นการดำเนินงานวิจัยโดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์ด้วยวิธีการเชิงปริมาณ โดยวัดค่าตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ด้วยเครื่องมือต่าง ๆ จากนั้นวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ขณะเดียวกันยังใช้วิธีการเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ในแง่มุมอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ต่อจากนั้นในขั้นการสรุปตีความผลการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมด สรุปโดยใช้ผลการวิจัยวิธีการเชิงปริมาณเป็นหลัก และเสริมด้วยผลที่ได้จากการศึกษาในเชิงคุณภาพ แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 16

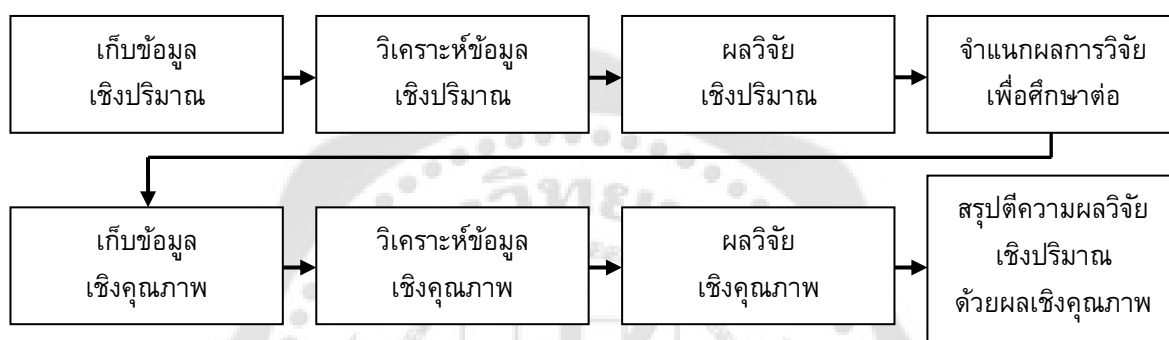

ภาพประกอบ 16 แบบแผนรองรับภายใน: รูปแบบสหสัมพันธ์ (Two-Phase Embedded Design: Correlational Model)

ที่มา: รัตน์ บัวสนธิ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 105.

3. แบบแผนแบบอธิบาย (Explanatory design) เป็นแบบแผนการวิจัยแบบ 2 ระยะต่อเนื่องกัน (Two-Phase Mixed Methods Design) ที่เริ่มต้นศึกษาระยะแรกด้วยวิธีการเชิงปริมาณก่อนเสมอ แล้วจึงตามด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ แบบแผนการวิจัยแบบอธิบายมีรูปแบบย่อย 2 รูปแบบ ดังนี้

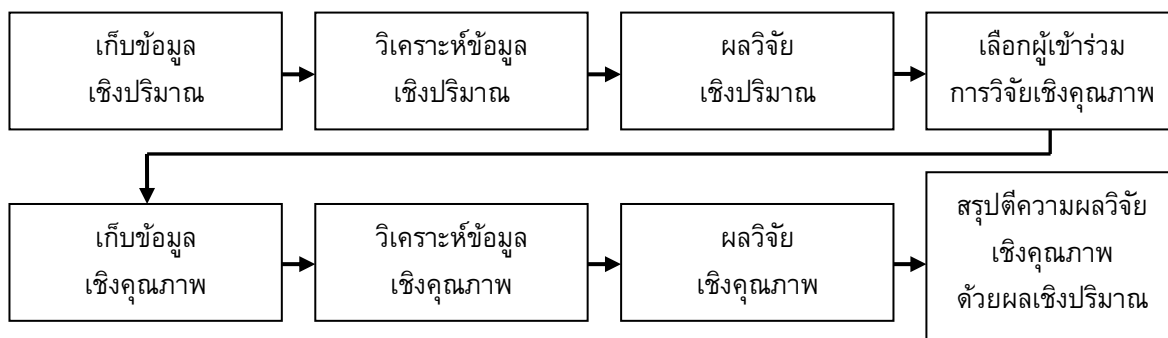
3.1 แบบแผนอธิบาย: รูปแบบอธิบายติดตาม (Explanatory Design: Follow-Up Explanation Model) เป็นแบบแผนการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยเริ่มต้นด้วยวิธีการเชิงปริมาณและเมื่อได้คำตอบแล้วนำผลที่ค้นพบมาพิจารณาจำแนกเพื่อเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาต่อ โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ และนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ค้นพบกับกลุ่มเป้าหมายนี้มาช่วยอธิบายความเพิ่มเติมผลการวิจัยเชิงปริมาณต่อไป แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 17

ภาพประกอบ 17 แบบแผนอธิบาย: รูปแบบอธิบายติดตาม (Explanatory Design: Follow-Up Explanation Model)

ที่มา: รัตนะ บัวสนธ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 109.

3.2 แบบแผนอธิบาย: รูปแบบการเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Explanatory Design: Participant Selection Model) เป็นแบบแผนการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยเริ่มต้นการวิจัยด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ และเมื่อได้ผลการวิจัยแล้วพิจารณาจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้คัดเลือกบุคคลที่จะเป็นตัวอย่างการวิจัย แล้วดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ทำให้ได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ จากนั้นจึงสรุปตีความหมายผลการวิจัยที่ได้จากวิธีการทั้งสองโดยยึดผลการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักแล้วเสริมด้วยผลการวิจัยเชิงปริมาณ แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 18

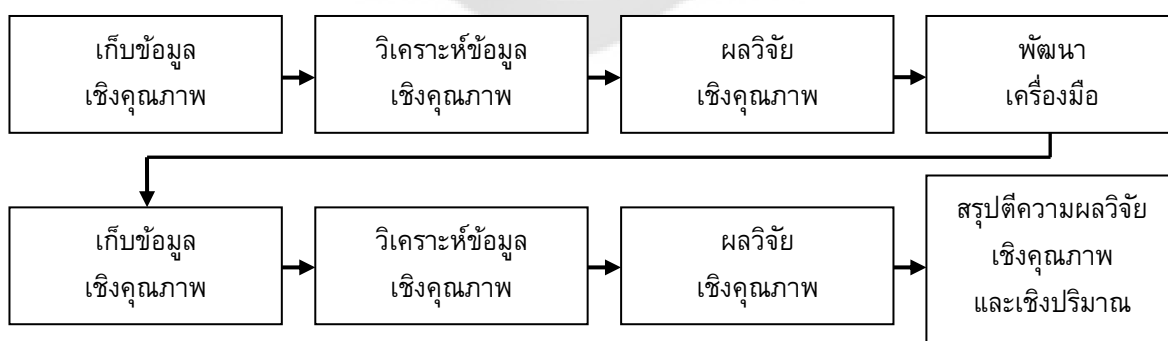

ภาพประกอบ 18 แบบแผนอธิบาย: รูปแบบการเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Explanatory Design: Participant Selection Model)

ที่มา: รัตน์ บัสนันท์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 111.

4. แบบแผนแบบสำรวจบุกเบิก (Exploratory Design) เป็นแบบแผนการวิจัยแบบ 2 ระยะต่อเนื่องกัน (Two-Phase Mixed Methods Design) ที่เริ่มต้นศึกษาระยะแรกด้วยวิธีการเชิงคุณภาพก่อนเสมอ แล้วจึงตามด้วยวิธีการเชิงปริมาณ แบบแผนการวิจัยแบบสำรวจบุกเบิกมีรูปแบบย่อย 2 รูปแบบ ดังนี้

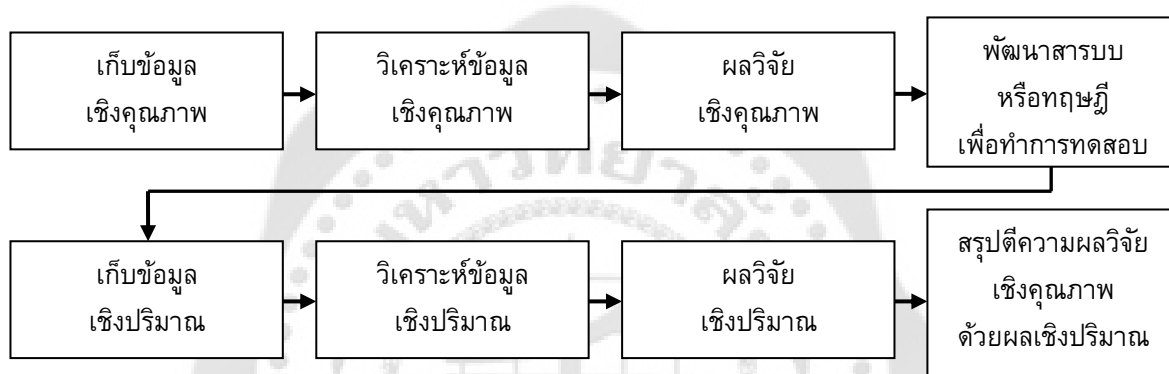
4.1 แบบแผนสำรวจบุกเบิก: รูปแบบการพัฒนาเครื่องมือ (Exploratory Design: Instrument Development Model) เป็นแบบแผนการวิจัยที่นำมาใช้เมื่อต้องการพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยอาศัยข้อค้นพบจากการดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ใช้วิธีการเชิงคุณภาพเพื่อสำรวจหัวข้อหรือประเด็นวิจัยจากการศึกษาเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพียงส่วนเดียว ผลที่ได้จากการศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางสร้างข้อคำถามหรือมาตรวัดต่าง ๆ เพื่อสำรวจเก็บข้อมูลเชิงปริมาณต่อไป แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 19

ภาพประกอบ 19 แบบแผนสำรวจบุกเบิก: รูปแบบการพัฒนาเครื่องมือ (Explanatory Design: Instrument Development Model)

ที่มา: รัตน์ บัสนันท์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 115.

4.2 แบบแผนสำรวจบุกเบิก: รูปแบบการพัฒนาสารบบ (Exploratory Design: Taxonomy Development Model) เป็นแบบแผนการวิจัยที่เน้นวิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาปรากฏการณ์ที่ตนเองสนใจ ผลจากการศึกษาเชิงคุณภาพทำให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับตัวแปรหรือการจัดหมวดหมู่คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้น ๆ ข้อค้นพบที่เป็นคำอธิบายปรากฏการณ์นี้คือ ทฤษฎีฐานรากหรือทฤษฎีจากพื้นที่ (Grounded Theory) หลังจากได้ทฤษฎีหรือกลุ่มคำอธิบายแล้วจะอาศัยความรู้จากทฤษฎีนี้ไปกำหนดเป็นปัญหาหรือสมมติฐานการวิจัยเพื่อศึกษาทดสอบด้วยวิธีการเชิงปริมาณต่อไป เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณจะตีความผลการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่ 1 โดยอาศัยผลการวิจัยเชิงปริมาณในระยะที่ 2 มาร่วมอธิบายตีความเพิ่มเติม แบบแผนการวิจัยแบบนี้แสดงดังภาพประกอบ 20

ภาพประกอบ 20 แบบแผนสำรวจบุกเบิก: รูปแบบการพัฒนาสารบบ (Exploratory Design: Taxonomy Development Model)

ที่มา: รัตน์ บัวสนธิ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. หน้า 117.

5. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นการอธิบายหรือกล่าวถึงปรากฏการณ์หรือที่มาของการได้ความรู้หรือแนวคิดที่สนใจ ซึ่งอยู่ในรูปของถ้อยคำหรือข้อความทางภาษาที่สื่อความหมายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา ซึ่งอาจจะได้รับการศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต การจดบันทึก เป็นต้น (องอาจ นัยวัฒน์. 2549: 10; สุภากร จันทวานิช. 2552: 1-4; อเนก พ. อนุกุลบุตร. 2556: 26-31; Merriam. 2009: 9-10) ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพจึงเป็นกระบวนการจัดกระทำกับข้อมูลต่าง ๆ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล สร้างข้อสรุปจากข้อมูลชุดต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพบางครั้งเรียกรวม ๆ ว่าการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) (ศิริพร จิรวรรณกุล. 2555: 119-120) โดยการวิเคราะห์เนื้อหามีกระบวนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ (ศิริพร จิรวรรณกุล. 2555: 130-131)

1. กำหนดเนื้อหาที่ต้องการเน้นว่าเป็นเนื้อหาของข้อความที่ปรากฏ (Manifest Content) หรือเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ในข้อความ (Latent Content) ความแตกต่างของเนื้อหาทั้ง 2 แบบ คือ ระดับความลึกซึ้ง และความเป็นรูปธรรม โดยประเภทแรกเป็นรูปธรรมมากกว่าประเภทหลัง และประเภทหลังมีความลึกซึ้งกว่าประเภทแรก

2. เลือกหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ในการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น หน่วยการวิเคราะห์เป็นได้ทั้งบุคคล สถานที่ องค์กร โครงการ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล หรือการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ บันทึกภาคสนาม ซึ่งเป็นวิธีการเก็บข้อมูล

3. หาหน่วยความหมาย (Meaning Unit) หรือหน่วยเนื้อหา (Content Unit) หรือหน่วยดัชนี (Coding Unit) หรือหน่วยสาระ (Textual Unit) หรือคำสำคัญและวลี หรือแก่นสาระ (Theme) ทั้งหมดนี้คือ คำพูดหรือข้อความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงเป็นความหมายเดียวกัน การหาหน่วยความหมายทำได้โดยใช้กระบวนการฝึกข้อมูลให้สั้นลงหรือลดทอนข้อมูล แต่ยังคงแก่นของข้อมูล ซึ่งมีวิธีการดังนี้

3.1 อ่านสาระในหน่วยวิเคราะห์

3.2 จำแนกสาระตั้งเป็นรหัส (Coding) หรือดัชนี (Index) ซึ่งอาจเป็นสถานการณ์ ปรากฏการณ์ หรือพฤติกรรม

3.3 สร้างกลุ่มเรื่อง (Categories) ซึ่งเป็นการรวบรวมรหัสที่เหมือนกันเอาไว้ด้วยกัน ดังนั้นกลุ่มเรื่องแต่ละกลุ่มจะเป็นเนื้อเดียวกันภายในกลุ่ม แต่จะมีความหลากหลายระหว่างกลุ่ม กลุ่มเรื่องนี้เป็น การแสดงข้อค้นพบว่าเกิดอะไรขึ้นและทำไมจึงเกิดขึ้น ในแต่ละกลุ่มอาจมีกลุ่มเรื่องย่อยหลาย ๆ กลุ่ม ขึ้นอยู่กับข้อมูลหรือสาระในหน่วยการวิเคราะห์ กลุ่มเรื่องที่ได้นี้เป็นเนื้อหาของข้อความที่ปรากฏ จึงมีความเป็นรูปธรรมสูง นักวิจัยสามารถนำดัชนีและกลุ่มเรื่องมาจัดระบบลงตารางเมทริกซ์ และหรือแผนที่ความคิด เพื่อช่วยให้เห็นข้อค้นพบจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่เน้นข้อความที่ปรากฏได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4 สร้างแก่นสาระจากกลุ่มเรื่อง แก่นสาระเป็นเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ในข้อความ จึงมีความเป็นนามธรรมและลึกซึ้ง ซึ่งเป็นข้อค้นพบของงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ตอบคำถาม “อย่างไร” ในแต่ละแก่นสาระอาจสร้างมาจากแก่นสาระย่อย ๆ หรือหนึ่งแก่นสาระอาจแบ่งออกเป็นแก่นสาระย่อย ๆ

วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาทำได้หลายวิธี เช่น การจำแนกประเภทข้อมูล การเปรียบเทียบข้อมูล การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย การตีความข้อมูล ซึ่งแต่ละวิธีการมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้ (สุภางค์ จันทวานิช, 2552: 70-131)

1. การจำแนกประเภทของข้อมูล (Typological Analysis)

การจำแนกประเภทของข้อมูล คือ การจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่หรือประเภทโดยใช้เกณฑ์บางอย่างตามคุณลักษณะที่ข้อมูลนั้นมีอยู่ร่วมกันเป็นเกณฑ์จำแนก โดยการจำแนกข้อมูลทำได้ในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับจุลภาคจนถึงระดับมหภาค ดังนี้

1.1 การจำแนกประเภทข้อมูลระดับจุลภาค ได้แก่ การจำแนกข้อมูลระดับคำหรือประโยค ที่เรียกกันว่า การวิเคราะห์กลุ่มคำ (Domain Analysis) โดยกลุ่มคำ หมายถึง กลุ่มคำ (Cultural Domain) ซึ่งมีความหมายทางวัฒนธรรมร่วมกัน ประกอบด้วยคำ ๆ หนึ่ง ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมคำที่เกี่ยวข้อง

อีกชุดหนึ่งเพราะมีความหมายทางวัฒนธรรมร่วมกัน เช่น คำว่า โรงเรียน จะครอบคลุมคำอีกชุดหนึ่ง ได้แก่ ครู นักเรียน ห้องเรียน หรือหนังสือเรียน เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นคำที่อยู่ในชุดเดียวกันตามการรับรู้ของคนในสังคม และการทำสารบบจำแนกประเภท (Taxonomy) หมายถึง กฎของการจำแนกประเภทของสิ่งมีชีวิต เช่น ระบบการจำแนกทางพฤกษศาสตร์ คำนี้เป็นคำที่ใช้ในสาขาชีววิทยา วิธีจำแนกประเภทจะเน้นความเชื่อมโยงกันของสิ่งต่าง ๆ ตามระบบคิดของผู้จำแนก สารบบจำแนกประเภทมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มคำ เพียงแต่ว่าหน่วยของคำหรือข้อความที่อยู่ในชุดเดียวกันมีความครอบคลุมสูงขึ้น และเน้นเรื่องความสัมพันธ์ของกลุ่มคำในชุดนั้นกับตัวคำที่เป็นคำครอบคลุมหรือคำหลัก เช่น คำว่าการสอนของครู จะมีกลุ่มคำในชุดที่เป็นพฤติกรรมชนิดต่าง ๆ ในการสอนของครู ได้แก่ การเขียนกระดาน การอ่านโจทย์ การอธิบาย การเรียกนักเรียนตอบคำถาม การให้แบบฝึกหัด เป็นต้น

1.2 การจำแนกประเภทข้อมูลระดับมหภาค ได้แก่ การจำแนกข้อมูลในระดับเหตุการณ์ (Event) หรือการวิเคราะห์เหตุการณ์ (Event Analysis) หรือจำแนกเป็นประเภทหรือชนิด (Typology) ซึ่งได้แก่ ชนิดต่าง ๆ ที่เป็นขั้นตอนของเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันไป การแบ่งชนิดของข้อมูลทำได้ 2 รูปแบบ คือ

1.2.1 การจำแนกชนิดในเหตุการณ์โดยใช้ทฤษฎี เป็นการจำแนกชนิดหรือประเภทในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ โดยยึดแนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการจำแนก

1.2.2 การจำแนกชนิดในเหตุการณ์โดยไม่ใช้ทฤษฎี คือ การจำแนกข้อมูลที่จะวิเคราะห์ตามความเหมาะสมกับข้อมูล โดยอาจใช้สามัญสำนึกหรือประสบการณ์ของผู้วิเคราะห์ก็ได้ โดยอาจจำแนกข้อมูลเป็นประเภทง่าย ๆ ตามที่ผู้วิเคราะห์สังเกตเห็น เช่น แบ่งชนิดของเหตุการณ์ ระยะเวลาที่เหตุการณ์ขึ้น บุคคลที่เกี่ยวข้อง สภาพแวดล้อม เป็นต้น แล้วพิจารณาความสัมพันธ์ของชนิดต่าง ๆ ที่แบ่งนี้ หลักสำคัญของการจำแนกโดยไม่ใช้ทฤษฎี คือ การเน้นข้อมูลแบบคนในและการพยายามหาวิธีการจำแนกหรือกรอบจากข้อมูลแบบคนใน

2. การเปรียบเทียบข้อมูล (Comparison)

การเปรียบเทียบข้อมูล คือ การแสวงหาความเหมือนหรือความแตกต่างที่มีอยู่ในคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของข้อมูลตั้งแต่สองชุดขึ้นไปอย่างมีระบบ เพื่อสร้างข้อสรุปที่กล่าวถึงในลักษณะร่วมและแตกต่างของข้อมูลสองชุดนั้น ข้อสรุปจะมีความเป็นนามธรรมมากกว่าเดิม และสามารถที่จะนำไปใช้สรุปได้มากกว่าหนึ่งกรณี โดยปกติก่อนที่จะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการเปรียบเทียบ จะผ่านขั้นตอนของการจำแนกประเภทข้อมูลมาแล้ว การจำแนกข้อมูลให้ได้คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของข้อมูลดังกล่าวได้ครบถ้วนชัดเจนตามความเป็นจริง การเปรียบเทียบในการวิเคราะห์จะนำไปสู่การสร้างข้อสรุปเชิงนามธรรมและการสร้างทฤษฎี ขั้นตอนการวิเคราะห์มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง เปรียบเทียบชุดข้อมูลหรือเหตุการณ์ด้วยการพิจารณาจากดัชนีหรือการจำแนกประเภทข้อมูลเหตุการณ์เป็นประเภทเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ทำได้ เมื่อได้จำแนกประเภทหรือทำดัชนีแล้วให้นำชุดข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่วิเคราะห์แล้วนี้มาเปรียบเทียบกับชุดข้อมูลก่อน ๆ ที่เกิดขึ้นกับคนกลุ่มเดิมหรือกลุ่มอื่นที่ใช้ระบบจำแนกประเภทระบบเดียวกัน และเขียนข้อสรุปชั่วคราวไว้ก่อน

ขั้นที่สอง ประมวลประเภทของข้อมูลและคุณลักษณะของประเภทเข้าไว้ด้วยกัน เป็นการสังสมข้อค้นพบหรือข้อสรุปย่อย ๆ จากการเปรียบเทียบประเภทของข้อมูลและคุณลักษณะของประเภทซึ่งกันและกัน โดยเมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเริ่มเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้น ทำให้เห็นความสัมพันธ์และเกิดเป็นกรอบแนวคิดย่อย ๆ ขึ้นจากตัวอย่างในขั้นที่หนึ่ง ซึ่งเมื่อได้จำแนกเหตุการณ์ออกเป็นประเภทต่าง ๆ และเปรียบเทียบเหตุการณ์แล้ว อาจจะพบว่ามีเหตุการณ์บางอย่างที่มีแบบแผนหรือมีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกันและแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ชัดเจนขึ้น เป็นข้อสรุปที่เริ่มมีลักษณะเป็นแนวคิด

ขั้นที่สาม ขยายวงของการเปรียบเทียบแล้วเลือกเหตุการณ์ที่เป็นกุญแจสำคัญ โดยใช้แนวคิดที่ได้จากการสรุปลักษณะความสัมพันธ์ของข้อมูลในเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามขั้นที่สองมาพิจารณาเหตุการณ์อื่น ๆ ที่มีอยู่ในปรากฏการณ์สังคม เมื่อได้ขยายวงของการเปรียบเทียบออกไปอีก คุณลักษณะที่คล้ายคลึงและที่แตกต่างกันของข้อมูลก็จะยังมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบข้อมูลโดยการใช้คุณลักษณะประเภทต่าง ๆ ตามแนวทฤษฎีมาเปรียบเทียบกัน อาจเปรียบเทียบข้อมูลโดยใช้ข้อมูลอื่น ๆ เป็นตัวเปรียบเทียบก็ได้ ในชุดของข้อมูลที่จะนำมาเปรียบเทียบไม่จำเป็นต้องเป็นเหตุการณ์เสมอไป อาจเป็นกลุ่มคำหรือแนวคิดเล็ก ๆ ก็ได้ ในด้านของคุณสมบัติที่จะนำมาเปรียบเทียบกัน อาจใช้การกำหนดประเภทของคุณสมบัติโดยคิดกรอบขึ้นเอง การเปรียบเทียบข้อมูลแบบนี้ เรียกว่า วิธีการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Componential Analysis) ซึ่งก็คือการแสวงหาคูสมบัติ (องค์ประกอบของความหมาย) ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหรือชนิดต่าง ๆ ของข้อมูลอย่างเป็นระบบ แล้วนำคุณสมบัติเหล่านั้นขึ้นมาเปรียบเทียบกัน การวิเคราะห์ส่วนประกอบจะกระทำได้เมื่อพบว่ามีข้อมูลสองเรื่องขึ้นไปที่มีลักษณะคล้ายคลึงและแตกต่างกัน การวิเคราะห์ส่วนประกอบเป็นการวิเคราะห์คุณสมบัติที่ผู้วิเคราะห์เห็นว่าน่าสนใจหรือเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีมาใช้เป็นส่วนประกอบเพื่อเปรียบเทียบกัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วก็จะพบความเหมือนและความแตกต่างของส่วนประกอบต่าง ๆ การเปรียบเทียบส่วนประกอบจึงช่วยให้ข้อมูลคมชัดขึ้น และแสดงความสัมพันธ์ของชุดข้อมูลที่ผู้วิจัยจะนำไปใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ต่อไป

3. การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย คือ วิธีการสร้างข้อสรุปทั่วไปที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวแปรขึ้นไป โดยใช้กรณีศึกษาหรือแหล่งข้อมูลเฉพาะจำนวนหนึ่งเป็นหลัก แล้วกล่าวอ้างความจริงทั่วไปขึ้นจากความจริงเฉพาะของข้อมูลชุดดังกล่าว วิธีการแบบอุปนัย คือ การหาลักษณะร่วมของรูปธรรมจำนวนหนึ่ง เพื่อทำข้อสรุปว่ารูปธรรมเหล่านั้นมีลักษณะอย่างไร ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยจะทำได้จากข้อมูลระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตลอดเวลา ระดับของข้อมูลที่สามารถสร้างข้อสรุปได้มี 3 ระดับ คือ ข้อมูลจากการบันทึก ข้อมูลที่ได้ทำดัชนีหรือจำแนกประเภทแล้ว และข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบหรือวิเคราะห์ส่วนประกอบแล้ว ดังนี้

3.1 การสร้างข้อสรุปจากข้อมูลบันทึกหรือบรรยาย เป็นการบันทึกภาคสนามที่ผู้วิจัยจดจากการสังเกต หรือสัมภาษณ์ หรือข้อมูลเอกสารที่มีผู้บันทึกไว้ ก็สามารถนำมาสร้างข้อสรุปได้ คุณค่าของข้อสรุปจากข้อมูลที่เป็นการบรรยาย เช่น บันทึกภาคสนาม หรือข้อความอื่นใดก็ดี อยู่ที่ความลึกในการบรรยายนั้น ถ้าผู้บรรยายเขียนบรรยายข้อมูลได้ลึกก็จะมีเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวของรายละเอียด หรือความสัมพันธ์เชื่อมโยงของรูปธรรมต่าง ๆ มากขึ้น

3.2 การสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ทำดัชนีหรือจำแนกประเภทแล้ว หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกประเภทแล้ว จะมีการสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้จำแนก เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้อิงวิเคราะห์ การสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้ทำดัชนีหรือจำแนกประเภทแล้ว ก็คือการเขียนประโยคที่แสดงลักษณะหรือความสัมพันธ์ระหว่างคำหลักหรือคำที่เป็นดัชนีกับคำที่มีความหมายร่วมกันนั่นเอง

3.3 การสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบหรือวิเคราะห์ส่วนประกอบแล้ว การสร้างข้อสรุปผลการเปรียบเทียบนั้น จะทำให้ผู้วิเคราะห์เกิดความเข้าใจเป็นความคิดรวบยอด การนำข้อมูลมาแยกแยะเป็นคุณลักษณะต่าง ๆ หรือส่วนประกอบต่าง ๆ คือ การทำให้ข้อมูลมีขนาดเล็กลง ดังที่เรียกว่า “วิเคราะห์” หลังจากได้พิจารณารายละเอียดของส่วนต่าง ๆ แล้ว จะเป็นการนำรายละเอียดเหล่านั้นมารวมเข้าด้วยกันใหม่ให้เป็นรูปเป็นร่าง ขั้นตอนนี้ คือ ที่เรียกกันว่า “สังเคราะห์” ซึ่งเป็น การสร้างภาพใหม่ของเหตุการณ์หรือข้อมูล

ทั้งนี้ สุกงศ์ จันทวานิช (2552: 55-60) ได้กล่าวว่าการสร้างข้อสรุปมิใช่การนำข้อสรุปย่อยๆ มาเชื่อมกันด้วยคำว่า “และ” อย่างง่าย ๆ เท่านั้น แต่มีเทคนิคที่หลากหลาย รายละเอียดโดยสรุปมีดังนี้

1. การนับ การนับจะทำให้รู้ความถี่และความคงเส้นคงวาของการเกิดขึ้นของข้อมูล ตลอดจนรายละเอียดของคุณลักษณะที่แตกต่างไปจากคุณลักษณะที่ได้พบแต่เดิม
2. การหาแบบแผนจากเหตุการณ์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อได้วิเคราะห์ไประยะหนึ่ง จะทำให้สามารถระบุแบบแผนของเหตุการณ์ได้ โดยการพบแบบแผนอาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วหรือปรากฏชัดขึ้นทีละน้อยก็ได้ และการพบแบบแผนอาจเกิดจากการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกันก็ได้
3. การจัดกลุ่มข้อมูล การนำข้อมูลต่าง ๆ เช่น เหตุการณ์ บุคคล กระบวนการ สถานที่ เป็นต้น มาจัดกลุ่มเข้าด้วยกัน โดยมีการให้เหตุผลว่าทำไมสิ่งเหล่านี้จึงถูกจัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน จะทำให้พบความสัมพันธ์ของข้อมูลที่วิเคราะห์
4. การหาความคล้ายคลึงของข้อมูล คือ การเปรียบเทียบเหตุการณ์หนึ่งหรือข้อมูลชุดหนึ่ง กับอีกเหตุการณ์หนึ่งหรือข้อมูลอีกชุดหนึ่ง โดยแสดงลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันของเหตุการณ์หรือข้อมูลทั้งสองชุด ถ้าพบว่ามึลักษณะที่จะนำมาเปรียบเทียบกันได้ การโยงความคล้ายคลึงต่อไปเรื่อย ๆ จะช่วยให้สามารถนำข้อสรุปย่อยหลายชุดมาโยงเป็นข้อสรุปใหญ่ขึ้น และบางครั้งยังอาจแบบแผนของข้อมูลในเรื่องที่คล้ายคลึงกันอีกด้วย

5. การแตกข้อมูลหรือตัวแปรให้ละเอียดลงไป วิธีนี้ตรงกันข้ามกับวิธีการหาความคล้ายคลึงของข้อมูล เพราะเป็นการแยกข้อมูลให้ย่อยลงไปเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น การแตกตัวแปรให้ละเอียดจนถึงที่สุดจะทำให้พบว่าข้อมูลที่แยกย่อยในแต่ละชุดมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง และถูกนำมาเชื่อมโยงกันด้วยความเกี่ยวข้องบางอย่าง การแยกย่อยข้อมูลออกเป็นชุดตามความแตกต่างก็จะนำไปสู่การหาคำอธิบายต่อไปว่า ทำไมจึงมีข้อมูลหลายชุด แต่ละชุดเกิดในเงื่อนไขใด คำถามที่เกิดขึ้นจะนำไปสู่ความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ใหม่ที่ทำให้ได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมเป็นนามธรรมมากขึ้นกว่าเดิม

6. การประมวลข้อมูลเข้าด้วยกัน วิธีการนี้ต่างจากการจัดกลุ่มข้อมูล คือ การจัดกลุ่มข้อมูลเป็นการจัดโดยนำส่วนย่อย ๆ ที่มีลักษณะร่วมกันมาสรุปเป็นเรื่องหรือชุดเดียวกัน ทำให้ชุดที่จัดขึ้นใหม่มีลักษณะทั่วไปหรือความเป็นนามธรรมสูงกว่าเดิม เพราะรวมเอาลักษณะร่วมของข้อมูลย่อย ๆ ไว้ด้วยกัน ส่วนการประมวลข้อมูลเข้าด้วยกันมักเกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ การเชื่อมโยงประเภทนี้จะเป็นการคิดกลับไปมาระหว่างเหตุการณ์ที่เป็นรูปธรรมกับกรอบแนวคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งต่างจากการจัดกลุ่มข้อมูลซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของรูปแบบหลาย ๆ รูปธรรมเท่านั้น

7. การทำข้อมูลเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ วิธีการนี้เป็นการทำข้อมูลให้มีความเป็นนามธรรมมากขึ้น โดยนำข้อมูลที่มีจำนวนมากมาจำแนกเป็นหลาย ๆ กลุ่ม หรือหลาย ๆ องค์ประกอบ โดยมีสิ่งที่เชื่อมโยงกลุ่มหรือองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกันอีกทีหนึ่ง การแสวงหาความเชื่อมโยงภายในองค์ประกอบและระหว่างองค์ประกอบเป็นวิธีสร้างข้อสรุปที่ทําให้เกิดความเป็นนามธรรมสูงขึ้น

8. การเรียงลำดับข้อมูลโดยใช้ตรรกะเชื่อมโยง วิธีการนี้เป็นการนำข้อมูลมาพิจารณาเพื่อหาคำอธิบายต่อไป แต่เป็นการอธิบายโดยหลักตรรกะหรือเหตุและผลที่เกิดจากการก่อรูปขึ้นว่าส่วนต่าง ๆ นั้นมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร เป็นการวางโครงสร้างของข้อมูลขึ้นใหม่ตามความเข้าใจของผู้วิเคราะห์

4. การตีความ (Interpretation)

การตีความ คือ การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย เพื่อเป็นการทำความเข้าใจว่าข้อมูลนั้นบอกสิ่งใดบ้าง โดยการตีความต้องมีความพร้อมของข้อมูล 2 ประการ ได้แก่ เป็นข้อมูลที่มีคุณภาพ ซึ่งหมายถึงเป็นข้อมูลที่ดีและมีรายละเอียดเพียงพอที่จะตีความได้ และเป็นข้อมูลที่มีภูมิหลังหรือข้อมูลพื้นฐานชุดอื่นที่สามารถนำมาสนับสนุนการตีความได้ สำหรับการตีความโดยทั่วไปมี 2 แบบ คือ การตีความแบบบรรยาย เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ โดยการบรรยายถึงองค์ประกอบหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องที่จะบอกถึงความเป็นมา สาเหตุ และผลลัพธ์ และการตีความแบบสร้างความสัมพันธ์ เป็นการให้ภาพของปรากฏการณ์ว่ามีแบบแผนอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร เพราะเหตุใด และจะมีผลกระทบต่องานการณ กิจกรรม หรือความสัมพันธ์ ฯลฯ อย่างไร (ศิริพร จิรวรรณกุล, 2555: 127) ทั้งนี้การตีความผลการวิจัยเป็นการที่นักวิจัยบอกผู้อ่านหรือผู้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยว่า ข้อค้นพบหรือสาระสำคัญจากการศึกษาวิจัยนั้นหมายความว่าอย่างไร ทั้งในแง่ของการนำไปใช้และในแง่ของทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ การตีความผลการวิจัยเหมือนกับการหาข้อสรุปตรงที่นักวิจัยจะไม่เล่นอยู่กับข้อมูลดิบ และจะไม่เสนอข้อค้นพบใหม่อีกต่อไป แต่ในการตีความนี้นักวิจัยต้องการบอกผู้อ่านว่าสิ่งที่ได้ค้นพบและได้สรุปมานั้นมีความหมายและสำคัญอย่างไร ทั้งในแง่ของทฤษฎีและในแง่ปฏิบัติ (ชาย โพธิ์สิตา, 2554: 369)

6. มาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation)

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) ได้จัดทำมาตรฐานสำหรับการประเมินทางการศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 มาตรฐาน ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standards) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) ความเหมาะสม (Propriety Standards) และด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) รายละเอียดดังนี้ (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. 1994; ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552: 178-180)

4.1 มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards: U) เป็นมาตรฐานที่ต้องการความแน่ใจหรือรับประกันได้ว่าการประเมินนั้นสามารถให้สารสนเทศที่จำเป็นสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการใช้ประโยชน์ประกอบด้วยเกณฑ์ ดังนี้

- U1 การระบุผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- U2 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน
- U3 การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมและตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ที่เกี่ยวข้อง
- U4 การแปลความหมายและการตัดสินคุณค่ามีความชัดเจน
- U5 รายงานการประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน
- U6 การเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
- U7 รายงานการประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับนำไปใช้ประโยชน์
- U8 การประเมินส่งผลกระทบในการกระตุ้นให้มีการดำเนินการประเมินไปอย่างต่อเนื่อง

4.2 มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards: F) เป็นมาตรฐานที่ต้องการความแน่ใจหรือรับประกันได้ว่าการประเมินมีความสอดคล้องกับความเป็นจริง ยอมรับได้ และประหยัดคํ่ามาตรฐานความเป็นไปได้ประกอบด้วยเกณฑ์ ดังนี้

- F1 วิธีการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้
- F2 การเป็นที่ยอมรับได้จากกลุ่ม
- F3 ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

4.3 มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standards: P) เป็นมาตรฐานที่ต้องการความแน่ใจหรือรับประกันได้ว่าการประเมินนั้นคำนึงถึงกฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ และสวัสดิภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมิน มาตรฐานความเหมาะสมประกอบด้วยเกณฑ์ ดังนี้

- P1 การกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ
- P2 การแก้ปัญหาของความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส
- P3 รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมาเปิดเผย และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน
- P4 การให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณะ
- P5 การคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
- P6 การเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง

P7 รายงานผลการประเมินที่สมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่นและจุดด้อยของสิ่งที่ประเมิน

P8 ผู้ประเมินประเมินด้วยความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณ

4.4 มาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy Standards: A) เป็นมาตรฐานที่ต้องการความแน่ใจหรือรับประกันได้ว่าการประเมินนั้นเป็นไปอย่างเปิดเผย และมีการใช้เทคนิคที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อสรุปข้อค้นพบ และสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน มาตรฐานความถูกต้องประกอบด้วยเกณฑ์ ดังนี้

- A1 การระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินชัดเจน
- A2 การวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ
- A3 การบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน
- A4 การบรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาอย่างชัดเจน
- A5 การพัฒนาเครื่องมือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเชื่อมั่นได้
- A6 การพัฒนาเครื่องมือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง
- A7 การจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และรายงาน
- A8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่สมบูรณ์และตีความได้ชัดเจน
- A9 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สมบูรณ์และตีความได้ชัดเจน
- A10 การลงข้อสรุปที่มีเหตุผลสนับสนุน
- A11 การเขียนรายงานมีความเป็นปรนัย
- A12 การประเมินมีการประเมินอภิमानโดยใช้มาตรฐานทั้ง 4 มาตรฐาน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้นำมาตรฐานการประเมินทางการศึกษามาปรับใช้ในการพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ดังนี้

1. ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนมากน้อยเพียงใด

2. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นสามารถใช้ได้จริงในการพัฒนาความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด

3. ด้านความเหมาะสม (Propriety) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นสามารถใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด

4. ด้านความถูกต้อง (Accuracy) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ครั้งนี้ มีความมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และมีความมุ่งหมายเฉพาะเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริม ความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) การดำเนินการวิจัยนำเสนอตามหัวข้อ ดังนี้

1. การดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) แบบสำรวจ (Exploratory Design) โดยมีการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาด และช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน การดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ระยะ มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งการศึกษาในภาพกว้างและภาพย่อย คือ การศึกษา เอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย รายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลภาพกว้าง

การศึกษาข้อมูลภาพกว้างเป็นการศึกษาข้อมูลในภาพรวมของแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการศึกษาเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย จำแนกตามภูมิภาค และขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดกรอบในการศึกษาเป็นการศึกษาจากบริบทภายในโรงเรียนและบริบทภายนอกโรงเรียน ดังนี้

1.1 การศึกษาจากบริบทภายในโรงเรียน

การศึกษาจากบริบทภายในโรงเรียน เป็นการศึกษาข้อมูลโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาไทย จำแนกตามภูมิภาคและขนาดของโรงเรียน รายละเอียดดังนี้

1.1.1 การศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1) หลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ

1.1) เป้าหมาย ได้แก่ หลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503
2. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
3. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
4. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- 1.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร
- 1.3) ประเด็นการวิเคราะห์ ได้แก่ ความสำคัญ จุดหมาย เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 1.4) การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
- 2) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
 - 2.1) เป้าหมาย ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
 - 2.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร
 - 2.3) ประเด็นการวิเคราะห์ ได้แก่ แนวทางหรือวิธีการพัฒนาความสามารถในการอ่าน
 - 2.4) การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
- 1.1.2 การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 รายละเอียดกลุ่มเป้าหมายและการดำเนินการสัมภาษณ์มีดังนี้
 - 1) การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค
 - 1.1) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค จำแนกตามภูมิภาคและขนาดของโรงเรียน รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค

ภูมิภาค	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	ผู้บริหารโรงเรียน			รวม (คน)
		โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	
ภาคเหนือ	เพชรบูรณ์ เขต 2	1	1	1	3
	พิจิตร เขต 1	1	1	1	3
	พิจิตร เขต 2	1	1	1	3
ภาคกลาง	กรุงเทพมหานคร	1	1	1	3
	จันทบุรี เขต 1	1	1	1	3
	เพชรบุรี เขต 1	1	1	1	3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยเอ็ด เขต 2	1	1	1	3
	ยโสธร เขต 1	1	1	1	3
	อุดรธานี เขต 4	1	1	1	3
ภาคใต้	ชุมพร เขต 1	1	1	1	3
	พัทลุง เขต 1	1	1	1	3
	นครศรีธรรมราช เขต 1	1	1	1	3
รวม (คน)		12	12	12	36

1.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interviews) โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์มีการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

2. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ใช้เป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

2.1 นโยบายของโรงเรียน ได้แก่ การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ และการนิเทศติดตาม

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

3. สร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews)

4. นำข้อคำถามที่สร้างเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทนิพนธ์พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวิเนลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) ผลการพิจารณาทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้ให้เพิ่มประเด็นคำถามในข้อเสนอนี้เพิ่มเติมได้แก่ ด้านนโยบายและความช่วยเหลือจากส่วนกลางและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านนักเรียนด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และอื่น ๆ และปรับภาษาให้สื่อความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)
โรงเรียน
โทร. อีเมล.
ประสบการณ์การเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ปี
2. ขนาดโรงเรียน
 - ☐ 2.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - ☐ 2.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
 - ☐ 2.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต
4. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่
5. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นโยบายของโรงเรียน

1. โรงเรียนมีนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาด้านการอ่านอย่างไร

1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....
.....

1.2 ด้านการบริหารจัดการ

1.2.1 การพัฒนาการอ่าน

.....
.....

1.2.2 งบประมาณ

.....
.....

1.2.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

.....
.....

1.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง เป็นผู้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จากนั้นให้ส่งข้อมูลให้กับผู้วิจัย กรณีที่ผู้วิจัยมีข้อสงสัยได้สอบถามกลับไปยังศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหารโรงเรียนอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.4) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2556

1.5) การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2) การสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย เป็นการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมากกว่า 30 ปี และกลุ่มที่ 3 ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทย

2.1) กลุ่มเป้าหมาย รายละเอียดกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษา 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค จำแนกตามขนาดของโรงเรียน รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค

ภูมิภาค	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	ครูผู้สอนภาษาไทย			รวม (คน)
		โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	
ภาคเหนือ	เพชรบูรณ์ เขต 2	1	1	1	3
	พิจิตร เขต 1	1	1	1	3
	พิจิตร เขต 2	1	1	1	3
ภาคกลาง	กรุงเทพมหานคร	1	1	1	3
	จันทบุรี เขต 1	1	1	1	3
	เพชรบุรี เขต 1	1	1	1	3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยเอ็ด เขต 2	1	1	1	3
	ยโสธร เขต 1	1	1	1	3
	อุดรธานี เขต 4	1	1	1	3
ภาคใต้	ชุมพร เขต 1	1	1	1	3
	พัทลุง เขต 1	1	1	1	3
	นครศรีธรรมราช เขต 1	1	1	1	3
รวม (คน)		12	12	12	36

2. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมากกว่า 30 ปี จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดของโรงเรียน รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมากกว่า 30 ปี

ภูมิภาค	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	ครูผู้สอนภาษาไทย			รวม (คน)
		โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	
ภาคเหนือ	เชียงราย เขต 3	1	-	-	1
	สุโขทัย เขต 2	1	-	-	1
	อุทัยธานี เขต 1	1	-	-	1
	เชียงใหม่ เขต 2	-	1	-	1
	ลำปาง เขต 2	-	1	-	1
	ลำพูน เขต 2	-	1	-	1
	เชียงใหม่ เขต 5	-	-	1	1
	พะเยา เขต 2	-	-	1	1
	น่าน เขต 1	-	-	1	1
ภาคกลาง	กาญจนบุรี เขต 3	1	-	-	1
	ราชบุรี เขต 1	1	-	-	1
	อุทัยธานี เขต 1	1	-	-	1
	ชัยนาท	-	1	-	1
	ระยอง เขต 1	-	1	-	1
	พระนครศรีอยุธยา เขต 1	-	1	-	1
	ลพบุรี เขต 1	-	-	1	1
	ปราจีนบุรี เขต 1	-	-	1	1
	นนทบุรี เขต 2	-	-	1	1

ตาราง 5 (ต่อ)

ภูมิภาค	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	ครูผู้สอนภาษาไทย			รวม (คน)
		โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สุรินทร์ เขต 2	1	-	-	1
	นครราชสีมา เขต 3	1	-	-	1
	ขอนแก่น เขต 1	1	-	-	1
	มุกดาหาร	-	1	-	1
	ขอนแก่น เขต 4	-	1	-	1
	ศรีสะเกษ เขต 4	-	1	-	1
	ศรีสะเกษ เขต 2	-	-	1	1
	นครราชสีมา เขต 7	-	-	1	1
	มุกดาหาร	-	-	1	1
ภาคใต้	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	1	-	-	1
	ปัตตานี เขต 2	1	-	-	1
	ยะลา เขต 3	1	-	-	1
	ตรัง เขต 2	-	1	-	1
	ภูเก็ต	-	1	-	1
	นครศรีธรรมราช เขต 4	-	1	-	1
	กระบี่	-	-	1	1
	ปัตตานี เขต 1	-	-	1	1
	นครศรีธรรมราช เขต 2	-	-	1	1
รวม (คน)		12	12	12	36

3. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำแนกตามภูมิภาคและขนาดของโรงเรียน รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทย

ภูมิภาค	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	ครูผู้สอนภาษาไทย			รวม (คน)
		โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	
ภาคเหนือ	แพร่ เขต 2	1	-	-	1
	เลย เขต 2	1	-	-	1
	กำแพงเพชร เขต 2	1	-	-	1
	แม่ฮ่องสอน เขต 1	-	1	-	1
	นครสวรรค์ เขต 1	-	1	-	1
	ตาก เขต 2	-	1	-	1
	เชียงใหม่ เขต 3	-	-	1	1
	แพร่ เขต 1	-	-	1	1
	พิษณุโลก เขต 1	-	-	1	1
ภาคกลาง	สระแก้ว เขต 2	1	-	-	1
	ปราจีนบุรี เขต 2	1	-	-	1
	กาญจนบุรี เขต 1	1	-	-	1
	จันทบุรี เขต 2	-	1	-	1
	ปทุมธานี เขต 2	-	1	-	1
	กาญจนบุรี เขต 2	-	1	-	1
	ตราด	-	-	1	1
	สุพรรณบุรี เขต 1	-	-	1	1
	สมุทรปราการ เขต 1	-	-	1	1

ตาราง 6 (ต่อ)

ภูมิภาค	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	ครูผู้สอนภาษาไทย			รวม (คน)
		โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	บึงกาฬ	1	-	-	1
	สุรินทร์ เขต 1	1	-	-	1
	ขอนแก่น เขต 2	1	-	-	1
	นครราชสีมา เขต 4	-	1	-	1
	หนองคาย เขต 1	-	1	-	1
	มหาสารคาม เขต 2	-	1	-	1
	หนองบัวลำภู เขต 2	-	-	1	1
	อุบลราชธานี เขต 1	-	-	1	1
	ชัยภูมิ เขต 2	-	-	1	1
ภาคใต้	ชุมพร เขต 2	1	-	-	1
	สุราษฎร์ธานี เขต 3	1	-	-	1
	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	1	-	-	1
	สตูล	-	1	-	1
	พัทลุง เขต 2	-	1	-	1
	สุราษฎร์ธานี เขต 2	-	1	-	1
	ยะลา เขต 2	-	-	1	1
	สงขลา เขต 1	-	-	1	1
	นราธิวาส เขต 1	-	-	1	1
รวม (คน)		12	12	12	36

2.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์มีการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

2. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ใช้เป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย ดังนี้

2.1 นโยบายของโรงเรียน ได้แก่ การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ และการนิเทศติดตาม

2.2 การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน วิธีการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

3. สร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews)

4. นำข้อคำถามที่สร้างเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวีเนลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) ผลการพิจารณาทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้ให้เพิ่มประเด็นคำถามในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ ด้านนโยบายและความช่วยเหลือจากโรงเรียน ด้านนักเรียน และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และอื่น ๆ และปรับภาษาให้สื่อความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)..... ตำแหน่ง
- โรงเรียน
- โทร. อีเมล.
- ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ปี
- รางวัลที่ได้รับด้านการสอนภาษาไทย
2. ขนาดโรงเรียน
 - ☐ 2.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - ☐ 2.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
 - ☐ 2.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต
4. วันที่สัมภาษณ์..... เวลา น. สถานที่
5. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นโยบายของโรงเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านมีนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนอย่างไรบ้าง
 - 1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร
 -
 -
 - 1.2 ด้านการบริหารจัดการ
 - 1.2.1 การพัฒนาการอ่าน
 -
 -
 - 1.2.2 งบประมาณ
 -
 -
 - 1.2.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
 -
 -

2.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินการดังนี้

1. การสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวเป็นผู้สัมภาษณ์ครูผู้สอน จากนั้นให้ส่งข้อมูลให้กับผู้วิจัย กรณีที่ผู้วิจัยมีข้อสงสัยได้สอบถามกลับไปยังศึกษานิเทศก์หรือครูผู้สอนอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมากกว่า 30 ปี และครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทย ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย ได้แก่ นักวิชาการการศึกษาของสถาบันภาษาไทย ใช้การสนทนาพูดคุยตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์ ในการประชุมระดมความคิดเห็นการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย จัดโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีที่ผู้วิจัยมีข้อสงสัยได้สอบถามกลับไปยังครูผู้สอนอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.4) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ 2556

2.5) การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.2 การศึกษาจากบริบทภายนอกโรงเรียน

การศึกษาจากบริบทภายนอกโรงเรียน เป็นการศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทยจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง

1.2.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทยจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค

ภูมิภาค	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	รวม (คน)
ภาคเหนือ	เพชรบูรณ์ เขต 2	1
	พิจิตร เขต 1	1
	พิจิตร เขต 2	1
ภาคกลาง	กรุงเทพมหานคร	1
	จันทบุรี เขต 1	1
	เพชรบุรี เขต 1	1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยเอ็ด เขต 2	1
	ยโสธร เขต 1	1
	อุดรธานี เขต 4	1
ภาคใต้	ชุมพร เขต 1	1
	พัทลุง เขต 1	1
	นครศรีธรรมราช เขต 1	1
รวม (คน)		12

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์มีการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ใช้เป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ดังนี้

2.1) นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ และการนิเทศติดตาม

2.2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

3) สร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews)

- 4) นำข้อคำถามที่สร้างเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวิเนลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) ผลการพิจารณาทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้ให้ปรับภาษาให้สื่อความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 5) จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)..... ตำแหน่ง
- โทร. อีเมล.
- ประสบการณ์ทำงาน ปี
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต
3. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่
4. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. นโยบายการส่งเสริมและพัฒนาด้านการอ่านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอย่างไร

1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....

.....

1.2 ด้านการบริหารจัดการ

1.2.1 การพัฒนาการอ่าน

.....

.....

1.2.2 งบประมาณ

.....

.....

1.2.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทยจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค จากการประชุมประสานแผนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ปีงบประมาณ 2557 จัดโดยสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีที่ผู้วิจัยมีข้อสงสัยได้สอบถามกลับไปยังศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทยอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.2.4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ 2556

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การศึกษาข้อมูลภาพย่อย

การศึกษาข้อมูลภาพย่อยเป็นการศึกษาข้อมูลในเชิงลึกของแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบในการศึกษาเป็นการศึกษาจากบริบทภายในโรงเรียนและบริบทภายนอกโรงเรียน ดังนี้

2.1 การศึกษาจากบริบทภายในโรงเรียน

การศึกษาข้อมูลจากบริบทภายในโรงเรียน เป็นการศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รายละเอียดดังนี้

2.1.1 การสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดละ 1 โรงเรียน

1) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 รายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ครูผู้สอนภาษาไทย	ครูผู้สอนภาษาไทย			รวม (คน)
	ขนาดเล็ก (1 โรง)	ขนาดกลาง (1 โรง)	ขนาดใหญ่ (1 โรง)	
รวม (คน)	1	1	1	3

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์มีการดำเนินการและลักษณะของเครื่องมือเช่นเดียวกับแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยในการศึกษาข้อมูลภาพกว้าง

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนด

4) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ 2556

5) การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.1.2 การสัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดีและระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้

1) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดี และระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้ (ผลการ Scan ความสามารถในการอ่านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนในข้อ 2.1.1 รายละเอียดดังตาราง 9

ตาราง 9 จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดี และระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้

ผลการประเมิน ความสามารถในการอ่าน	นักเรียน			รวม (คน)
	โรงเรียนขนาดเล็ก (1 โรง)	โรงเรียนขนาดกลาง (1 โรง)	โรงเรียนขนาดใหญ่ (1 โรง)	
ระดับดี	1	1	1	3
ระดับควรปรับปรุง หรืออ่านไม่ได้	1	1	1	3
รวม (คน)	2	2	2	6

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interviews) โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์มีการดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1) ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

2.2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ใช้เป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์นักเรียน ดังนี้

1. แรงจูงใจในการอ่าน ได้แก่ แรงจูงใจภายนอก และแรงจูงใจภายใน
 2. พฤติกรรมในการอ่าน ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน และรูปแบบ
 การเรียนรู้ในการอ่าน

2.3) สร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
 (Semi-Structured Interviews)

2.4) นำข้อคำถามที่สร้างเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณา
 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective
 Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวิเนลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539:
 248-249) ผลการพิจารณาทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้ให้เพิ่มเติมประเด็นคำตอบในข้อคำถามแต่ละข้อ
 ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และปรับภาษาให้สื่อความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.5) จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์นักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ประเภท

- ☐ 1.1 นักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดี
 (ผลคะแนนจากการ Scan ได้คะแนน คะแนน)
- ☐ 1.2 นักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้
 (ผลคะแนนจากการ Scan ได้คะแนน คะแนน)

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ (ด.ช./ด.ญ.)

โรงเรียน

3. ขนาดโรงเรียน

- ☐ 3.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- ☐ 3.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
- ☐ 3.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต

5. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่

6. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการอ่าน

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือมีอะไรบ้าง

- ☐ 1. ได้คำชมจากครูหรือผู้ปกครอง
- ☐ 2. ได้รับรางวัลจากครูหรือผู้ปกครอง
- ☐ 3. ได้คะแนนมาก ๆ
- ☐ 4. ได้รับความรู้
- ☐ 5. นำมาใช้ในการเรียน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนด

4) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ 2556

5) การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.2 การศึกษาจากบริบทภายนอกโรงเรียน

การศึกษาจากบริบทภายนอกโรงเรียน เป็นการศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากข้อ

2.1.2 รายละเอียดดังตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการประเมิน ความสามารถในการอ่าน	ผู้ปกครอง			รวม (คน)
	โรงเรียนขนาดเล็ก (1 โรง)	โรงเรียนขนาดกลาง (1 โรง)	โรงเรียนขนาดใหญ่ (1 โรง)	
ระดับดี	1	1	1	3
ระดับควรปรับปรุง หรืออ่านไม่ได้	1	1	1	3
รวม (คน)	2	2	2	6

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interviews) โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์มีการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ใช้เป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในกิจกรรมการอ่าน ประกอบด้วย การสนับสนุนส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีอยู่ที่บ้าน และการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน

3) สร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews)

4) นำข้อคำถามที่สร้างเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวีเนลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) ผลการพิจารณาทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้ให้เพิ่มเติมประเด็นคำตอบในข้อคำถามแต่ละข้อ

ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และเพิ่มประเด็นคำถามในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ นโยบาย หรือแนวปฏิบัติของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน การปฏิบัติของนักเรียน และอื่น ๆ และปรับภาษาให้สื่อความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5) จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ประเภท

- ☐ 1.1 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดี
- ☐ 1.2 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)

ผู้ปกครองของนักเรียน (ต.ช./ต.ญ.)

โรงเรียน

โทร. อีเมล.

3. ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ☐ 3.1 บิดา ☐ 3.2 มารดา ☐ 3.3 อื่น ๆ

4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

- ☐ 4.1 ประถมศึกษา
- ☐ 4.2 มัธยมศึกษา
- ☐ 4.3 ปริญญาตรี
- ☐ 4.4 สูงกว่าปริญญาตรี
- ☐ 4.5 อื่น ๆ

5. ขนาดโรงเรียน

- ☐ 5.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- ☐ 5.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
- ☐ 5.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต

7. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่

8. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การสนับสนุนสื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กที่มีอยู่ที่บ้าน

ท่านมีแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนหรือไม่

- ☐ 1. ไม่มี
- ☐ 2. มี (ถ้ามี อย่างไร เพราะเหตุใดจึงใช้แนวทางหรือวิธีการดังกล่าว และนักเรียนให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด

.....

.....

2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนด

2.2.4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ 2556

2.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

รายละเอียดการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 สรุปได้ดังตาราง 11

ตาราง 11 การดำเนินการวิจัย ระยะที่ 1

การศึกษาข้อมูลภาพกว้าง														การศึกษาข้อมูลภาพย่อย		
1. การวิเคราะห์เอกสาร (บริบทภายในโรงเรียน)	1. หลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ 2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน															
2. การสัมภาษณ์ (บริบทภายในโรงเรียน และบริบทภายนอกโรงเรียน)	ศึกษานิเทศก์ภาษาไทย (คะแนน NT สูง)	ขนาดโรงเรียน												ครูผู้สอนภาษาไทย	นักเรียน	ผู้ปกครอง
		ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)				ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)				ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)						
		ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอนภาษาไทย			ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอนภาษาไทย			ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอนภาษาไทย					
	คะแนน NT สูง		ประสบการณ์มากกว่า 30 ปี	ครูที่ได้รับรางวัล	คะแนน NT สูง		ประสบการณ์มากกว่า 30 ปี	ครูที่ได้รับรางวัล	คะแนน NT สูง		ประสบการณ์มากกว่า 30 ปี	ครูที่ได้รับรางวัล				
ภูมิภาค																
ภาคเหนือ	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	-	-	-
ภาคกลาง	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	6	6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	-	-	-
ภาคใต้	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	-	-	-
รวม (คน)	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	3	6	6
รวมผู้ให้การสัมภาษณ์ (คน)	171															

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 คือ การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มาเป็นข้อมูลในการดำเนินการระยะที่ 2 การดำเนินการในระยะที่ 2 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

2. ศึกษาข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้ปกครอง

3. สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยได้สร้างคู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 (ฉบับร่าง) ซึ่งคู่มือดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยคู่มือประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ

3.1 คำอธิบายการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นจากข้อมูลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยคำอธิบายการใช้รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ

ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ และแนวคิดและทฤษฎี

ตอนที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Planning Stage) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation Stage) และขั้นตอนการวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)

การจัดทำคำอธิบายการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้วิจัยได้จัดทำฉบับร่าง และให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์พิจารณา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2 สมุดบันทึกการอ่าน เป็นสมุดสำหรับให้นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นและให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาเนื้อหาและรูปแบบการจัดพิมพ์ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ ซึ่งการสร้างแบบทดสอบครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับใช้ในการวัดความสามารถของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

3.3.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน โดยศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยสร้างข้อคำถามตามนิยามที่กำหนด ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถอ่านออกเสียง บอกความหมายของคำ ข้อความที่อ่าน ตอบคำถามและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถอ่านออกเสียง บอกความหมายของคำ ข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามและตอบคำถาม ระบุใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอ่านออกเสียง บอกความหมายของคำ ข้อความที่อ่าน ตอบคำถามและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ และสรุปความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่สร้างขึ้นประกอบด้วยแบบทดสอบจำนวน 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียง เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำ โดยให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ มีเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

3 คะแนน	หมายถึง	อ่านได้ทันที
2 คะแนน	หมายถึง	อ่านด้วยวิธีการสะกดคำ
1 คะแนน	หมายถึง	ใช้เวลาในการอ่าน
0 คะแนน	หมายถึง	อ่านไม่ได้หรืออ่านไม่ถูกต้อง

สำหรับคำที่นำมาใช้ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียง นำมาจากบัญชีคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532: 17-59)

ตอนที่ 2 การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามชนิดเลือกตอบ มีตัวเลือก 3 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1 คะแนน	หมายถึง	ตอบถูกต้อง
0 คะแนน	หมายถึง	ตอบไม่ถูกต้อง

3.3.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) ผลการพิจารณามีค่า IOC มีค่า 0.67-1.00 จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.4 ตรวจสอบคุณภาพครั้งที่ 1 โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย และการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) ผลการพิจารณามีค่า IOC ตั้งแต่ 0.40-1.00 จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยประเด็นที่ปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ความไม่ชัดเจนของข้อคำถาม ตัวเลือก และภาพประกอบ การพิจารณาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจากผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการพิจารณาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจากผู้เชี่ยวชาญ

ระดับชั้น	แบบทดสอบ					
	ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียง			ตอนที่ 2 การอ่านเพื่อความเข้าใจ		
	จำนวนข้อเดิม (ข้อ)	IOC	จำนวนข้อที่คัดเลือก (ข้อ)	จำนวนข้อเดิม (ข้อ)	IOC	จำนวนข้อที่คัดเลือก (ข้อ)
ป.1	36	0.60-1.00	34	20	0.40-1.00	13
ป.2	48	0.40-1.00	44	20	0.40-1.00	13
ป.3	54	0.60-1.00	53	20	0.60-1.00	14

3.3.5 ตรวจสอบคุณภาพครั้งที่ 2 โดยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน รวมจำนวน 5 โรงเรียน โดยในการทดสอบได้จับเวลาในการทำข้อสอบของนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบ เพื่อกำหนดช่วงเวลาและจำนวนข้อที่จะนำไปทดสอบสำหรับนำไปใช้ในการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม รายละเอียดโรงเรียนที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านดังตาราง 13

ตาราง 13 โรงเรียนที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)		
		ป.1	ป.2	ป.3
1. โรงเรียนชุมชนวัดต้นเชือก (ถาวรวิทยอุปถุต)	ขนาดเล็ก	11	11	18
2. โรงเรียนวัดศรีราษฎร์ (เอนกนาคราษฎร์บำรุง)	ขนาดเล็ก	6	7	11
3. โรงเรียนวัดคลองขุนศรี	ขนาดกลาง	25	26	24
4. โรงเรียนสุเหร่าปากคลองลำรี	ขนาดกลาง	23	31	35
5. โรงเรียนวัดผาสุมณีจักร	ขนาดใหญ่	28	37	33
รวม (คน)		93	112	121

3.3.6 วิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ด้วยการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังตาราง 14

ตาราง 14 คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ลักษณะ แบบทดสอบ	คุณภาพของข้อสอบ														
	ป.1					ป.2					ป.3				
	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น	จำนวนข้อที่เลือก	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น	จำนวนข้อที่เลือก	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น	จำนวนข้อที่เลือก
ตอนที่ 1 การอ่าน ออกเสียง	34	-	0.24- 0.77	0.95	18	44	-	0.45- 0.76	0.97	24	53	-	0.27- 0.81	0.97	27
ตอนที่ 2 การอ่าน เพื่อความเข้าใจ	13	0.45- 0.73	0.28- 0.70	0.72	5	13	0.39- 0.71	0.34- 0.87	0.72	5	14	0.49- 0.70	0.37- 0.57	0.71	5

3.3.7 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย โดยแบบทดสอบวัดความสามารถในแต่ละระดับชั้นมีจำนวนข้อดังตาราง 15

ตาราง 15 จำนวนข้อของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ลักษณะแบบทดสอบ	ระดับชั้น		
	ป.1	ป.2	ป.3
ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียง	18	24	27
ตอนที่ 2 การอ่านเพื่อความเข้าใจ	5	5	5

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้ (ใช้เวลาในการอ่าน 3 นาที)

1. ทำ	10. สุข
2. เกาะ	11. บอล
3. หัว	12. ซาดี
4. ใส่	13. ใคร
5. โต๊ะ	14. พระ
6. นอก	15. แปรง
7. กอด	16. ไหม
8. เสียง	17. หวาน
9. ปู่	18. อยู่

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้ (ใช้เวลาในการอ่าน 3 นาที)

1. ภูเขา	13. เพราะ
2. ไฟระเระ	14. กลิ่น
3. พอดี	15. ความ
4. แซ่	16. หมอ
5. แค้น	17. อยาก
6. รื้อ	18. สนาม
7. เวียนเทียน	19. ธรรม
8. พับเพียบ	20. วรรค
9. เบิกบาน	21. พรราชา
10. ทิศ	22. สัตว์
11. เมฆ	23. เทศน์
12. เชิญ	24. พันธุ์

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้ (ใช้เวลาในการอ่าน 3 นาที)

1. แนะนำ	15. ตรากตรำ
2. เรือใบ	16. หลงไหล
3. เลอะเทอะ	17. สนุกสนาน
4. ติดตาม	18. ขยับขยาย
5. เคยชิน	19. กรรไกร
6. แว่ววาว	20. จัดสรร
7. ผู้ป่วย	21. บรรยาย
8. ก้อนน้ำ	22. อารมณ์
9. ร่มรื่น	23. ประสงค์
10. คำสาป	24. กษัตริย์
11. ปรางค์	25. มณฑา
12. สัญจร	26. ฤดู
13. กลมเกลียว	27. ฤๅษี
14. ปรับปรุง	

4. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในภาพรวม โดยให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์พิจารณา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ครั้งที่ 1 โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จำนวน 5 คน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย จำนวน 1 คน ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทยระดับชาติ ได้แก่ รางวัลครูภาษาไทยดีเด่นของคุรุสภา รางวัลครูเกียรติยศ และรางวัลครูสอนดี จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน พิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุม โดยประยุกต์จากมาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (The Joint Committee on Standards for Education Evaluation) ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้อง (Accuracy) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินอลลีและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249) ผลการพิจารณา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80-1.00 โดยประเด็นที่ให้ปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การใช้ภาษาที่สื่อความไม่ชัดเจน จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ตาราง 16 (ต่อ)

ภูมิภาค	สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	ขนาดโรงเรียน									รวม (คน)
		ขนาดเล็ก (1โรง)			ขนาดกลาง (1โรง)			ขนาดใหญ่ (1โรง)			
		ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ											
คะแนนสูง	ร้อยเอ็ด เขต 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	ยโสธร เขต 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	อุดรธานี เขต 4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
คะแนนต่ำ	ชัยภูมิ เขต 3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	มุกดาหาร	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	นครราชสีมา เขต 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
ภาคใต้											
คะแนนสูง	ชุมพร เขต 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	พัทลุง เขต 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	นครศรีธรรมราช เขต 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
คะแนนต่ำ	ปัตตานี เขต 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	ปัตตานี เขต 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	ยะลา เขต 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
รวมครูผู้สอนภาษาไทยชั้น ป.1 (คน)					71						
รวมครูผู้สอนภาษาไทยชั้น ป.2 (คน)					71						
รวมครูผู้สอนภาษาไทยชั้น ป.3 (คน)					71						

ผลการพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้อง (Accuracy) พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.89 - 0.98 เมื่อจำแนกรายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.93 -0.97 โดยครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ระบุว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน แต่ควรมีการวางแผนงานและเตรียมความพร้อมให้กับผู้เข้าร่วมดำเนินงานทุกฝ่าย ทั้งบุคลากรของโรงเรียนและผู้บริหาร รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและครูผู้สอน ซึ่งควรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างข้อเสนอแนะ

“การเตรียมความพร้อมมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทุกคนในโรงเรียนต้องให้ความร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจัง มิใช่ทำงานตามกระแส”

“การปฐมนิเทศเป็นสิ่งดี จะได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหา”

“การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้บริหารอาจจะไม่ได้รับข้อมูลที่ชัดเจนมากนัก อาจให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เพราะครูที่ปรึกษาจะคุ้นเคยกับนักเรียน รู้นิสัยใจคอ การพัฒนาต่าง ๆ ดีที่สุด”

“ควรให้ผู้ปกครองร่วมวางแผนด้วย”

“การประชุมอย่างต่อเนื่องจะทำให้ทราบผลการดำเนินงาน”

“ควรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง”

“ผู้ปกครองเป็นผู้ที่สำคัญในเรื่องความร่วมมือ ถ้าเราได้พูดคุยบ่อย ๆ ย่อมเกิดผลดี”

“ผู้ปกครองบางคนอาจไม่มีเวลาในการดูแลการอ่านของนักเรียนทุกวัน”

“ครูผู้สอนได้พบปะพูดคุยกับผู้ปกครองทุกวันจึงควรขอความร่วมมือและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองทุกคน”

“ครูสามารถใช้เวลาหลังเลิกเรียนที่ผู้ปกครองมารับนักเรียนจัดกิจกรรมกับผู้ปกครอง เป็นรายบุคคลได้จนครบทุกคนในแต่ละสัปดาห์”

“ถ้าเป็นภาคเรียนที่ 1 นักเรียนยังอ่านเขียนไม่คล่อง การบันทึกการอ่านของเด็กยังเป็นปัญหา คือ เขียนสะกดคำได้ไม่ถูกต้อง”

“ควรมอบคู่มือให้ทางโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา”

2) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.91-0.97 โดยครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ระบุว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน แต่ต้องชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานเพราะผู้ปกครองส่วนหนึ่งมีความคิดว่าการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของโรงเรียน นอกจากนี้อาจพบปัญหาจากครอบครัว เช่น นักเรียนไม่ได้อาศัยกับพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่รู้หนังสือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาเพราะต้องทำงาน เป็นต้น สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านโดยการบันทึกการอ่าน ครูผู้สอนควรตรวจสอบบันทึกการอ่านเป็นประจำ

ตัวอย่างข้อเสนอแนะ

“การจัดกิจกรรมประสานสัมพันธ์ครอบครัวถือเป็นกิจกรรมสำคัญประการหนึ่ง แต่อาจมีปัญหาในเรื่องของเวลาที่ไม่สมดุลกัน”

“ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ แต่จะคิดว่าเป็นหน้าที่ของครู นักเรียนบางคนอาศัยอยู่กับญาติ ไม่ใช่พ่อแม่ หรือบางคนพ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่มีเวลา หรือผู้ปกครองอ่านหนังสือไม่ออก”

“ในบริบทของโรงเรียนบางแห่ง นักเรียนอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ไม่รู้หนังสืออ่านเขียนไม่ได้”

“นักเรียนบางคนอาศัยอยู่กับญาติ ไม่ใช่พ่อแม่ หรือบางคนพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลา หรือผู้ปกครองอ่านหนังสือไม่ออก”

“ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเป็นรายบุคคลจนครบทุกคน”

“ครูสามารถปฏิบัติกิจกรรมนี้ได้ในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ”

“การตรวจสอบบันทึกการอ่าน ควรตรวจทุกวัน เนื่องจากจะมีนักเรียนบางคนที่ไม่บันทึกการอ่าน หรืออาจไปบันทึกย้อนหลัง ดังนั้นควรตรวจเป็นประจำ”

3) ด้านความเหมาะสม (Propriety) มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.89-0.98 โดยครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ระบุว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน แต่อาจพบปัญหาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่จะดูแลนักเรียนในการดำเนินการ

ตัวอย่างข้อเสนอแนะ

“ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลนักเรียน เพราะทำงานโรงงาน หรือทำงานรับจ้างรายวัน

4) ด้านความถูกต้อง (Accuracy) มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.92-0.94 โดยครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ระบุว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความถูกต้องในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

ตัวอย่างแบบประเมินคุณภาพ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม				
0. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรม และสามารถวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้				
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ				
0. กิจกรรมการปฐมนิเทศช่วยให้ผู้ปกครองและนักเรียน มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
0. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ มีประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน				
0. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่าน				
ก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน				
ช่วยให้ครูผู้สอนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับ				
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับ				
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อนำมาศึกษาประสิทธิภาพ				
ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว				
และโรงเรียนฯ				
กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่าน				
0. กิจกรรมการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านช่วยให้ครูผู้สอน				
ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน				
ของนักเรียน สำหรับนำมาใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ				
กิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถ				
ในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา				
ปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น				
และประสบการณ์				
0. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น				
และประสบการณ์ช่วยให้ครูผู้สอนได้ข้อมูล				
จากผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ				
และการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการอ่าน				
ของนักเรียนเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา				
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้น				
ประถมศึกษาปีที่ 1-3				
ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม				
0. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมสามารถนำไปใช้				
ได้จริงกับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในด้านการสร้าง				
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติ				
กิจกรรม และสามารถวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม				
ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน				
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ				
0. กิจกรรมการปฐมนิเทศสามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้ปกครอง และนักเรียนในด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ รูปแบบของการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ ที่จะได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียนฯ				
กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
0. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียนฯ สามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้ปกครอง ในด้านการเห็นความสำคัญกับร่วมส่งเสริมให้นักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน				
0. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่าน นำไปใช้ได้จริงกับครูผู้สอนในด้านการรับทราบข้อมูล เกี่ยวกับระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่าน				
0. กิจกรรมการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านสามารถนำไปใช้ ได้จริงกับครูผู้สอนในด้านการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน สำหรับนำมาใช้ สะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์				
0. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์สามารถนำไปใช้ได้จริงกับครูผู้สอน ในการรับทราบข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสนับสนุนการพัฒนา ความสามารถในการอ่านของนักเรียนเพื่อนำมาใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านความเหมาะสม (Propriety)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน				
แผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม				
0. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมสามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้				
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ				
0. กิจกรรมการปฐมนิเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนนักเรียน และผู้ปกครอง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน				
0. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่านสามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการช่วยให้ครูผู้สอนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่าน				
0. กิจกรรมการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านสามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์				
0. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์สามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านความถูกต้อง (Accuracy)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม				
0. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ				
0. กิจกรรมการปฐมนิเทศมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน				
0. กิจกรรมการจัดการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน				
0. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่านมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่าน				
0. กิจกรรมการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์				
0. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				

6. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 (หากสนใจคู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ติดต่อสอบถามผู้วิจัย รายละเอียดที่อยู่ในประวัติย่อผู้วิจัย)

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 เป็นการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน โดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นในการดำเนินการระยะที่ 2 มาทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินการในระยะที่ 3 มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. เลือกกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยเลือกตัวแทนจากโรงเรียนแต่ละขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ขนาดละ 1 โรงเรียน รวมจำนวน 3 โรงเรียน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความยินดีที่จะเข้าร่วมการวิจัย ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนวัดพระเงิน (อิศราวินัยอุปถัมภ์) โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก (เจริญจิตวิทยา) และโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ซึ่งจากการประสานสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากผู้ปกครอง มีผู้ปกครองที่สมัครเข้าร่วมการวิจัย จำนวน 201 คน และเมื่อสิ้นสุดการวิจัยมีผู้เข้าร่วมการวิจัยเหลือจำนวน 152 คน คิดเป็นจำนวนที่สูญหายร้อยละ 24.38 ทั้งนี้มีสาเหตุหลักมาจากผู้ปกครองขอหยุดการดำเนินการวิจัย เนื่องจากไม่มีเวลาที่จะร่วมดำเนินการวิจัย โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อเริ่มต้นการวิจัยมีจำนวน 63 คน เมื่อสิ้นสุดการวิจัยเหลือจำนวน 50 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อเริ่มต้นการวิจัยมีจำนวน 70 คน เมื่อสิ้นสุดการวิจัยเหลือจำนวน 53 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเริ่มต้นการวิจัยมีจำนวน 68 คน เมื่อสิ้นสุดการวิจัยเหลือจำนวน 49 คนรายละเอียดดังตาราง 17

ตาราง 17 จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัย

โรงเรียน	ระดับชั้น						รวม (คน)	
	ป.1		ป.2		ป.3		เริ่มการวิจัย	สิ้นสุดการวิจัย
	เริ่มการวิจัย	สิ้นสุดการวิจัย	เริ่มการวิจัย	สิ้นสุดการวิจัย	เริ่มการวิจัย	สิ้นสุดการวิจัย		
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	17	14	15	14	17	12	49	40
2. โรงเรียนขนาดกลาง	19	16	26	23	16	16	61	55
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	27	20	29	16	35	21	91	57
รวม (คน)	63	50	70	53	68	49	201	152

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในรูปแบบ การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย คู่มือรูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และสมุดบันทึกการอ่าน โดยมีการทดสอบก่อนและหลัง และเก็บข้อมูลการวิจัยเป็นระยะ

3. ทดลองใช้ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ในปีการศึกษา 2557 โดยใช้แบบแผนการทดลอง แบบหนึ่งกลุ่มมีการวัดซ้ำหลายครั้ง (One-Group Repeated Measures Design) รายละเอียดดังตาราง 18

ตาราง 18 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	การวัด ก่อนการทดลอง	การทดลอง	การวัด หลังการทดลอง	การวัด หลังการทดลอง	การวัด หลังการทดลอง
E	O ₁	X	O ₂	O ₃	O ₄

หมายเหตุ

E	คือ	กลุ่มทดลอง
O ₁	คือ	การวัดก่อนทดลอง
X	คือ	สิ่งทดลอง
O ₂	คือ	การวัดภายหลังทดลอง ครั้งที่ 1
O ₃	คือ	การวัดภายหลังทดลอง ครั้งที่ 2
O ₄	คือ	การวัดภายหลังทดลอง ครั้งที่ 3

จากหลักการขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวัดซ้ำ (Repeated Measures) พบว่า งานวิจัยในครั้งนี้เมื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นและขนาดที่แตกต่างกันแล้ว มีจำนวนนักเรียน ซึ่งเพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูล (Hair. 2010: 342)

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.1 ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มการวิจัย ได้แก่ ศึกษาพื้นที่ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย และครูผู้สอนภาษาไทยหรือครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย และขอความร่วมมือในการทำวิจัย โดยดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 คือ เดือนเมษายน 2557

3.2 ดำเนินการตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้น ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning)

การประชุมเตรียมความพร้อม โดยประชุมผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาไทย หรือครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ระหว่างวันที่ 21-25 เมษายน 2557 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติ กิจกรรม รวมทั้งร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานกิจกรรม โดยขอความร่วมมือครูผู้สอนจัดทำข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนและผู้ปกครอง และชี้แจงการปฏิบัติงานตามคู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)

1. การปฐมนิเทศ โดยประชุมชี้แจงผู้ปกครองและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในวันประชุมผู้ปกครอง ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 (ระหว่างวันที่ 1-15 พฤษภาคม 2557) เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการวิจัย โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และให้ผู้ปกครอง ลงลายมือชื่อสมัครเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งมีผู้ปกครองจากทั้ง 3 โรงเรียน สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 201 คน

2. การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2.1 ผู้วิจัยทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ การสอบการอ่านออกเสียง และการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ จากนั้นตรวจให้คะแนนและส่งผลการทดสอบให้กับครูผู้สอน ที่รับผิดชอบนักเรียนแต่ละระดับชั้น และสนทนาเพื่อรับทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน จากนั้น แจกสมุดบันทึกการอ่านให้กับครูผู้สอนเพื่อนำไปให้กับนักเรียนที่ร่วมการวิจัย

2.2 ครูผู้สอนแจกสมุดบันทึกการอ่านให้กับนักเรียนทุกวันจันทร์ คนละ 1 เล่ม เพื่อให้ให้นักเรียนและผู้ปกครองบันทึกการอ่านประจำวัน โดยแต่ละเล่มใช้เวลาในการบันทึก 1 สัปดาห์ และขอรับกลับคืนในวันจันทร์ถัดไป เพื่อนำมาพิจารณาและบันทึกผลจากการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่านเพิ่มเติม รวมใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน 8 สัปดาห์ (ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม - 21 กันยายน 2557) รายละเอียดดังตาราง 19

ตาราง 19 เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ระยะเวลา	การดำเนินงาน
สัปดาห์ที่ 1	แจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 1
สัปดาห์ที่ 2	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 1 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 2
สัปดาห์ที่ 3	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 2 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 3
สัปดาห์ที่ 4	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 3 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 4
สัปดาห์ที่ 5	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 4 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 5
สัปดาห์ที่ 6	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 5 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 6
สัปดาห์ที่ 7	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 6 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 7
สัปดาห์ที่ 8	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 7 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 8

2.3 นักเรียนเลือกอ่านหนังสือในแต่ละสัปดาห์ตามความสนใจ โดยอาจจะเลือกหนังสือด้วยตนเอง เลือกร่วมกับเพื่อน เลือกร่วมกับครูผู้สอน หรือเลือกร่วมกับผู้ปกครองก็ได้ ทั้งนี้ไม่จำกัดประเภทของหนังสือ โดยอาจเป็นหนังสือเรียน หนังสือนิตยสาร หนังสือการ์ตูน หรือหนังสืออื่น ๆ จากมุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุด ร้านหนังสือ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน กรณีที่นักเรียนยังไม่สามารถเขียนหนังสือได้ ผู้ปกครองต้องช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำนักเรียน โดยให้ผู้ปกครองซักถามความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่นักเรียนได้รับจากการอ่าน และบันทึกแทนนักเรียนหรือบอกตัวสะกดให้นักเรียนเขียนตาม

2.4 ครูผู้สอนซักถามนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือที่นักเรียนเลือกอ่าน จากนั้นให้นักเรียนนำไปปฏิบัติกิจกรรมอ่านหนังสือร่วมกับผู้ปกครอง แล้วบันทึกการอ่านในสมุดบันทึกการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกการอ่านประจำวันของนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้บันทึก ประกอบด้วย วันเดือนปีที่บันทึก ชื่อหนังสือ ผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการอ่านประจำวันและประจำสัปดาห์ของผู้ปกครอง โดยให้ผู้ปกครองเป็นผู้บันทึก ประกอบด้วย

1. บันทึกการอ่านประจำวัน

1.1 การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน

1.2 การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน

1.3 ข้อดีและข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน

2. บันทึกการอ่านประจำสัปดาห์ ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน

ส่วนที่ 3 แบบบันทึกประจำสัปดาห์ของครูผู้สอน โดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้บันทึก ประกอบด้วย การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน และข้อดีและข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน

2.5 ครูผู้สอนตรวจสอบบันทึกการอ่านของนักเรียน และเขียนข้อมูลสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน ทั้งสิ่งที่นักเรียนทำได้ดีและสิ่งที่ควรปรับปรุงเป็นรายสัปดาห์

2.6 ผู้ปกครองใช้เวลาในการอ่านหนังสือร่วมกับนักเรียนทุกวันอย่างน้อย วันละ 10-20 นาที แล้วบันทึกผลการทำกิจกรรมการอ่านของนักเรียน พร้อมเขียนข้อมูลสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน

ระหว่างการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัย ครูผู้สอน และผู้ปกครองปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1. ผู้วิจัยสนทนากับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองเป็นระยะ เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน และเมื่อพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้นจะปรึกษาร่วมกัน เพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2. ครูผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน เช่น ให้คำชม สัญลักษณ์ ของรางวัล เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านที่บ้าน และสนทนากับผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน

3. ผู้ปกครองสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน เช่น ให้คำชม ของรางวัล เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน โดยไม่ใช้การบังคับหากนักเรียนยังไม่อยากทำกิจกรรม

เมื่อครบกำหนดการดำเนินการวิจัยใน 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ขยายระยะเวลาการทดลองอีก 4 สัปดาห์ (ระหว่างวันที่ 6 ตุลาคม-2 พฤศจิกายน 2557) ซึ่งเป็นช่วงปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เพื่อศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนโดยไม่มีครูผู้สอนคอยกำกับ โดยได้แจกสมุดบันทึกการอ่านให้กับนักเรียน คนละ 4 เล่ม เพื่อบันทึกการอ่าน ทั้งนี้ได้ทำหนังสือแจ้งผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนและผู้ปกครองให้ผู้ปกครองทราบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงจูงใจของผู้ปกครองในการร่วมการวิจัยต่อไป โดยนำความถี่ของการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ซึ่งแบ่งนักเรียนได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ระดับดีมาก	หมายถึง	ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน และบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ในสมุดบันทึกการอ่านครบ 7 วัน ต่อสัปดาห์
กลุ่มที่ 2 ระดับดี	หมายถึง	ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน และบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ในสมุดบันทึกการอ่าน 4-6 วัน ต่อสัปดาห์
กลุ่มที่ 3 ระดับพอใช้	หมายถึง	ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน และบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ในสมุดบันทึกการอ่าน 1-3 วัน ต่อสัปดาห์

พร้อมระบุเหตุผลที่ขอขยายเวลาในการวิจัยให้ผู้ปกครองทราบ การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สนทนากับครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองเป็นระยะ เพื่อขอทราบความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รายละเอียดจำนวนนักเรียนแต่ละกลุ่มดังตาราง 20

ตาราง 20 จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

โรงเรียน	ระดับชั้น									รวม (คน)
	ป.1			ป.2			ป.3			
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	6	4	4	8	2	4	2	4	6	40
2. โรงเรียนขนาดกลาง	-	5	11	-	3	20	7	7	2	52
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	6	5	9	-	5	11	5	2	14	57
รวม (คน)	12	14	24	8	10	35	14	13	22	152

เมื่อครบกำหนดการดำเนินการวิจัยในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2557 ซึ่งเป็นช่วงเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนักเรียนครั้งที่ 2 และ 3 จากนั้นได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมกับนักเรียนกลุ่มที่คัดสรรโดยเฉพาะ คือ เลือกนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านครบทุกวัน ไม่ครบทุกวัน และค่อนข้างน้อย กลุ่มละประมาณ 5-6 คน ในแต่ละระดับชั้นของแต่ละโรงเรียน จำนวน 4 สัปดาห์ (ระหว่างวันที่ 1-28 ธันวาคม 2557) เพื่อตรวจสอบกับผลที่ได้รับจากการทดลองในช่วงที่ผ่านมา

ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)

การวัดและประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ดำเนินการใน 2 ส่วน คือ

1. การทดสอบความสามารถในการอ่าน ดำเนินการดังนี้

1.1 การทดสอบก่อนการดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบความสามารถพื้นฐานในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 1-11 กรกฎาคม 2557

1.2 การทดสอบเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ดำเนินการทดสอบจำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 22 กันยายน-3 ตุลาคม 2557

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 3-7 พฤศจิกายน 2557

ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 24-28 พฤศจิกายน 2557

2. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้การสนทนาลับกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นระยะระหว่างการดำเนินการวิจัย

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ดังนี้

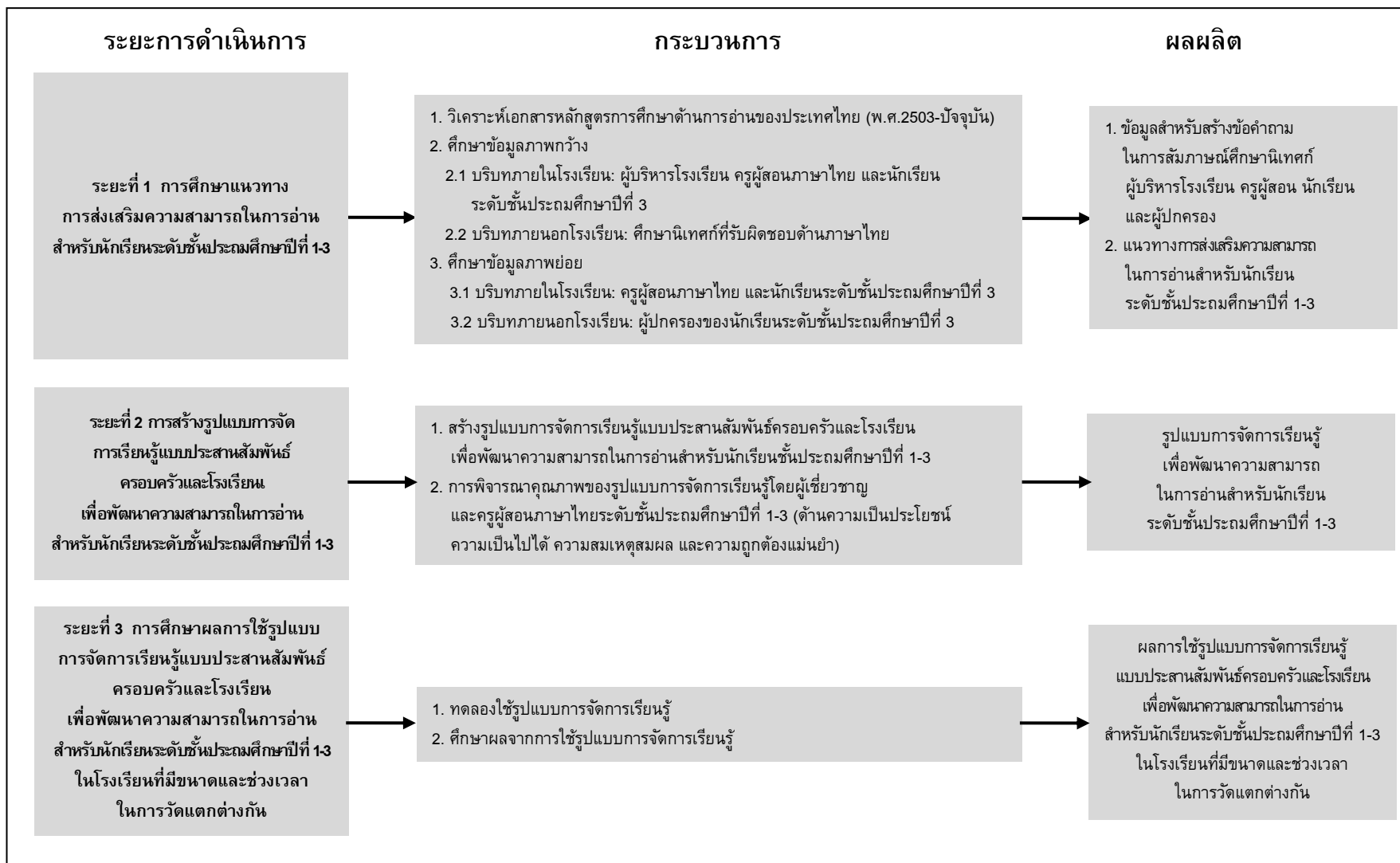
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดและแต่ละช่วงเวลา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรพหุนามแบบวัดซ้ำ (Repeated Measures MANOVA)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการจำแนกประเภทของข้อมูล (Typological analysis) การเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) การตีความข้อมูล (Interpretation) และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

การดำเนินการวิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบการดำเนินการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 21

ภาพประกอบ 21 กรอบการดำเนินการวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกำหนดระยะเวลาในการวิจัย รายละเอียดดังตาราง 21

ตาราง 21 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย	ปี พ.ศ.															พ.ศ. 2558- 2559
	พ.ศ.2556				พ.ศ.2557											
	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	
ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริม ความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3																
1. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษา	←→															
2. การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน		←→														
ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3																
1. การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน					←→											
2. การตรวจสอบคุณภาพครั้งที่ 1								←→								
3. การตรวจสอบคุณภาพครั้งที่ 2									←→							
ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัด การเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัด แตกต่างกัน												←→				
การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานการวิจัย												←→				

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีรายละเอียดสรุปได้ดังตาราง 22

ตาราง 22 การดำเนินการวิจัย

ระยะที่	ความมุ่งหมาย	การดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่เกิดขึ้น
1	เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	1. การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การศึกษาข้อมูลภาพกว้างบริบทภายในโรงเรียน 1. หลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ 2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน	แบบวิเคราะห์เอกสาร	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	ได้ข้อมูลสำหรับสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง
		2. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)	การศึกษาข้อมูลภาพกว้าง 1. บริบทภายในโรงเรียน 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีผลการประเมิน NT ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง 1.2 ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์สูง 1.3 ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทย	แบบสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	ได้แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ตาราง 22 (ต่อ)

ระยะที่	ความมุ่งหมาย	การดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่เกิดขึ้น
1	เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	2. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)	2. บริบทภายนอกโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูง การศึกษาข้อมูลภาพย่อย 1. บริบทภายในโรงเรียน 1.1 ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 1.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดี และระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้ 2. บริบทภายนอกโรงเรียน ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (จาก ข้อ 1.2)	แบบสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	ได้แนวทาง การส่งเสริม ความสามารถ ในการอ่าน สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ตาราง 22 (ต่อ)

ระยะที่	ความมุ่งหมาย	การดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่เกิดขึ้น
2	เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	1. การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้และให้คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์พิจารณา	ใช้ผลจากการวิจัยในระยะที่ 1	-	-	ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
		2. การตรวจสอบคุณภาพครั้งที่ 1	1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทยระดับชาติ 2. อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา	แบบประเมินด้าน ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้อง (Accuracy)	การวิเคราะห์ ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)	
		3. การตรวจสอบคุณภาพครั้งที่ 2	ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3			

ตาราง 22 (ต่อ)

ระยะที่	ความมุ่งหมาย	การดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่เกิดขึ้น
3	เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน	การทดลองใช้รูปแบบการจัด การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถ ในการอ่าน สำหรับนักเรียน ระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 1-3	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูผู้สอนภาษาไทย 3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 4. ผู้ปกครองของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	1. คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3 2. สมุดบันทึก การอ่าน 3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน 4. แบบสัมภาษณ์ ความพึงพอใจ	1. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	ได้ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามระยะการดำเนินการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาด และช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน และการศึกษาข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 12 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน ครูผู้สอนภาษาไทย 111 คน นักเรียน จำนวน 6 คน และผู้ปกครอง จำนวน 6 คน รวมจำนวน 171 คน ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลทั้งภาพกว้างและภาพย่อยจากบริบทในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ พบว่า แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียน เกิดจากการประสานสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย 3 ประการ คือ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว ด้วยเหตุนี้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยทั้ง 3 ประการ มาเป็นประเด็นหลักในการนำเสนอ รายละเอียดดังนี้

1. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

ผลการศึกษาพบแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ดังนี้

1.1 แรงจูงใจในการอ่าน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้จำแนกลักษณะในการสร้างแรงจูงใจหรือแรงจูงใจที่นักเรียนต้องการ ดังนี้

1.1.1 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นแรงจูงใจที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าใช้วิธีการนี้มากที่สุด โดยแรงจูงใจที่ใช้ ได้แก่ การให้ของรางวัลต่าง ๆ เช่น การให้ขนม ยางลบ ดินสอ กระดาษสนิม การพูดจา เช่น การกล่าวคำชมเชย การกล่าวให้กำลังใจ การพูดจาไพเราะอ่อนหวาน หรือการให้คำแนะนำโดยใช้คำพูดเชิงบวก สำหรับการลงโทษเป็นการลงโทษโดยการให้นักเรียนอ่านหรือเขียนเพิ่มเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ทั้งนี้มีแนวคิดที่น่าสนใจ คือ การสร้างแรงจูงใจนั้น ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งเพียงวิธีการเดียว แต่ควรมีความหลากหลาย และอาจใช้ได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบก็ได้

ตัวอย่างข้อมูล

“การสร้างแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญ เด็กชอบให้ครู หรือพ่อแม่ชม ให้รางวัล... การพัฒนาความสามารถในการอ่านจึงต้องเน้นที่การสร้างแรงจูงใจด้วย”

(ศึกษานิเทศก์)

“เสริมแรงด้วยคำพูด กระดาษสนิม และรางวัล”

“แรงจูงใจต้องใช้อย่างหลากหลาย ไม่ควรใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น พูดชมหวาน ๆ ให้รางวัล ลงโทษด้วยการให้อ่านเขียนเพิ่ม”

(ครูผู้สอน)

“อ่านเพราะอยากให้พ่อกับแม่ชม”

“อ่านเพราะอยากให้แม่ชม และให้รางวัล”

“แม่ชม เวลาที่อ่านหนังสือได้”

(นักเรียน)

“ชมลูก บอกตอนอ่านไม่ถูก”

(ผู้ปกครอง)

1.1.2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นแรงจูงใจที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่งให้ความสำคัญว่าทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต้องการที่จะอ่าน ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แรงจูงใจภายนอกมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงที่ทำให้เกิดแรงจูงใจภายใน เช่น การให้รางวัล หรือคำชมเชย นักเรียนจะเกิดความรู้สึกมั่นใจและภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองมากขึ้น รายละเอียดดังนี้

1) ความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง (The Need for Autonomy) พบว่า มีการให้อิสระกับนักเรียนในการเลือกหนังสือที่จะอ่าน โดยให้นักเรียนมีโอกาเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง ไม่ใช้วิธีการบังคับให้นักเรียนอ่านหนังสือเฉพาะที่ครูผู้สอนกำหนดเท่านั้น

2) ความต้องการเป็นผู้ที่มีความสามารถ (The Need for Competence) พบว่า มีการใช้แรงจูงใจภายนอก เช่น การกล่าวชม การกล่าวให้กำลังใจ การพูดเชิงบวก เพื่อให้เกิดแรงจูงใจภายใน โดยเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนได้รับรู้ความสามารถของตนเอง และเกิดกำลังใจในการพัฒนาตนเอง

3) ความต้องการในการเป็นส่วนหนึ่งหรือการมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น (The Need for Belonging and Relatedness) โดยในประเด็นนี้เป็นการอ่านเพื่อที่จะได้นำไปเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง หรืออ่านเพื่อให้ผู้ปกครองฟัง

4) ความต้องการมีความภาคภูมิใจ (The Need for Self-Esteem) การให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเองหรือเกิดความภาคภูมิใจในตนเองจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถของตนเองให้สูงขึ้น

5) ความต้องการการมีส่วนร่วมและความเพลิดเพลิน (The Need for Involvement and Enjoyment) ในประเด็นนี้ พบว่า เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะอ่านหนังสือมากขึ้น เนื่องจากเด็กในวัยประถมศึกษาตอนต้น เป็นวัยที่ต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน ดังนั้น การที่นักเรียนได้อ่านหรือฟังเรื่องที่มีความสนุกสนานจะทำให้เด็กมีความสนใจที่จะอ่านหนังสือมากขึ้น

ตัวอย่างข้อมูล

“ต้องจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ให้เด็กได้สนุกเพื่อกระตุ้นความสนใจ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น”

(ศึกษานิเทศก์)

“เลือกหนังสือที่อ่านง่ายไม่ยากเกินไป มีเนื้อหาสั้นๆ และสนุก มีภาพประกอบเพื่อจูงใจการอ่าน”

“เสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาต้องให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจ เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความสนุกสนาน”

“จัดมุมหนังสือ โดยเลือกหนังสือให้เหมาะสมกับเด็ก เพราะเด็กในวัยนี้มีความกระหายใคร่รู้ และมีจินตนาการสร้างสิ่งสมมติ จึงต้องเลือกหนังสือที่เด็กสนใจและมีเนื้อหาสนุกสนาน”

(ผู้บริหารโรงเรียน)

“ให้อิสระในการอ่าน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถามอย่างอิสระ พยายามตอบทุกคำถาม และชมว่า เก่ง ดี ดีมาก นักเรียนจะดี”

“การให้อิสระในการอ่าน ให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจจะทำให้อ่านได้ดีกว่าการบังคับ”

“พูดเชิงบวกให้นักเรียนทราบความสามารถของตนเอง”

“กล่าวชมและให้กำลังใจ เพราะเมื่อเด็กมีกำลังใจก็จะพัฒนาตนเอง มีความมั่นใจว่าตนเอง ก็มีความสามารถที่จะทำได้”

(ครูผู้สอน)

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

“ให้คำชมเชยหรือให้คำแนะนำโดยใช้คำพูดเชิงบวก ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าได้ มีความสำคัญมากขึ้น ทำให้การอ่านการเขียนมีความหมายสำหรับตนเอง เขาจะพัฒนาดีขึ้น”

“กิจกรรมการสอนต้องทำให้เด็กสนุก ไม่น่าเบื่อ”

“เด็กชอบอ่านนิทาน การ์ตูน เขาบอกว่าสนุก”

(ครูผู้สอน)

“อ่านเพราะจะได้มีความรู้ ได้รู้เรื่องใหม่ ๆ มากขึ้น”

“อ่านเพราะจะได้นำความรู้ไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ๆ”

“เอาไปเล่ากับเพื่อน ๆ”

“อ่านเพราะเรื่องสนุก ได้เข้าชั้น”

“ชอบอ่านหนังสือที่มีภาพสวย ๆ ”

“อ่านนิทาน เพราะสนุกดี”

(นักเรียน)

“ลูกชอบอ่านหนังสือนิทาน เขาบอกว่าสนุก”

“สนใจฟังเวลาลูกอ่าน ทำให้ลูกอยากอ่าน”

(ผู้ปกครอง)

1.2 พฤติกรรมในการอ่านของนักเรียน ข้อมูลพฤติกรรมในการอ่านของนักเรียนทำให้ผู้วิจัยนำไปใช้กำหนดแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเด็นของการให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือ และวิธีการที่ครูผู้สอนหรือผู้ปกครองจะใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ซึ่งควรต้องคำนึงถึงความสนใจและวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ รายละเอียดดังนี้

1.2.1 กิจกรรมการอ่านของนักเรียน (Activities for Reading) พบว่า เหตุผลที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือ คือ การได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสาระความรู้จากการอ่าน โดยหนังสือที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุดจะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสนุกสนานและภาพประกอบสวยงาม เช่น หนังสือนิทาน การ์ตูน เป็นต้น นอกจากนี้การได้รับคำชมจากผู้ปกครองและครูผู้สอนก็เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือ

ตัวอย่างข้อมูล

“มีเรื่องสนุกสนานให้อ่าน”
 “แม่ชอบเวลาที่อ่านหนังสือ”
 “แม่ชมเวลาที่อ่านได้”
 “นิทาน เพราะสนุกดี”
 “การ์ตูน เพราะได้หัวเราะ สนุกดี”
 “การ์ตูน เพราะภาพสวย ตื่นเต้น”
 “คำคล้องจอง บทกลอน เพราะได้รับความไพเราะของบทกลอน”
 “สารคดี เพราะได้รับความรู้”
 “ชีวประวัติ เพราะได้รับความรู้และแบบอย่างที่ดี”
 “หนังสือพิมพ์ ได้รับความรู้ข่าวสาร และความบันเทิง”

(นักเรียน)

สำหรับสถานที่ที่นักเรียนอ่านหนังสือ ได้แก่ โรงเรียน และบ้าน ซึ่งในประเด็นนี้ แม้จะเป็นประเด็นย่อย ๆ แต่สามารถใช้กำหนดแนวดำเนินการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ว่าโรงเรียนและบ้านเป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสมที่นักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้

1.2.2 รูปแบบการเรียนรู้ในการอ่าน (Learning Styles) ด้วยพื้นฐานความเชื่อว่าการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยรูปแบบที่ตนเองพึงพอใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี และแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเองทั้งในส่วนของจัดการการเรียนรู้ตามพัฒนาการตามวัยและการสร้างความรู้ทางสังคม ซึ่งกล่าวถึงการพัฒนาโดยการมีส่วนช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ในการอ่านของผู้เรียนเพื่อให้ได้วิธีการที่เหมาะสมในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้รับมีความสอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าวโดยพบว่า นักเรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้เฉพาะตน บางคนชอบอ่านโดยมีผู้ช่วยเหลือหรือให้กำลังใจ บางคนชอบอ่านด้วยตนเอง บางคนชอบอ่านหนังสือที่มีภาพประกอบ บางคนชอบทำกิจกรรมหรือแบบฝึกทักษะ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงได้นำแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ในการอ่านมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนในครั้งนี้

ตัวอย่างข้อมูล

“ให้มีภาพประกอบ”
 “ขอให้ครูหรือแม่อ่านให้ฟัง”
 “ชอบหนังสือที่มีภาพสวยๆ”
 “อ่านเอง”

(นักเรียน)

2. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

ผลการศึกษาพบแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ดังนี้

2.1 นโยบายของโรงเรียน (School Policy) พบว่า ผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน ตระหนักและเห็นความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยได้กำหนดนโยบายการจัดสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนอย่างหลากหลาย เช่น การพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทย การส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนด้านการอ่าน การส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่าน เป็นต้น

ตัวอย่างข้อมูล

“นำการอ่านเป็นจุดเน้นของเขตพื้นที่การศึกษา”

“พัฒนาครูผู้สอนภาษาไทยให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย”

“ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล แก่โรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียนที่มีผลงานการแข่งขันภาษาไทย”

“นิเทศ ติดตามการดำเนินงานการอ่านการเขียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

(ศึกษานิเทศก์)

“วางนโยบายให้ครูผู้สอนเอาใจใส่เกี่ยวกับการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน”

“ส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน เช่น การประกวดทักษะภาษาไทยต่าง ๆ”

“สื่อการเรียนการสอนอ่านต้องพร้อม ต้องใช้สื่อที่หลากหลาย”

“จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่าน”

(ผู้บริหารโรงเรียน)

“ส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนงบประมาณในส่วนของสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นอย่างดี”

“ส่งเสริมให้ครูภาษาไทยอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย”

“ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการสอนนักเรียนอ่านออกเขียนได้”

“จัดสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่านทั้งในและนอกห้องเรียน”

“จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น ห้องสมุดมีชีวิต กิจกรรมวันภาษาไทย ส่งเสริมให้นักเรียนประกวดแข่งขันภาษาไทย”

“ให้ครูผู้สอนมาเล่าวิธีการสอนที่ใช้ในการสอนนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้”

“ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้”

(ครูผู้สอน)

2.2 การจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดแรงจูงใจในการอ่าน รวมทั้งยังเสริมแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยสรุปได้ดังนี้

2.2.1 การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน (Classroom Environment) พบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน และยังคำนึงถึงความชอบและความสนใจของผู้เรียนในการอ่านหนังสือซึ่งเป็นการสร้างเสริมแรงจูงใจในการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวอย่างข้อมูล

“จัดมุมหนังสือในห้องเรียน โดยมีหนังสือหลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ”

“ให้นักเรียนดูแลและจัดมุมหนังสือในห้องเรียนด้วยตนเอง โดยครูและนักเรียนช่วยกันเลือกหนังสือ โดยจะถามนักเรียนถึงสาเหตุที่เลือกหนังสือมาจัดวางที่มุมหนังสือ”

“แปะป้ายคำตามห้อง เพื่อให้เด็กอ่าน”

(ครูผู้สอน)

2.2.2 วิธีการและกิจกรรมการสอน (Instructional Strategies and Activities) พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ การสอนแบบเน้นย้ำซ้ำทวน การฝึกปฏิบัติการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสอนอ่าน สำหรับการเลือกหนังสือสำหรับให้นักเรียนอ่านครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการเลือกอ่านตามความสนใจของนักเรียน

ตัวอย่างข้อมูล

“เริ่มอ่านเป็นคำ ด้วยการแจกลูกสะกดคำ เมื่อคล่องค่อยเพิ่มเป็นข้อความ ประโยค”

“สอนจากคำง่าย ๆ ไปหาคำที่ยากขึ้น”

“ฝึกให้อ่านเดี่ยว อ่านคู่ อ่านเป็นกลุ่ม อ่านทั้งชั้น”

“ใช้การเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน”

“ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ”

“ให้อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามสั้น ๆ”

“จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เล่าข่าว เล่าเรื่อง เขียนบันทึก”

“เลือกหนังสือให้เหมาะสม โดยให้นักเรียนเลือกหนังสืออ่านตามความสนใจ”

“ใช้กิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น เกม เพลง”

“ให้นักเรียนเลือกหนังสือที่ชอบมาอ่านให้ครูฟัง ถ้าอ่านผิดครูจะบอกและให้นักเรียนแก้ไขการอ่านให้ถูกต้อง”

“ให้นักเรียนอ่านหนังสือที่เขาชอบ เช่น นิทาน การ์ตูน”

(ครูผู้สอน)

2.2.3 การวัดและประเมินผล (Assessment) พบว่า ครูผู้สอนใช้การวัดและประเมินผลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของนักเรียน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการวัดและประเมินผลนักเรียน

ตัวอย่างข้อมูล

“ทดสอบแล้วแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ เพื่อให้นักเรียนรู้ความสามารถของตนเอง จะทำให้นักเรียนต้องการพัฒนาตนเอง”

“ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำ ข้อความ ประโยค ให้ครูฟัง และให้นักเรียนกลับไปอ่านให้ผู้ปกครองฟัง เพื่อให้ผู้ปกครองประเมินการอ่าน”

(ครูผู้สอน)

3. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

ผลการศึกษา พบว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ระบุตรงกันว่า การสนับสนุนของผู้ปกครองในกิจกรรมการอ่าน (Engage in Reading Activities) มีความสำคัญและควรดำเนินการเพื่อร่วมกันในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ยังได้ระบุวิธีการที่น่าสนใจในการพัฒนาการอ่านร่วมกันระหว่างครอบครัวและโรงเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการร่วมมือพัฒนาการอ่านของนักเรียน การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนที่บ้าน หรือการจัดหาหนังสือที่เหมาะสมให้นักเรียนได้อ่าน เป็นต้น

ตัวอย่างข้อมูล

“ต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน”

“มีการประชุมชี้แจงผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญของการร่วมมือ มีส่วนร่วมกับโรงเรียน”

(ศึกษานิเทศก์)

“โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครอง ขอให้ช่วยส่งเสริมด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน”

“ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาการอ่านของนักเรียน”

“ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการกวาดขันให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอทั้งที่บ้านและโรงเรียน”

“ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด รวมทั้งจัดหาสื่อ หนังสือที่ดีและเหมาะสมให้กับนักเรียน”

“ผู้ปกครองควรช่วยกระตุ้นและชักจูงให้นักเรียนรักการอ่าน”

“ควรให้ผู้ปกครองตระหนักถึงผลดีของการอ่านได้ของนักเรียน โดยสละเวลาสอนนักเรียนอ่าน”

(ผู้บริหารโรงเรียน)

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

“ประสบการณ์การสอนที่ผ่านมา นักเรียนที่ผู้ปกครองใส่ใจจะเป็นเด็กที่มีความสามารถในการอ่าน”

“ผู้ปกครองควรสนใจนักเรียน เช่น ช่วยฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือที่บ้านให้ฟัง อาจเป็นนิทาน หรือการ์ตูนก็ได้”

“ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วม โดยให้ความสนใจกับบุตรหลานเมื่อกลับมาบ้าน ตรวจสอบความก้าวหน้า การพัฒนาของบุตรหลาน ควรบันทึกการอ่านของเด็กให้ครูทราบจากใบกิจกรรมที่ครูให้เด็กไปทำเป็นการบ้าน”

“ผู้ปกครองมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าครูนอกจากจะดูแลเรื่องการบ้าน ก็จะต้องอ่านหนังสือให้ลูก ฟัง ให้ลูกอ่านตาม หรือคอยฟังเมื่อลูกอ่าน ที่สำคัญที่สุดก่อนนอนผู้ปกครองควรเล่านิทานหรืออ่านนิทานให้ เด็กฟัง”

“ครูประชุมผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน”

“ได้ประชุมผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการสอนอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านคำ ข้อความ เรื่อง ให้ผู้ปกครองฟัง ให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อกำกับ”

“ครูให้นักเรียนไปฝึกอ่านที่บ้าน ทำให้มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง มีความอบอุ่นในครอบครัว ด้วยการสอนการบ้าน”

“ให้เด็กอ่านบทอ่านให้ผู้ปกครองฟัง ให้ผู้ปกครองช่วยทดสอบการอ่านและรายงานผลให้ครูทราบ”

“ให้นักเรียนอ่านหนังสือกับผู้ปกครองอย่างน้อยวันละ 2 หน้า ถ้าคำไหนที่นักเรียนอ่านไม่ได้ ผู้ปกครองต้องพยายามฝึกให้นักเรียนอ่านได้ เมื่อนักเรียนอ่านได้ให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อกำกับ และประเมิน ด้วยว่านักเรียนอ่านได้ระดับใด”

“ให้การบ้านเด็กไปอ่านให้ผู้ปกครองฟังวันละ 1 หน้า ให้ผู้ปกครองช่วยตั้งคำถามจับใจความ และเรียกผู้ปกครองเพื่อสอบถามความก้าวหน้า”

“ให้นักเรียนอ่านหนังสือเป็นการบ้านที่บ้าน โดยอ่านให้แม่ฟังทุกวันก่อนที่จะมาอ่านให้ครูฟัง ทำให้นักเรียนได้ทบทวนบทเรียนที่บ้าน และผู้ปกครองได้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง”

(ครูผู้สอน)

“พ่อสอนเวลาอ่านคำไหนไม่ถูก”

“แม่ชมเวลาที่อ่านได้”

(นักเรียน)

“ถ้าลูกอ่านไม่ได้ก็จะอ่านให้ฟัง”

“สนใจฟังเวลาที่ลูกอ่าน”

“ฟังลูกอ่าน แล้วถามเรื่องที่อ่าน”

“ให้นักเรียนอ่านให้ฟังตอนมีด”

“อยากรู้ว่าลูกอ่านเก่งหรือยัง”

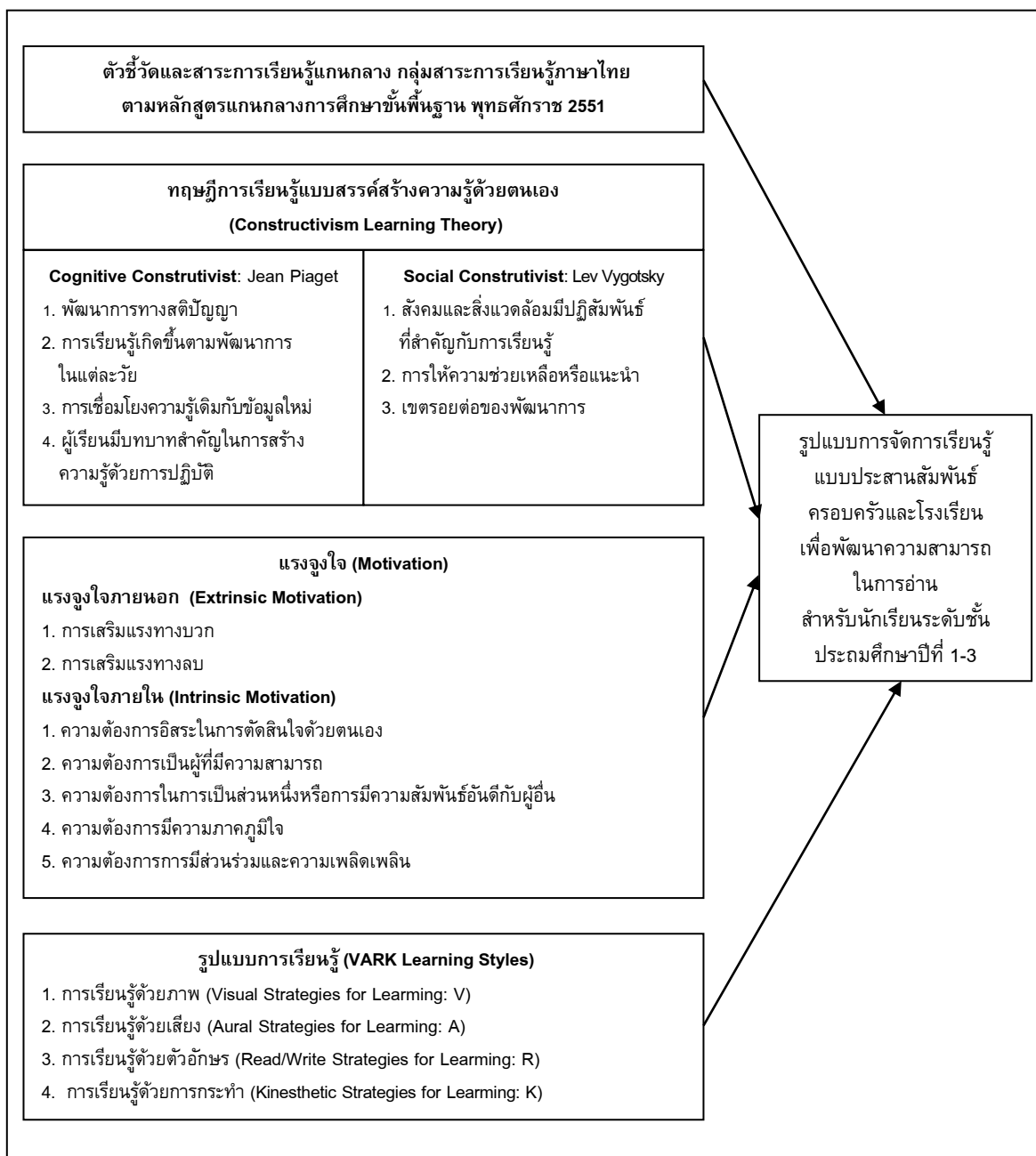
(ผู้ปกครอง)

จากผลการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่าการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน มีปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ คือ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิดสำหรับสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ด้วยการประสานสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้งสามดังกล่าว โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียน นักเรียน และครอบครัว หรืออีกนัยหนึ่ง คือ โรงเรียนและครอบครัว เพื่อร่วมพัฒนาความสามารถในการอ่าน ของนักเรียน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวได้ว่า แนวทางการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนควรดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและครอบครัว ดังนี้

1. โรงเรียน การที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ของนักเรียน จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายส่งเสริมการอ่านของนักเรียน อันได้แก่ การสนับสนุน ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ซึ่งนโยบายดังกล่าวจะส่งผลไปสู่การจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน ซึ่งจะต้องมีการเชื่อมโยงทั้งการจัดกิจกรรมการสอนในโรงเรียนและนอกโรงเรียน คือ การประสานความร่วมมือร่วมกับผู้ปกครอง

2. ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในความสำเร็จของการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน เพราะหากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง แนวคิดการประสานสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียน ก็ไม่อาจจะประสบผลสำเร็จได้

รายละเอียดแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 ที่ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แสดงดังภาพประกอบ 22

ภาพประกอบ 22 แนวคิดและทฤษฎีในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในระยะที่ 1 ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลภาพกว้างและภาพย่อย ทั้งบริบทในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำมาสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยเป็นการพัฒนาความสามารถร่วมกันระหว่างนักเรียน โรงเรียน และผู้ปกครอง เนื่องจากข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้ปกครอง พบว่าความสามารถในการอ่านมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง ทำให้ผู้วิจัยกำหนดปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเป็น 3 ประการ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านผู้ปกครอง ทั้งนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีหลักสำคัญที่คำนึงถึง คือ รูปแบบที่สร้างขึ้นจะเป็นการดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง และจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ด้วยเหตุนี้รูปแบบที่สร้างขึ้นจึงเป็นลักษณะของการที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับผู้ปกครองที่บ้าน และได้
นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านมาเป็นกรอบเนื้อหาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ได้แก่ แนวคิดการเรียนรู้แบบสรุสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) แนวคิดแรงจูงใจ (Motivation) และแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ซึ่งจากการผสมผสานองค์ปัจจัยทั้ง 3 ประการ และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผ่านการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Planning Stage) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation Stage) และขั้นตอนการวัดและประเมินผล (Evaluation Stage) ซึ่งในขั้นตอนการดำเนินการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวความคิดการดำเนินงานของเดมมิง (Deming Cycle) (Charantimath. 2006: 46-47) มาปรับใช้ รายละเอียดการดำเนินการแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)

เป็นการประชุมเตรียมความพร้อมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาไทย หรือครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งร่วมกันวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม รายละเอียดการดำเนินการในขั้นตอนนี้มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)

กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม

การประชุมเตรียมความพร้อมมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งร่วมกันวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

วิธีดำเนินการ

1. จัดประชุมผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน ช่วงปิดภาคเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน
2. ชี้แจงการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง
3. ชี้แจงเอกสารประกอบการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้แก่ คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สมุดบันทึกการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)

เป็นการปฐมนิเทศ โดยประชุมชี้แจงผู้ปกครองและนักเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินการจากงาน จากนั้นดำเนินการวิจัย โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับผู้ปกครอง จากนั้นบันทึกข้อมูลลงในสมุดบันทึกการอ่าน ในขั้นตอนนี้มีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)

กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ

การปฐมนิเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงผู้ปกครองและนักเรียน ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

วิธีดำเนินการ

1. จัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในวันประชุมผู้ปกครอง (ก่อนเปิดภาคเรียน) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2. แจกเอกสารคู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สำหรับผู้ที่สมัครเข้าร่วมดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

วิธีดำเนินการ (สำหรับครูผู้สอน)

1. ครูผู้สอนทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ การสอบอ่านออกเสียงและการสอบเพื่อความเข้าใจในการอ่าน

2. ครูผู้สอนตรวจและบันทึกคะแนนการทดสอบของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

3. ครูผู้สอนแจกสมุดบันทึกการอ่านให้กับนักเรียนทุกวันจันทร์ คนละ 1 เล่ม แต่ละเล่มใช้เวลาในการบันทึก 1 สัปดาห์ และขอรับกลับคืนในวันจันทร์ถัดไป เพื่อนำมาพิจารณาและบันทึกเพิ่มเติม รวมใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน 8 สัปดาห์ รายละเอียดดังตาราง

ระยะเวลา 8 สัปดาห์)	การดำเนินงาน
สัปดาห์ที่ 1	แจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 1
สัปดาห์ที่ 2	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 1 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 2
สัปดาห์ที่ 3	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 2 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 3
สัปดาห์ที่ 4	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 3 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 4
สัปดาห์ที่ 5	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 4 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 5
สัปดาห์ที่ 6	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 5 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 6
สัปดาห์ที่ 7	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 6 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 7
สัปดาห์ที่ 8	รับสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 7 คืน และแจกสมุดบันทึกการอ่าน เล่มที่ 8

4. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือในแต่ละสัปดาห์ตามความสนใจ โดยนักเรียนอาจจะเลือกหนังสือด้วยตนเอง เลือกร่วมกับเพื่อน เลือกร่วมกับครูผู้สอน หรือเลือกร่วมกับผู้ปกครองก็ได้ ทั้งนี้ไม่จำกัดประเภทของหนังสือ โดยอาจเป็นหนังสือเรียน หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน หรือหนังสืออื่น ๆ จากมุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุด ร้านหนังสือ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นต้น

5. ครูผู้สอนพูดคุยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือที่นักเรียนเลือกอ่าน จากนั้นให้นักเรียนนำไปปฏิบัติกิจกรรมอ่านหนังสือร่วมกับผู้ปกครอง แล้วบันทึกการอ่านในสมุดบันทึกการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกการอ่านประจำวันของนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้บันทึก ประกอบด้วย

1. ที่มาของหนังสือที่อ่าน
2. ความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกประจำวันและประจำสัปดาห์ของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 3 แบบบันทึกประจำสัปดาห์ของครูผู้สอน

6. ครูผู้สอนตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านของนักเรียน พร้อมให้ข้อมูลสะท้อนกลับทั้งสิ่งที่นักเรียนทำได้ดี และสิ่งที่ควรปรับปรุงเป็นรายสัปดาห์ ลงในส่วนที่เป็นบันทึกประจำวันสัปดาห์ของครูผู้สอน

7. ครูผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน เช่น ให้คำชม สัญลักษณ์ ของรางวัล เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านที่บ้านร่วมกับผู้ปกครองในรูปแบบของ “กิจกรรมสร้างความรู้ ความสนุกสนาน และความสุข”

8. ครูผู้สอนสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครอง โดยการพูดคุยซักถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรมการอ่านของนักเรียน เพื่อร่วมกันหาแนวทางปรับปรุงผลการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการ (สำหรับผู้ปกครอง)

1. ผู้ปกครองช่วยแนะนำนักเรียนในการเลือกอ่านหนังสือตามที่นักเรียนสนใจ โดยนักเรียนอาจจะเลือกหนังสือด้วยตนเอง เลือกร่วมกับเพื่อน เลือกร่วมกับครูผู้สอน หรือเลือกร่วมกับผู้ปกครองก็ได้ ทั้งนี้ไม่จำกัดประเภทของหนังสือ โดยอาจเป็นหนังสือเรียน หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน หรือหนังสืออื่น ๆ จากมุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุด ร้านหนังสือ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นต้น

2. ผู้ปกครองพูดคุยและทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบหรือวิธีการอ่านที่นักเรียนต้องการ เช่น ผู้ปกครองอ่านให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนอ่านตาม ผู้ปกครองอ่านพร้อมๆ กับนักเรียน นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านให้กับผู้ปกครองฟัง เป็นต้น

กรณีที่นักเรียนยังไม่สามารถเขียนบันทึกในสมุดบันทึกการอ่านได้ ผู้ปกครองจะต้องช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่นักเรียน โดยให้ผู้ปกครองใช้การซักถามความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่นักเรียนได้รับจากการอ่าน และบันทึกแทนนักเรียนหรือบอกตัวสะกดให้นักเรียนเขียนตาม

3. ผู้ปกครองใช้เวลาในการอ่านหนังสือร่วมกับนักเรียนทุกวัน อย่างน้อยวันละ 10-20 นาที

4. ผู้ปกครองบันทึกผลการทำกิจกรรมการอ่านของนักเรียน พร้อมให้ข้อมูลสะท้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนลงในแบบบันทึกประจำวันและประจำสัปดาห์ของผู้ปกครอง

5. ผู้ปกครองสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน เช่น ให้คำชม สัญลักษณ์ ของรางวัล เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านที่บ้านร่วมกับผู้ปกครองในรูปแบบของ “กิจกรรมสร้างความรู้ ความสนุกสนาน และความสุข” โดยไม่ใช้วิธีการบังคับหากนักเรียนยังไม่อยากทำกิจกรรมการอ่าน แต่ใช้การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติแทน

ในขั้นตอนการนำไปใช้นี้ มีการนำแนวคิดและทฤษฎีจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านการอ่าน ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบสรุสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) โดยการให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านด้วยตนเอง ตั้งแต่การเลือกหนังสืออ่านอย่างอิสระ การเลือกเวลา ปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน การบันทึกการอ่านในสมุดบันทึกการอ่าน ทั้งนี้โดยมีผู้คอยช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน ผู้ช่วยเหลือที่โรงเรียน ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทย หรือครูประจำชั้น สำหรับผู้ช่วยเหลือที่บ้าน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจเป็น พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ลุงป้าน้าอา เป็นต้น สำหรับการปฏิบัติการอ่านเน้นรูปแบบของ “กิจกรรมสร้างความรู้ ความสนุกสนาน และความสุข” เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายในการอ่านและนำไปสู่การอ่านอย่างมีความสุข

2. แรงจูงใจในการอ่าน (Motivation) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดแรงจูงใจทั้งแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในมาใช้ในกิจกรรมการดำเนินงาน เริ่มตั้งแต่การให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านที่บ้านร่วมกับผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองจะต้องสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน เช่น การให้คำชม รางวัล เป็นต้น สำหรับครูผู้สอนมีบทบาทในการกระตุ้นการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนด้วยการซักถามการปฏิบัติการและการเสริมสร้างแรงจูงใจในการอ่านเช่นเดียวกับผู้ปกครอง แต่เป็นการสร้างแรงจูงใจจากที่โรงเรียน

3. รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) เป็นการให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านด้วยรูปแบบการเรียนรู้อย่างอิสระตามความถนัดและความชอบของตนเอง ทั้งการเรียนรู้ด้วยการมองเห็น เช่น การเลือกอ่านหนังสือที่มีภาพประกอบ มีสีสันสวยงาม การเรียนรู้ด้วยการได้ยิน เช่น ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้ฟัง การสนทนากับผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การเรียนรู้ด้วยการอ่านและเขียน เช่น การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ หรือการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติหรือลงมือกระทำ เป็นการเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ประกอบประกอบการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน เช่น การชี้นิ้วไปตามตัวอักษรหรือรูปภาพที่ปรากฏในหนังสือ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)

เป็นการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านก่อนการดำเนินงานกิจกรรมและภายหลังการดำเนินงานกิจกรรม รายละเอียดการดำเนินการในขั้นตอนนี้มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)

กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน

การทดสอบความสามารถในการอ่านแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. การทดสอบก่อนการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบความสามารถพื้นฐานในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2. การทดสอบเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หลังจากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปใช้

3. ทดสอบซ้ำโดยเว้นระยะห่างจากการทดสอบครั้งที่ 2 เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อศึกษาความคงทนของความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

วิธีดำเนินการ

1. ครูผู้สอนทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อนที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปใช้
2. ครูผู้สอนทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หลังจากการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เสร็จสิ้น
3. ครูผู้สอนทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยเว้นระยะห่างจากการทดสอบในข้อ 2. เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบบันทึกการอ่าน

การตรวจสอบบันทึกการอ่านมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูผู้สอนได้รับทราบข้อมูลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนและผู้ปกครอง และนำมาใช้สะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

วิธีดำเนินการ

ครูผู้สอนตรวจสอบบันทึกการอ่านและบันทึกสะท้อนผลการปฏิบัติการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน ในส่วนของบันทึกประจำสัปดาห์ของครูผู้สอน

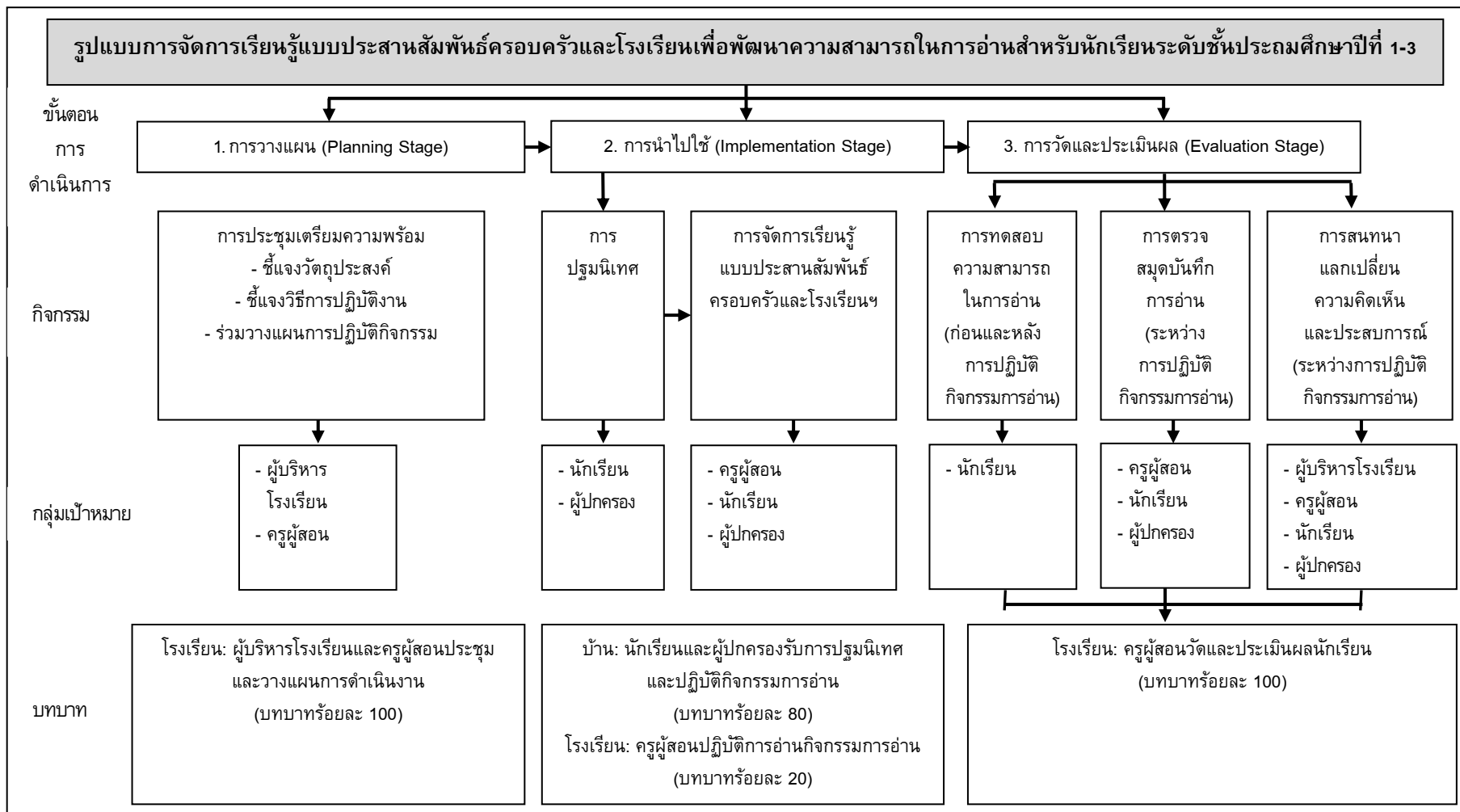
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูผู้สอนได้รับทราบข้อมูลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียน สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ครูผู้สอนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน
2. ครูผู้สอนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับผู้ปกครอง เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ทั้งข้อดี และปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน
3. ครูผู้สอนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับนักเรียน เพื่อรับฟังความคิดเห็น และความรู้สึกรักของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีขั้นตอนการดำเนินการสรุปได้ดังภาพประกอบ 23

ภาพประกอบ 23 ขั้นตอนการดำเนินการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน

ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นจากการดำเนินการในระยะที่ 2 ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ รวมจำนวน 3 โรงเรียน โดยมีรายละเอียดการนำเสนอ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน

2. ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2.1 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

2.2 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

2.3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด

3. ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

4. ผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	หมายถึง	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	หมายถึง	จำนวนค่าของตัวแปรที่เป็นอิสระ (Degree of Freedom)
F	หมายถึง	ค่าการแจกแจงของ F (F-test)
Sig.	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
*	หมายถึง	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการในครั้งแรก มีจำนวนทั้งสิ้น 201 คน เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานมีนักเรียนเหลือจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 75.62 เมื่อพิจารณาอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 39.47) รองลงมา คือ เกษตรกร (ร้อยละ 16.45) แม่บ้าน (ร้อยละ 10.53) พนักงานบริษัท (ร้อยละ 7.24) และรับราชการ (ร้อยละ 5.26) ตามลำดับ ทั้งนี้ในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด และไม่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และเกษตรกรในจำนวนที่เท่ากัน และไม่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานบริษัท และแม่บ้าน สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุดเช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดเล็ก และไม่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกร

รายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท (ร้อยละ 65.13) รองลงมา คือ 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 18.42) 15,001 บาท ขึ้นไป (ร้อยละ 12.50) และน้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 3.95) ตามลำดับ ทั้งนี้ในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท มากที่สุด และไม่มีผู้ปกครองที่มีรายได้ 15,001 บาท ขึ้นไป โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท มากที่สุด และไม่มีผู้ปกครอง ที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท

สำหรับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา (ร้อยละ 54.60) รองลงมา คือ ประถมศึกษา (ร้อยละ 19.74) ปวช./ปวส.(ร้อยละ 13.82)ปริญญาตรี (ร้อยละ 11.18) และไม่ได้เรียน (ร้อยละ 0.66) ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้ปกครองในโรงเรียนทุกขนาด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีผู้ปกครองที่ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 1 คน โรงเรียนขนาดกลางไม่มีผู้ปกครองที่ไม่ได้เรียนหนังสือและจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ไม่มีผู้ปกครองที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายมีรายละเอียดดังตาราง 23

ตาราง 23 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

รายการ	ขนาดโรงเรียน									รวม (คน)
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3	
จำนวนนักเรียนครั้งแรก	17	15	17	19	26	16	27	29	35	201
จำนวนนักเรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการ	14 (82.35)	14 (93.33)	12 (70.59)	16 (84.21)	23 (88.46)	16 (100.00)	20 (74.07)	16 (55.17)	21 (60.00)	152 (75.62)
อาชีพของผู้ปกครอง										
1. รับราชการ	-	-	1 (0.66)	-	-	-	2 (1.32)	2 (1.32)	3 (1.97)	8 (5.26)
2. พนักงานบริษัท	-	1 (0.66)	1 (0.66)	-	-	-	6 (3.95)	1 (0.66)	2 (1.32)	11 (7.24)
3. รับจ้าง	7 (4.61)	4 (2.63)	4 (2.63)	6 (3.95)	11 (7.24)	6 (3.95)	5 (3.29)	8 (5.26)	9 (5.92)	60 (39.47)
4. เกษตรกร	1 (0.66)	1 (0.66)	-	8 (5.26)	5 (3.19)	10 (6.58)	-	-	-	25 (16.45)
5. แม่บ้าน	4 (2.63)	1 (0.66)	3 (1.97)	-	-	-	3 (1.97)	-	5 (3.19)	16 (10.53)
6. อาชีพส่วนตัว	2 (1.32)	7 (4.61)	3 (1.97)	2 (1.32)	7 (4.61)	-	4 (2.63)	5 (3.19)	2 (1.32)	32 (21.05)
รายได้ของผู้ปกครอง										
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	1 (0.66)	2 (1.32)	3 (1.97)	-	-	-	-	-	-	6 (3.95)
2. 5,001-10,000 บาท	13 (8.55)	9 (5.92)	8 (5.26)	14 (9.21)	18 (11.84)	15 (9.87)	1 (0.66)	7 (4.61)	14 (9.21)	99 (65.13)
3. 10,001-15,000 บาท	-	3 (1.97)	1 (0.66)	2 (1.32)	-	1 (0.66)	12 (7.89)	7 (4.61)	2 (1.32)	28 (18.42)
4. 15,001 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	5 (3.29)	-	7 (4.61)	2 (1.32)	5 (3.19)	19 (12.50)
ระดับการศึกษา										
1. ไม่ได้เรียน	1 (0.66)	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (0.66)
2. ประถมศึกษา	4 (2.63)	3 (1.97)	3 (1.97)	1 (0.66)	7 (4.61)	5 (3.29)	2 (1.32)	-	5 (3.29)	30 (19.74)
3. มัธยมศึกษา	7 (4.61)	8 (5.26)	8 (5.26)	15 (9.87)	14 (9.21)	11 (7.24)	4 (2.63)	7 (4.61)	9 (5.92)	83 (54.60)
4. ปวช./ปวส.	1 (0.66)	-	1 (0.66)	-	2 (1.32)	-	10 (6.58)	5 (3.29)	2 (1.32)	21 (13.82)
5. ปริญญาตรี	1 (0.66)	3 (1.97)	-	-	-	-	4 (2.63)	4 (2.63)	5 (3.29)	17 (11.18)

2. ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2.1 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

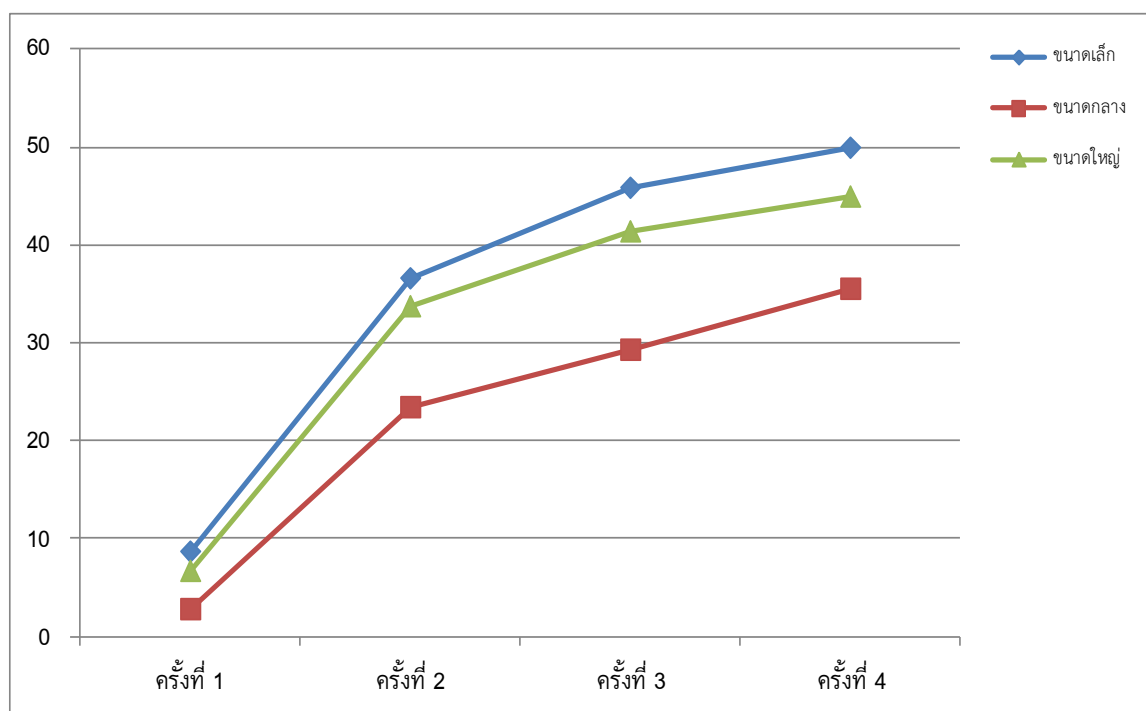
2.1.1 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาแต่ละระดับชั้น พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ($M = 8.57$, $SD = 6.01$) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ($M = 6.60$, $SD = 9.82$) และโรงเรียนขนาดกลาง ($M = 2.81$, $SD = 6.73$) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 50.00$, $SD = 17.50$) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ($M = 49.12$, $SD = 14.96$) และโรงเรียนขนาดกลาง ($M = 39.30$, $SD = 14.90$) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 57.86$, $SD = 22.35$) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ($M = 57.42$, $SD = 20.19$) และโรงเรียนขนาดกลาง ($M = 56.69$, $SD = 16.13$) สำหรับผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากขึ้นทุกครั้ง โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 49.86$, $SD = 9.18$ และ $M = 66.07$, $SD = 12.06$) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 76.00$, $SD = 8.34$) สำหรับโรงเรียนขนาดกลางของทุกระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายน้อยที่สุด ($M = 35.44$, $SD = 15.27$; $M = 54.96$, $SD = 15.72$ และ $M = 74.31$, $SD = 9.41$ ตามลำดับ) รายละเอียดดังตาราง 24

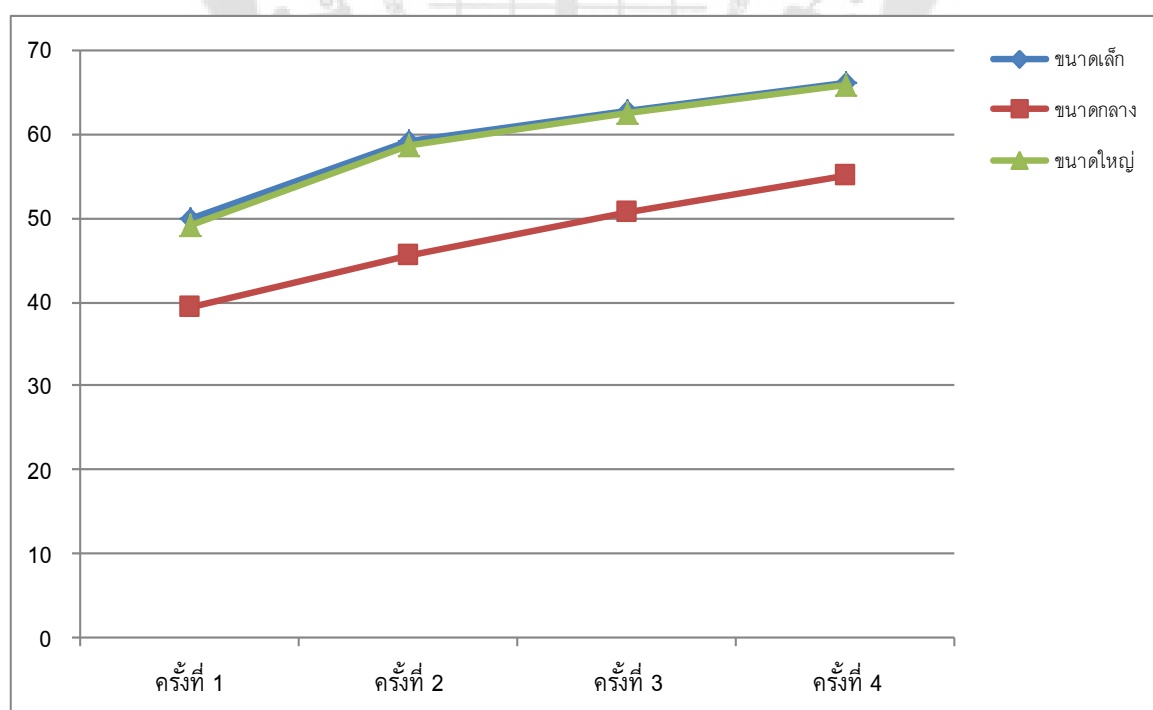
ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ระดับ ชั้น	ขนาด	N	คะแนนเต็ม	จำนวนครั้งของการสอบ							
				Pretest		Posttest					
						Posttest1		Posttest2		Posttest3	
				M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ป.1	ขนาดเล็ก	14	54	8.57	6.01	36.64	13.20	45.79	11.81	49.86	9.18
	ขนาดกลาง	16	54	2.81	6.73	23.44	14.45	29.25	18.01	35.44	15.27
	ขนาดใหญ่	20	54	6.60	9.82	33.80	10.59	41.35	10.06	45.00	10.23
	รวม	50	54	5.94	8.13	31.28	13.59	38.72	14.90	43.30	12.96
ป.2	ขนาดเล็ก	14	72	50.00	17.50	59.14	16.77	62.86	12.35	66.07	12.06
	ขนาดกลาง	23	72	39.30	14.90	45.61	17.04	50.74	15.71	54.96	15.72
	ขนาดใหญ่	16	72	49.12	14.96	58.69	11.59	62.56	8.48	66.00	8.34
	รวม	53	72	45.09	17.02	53.13	16.62	57.51	14.11	61.23	13.85
ป.3	ขนาดเล็ก	12	81	57.42	20.19	66.08	19.29	70.92	19.55	74.83	13.91
	ขนาดกลาง	16	81	56.69	16.13	65.31	14.55	69.50	11.34	74.31	9.41
	ขนาดใหญ่	21	81	57.86	22.35	67.62	19.73	72.57	11.61	76.00	8.34
	รวม	49	81	57.37	19.57	66.49	17.74	71.16	13.63	75.16	10.08

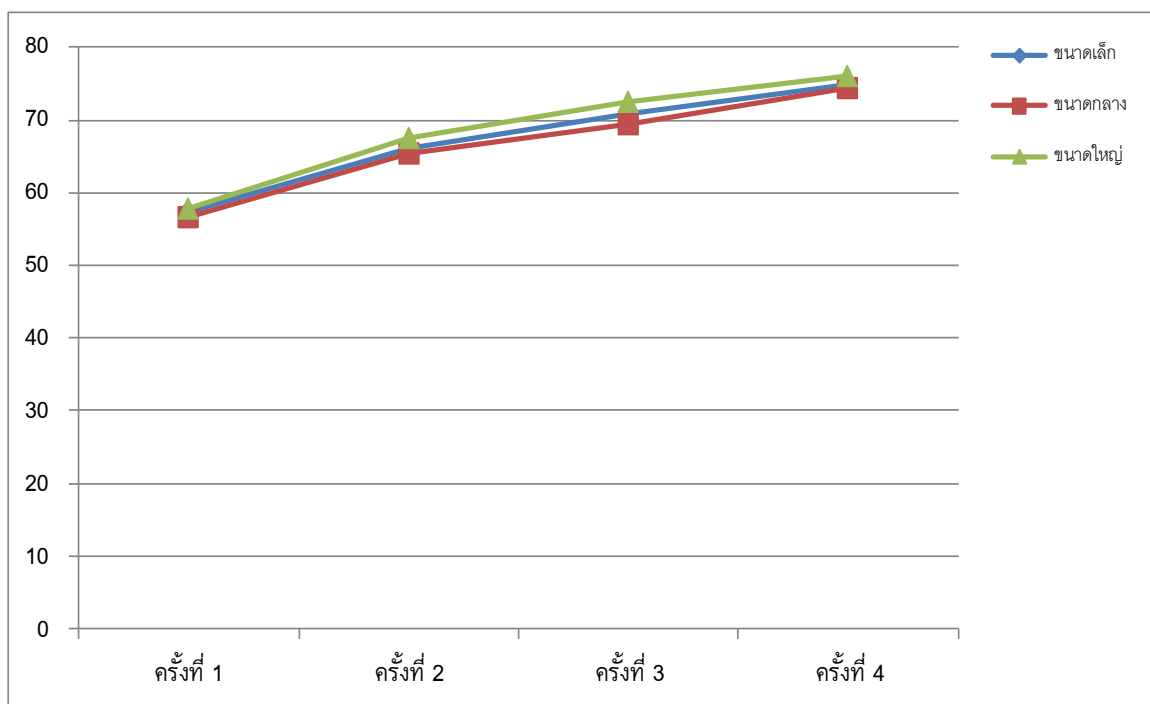
ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเสียง เมื่อจำแนกตามระดับชั้นและขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากภาพประกอบจะพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบมากที่สุด สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด สำหรับโรงเรียนขนาดกลางในทุกขนาด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนน้อยที่สุด รายละเอียดดังภาพประกอบ 24-26

ภาพประกอบ 24 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาพประกอบ 25 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาพประกอบ 26 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

2.1.2 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

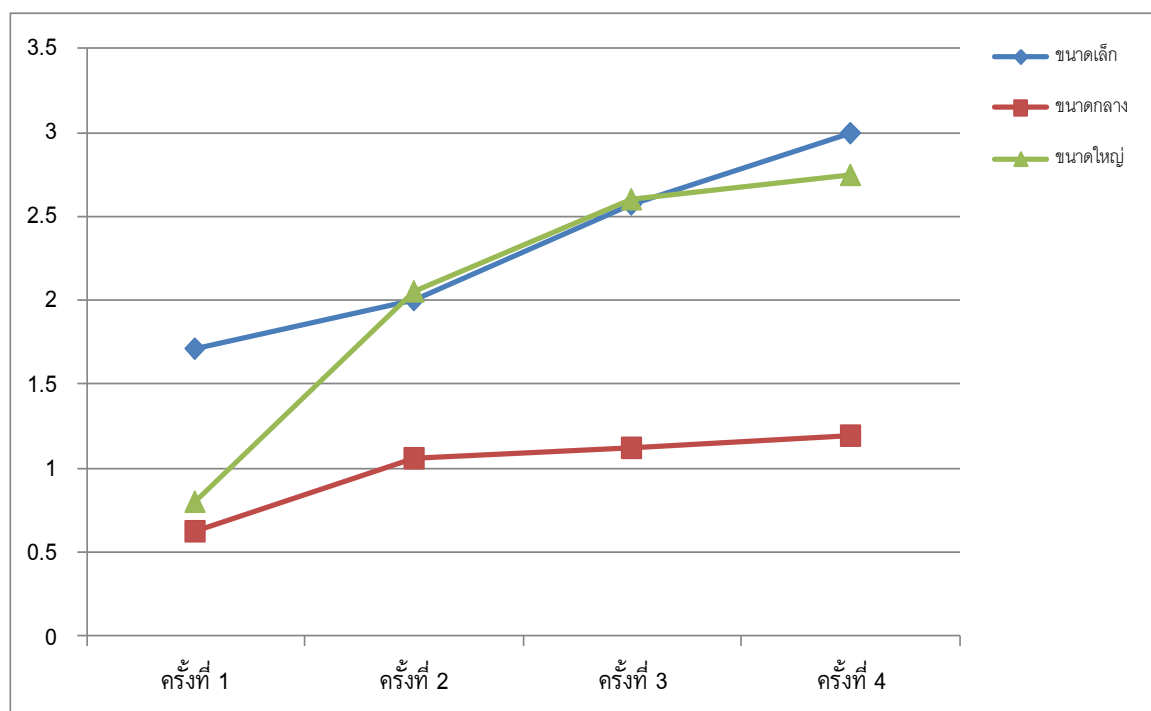
จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาแต่ละระดับชั้น พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 1.71$, $SD = 0.91$) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ($M = 0.80$, $SD = 1.20$) สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 1.88$, $SD = 0.81$ และ $M = 2.57$, $SD = 0.87$) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ($M = 1.86$, $SD = 0.77$ และ $M = 2.50$, $SD = 1.00$) สำหรับโรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยของคะแนนน้อยที่สุดในทุกระดับชั้น ($M = 0.63$, $SD = 0.50$; $M = 1.57$, $SD = 0.90$ และ $M = 2.31$, $SD = 1.14$) สำหรับผลการทดสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากขึ้นทุกครั้ง โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 3.00$, $SD = 0.78$ และ $M = 3.00$, $SD = 0.68$) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 3.90$, $SD = 1.26$) สำหรับ

โรงเรียนขนาดกลางของทุกระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนน้อยที่สุด ($M = 1.19$, $SD = 0.83$; $M = 2.22$, $SD = 0.74$ และ $M = 3.19$, $SD = 1.05$ ตามลำดับ) รายละเอียดดังตาราง 25

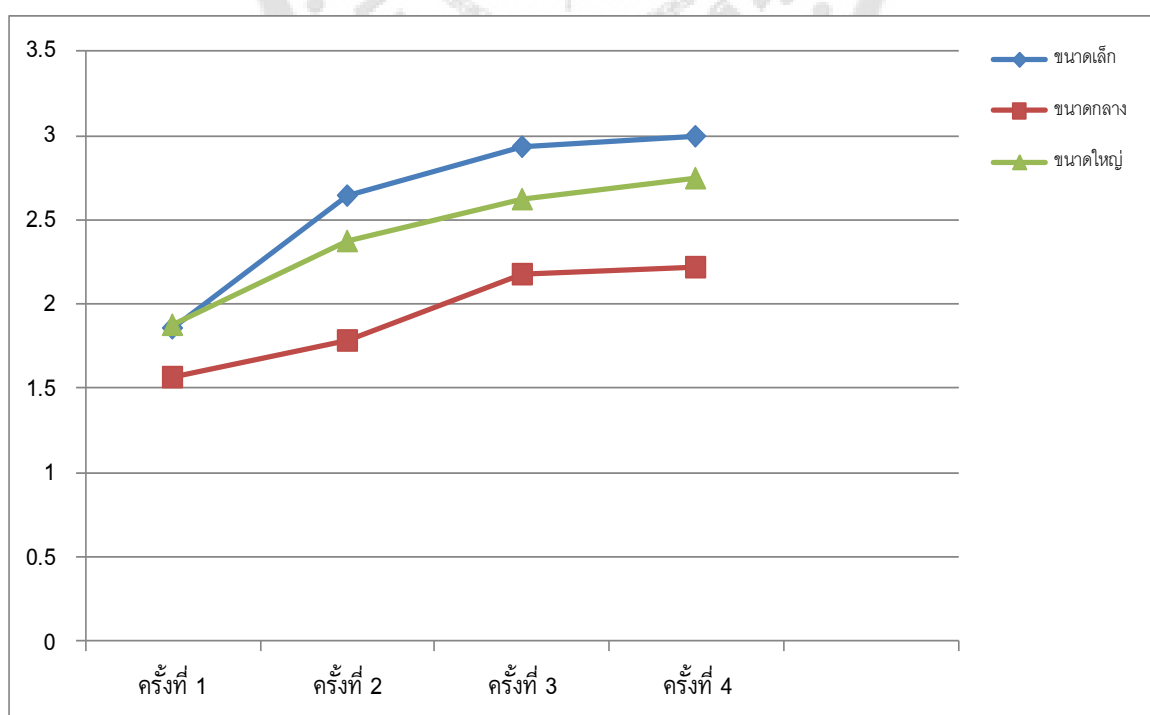
ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระดับ ชั้น	ขนาด	N	คะแนนเต็ม	จำนวนครั้งของการสอบ							
				Pretest		Posttest					
						Posttest1		Posttest2		Posttest3	
				M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ป.1	ขนาดเล็ก	14	5	1.71	0.91	2.00	1.18	2.57	0.51	3.00	0.78
	ขนาดกลาง	16	5	0.63	0.50	1.06	0.68	1.13	0.34	1.19	0.83
	ขนาดใหญ่	20	5	0.80	1.20	2.05	1.32	2.60	1.23	2.75	1.07
	รวม	50	5	1.00	1.03	1.72	1.18	2.12	1.08	2.32	1.20
ป.2	ขนาดเล็ก	14	5	1.86	0.77	2.64	0.63	2.93	0.62	3.00	0.68
	ขนาดกลาง	23	5	1.57	0.90	1.78	0.60	2.17	0.89	2.22	0.74
	ขนาดใหญ่	16	5	1.88	0.81	2.38	0.50	2.63	0.62	2.75	0.58
	รวม	53	5	1.74	0.84	2.19	0.68	2.51	0.80	2.58	0.75
ป.3	ขนาดเล็ก	12	5	2.50	1.00	3.00	0.85	3.33	1.23	3.42	0.79
	ขนาดกลาง	16	5	2.31	1.14	2.63	0.72	3.00	3.97	3.19	1.05
	ขนาดใหญ่	21	5	2.57	0.87	3.29	1.35	3.76	1.00	3.90	1.26
	รวม	49	5	2.47	0.98	3.00	1.08	3.41	1.08	3.55	1.12

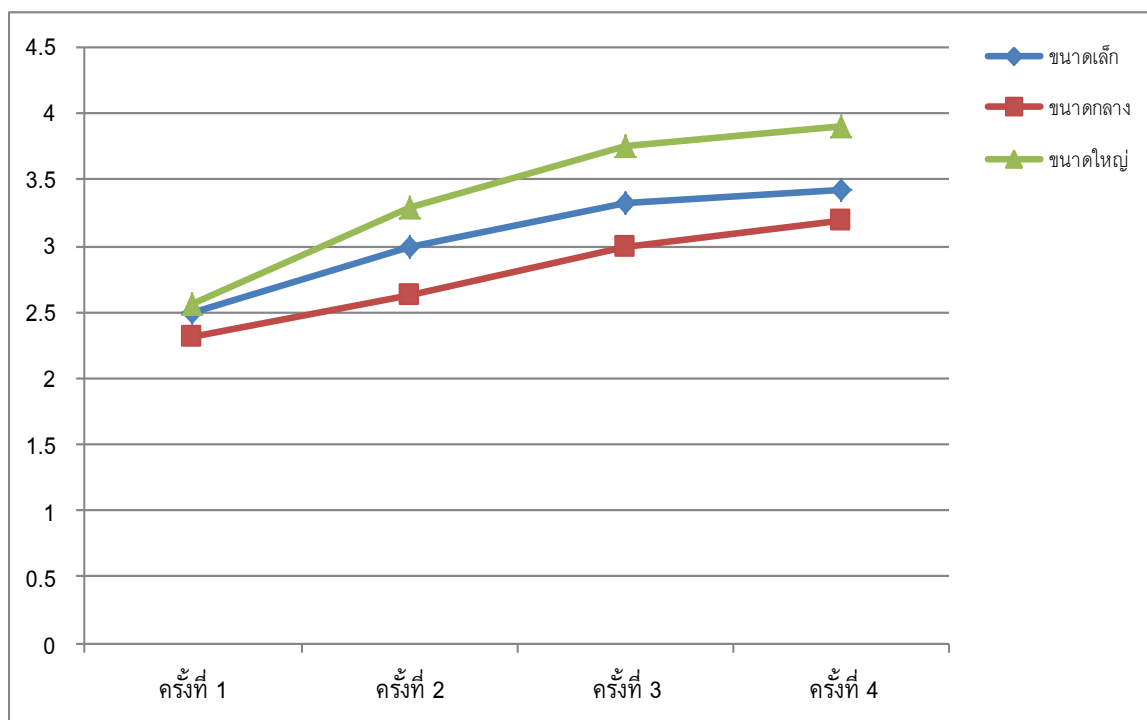
ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจเมื่อจำแนกตามระดับชั้นและขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แต่ละขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากภาพประกอบจะพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบมากที่สุด สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด สำหรับโรงเรียนขนาดกลางในทุกขนาด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนน้อยที่สุด รายละเอียดดังภาพประกอบ 27-29

ภาพประกอบ 27 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาพประกอบ 28 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาพประกอบ 29 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

2.2 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

การนำเสนอผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามระดับการปฏิบัติเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ระดับดีมาก หมายถึง ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านครบ 7 วัน ต่อสัปดาห์ กลุ่มที่ 2 ระดับดี หมายถึง ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน 4-6 วัน ต่อสัปดาห์ และกลุ่มที่ 3 ระดับพอใช้ หมายถึง ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน 1-3 วัน ต่อสัปดาห์ รายละเอียดดังนี้

2.2.1 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

1) ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ผลการสอบของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 1 ทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ($M = 11.00$, $SD = 2.76$; $M = 7.80$, $SD = 10.97$ และ $M = 10.17$, $SD = 13.90$) สำหรับผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกระดับของการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นทุกครั้งของการสอบ เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 (ร้อยละ 42.86) ซึ่งกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 53.00$, $SD = 1.55$) โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 68.75) โดยกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 45.40$, $SD = 7.89$) สำหรับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 45.00) โดยที่กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 49.67$, $SD = 9.22$) รายละเอียดดังตาราง 26

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ระดับชั้น	ระดับการปฏิบัติ	N (ร้อยละ)	จำนวนครั้งของการสอบ							
			Pretest		Posttest					
					Posttest1		Posttest2		Posttest3	
			M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1. ขนาดเล็ก	ดีมาก	6 (42.86)	11.00	2.76	41.50	7.66	48.67	6.19	53.00	1.55
	ดี	4 (28.57)	7.25	5.00	35.75	21.70	42.00	22.02	45.25	17.50
	พอใช้	4 (28.57)	6.25	9.88	30.25	9.14	45.25	4.50	49.75	2.63
2. ขนาดกลาง	ดีมาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ดี	5 (31.25)	7.80	10.97	30.00	5.48	41.20	9.01	45.40	7.89
	พอใช้	11 (68.75)	0.55	1.30	20.45	16.43	23.82	18.71	30.90	15.89
3. ขนาดใหญ่	ดีมาก	6 (30.00)	10.17	13.90	39.17	11.51	47.33	9.25	49.67	9.22
	ดี	5 (25.00)	9.20	11.80	31.80	8.17	39.00	12.06	46.00	8.78
	พอใช้	9 (45.00)	2.78	2.91	31.33	10.92	38.67	8.72	41.33	11.17

2) ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ($M = 70.62$, $SD = 2.07$) สำหรับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ($M = 68.33$, $SD = 4.73$ และ $M = 69.60$, $SD = 3.29$) สำหรับผลการสอบหลังการทดลองพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทุกระดับของการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของโรงเรียนทุกขนาด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นทุกครั้งของการสอบ เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 (ร้อยละ 57.14) ซึ่งกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 70.62$, $SD = 2.07$) โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 86.96) โดยกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 68.33$, $SD = 4.73$) สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 68.75) โดยที่กลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 69.60$, $SD = 3.29$) รายละเอียดดังตาราง 27

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ระดับชั้น	ระดับการปฏิบัติ	N (ร้อยละ)	จำนวนครั้งของการสอบ							
			Pretest		Posttest					
					Posttest1		Posttest2		Posttest3	
			M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1. ขนาดเล็ก	ดีมาก	8 (57.14)	58.75	6.16	67.13	3.14	68.63	2.39	70.62	2.07
	ดี	2 (14.29)	55.00	7.07	67.00	2.83	98.00	2.83	70.50	0.71
	พอใช้	4 (28.57)	30.00	21.62	39.25	21.30	48.75	16.52	54.75	19.52
2. ขนาดกลาง	ดีมาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ดี	3 (13.04)	48.67	11.37	62.33	8.15	64.00	3.46	68.33	4.73
	พอใช้	20 (86.96)	37.90	15.08	43.10	16.69	48.75	15.89	52.9	15.86
3. ขนาดใหญ่	ดีมาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ดี	5 (31.25)	51.80	22.45	62.80	12.83	65.20	5.63	69.60	3.29
	พอใช้	11 (68.75)	47.91	16.64	56.82	11.10	61.82	9.49	64.36	9.52

3) ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบก่อนการทดลองในโรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 70.50$, $SD = 14.85$) โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ นักเรียนกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 66.00$, $SD = 5.66$ และ $M = 59.93$, $SD = 21.70$) เมื่อพิจารณาผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 81.00$, $SD = 0.00$) โรงเรียนขนาดกลางนักเรียนกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 81.00$, $SD = 0.00$) และโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 79.81$, $SD = 1.79$) เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 50.00) โดยกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 81.00$, $SD = 0.00$) โรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 และ 2 (ร้อยละ 43.75) โดยกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 81.00$, $SD = 0.00$) สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 66.67) โดยที่กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 79.81$, $SD = 1.79$) รายละเอียดดังตาราง 28

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ระดับชั้น	ระดับการปฏิบัติ	N (ร้อยละ)	จำนวนครั้งของการสอบ							
			Pretest		Posttest					
			M	SD	Posttest1		Posttest2		Posttest3	
					M	SD	M	SD	M	SD
1. ขนาดเล็ก	ดีมาก	2 (16.67)	70.50	14.85	77.50	4.95	78.50	3.54	80.00	1.14
	ดี	4 (33.33)	67.75	7.63	75.25	5.12	80.25	1.50	81.00	0.00
	พอใช้	6 (50.00)	46.17	22.62	56.17	23.68	62.17	25.55	69.00	18.54
2. ขนาดกลาง	ดีมาก	7 (43.75)	58.57	14.84	66.00	17.34	72.00	10.12	76.29	6.63
	ดี	7 (43.75)	52.14	19.18	62.43	13.31	66.71	13.73	70.43	11.85
	พอใช้	2 (12.50)	66.00	5.66	73.00	11.31	70.50	9.19	81.00	0.00
3. ขนาดใหญ่	ดีมาก	5 (23.81)	55.0	26.00	71.40	15.27	75.00	6.63	79.81	1.79
	ดี	2 (9.52)	57.50	33.23	63.00	25.46	65.00	22.63	73.00	11.31
	พอใช้	14 (66.67)	59.93	21.70	66.93	21.63	72.79	11.98	75.07	9.10

2.2.2 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกกระตบการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

1) ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกกระตบการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองมากที่สุด ($M = 1.83$, $SD = 0.41$) นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางนักเรียนกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองมากที่สุด ($M = 0.64$, $SD = 0.51$) และโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองมากที่สุด ($M = 1.00$, $SD = 1.41$) สำหรับผลการสอบหลังการทดลองพบว่า นักเรียนทุกกลุ่มของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นจากการทดลองเมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 (ร้อยละ 42.86) ซึ่งกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 3.50$, $SD = 0.55$) โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 68.75) โดยกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 1.20$, $SD = 0.45$) สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 45.00) โดยที่กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 3.00$, $SD = 1.27$) รายละเอียดดังตาราง 29

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ระดับชั้น	ระดับการปฏิบัติ	N (ร้อยละ)	จำนวนครั้งของการสอบ							
			Pretest		Posttest					
			M	SD	Posttest1		Posttest2		Posttest3	
					M	SD	M	SD	M	SD
1. ขนาดเล็ก	ดีมาก	6 (42.86)	1.83	0.41	2.67	0.52	2.83	0.41	3.50	0.55
	ดี	4 (28.57)	1.50	1.00	1.50	1.73	2.50	0.58	2.75	0.50
	พอใช้	4 (28.57)	1.75	1.50	1.50	1.00	2.25	0.50	2.50	1.00
2. ขนาดกลาง	ดีมาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ดี	5 (31.25)	0.60	0.55	1.20	0.84	1.20	0.45	1.20	0.45
	พอใช้	11 (68.75)	0.64	0.51	1.00	0.63	1.09	0.30	1.18	0.98
3. ขนาดใหญ่	ดีมาก	6 (30.00)	0.67	1.21	1.67	1.75	2.50	1.38	3.00	1.27
	ดี	5 (25.00)	1.00	1.41	2.20	0.84	2.40	1.14	2.40	0.89
	พอใช้	9 (45.000)	0.78	1.20	2.22	1.30	2.78	1.30	2.78	1.09

2) ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ($M = 2.38$, $SD = 0.52$) สำหรับโรงเรียนขนาดกลางนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ($M = 2.00$, $SD = 0.00$) และโรงเรียนขนาดใหญ่นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ($M = 2.00$, $SD = 0.89$) ผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 (ร้อยละ 57.14) ซึ่งกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 3.38$, $SD = 0.52$) โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 86.96) โดยกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 2.67$, $SD = 0.58$) สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 (ร้อยละ 68.75) โดยที่กลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด ($M = 2.80$, $SD = 0.45$) รายละเอียดดังตาราง 30

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ระดับชั้น	ระดับการปฏิบัติ	N (ร้อยละ)	จำนวนครั้งของการสอบ							
			Pretest		Posttest					
			M	SD	Posttest1		Posttest2		Posttest3	
					M	SD	M	SD	M	SD
1. ขนาดเล็ก	ดีมาก	8 (57.14)	2.38	0.52	3.00	0.00	3.25	0.46	3.38	0.52
	ดี	2 (14.29)	1.50	0.71	3.00	0.00	3.00	0.00	2.50	0.71
	พอใช้	4 (28.57)	1.00	0.00	1.75	0.50	2.25	0.50	2.50	0.58
2. ขนาดกลาง	ดีมาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ดี	3 (13.04)	2.00	0.00	2.00	0.00	2.33	0.58	2.67	0.58
	พอใช้	20 (86.96)	1.50	0.95	1.75	0.64	2.15	0.93	2.15	0.75
3. ขนาดใหญ่	ดีมาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ดี	5 (31.25)	1.60	0.55	2.60	0.55	2.80	0.45	2.80	0.45
	พอใช้	11 (68.75)	2.00	0.89	2.27	0.47	2.55	0.69	2.73	0.65

3) ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบก่อนการทดลองในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 3.50$, $SD = 2.12$) โรงเรียนขนาดกลางนักเรียนกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 2.50$, $SD = 0.71$) และโรงเรียนขนาดใหญ่นักเรียนกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 3.50$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณาผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 1 ของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ($M = 4.50$, $SD = 0.71$; $M = 3.71$, $SD = 0.49$ และ $M = 4.60$, $SD = 0.55$) รายละเอียดดังตาราง 31

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ระดับชั้น	ระดับการปฏิบัติ	N (ร้อยละ)	จำนวนครั้งของการสอบ							
			Pretest		Posttest					
					Posttest1		Posttest2		Posttest3	
			M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1. ขนาดเล็ก	ดีมาก	2 (16.67)	3.50	2.12	4.00	1.41	4.00	1.41	4.50	0.71
	ดี	4 (33.33)	2.50	0.58	3.25	0.50	3.50	1.00	3.50	0.58
	พอใช้	6 (50.00)	2.317	0.75	2.50	0.55	3.00	1.41	3.00	0.63
2. ขนาดกลาง	ดีมาก	7 (43.75)	2.29	1.11	2.71	0.95	3.574	0.54	3.71	0.49
	ดี	7 (43.75)	2.29	1.38	2.57	0.54	2.57	1.13	3.14	1.07
	พอใช้	2 (12.50)	2.50	0.71	2.50	0.71	2.50	0.71	1.50	0.71
3. ขนาดใหญ่	ดีมาก	5 (23.81)	2.60	0.55	3.80	1.10	4.00	1.00	4.60	0.55
	ดี	2 (9.52)	3.50	0.71	3.50	0.71	3.50	0.71	4.50	0.71
	พอใช้	14 (66.67)	2.43	0.94	3.07	1.50	3.71	1.07	3.57	1.40

2.3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด

การนำเสนอผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ และช่วงเวลาในการวัด โดยแบ่งการสอบเป็นการสอบก่อนการทดลอง และการสอบหลังการทดลองจำนวน 3 ครั้ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรพหุนามแบบวัดซ้ำ (Repeated Measures MANOVA) นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาในการวัดและขนาดของโรงเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์ พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (Box's $M = 149.38$, $df_1 = 72$ $df_2 = 5236.23$, $p = 0.00$) เมื่อพิจารณาความแปรปรวนของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาในโรงเรียนแต่ละขนาดด้านความสามารถในการอ่านออกเสียงจากการทดสอบ Levene's Test พบว่า ความแปรปรวนของ Pretest และ Posttest1 ของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pretest: $F = 2.67$, $p = 0.08$; Posttest1: $F = 0.82$, $p = 0.45$) ขณะที่ความแปรปรวนของ Posttest2 และ Posttest3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Posttest2: $F = 4.67$, $p = 0.01$; Posttest3: $F = 3.43$, $p = 0.04$) ความแปรปรวนของการสอบแต่ละช่วงเวลาในโรงเรียนแต่ละขนาดด้านความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากการทดสอบ Levene's Test พบว่า ความแปรปรวนของการสอบแต่ละช่วงเวลาของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pretest: $F = 7.08$, $p = 0.00$; Posttest1: $F = 4.62$, $p = 0.02$; Posttest2: $F = 30.70$, $p = 0.00$; Posttest3: $F = 3.52$, $p = 0.04$)

สำหรับการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวัดซ้ำโดยพิจารณาค่าความแปรปรวนของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาของความสามารถในการอ่านออกเสียงด้วย Mauchly's Test พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบซ้ำแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Mauchly's $W = 0.40$, Approx. Chi-Square = 41.78, $df = 5$, $p = 0.00$) ในขณะที่ค่าความแปรปรวนของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วย Mauchly's Test พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบซ้ำแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Mauchly's = 0.79, Approx. Chi-Square = 10.69, $df = 5$, $p = 0.06$)

เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.40, $F = 1.82$, $df = 12$, $p = 0.06$) กล่าวคือ เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันและสอบวัดในแต่ละช่วงเวลามาเปรียบเทียบกัน พบว่า มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.93, $F = 326.24$, $df = 2$, $p = 0.00$) สำหรับอิทธิพลของการสอบแต่ละช่วงเวลา พบว่า นักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.93, $F = 91.51$, $df = 6$, $p = 0.00$) รายละเอียดดังตาราง 32

ตาราง 32 การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบกับกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

Multivariate Tests		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Between size Subjects	Pillai's Trace	0.93	326.25	2.00	46.00	0.00
	Wilks' Lambda	0.07	326.25	2.00	46.00	0.00
	Hotelling's Trace	14.20	326.25	2.00	46.00	0.00
	Roy's Largest Root	14.20	326.25	2.00	46.00	0.00
Within time Subjects	Pillai's Trace	0.93	91.51	6.00	42.00	0.00
	Wilks' Lambda	0.07	91.51	6.00	42.00	0.00
	Hotelling's Trace	13.07	91.51	6.00	42.00	0.00
	Roy's Largest Root	13.07	91.51	6.00	42.00	0.00
Time* size	Pillai's Trace	0.40	1.82	12.00	86.00	0.06
	Wilks' Lambda	0.63	1.81	12.00	84.00	0.06
	Hotelling's Trace	0.53	1.81	12.00	82.00	0.06
	Roy's Largest Root	0.38	2.70	6.00	43.00	0.03

Box's M = 149.38, $df_1 = 72$ $df_2 = 5236.23$, $p = 0.00$

Mauchly's Test: การอ่านออกเสียง (Mauchly's W = 0.40, Approx. Chi-Square = 41.78, $df = 5$, $p = 0.00$)

การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Mauchly's = 0.79, Approx. Chi-Square = 10.69, $df = 5$, $p = 0.06$)

Levene's Test: การอ่านออกเสียง (Pretest: $F = 2.67$, $p = 0.08$; Posttest1: $F = 0.82$, $p = 0.45$;

Posttest2: $F = 4.67$, $p = 0.01$; Posttest3: $F = 3.43$, $p = 0.04$; $df = 2/47$)

การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Pretest: $F = 7.08$, $p = 0.00$; Posttest1: $F = 4.62$, $p = 0.02$;

Posttest2: $F = 30.70$, $p = 0.00$; Posttest3: $F = 3.52$, $p = 0.04$; $df = 2/47$)

1.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาด

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.03$) โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 33

ตาราง 33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านออกเสียง

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก ($M = 35.21$)	ขนาดกลาง ($M = 22.74$)	ขนาดใหญ่ ($M = 31.69$)
ขนาดเล็ก ($M = 35.21$)	-	12.48**	3.53
ขนาดกลาง ($M = 22.74$)	-12.48**	-	-8.95*
ขนาดใหญ่ ($M = 31.69$)	-3.53	8.95*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่จากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 34

ตาราง 34 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก ($M = 2.32$)	ขนาดกลาง ($M = 1.00$)	ขนาดใหญ่ ($M = 2.05$)
ขนาดเล็ก ($M = 2.32$)	-	1.32**	0.27
ขนาดกลาง ($M = 1.00$)	-1.32**	-	-1.05**
ขนาดใหญ่ ($M = 2.05$)	-0.27	1.05**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลา

การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลาพบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลามีผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Greenhouse-Geisser: $df = 1.92$, $F = 290.81$, $p = 0.00$) และการสอบในแต่ละช่วงเวลามีผลให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sphericity Assumed: $df = 3$, $F = 22.28$, $p = 0.00$) รายละเอียดดังตาราง 35

ตาราง 35 การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลา

source	Measure		SS	df	MS	F	Sig.
time	การอ่านออกเสียง	Sphericity Assumed	40889.28	3	13629.76	290.81	0.00
		Greenhouse-Geisser	40889.28	1.92	21300.52	290.81	0.00
		Huynh-Feldt	40889.28	2.09	19613.39	290.81	0.00
		Lower-bound	40889.28	1.00	40889.28	290.81	0.00
	การอ่านเพื่อความเข้าใจ	Sphericity Assumed	45.44	3	15.48	22.28	0.00
		Greenhouse-Geisser	45.44	2.68	16.99	22.28	0.00
		Huynh-Feldt	45.44	2.97	15.29	22.28	0.00
		Lower-bound	45.44	1.00	45.44	22.28	0.00

1.4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลา

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลา จากการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลาส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest , Posttest1 และ Posttest2 รายละเอียดดังตาราง 36

ตาราง 36 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านออกเสียงแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่านออกเสียง	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest ($M = 6.00$)	Posttest		
		Posttest1 ($M = 31.29$)	Posttest2 ($M = 38.80$)	Posttest3 ($M = 43.43$)
Pretest ($M = 6.00$)	-	-25.30**	-32.80**	-37.44**
Posttest1 ($M = 31.29$)	25.30**	-	-7.50**	-12.14**
Posttest2 ($M = 38.80$)	32.80**	7.50**	-	-4.64**
Posttest3 ($M = 43.43$)	37.44**	12.14**	4.64**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่จากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) ยกเว้น Posttest1 กับ Posttest2 และ Posttest2 กับ Posttest3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2 รายละเอียดดังตาราง 37

ตาราง 37 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (M = 1.05)	Posttest		
		Posttest1 (M = 1.70)	Posttest2 (M = 2.10)	Posttest2 (M = 2.31)
Pretest (M = 1.05)	-	-0.66*	-1.05**	-1.27**
Posttest1 (M = 1.70)	0.66*	-	-0.40	-0.61**
Posttest2 (M = 2.10)	1.05**	0.40	-	-0.21
Posttest2 (M = 2.31)	1.27**	0.61*	0.21	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.1 ผลการวิเคราะห์หัตถิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาในการวัดและขนาดของโรงเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์ พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (Box's M = 161.41, df1 = 72 df2 = 5174.51, p = 0.00) เมื่อพิจารณาความแปรปรวนของคะแนนการสอบแต่ละครั้งในโรงเรียนแต่ละขนาดด้านความสามารถในการอ่านออกเสียงจากการทดสอบ Levene's Test พบว่า ความแปรปรวนของ Pretest และ Posttest1 ของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pretest: F = 0.37, p = 0.69; Posttest1: F = 1.45, p = 0.24) ขณะที่ความแปรปรวนของ Posttest2 และ Posttest3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Posttest2: F = 5.10, p = 0.01; Posttest3: F = 5.38, p = 0.01) ความแปรปรวนของการสอบแต่ละช่วงเวลาในโรงเรียนแต่ละขนาดด้านความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากการทดสอบ Levene's Test พบว่า ความแปรปรวนของการสอบแต่ละช่วงเวลาของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pretest: F = 0.68, p = 0.51; Posttest1: F = 0.08, p = 0.92; Posttest2: F = 2.93, p = 0.06; Posttest3: F = 1.09, p = 0.35)

สำหรับการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวัดซ้ำโดยพิจารณาค่าความแปรปรวนของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาของความสามารถในการอ่านออกเสียงด้วย Mauchly's Test พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบซ้ำแต่ละช่วงเวลาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Mauchly's W = 0.63, Approx. Chi-Square = 22.84, df = 5, p = 0.00) ในขณะที่ค่าความแปรปรวน

ของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วย Mauchly's Test พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบซ้ำแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (Mauchly's = 0.67, Approx. Chi-Square = 19.22, df = 5, p = 0.00)

เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.11, F = 0.46, df = 12, p = 0.93) กล่าวคือ เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันและสอบวัดในแต่ละช่วงเวลามาเปรียบเทียบกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.29, F = 602.18, df = 2, p = 0.00) สำหรับอิทธิพลของการสอบแต่ละช่วงเวลา พบว่า นักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.78, F = 4.20, df = 4, p = 0.00) รายละเอียดดังตาราง 38

ตาราง 38 ผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบกับกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Multivariate Tests		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Between Subjects	Pillai's Trace	0.29	602.18	2.00	49.00	0.00
	Wilks' Lambda	0.72	602.18	2.00	49.00	0.00
	Hotelling's Trace	0.39	602.18	2.00	49.00	0.00
	Roy's Largest Root	0.37	602.18	2.00	49.00	0.00
Within Subjects	Pillai's Trace	0.78	4.20	4.00	45.00	0.00
	Wilks' Lambda	0.22	4.43	4.00	45.00	0.00
	Hotelling's Trace	3.52	4.65	4.00	45.00	0.00
	Roy's Largest Root	3.52	9.21	4.00	45.00	0.00
Time* size	Pillai's Trace	0.11	0.46	12.00	92.00	0.93
	Wilks' Lambda	0.89	0.46	12.00	90.00	0.93
	Hotelling's Trace	0.13	0.46	12.00	88.00	0.93
	Roy's Largest Root	0.12	0.88	6.00	46.00	0.52

Box's M = 161.41, df1 = 72 df2 = 5174.51, p = 0.00

Mauchly's Test: การอ่านออกเสียง (Mauchly's W = 0.63, Approx. Chi-Square = 22.84, df = 5, p = 0.00)

การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Mauchly's = 0.67, Approx. Chi-Square = 19.22, df = 5, p = 0.00)

Levene's Test: การอ่านออกเสียง (Pretest: F = 0.37, p = 0.69; Posttest1: F = 1.45, p = 0.24;

Posttest2: F = 5.10, p = 0.01; Posttest3: F = 5.38, p = 0.01; df = 2/50)

การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Pretest: F = 0.68, p = 0.51; Posttest1: F = 0.08, p = 0.92;

Posttest2: F = 2.93, p = 0.06; Posttest3: F = 1.09, p = 0.35; df = 2/50)

2.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาด

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.03$) และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.03$) โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 39

ตาราง 39 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านออกเสียง

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก ($M = 59.52$)	ขนาดกลาง ($M = 47.65$)	ขนาดใหญ่ ($M = 59.09$)
ขนาดเล็ก ($M = 59.52$)	-	11.87*	0.42
ขนาดกลาง ($M = 47.65$)	-11.87*	-	-11.44*
ขนาดใหญ่ ($M = 59.09$)	-.42	11.44*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่จากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 40

ตาราง 40 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก (M = 2.60)	ขนาดกลาง (M = 1.94)	ขนาดใหญ่ (M = 2.41)
ขนาดเล็ก (M = 2.60)	-	0.67**	0.20
ขนาดกลาง (M = 1.94)	-0.67**	-	-0.47*
ขนาดใหญ่ (M = 2.41)	-0.20	0.47*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลา

การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลาพบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลามีผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Greenhouse-Geisser: $df = 2.47$, $F = 48.92$, $p = 0.00$) ในขณะที่การสอบในแต่ละช่วงเวลามีผลให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Greenhouse-Geisser: $df = 2.37$, $F = 22.94$, $p = 0.00$) รายละเอียดดังตาราง 41

ตาราง 41 การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลา

source	Measure		SS	df	MS	F	Sig.
time	การอ่านออกเสียง	Sphericity Assumed	7349.28	3	2464.76	48.92	0.00
		Greenhouse-Geisser	7349.28	2.47	2998.11	48.92	0.00
		Huynh-Feldt	7349.28	2.71	2730.67	48.92	0.00
		Lower-bound	7349.28	1.00	7394.28	48.92	0.00
	การอ่านเพื่อความเข้าใจ	Sphericity Assumed	24.76	3	8.25	22.94	0.00
		Greenhouse-Geisser	24.76	2.37	10.45	22.94	0.00
		Huynh-Feldt	24.76	2.59	9.55	22.94	0.00
		Lower-bound	24.76	1.00	24.76	22.94	0.00

2.4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลา

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลา จากการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลาส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($p = 0.00$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2 รายละเอียดดังตาราง 42

ตาราง 42 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านออกเสียงแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่านออกเสียง	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest ($M = 46.13$)	Posttest		
		Posttest1 ($M = 54.48$)	Posttest2 ($M = 58.72$)	Posttest3 ($M = 62.34$)
Pretest ($M = 46.13$)	-	-8.34**	-12.58**	-16.20**
Posttest1 ($M = 54.48$)	8.34**	-	-4.24**	-7.86**
Posttest2 ($M = 58.72$)	12.58**	4.24**	-	-3.62**
Posttest3 ($M = 62.34$)	16.20**	7.86**	3.62**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่จากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) ยกเว้น Posttest1 กับ Posttest2 และ Posttest2 กับ Posttest3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2 รายละเอียดดังตาราง 43

ตาราง 43 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest ($M = 1.77$)	Posttest		
		Posttest1 ($M = 2.27$)	Posttest2 ($M = 2.58$)	Posttest3 ($M = 2.66$)
Pretest ($M = 1.77$)	-	-0.50**	-0.81**	-0.89**
Posttest1 ($M = 2.27$)	0.50**	-	-0.31	-0.39*
Posttest2 ($M = 2.58$)	0.81**	0.31	-	-0.08
Posttest3 ($M = 2.66$)	0.89**	0.39*	0.08	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาในการวัดและขนาดของโรงเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์ พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (Box's $M = 138.01$, $df_1 = 72$ $df_2 = 4010.47$, $p = 0.02$) เมื่อพิจารณาความแปรปรวนของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาในโรงเรียนแต่ละขนาดด้านความสามารถในการอ่านออกเสียงจากการทดสอบ Levene's Test พบว่า ความแปรปรวนของการสอบแต่ละช่วงเวลาของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pretest: $F = 1.43$, $p = 0.25$; Posttest1: $F = 0.61$, $p = 0.55$; Posttest2: $F = 0.43$, $p = 0.65$; Posttest3: $F = 0.35$, $p = 0.70$; $df = 2/46$) ความแปรปรวนของการสอบแต่ละช่วงเวลาในโรงเรียนแต่ละขนาดด้านความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากการทดสอบ Levene's Test พบว่า ความแปรปรวนของ Pretest, Posttest2 และ Posttest3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pretest: $F = 0.72$, $p = 0.49$; Posttest2: $F = 0.68$, $p = 0.51$; Posttest3: $F = 2.33$, $p = 0.11$) สำหรับ Posttest1 ของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Posttest1: $F = 4.34$, $p = 0.02$)

สำหรับการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวัดซ้ำโดยพิจารณาค่าความแปรปรวนของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาของความสามารถในการอ่านออกเสียงด้วย Mauchly's Test พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบซ้ำแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Mauchly's $W = 0.25$, Approx. Chi-Square = 61.25, $df = 5$, $p = 0.00$) ในขณะที่ค่าความแปรปรวน

ของคะแนนการสอบแต่ละช่วงเวลาของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วย Mauchly's Test พบว่าความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบซ้ำแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Mauchly's = 0.87, Approx. Chi-Square = 6.40, df = 5, p = 0.27)

เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.07, F = 0.24, df = 12, p = 0.10) กล่าวคือ เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันและสอบวัดในแต่ละช่วงเวลามาเปรียบเทียบกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.96, F = 562.61, df = 2, p = 0.35) ในขณะที่อิทธิพลของการสอบแต่ละช่วงเวลา พบว่า นักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Pillai's Trace = 0.74, F = 18.92, df = 6, p = 0.00) รายละเอียดดังตาราง 44

ตาราง 44 ผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบกับกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Multivariate Tests		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Between Subjects	Pillai's Trace	0.96	526.61	2.00	49.00	0.35
	Wilks' Lambda	0.04	562.61	2.00	49.00	0.35
	Hotelling's Trace	25.01	562.61	2.00	49.00	0.35
	Roy's Largest Root	25.01	562.61	2.00	49.00	0.11
Within Subjects	Pillai's Trace	0.74	18.92	6.00	45.00	0.00
	Wilks' Lambda	0.27	18.92	6.00	45.00	0.00
	Hotelling's Trace	2.77	18.92	6.00	45.00	0.00
	Roy's Largest Root	2.77	18.92	6.00	45.00	0.00
Time* size	Pillai's Trace	0.07	0.24	12.00	84.00	0.10
	Wilks' Lambda	0.93	0.24	12.00	82.00	0.10
	Hotelling's Trace	0.07	0.23	12.00	80.00	0.10
	Roy's Largest Root	0.06	0.41	6.00	42.00	0.87

Box's M = 138.01, df1 = 72 df2 = 4010.47, p = 0.02

Mauchly's Test: การอ่านออกเสียง (Mauchly's W = 0.25, Approx. Chi-Square = 61.25, df = 5, p = 0.00)

การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Mauchly's = 0.87, Approx. Chi-Square = 6.40, df = 5, p = 0.27)

Levene's Test: การอ่านออกเสียง (Pretest: F = 1.43, p = 0.25; Posttest1: F = 0.61 p = 0.55;

Posttest2: F = 0.43, p = 0.65; Posttest3: F = 0.35, p = 0.70; df = 2/46)

การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Pretest: F = 0.72, p = 0.49; Posttest1: F = 4.34, p = 0.02;

Posttest2: F = 0.68, p = 0.51; Posttest3: F = 2.33, p = 0.11; df = 2/46)

3.2 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลา

การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลา พบว่า การสอบแต่ละครั้งมีผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Greenhouse-Geisser: $df = 1.63$, $F = 57.96$, $p = 0.00$) ในขณะที่การสอบในแต่ละครั้งมีผลให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sphericity Assumed: $df = 3$, $F = 20.33$, $p = 0.00$ รายละเอียดตาราง 45

ตาราง 45 การทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการอ่านจากการสอบแต่ละช่วงเวลา

source	Measure		SS	df	MS	F	Sig.
time	การอ่านออกเสียง	Sphericity Assumed	8102.22	3	2700.74	57.96	0.00
		Greenhouse-Geisser	8102.22	1.63	4958.72	57.96	0.00
		Huynh-Feldt	8102.22	1.76	4604.80	57.96	0.00
		Lower-bound	8102.22	1.00	8102.22	57.96	0.00
	การอ่านเพื่อความเข้าใจ	Sphericity Assumed	30.47	3	10.16	20.33	0.00
		Greenhouse-Geisser	30.47	2.72	11.22	20.33	0.00
		Huynh-Feldt	30.47	3.00	10.16	20.33	0.00
		Lower-bound	30.47	1.00	30.47	20.33	0.00

3.3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลา

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลา จากการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลาส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2 รายละเอียดตาราง 46

ตาราง 46 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่านออกเสียงแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่านออกเสียง	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (<i>M</i> = 57.32)	Posttest		
		Posttest1 (<i>M</i> = 66.34)	Posttest2 (<i>M</i> = 71.00)	Posttest3 (<i>M</i> = 75.05)
Pretest (<i>M</i> = 57.32)	-	-9.02**	-13.68**	-17.73**
Posttest1 (<i>M</i> = 66.34)	-9.02**	-	-4.66**	-8.71**
Posttest2 (<i>M</i> = 71.00)	13.68**	4.66**	-	-4.05**
Posttest3 (<i>M</i> = 75.05)	17.73**	8.71**	4.05**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่จากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p = 0.00$) ยกเว้น Posttest2 กับ Posttest3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2 รายละเอียดดังตาราง 47

ตาราง 47 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (<i>M</i> = 2.46)	Posttest		
		Posttest1 (<i>M</i> = 2.97)	Posttest2 (<i>M</i> = 3.37)	Posttest3 (<i>M</i> = 3.50)
Pretest (<i>M</i> = 2.46)	-	-0.51**	-0.90**	-1.04**
Posttest1 (<i>M</i> = 2.97)	0.51**	-	-0.40*	-0.53**
Posttest2 (<i>M</i> = 3.37)	0.90**	0.40*	-	-0.14
Posttest3 (<i>M</i> = 3.50)	1.04**	0.53**	0.14	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การนำเสนอความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จากการวิจัยได้มีการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองเป็นระยะ ระหว่างการดำเนินการวิจัย โดยผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยระบุว่ายินดีสนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว ในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน เพราะผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการพัฒนานักเรียนร่วมกับโรงเรียน

ตัวอย่างข้อมูล

“ยินดีสนับสนุน อยากให้ผู้ปกครองรู้ว่าตนเองมีส่วนสำคัญที่จะช่วยนักเรียน นอกเหนือจากให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน”

“ต้องการหาวิธีการที่นักเรียนจะอ่านออกเขียนได้ คิดว่ารูปแบบที่จะทำดี แต่จะต้องดูว่าผู้ปกครองจะร่วมมือมากน้อยแค่ไหน ผู้ปกครองของโรงเรียนนี้มีหลากหลาย”

“คิดว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์ และจะช่วยให้นักเรียนอ่านหนังสือได้ดีขึ้น แต่ต้องขึ้นกับผู้ปกครองด้วย... ยินดีที่มาทำกิจกรรมนี้”

(ผู้บริหารโรงเรียน)

3.2 ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ครูผู้สอนทุกคนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยระบุว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีแต่ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง

ตัวอย่างข้อมูล

“นักเรียนได้เรียนรู้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะการเรียนการสอน นักเรียนจะดีหรือเก่งก็ขึ้นอยู่กับผู้ปกครองด้วยเหมือนกัน แต่เท่าที่พบผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความร่วมมือมากเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะผู้ปกครองต้องทำงาน บางคนอ่านหนังสือไม่ได้ ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ อยู่กับยายอ่านหนังสือไม่ออก”

“ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการกระตุ้นให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่บ้านทุกวัน ซึ่งทำให้นักเรียนได้พัฒนาทางการอ่านมากยิ่งขึ้น ช่วยให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น”

“ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือให้นักเรียนได้อ่านหนังสือทุกวัน ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น”

“กิจกรรมนี้ไม่มีประโยชน์ ถ้าได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองจะทำให้เด็กได้ฝึกฝนในการอ่านทุกวัน แต่ถ้าผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ส่วนใหญ่จะบอกว่าไม่มีเวลาต้องทำงาน กลับมานักเรียนก็หลับ ทำให้กิจกรรมนี้ไม่ค่อยได้ผลกับหลาย ๆ ครอบครัว”

“กิจกรรมนี้ดี แต่ผู้ปกครองเองมีภาระเรื่องหาเลี้ยงชีพจึงแทบจะยกภาระนี้ให้ครูผู้สอน ซึ่งกิจกรรมในเวลาเรียนก็มากอยู่แล้ว จึงดูแลได้ไม่ทั่วถึง เพราะนักเรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมาก และครูแต่ละคนก็รับภาระสอนนักเรียนมากกว่า 1 ห้อง”

“กิจกรรมนี้นอกจากเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนแล้ว ผู้ปกครองยังได้เห็นพัฒนาการในการอ่านและเขียนของนักเรียน ได้เห็นจุดเด่นด้อยของนักเรียน และได้ช่วยส่งเสริมในจุดและช่วยพัฒนาจุดด้อย”

“กิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนได้อ่านหนังสือทุกวัน อ่านหนังสือคล่องขึ้น และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น”

(ครูผู้สอน)

3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ข้อมูลจากนักเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยระบุเหตุผล เช่น ทำให้อ่านเก่งขึ้น ได้รับคำชมจากผู้ปกครอง เป็นต้น

ตัวอย่างข้อมูล

“ชอบทำ อยากอ่านเอง อ่านแล้วทำให้อ่านเก่งขึ้น”

“ไม่เคยลืมทำ เพื่อนบอกว่าอ่านเก่งกว่าคนอื่น ๆ”

“ทำทุกวัน แต่ให้คุณพ่อเขียนให้ พอหนูสงสัยก็ถาม...เวลาหนูอ่านถ้าอ่านผิดก็อ่านใหม่...

คุณพ่อคุณแม่ชอบ ชมหนูด้วย”

“พอกับแม่คอยช่วยบอก ถ้าคิดไม่ออกพอกับแม่ก็ช่วย”

“อ่านทุกวัน ชอบอ่านค่ะ”

“ที่บ้านมีหนังสือเยอะ พ่อซื้อให้เวลาไปเที่ยว”

“คุณพ่อคุณแม่ชม บางทีก็ให้ขนม หรือพาไปซื้อหนังสือที่อยากได้”

“แม่ชมเวลาอ่านหนังสือ”

“คุณแม่ชมว่าอ่านเก่ง ให้เงินด้วย”

“อ่านเก่งแล้วจะได้สอนเพื่อน ๆ”

“ถ้าอ่าน แล้วครูจะชม ไม่ดู”

“อยากเรียนเก่ง”

“อยากอ่านเก่ง แม่อ่านนำ หนูอ่านตาม อยากให้แม่อยู่ใกล้ ๆ เวลาอ่านแม่จะคอยถาม”

“อยากอ่านเก่ง ๆ เวลาแข่งขันจะได้ชนะ”

“ผมอ่านทุกวัน วันนี้ผมรู้สึกที่ผมอ่านออกเป็นบางคำ”

“อยากอ่านแต่พอกับแม่กลับบ้านดึก”

“อยากอ่าน แต่ไม่มีหนังสือ”

“อยากอ่าน แต่ที่บ้านไม่มีหนังสือให้อ่าน”

(นักเรียน)

“นักเรียนบอกว่าอ่านแล้วสนุก”

“เด็กบอกว่าชอบแต่มีเวลาน้อย เด็กต้องทำการบ้านและเรียนพิเศษ”

“เด็กชอบถามคำที่ไม่แน่ใจ แต่เมื่อลองอ่านแล้วปรากฏว่าถูกต้อง เขาก็จะดีใจ”

(ครูผู้สอน)

“ทำทางลูกสนุก ชอบให้แม่ทำเสียงเป็นโน้นเป็นนี่ หรือชอบให้ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง”

“นักเรียนจะเป็นคนเลือกหนังสือที่อยากจะอ่านกลับมาบ้านเอง และจะชวนอ่านเอง โดยที่แม่ไม่ต้องมาบอกให้ทำหรืออ่าน”

“เขาชอบอ่าน มีอยู่ครั้งหนึ่งเขาไม่สบาย เขาก็ยังเอาหนังสือมาอ่าน เขาชอบมาก”

“เขาชอบ เวลาอ่านเขาจะชอบอ่านให้ฟัง อยากให้แม่นั่งอยู่ด้วย”

“เด็กสนใจในการอ่าน และแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งตั้งคำถามเวลาอ่านหนังสือแต่ละเรื่อง”

(ผู้ปกครอง)

3.4 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ระบุว่า การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามกระบวนการวิจัยมีประโยชน์สำหรับนักเรียน เนื่องจากทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านการเขียนดีขึ้น ได้ทราบความก้าวหน้าในการอ่านการเขียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนสนใจและรักการอ่าน และส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวเพราะเป็นการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ตัวอย่างข้อมูล

“รู้สึกดีใจมากที่คุณครูสอนให้หลานของฉันอ่านหนังสือ หลานของฉันกลับมาบ้านต้องอ่านหนังสือตอนเย็นทุกวัน”

“ต้องขอบคุณคุณครู ตอนนี้เขายังอ่านไม่ค่อยเก่ง แต่ฉันก็สอนให้อ่านทุกวัน”

“ทำให้มีเวลาได้ใกล้ชิดกับลูกมากขึ้น และได้รับรู้ว่าลูกอ่านหนังสือได้ดีมากขึ้นแค่ไหน

สิ่งที่ครูสอนมาเข้าใจบ้างหรือเปล่า และลูกได้ทบทวนหนังสือและได้หัดอ่านหนังสืออื่นๆ นอกจากหนังสือเรียน”

“ได้ทำกิจกรรมกับนักเรียน ได้ทราบพัฒนาการในการอ่านของนักเรียน”

“ได้รู้ว่าลูกของเรามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้นเพียงไร”

“นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจมากขึ้น”

“นักเรียนอ่านได้ดีขึ้น”

“ดีแล้วช่วยให้เด็กอ่านออกได้และเก่งกว่าเดิมเยอะเลย”

“เด็กจะได้รับความรู้เพิ่มเติมและเก่งขึ้นไปเรื่อย ๆ”

“นักเรียนได้ฝึกอ่าน สามารถรู้ว่าจะอ่านได้ในระดับใด”

“ได้ทำกิจกรรมกับนักเรียนในแต่ละวัน”

“เด็กจะได้อ่านเก่งและมีความรับผิดชอบ คือ เมื่อถึงเวลาเขาจะเข้ามาอ่านเอง มีความรับผิดชอบมากขึ้น”

“ทำให้เด็กรู้จักรักการอ่าน จะได้อ่านหนังสือออก อ่านเก่ง”

“ลูกได้เรียนรู้จากการอ่าน”

“เด็กจะได้อ่านหนังสือ และก็มีบางคำที่นักเรียนไม่เคยอ่านก็ได้อ่าน”

“จะได้รู้ว่าเด็กอ่าน และเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านแค่ไหน เด็กอ่านถูกต้องหรือไม่”

“รู้สึกดีใจและภูมิใจเวลาที่ลูกอ่านออกและเขียนได้”

“ดีใจ เพราะลูกอ่านหนังสือได้มากเลยเป็นเพราะว่าเขามีความพยายามมาก อดทนดีมาก”

“ได้ฝึกการอ่านให้กับนักเรียน”

“เขาอ่านคล่องและบางบรรทัดเขาอ่านเองได้”

“คำไหนที่เขาไม่รู้ เราก็จะได้บอกเขา”

(ผู้ปกครอง)

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

“นักเรียนจะได้ฝึกสะกดคำยาก ๆ ที่ไม่เคยอ่าน และดูแล้วว่าเขาก็มีความสุขกับการอ่านหนังสือที่เขาเลือกมา”

“ได้อ่านหนังสือร่วมกับลูก และเสริมความรู้ให้กับตนเองด้วย”

“ลูกได้รู้จักอ่านหนังสือแล้วเขาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี”

“ดีนะ นักเรียนจะได้รักการอ่าน ให้ความสนใจมากขึ้น”

“เป็นสิ่งที่ดีเพราะทำให้เด็กรักการอ่านมากขึ้น”

“จะได้สอนเขาอ่านไปในตัว”

“ทำให้นักเรียนมีความรู้ รักการอ่าน และเป็นการสร้างนิสัยที่ดีในการค้นคว้าหาความรู้”

“ทำให้ลูกได้ฝึกอ่าน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์”

“ดีค่ะ เพราะจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์”

“จะได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น”

“รู้สึกดี ฟังแล้วมีความสุข”

“มีเวลาคุยกับนักเรียนมากขึ้น”

“สนิทสนมกับนักเรียนมากขึ้น”

“นักเรียนได้อยู่ใกล้ชิดพ่อกับแม่และทำให้ครอบครัวอบอุ่น”

“ได้ใช้เวลาใกล้ชิดกัน”

“เป็นกิจกรรมที่ดีอย่างมาก ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว นักเรียนก็ได้ทักษะในการอ่านการเขียน”

“ได้ใช้เวลาอยู่กับลูก”

“ได้มีความอบอุ่นในครอบครัว”

“ลูกมีความสุขเวลาที่ได้อ่านหนังสือให้แม่ฟังหรือฟังแม่อ่าน”

“ได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับลูก ทำให้ได้ใกล้ชิดกัน”

“นักเรียนมีความสุขที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว”

“ให้เขาอ่านแบบนี้ทุกวัน และจะได้อ่านเรียนรู้เพิ่มขึ้น”

“กิจกรรมนี้ทำให้ลูกชอบอ่านหนังสือ เวลาเขาป่วยเขายังบอกว่าอยากจะทำหนังสือ”

“ขอให้กิจกรรมนี้ตลอดไป ทำให้เด็กขยันอ่านหนังสือมากขึ้น”

“ขอบคุณคุณครูที่วิจัยที่ช่วยลูกให้อ่านได้ เขาอ่านดีขึ้นเพราะเขาอ่านทุกวัน”

(ผู้ปกครอง)

4. ผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

4.1 ผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านระหว่างการทำนันทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากบันทึกการอ่านในสมุดบันทึกการอ่าน ซึ่งนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยทุกคนจะได้รับสมุดบันทึกการอ่าน และผู้เข้าร่วมการวิจัย ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนจะต้องบันทึกข้อมูลในสมุดบันทึกการอ่าน รายละเอียดมีดังนี้

4.1.1 หนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน และความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่นักเรียนได้รับจากการอ่าน

ในการทำนันทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือในแต่ละสัปดาห์ตามความสนใจ เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า นักเรียนอ่านหนังสือทั้งหนังสือเรียนและหนังสือประเภทอื่น ๆ โดยหนังสือที่นักเรียนอ่านมากที่สุด ได้แก่ หนังสือเรียน โดยหนังสือเรียนที่นักเรียนทุกโรงเรียนและทุกชั้นเลือกอ่าน คือ หนังสือภาษาพาที และวรรณคดีลำนํ้า ซึ่งเป็นหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมา คือ หนังสือนิทานอีสป ซึ่งหนังสือที่นักเรียนอ่านมีทั้งหนังสือเรียนของตนเอง หนังสือที่ขอยืมจากห้องสมุด หนังสือที่มีที่บ้าน และหนังสือที่ผู้วิจัยนำมาให้นักเรียนอ่าน รายละเอียดรายชื่อหนังสือชอบอ่านดังตาราง 48

ตาราง 48 รายชื่อหนังสือที่นักเรียนอ่าน

รายการ	ขนาดโรงเรียน								
	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3
1. หนังสือเรียน ได้แก่									
1.1 ภาษาพาที	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.2 วรรณคดีลำนํ้า	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.3 สุขศึกษาและพลศึกษา	-	✓	✓	-	✓	-	-	-	✓
1.4 ประวัติศาสตร์	-	✓	-	-	-	-	✓	-	-
1.5 อาเซียนศึกษา	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-
1.6 คณิตศาสตร์	-	✓	-	-	✓	-	-	✓	✓
1.7 ทศนศิลป์	-	✓	-	-	-	-	-	-	-
1.8 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	-	-	✓	-	-	-	✓	-	✓
1.9 วิทยาศาสตร์	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-
1.10 ศิลปะ	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

ตาราง 48 (ต่อ)

รายการ	ขนาดโรงเรียน								
	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3
2. หนังสือนิทาน ได้แก่									
2.1 นิทานอีสป	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.2 นิทานนานาชาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.3 202 นิทานอีสป เล่าให้ลูกฟังก่อนนอน	-	-	-	-	-	-	✓	-	-
2.4 นิทานก่อนนอนสอนใจคุณหนู	-	-	-	-	-	-	-	✓	-
2.5 นิทานสอนใจวัยอนุบาล	-	-	-	-	✓	-	-	-	-
2.6 นิทานและคำนำรู้	-	-	-	-	✓	-	-	-	-
2.7 นิทานแอนเดอร์เซน	-	-	-	-	-	-	✓	-	-
2.8 นิทานส่งเสริมคุณธรรม	-	-	-	-	-	-	✓	-	-
2.9 นิทานชาดก	-	-	-	-	-	-	-	✓	-
2.10 นิทานกล่อมฝันหรรษา	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
2.11 นิทานเด็กดี	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
2.12 นิทานเด็กอารมณ์ดี	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
2.13 นิทานพื้นบ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
3. การ์ตูน ได้แก่									
3.1 บังปอนด์	-	-	✓	-	-	-	-	-	✓
3.2 BEN 10	-	-	-	-	-	-	✓	-	-
3.3 MASKED RIDER	-	-	-	-	-	-	✓	-	-
3.4 โตเรมอน	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
3.5 ชินจัง	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
3.6 เบิร์ตแลนด์	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
4. หนังสืออื่นๆ ได้แก่									
4.1 พจนานุกรม	✓	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2 เธอชอบแปรงฟันหรือเปล้าจ๊ะ	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
4.3 รุ่งกีนน้ำคืออะไร	-	-	-	-	✓	-	-	-	-
4.4 เจคืออะไร	-	-	-	-	✓	-	-	-	-
4.5 กว๊ายเตี้ยเตี้ยเตี้ย	-	-	-	-	✓	-	-	-	-
4.6 ขอไปด้วยได้ไหมจ๊ะ	-	-	-	-	✓	-	-	-	-
4.7 บทอาขยานระดับประถมศึกษา	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
4.8 พลังงานคือชีวิต	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
4.9 ของดีในตำบล	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
4.10 ดิกต็อก	-	-	-	-	-	✓	-	-	-

ตัวอย่างข้อมูล

[illegible][illegible][illegible]

๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

ข้อคิด
ความงามที่จิตใจคือความงามที่
แท้จริง
คงเหลือไว้
ภาพสย ว่านางาย ส่นา

๒. กุฬ
รู้จักคำนำเรื่อง
กฐา พอ แสง ทำให้ได้สติใจดูแล
รักษาคณะของรังงเล้ง เพื่อรักษา
กฐาดแลในใบกฐาดแลในหัว
กฐาสีเพี้ยน ข้างดำขึ้นในหัวสี
น้ำเขียว

[illegible]

ชายเลี้ยงมาเป็นคนไม่คิดคิดโทษ
เอาแต่ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่คิด
ว่าคนอื่นจะเดือดร้อน จากการ
กระทำของตน แต่ความชั่ว ต้อง
ถูกเปิดเผยในสักวัน
นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
ซื่อเกินไปหมด คดเกินไปนาน

สิ่งสำคัญที่เราที่ได้อ่านพรานจิ้ง
งูแล้วสงสารแต่ที่ได้อ่านพรานจิ้ง
อ่านแล้วสงสารคนขายสุนัขมาก

ความรู้การแพทย์ของโรค อหิวาต์ของวัว
การที่คน ภาวพืชของพืช
ผลิตทำในโรงเลี้ยงสัตว์คนเลี้ยงวัว
ความประจักษ์รู้โรคของสัตว์

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

ไปอย่าไปเล่าให้พ่อแม่ฟัง
ถ้าต้องช่วยทำงานนี้ก็จะสำเร็จ
ทั้งคนและสัตว์ช่วยกันเลี้ยงให้แม่ไก่

ถ้าเจ้าไก่มีลูกมาก
จะกินให้สัตว์อื่นกิน

ไก่ดำเป็นนกที่ฉลาดมาก
ผลไก่โตขึ้นเร็ว

ความงามในใจสำคัญกว่าความสวยงามภายนอก
ความดีงามในใจคือความสุข
ความสุขกายอันเป็นความสุข
อันถาวร

ฉันมีหนังสือเล่มหนึ่งจะอ่าน
ออกเสียงในบางคำอ่าน
เรื่องโรงเรียนสุขใจ

สอนให้รู้จักช่วยเหลือคนอื่น
ยามคนอื่นตัวเล็กกว่าตัวเอง
ก็หนูช่วยสิงโตและสิงโตช่วย
คุณหนู

ชอบเพราะเป็นหนังสือการ์ตูน
รู้จักไก่ไข่แล้ว

อยากอ่านต่อจากเล่มก่อน
แต่เจอหนังสือชุดของนกฟอง
ว่าแล้วค่อยมาเล่มต่อไป

นี้ทำเรื่องให้หนูรู้
ไก่ที่ไข่แล้วหรือยัง
จากอินเทอร์เน็ต

คราห์ ไม่หาซื้อที่ไหนในตอนนี้
ก็คิด คราห์มีอะไรในหนังสือ
คราห์มีอะไรในหนังสือ
หรือมีอะไรในหนังสือ
หรือมีอะไรในหนังสือ
หรือมีอะไรในหนังสือ

(บันทึกการอ่านของนักเรียน)

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

เรื่อง นกพิราบ
 ขายอากาศให้สาม
 รู้สึกว่าเหนื่อยแล้วทำให้หนูเสีย
 ความสุข

ความรู้ อ่านและมีความรู้
 ข้อคิด อ่านและได้ความรู้
 ความประทับใจ อ่านแล้วสนุก

เราต้องอ่านหนังสือทุกวัน
 ข้อคิดคือคนเราทำไม้อ่านหนังสือ
 ทุกวันเพราะมันจะสนุก

หนูไปอ่านหนังสือได้เล่มเดียว
 หนูอยากอ่านหนังสือให้เยอะๆ
 อ่านแล้วสนุกขึ้นค่ะ

บทที่ ๑๖
 หนูคิดว่าอ่านทำให้อ่านเขียน
 เก่งและทำให้คิดเลขเก่ง

ชอบอ่านหนังสือ
 หนูจะอ่าน

(บันทึกการอ่านของนักเรียน)

4.1.2 การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองร่วมกับนักเรียน

ความถี่ในการแสดงพฤติกรรมระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองร่วมกับนักเรียน โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เริ่มการทดลองจนเสร็จสิ้นการทดลองเป็นเวลา 12 สัปดาห์ ทั้งนี้ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านแต่ละครั้งอาจเกิดพฤติกรรมได้มากกว่า 1 ครั้ง

1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า กิจกรรมการอ่านที่ผู้ปกครองปฏิบัติร่วมกับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ สอนให้อ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง รองลงมา คือ ฟังนักเรียนอ่าน และให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติในการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนน้อยที่สุด คือ พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่าน รายละเอียดดังตาราง 50

ตาราง 50 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะเริ่มอ่าน	366	295	757	1,418	4
2. อ่านให้นักเรียนฟัง	205	254	610	1,069	9
3. อ่านออกเสียงไปพร้อมกับนักเรียน	354	224	545	1,123	8
4. ฟังนักเรียนอ่าน	731	222	652	1,605	2
5. ให้นักเรียนอ่านแล้วเล่าเรื่องให้ฟัง	307	226	459	992	11
6. อ่านแล้วเล่าเรื่องโดยย่อให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนอ่านเอง	179	221	539	939	12
7. ให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อสงสัยในสิ่งที่อ่าน	470	221	769	1,460	3
8. อธิบายความหมายของคำศัพท์ยากให้นักเรียนฟัง	425	232	732	1,389	5
9. สอนให้อ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง	685	253	789	1,727	1
10. ชวนนักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง หรือเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน	104	911	202	1,217	7
11. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่าน	184	196	530	910	13
12. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหลังอ่าน	304	251	756	1,311	6
13. สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการอ่านของนักเรียน	160	191	654	1,005	10

2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า กิจกรรมการอ่านที่ผู้ปกครองปฏิบัติร่วมกับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ ฟังนักเรียนอ่าน รองลงมา คือ สอนให้อ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง และให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติในการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนน้อยที่สุด คือ ชวนนักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง หรือเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน รายละเอียดดังตาราง 51

ตาราง 51 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านก่อนที่จะเริ่มอ่าน	575	283	239	1,097	5
2. อ่านให้นักเรียนฟัง	561	163	150	870	11
3. อ่านออกเสียงไปพร้อมกับนักเรียน	570	203	157	930	8
4. ฟังนักเรียนอ่าน	786	343	357	1,486	1
5. ให้นักเรียนอ่านแล้วเล่าเรื่องให้ฟัง	609	261	247	1,117	4
6. อ่านแล้วเล่าเรื่องโดยย่อให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนอ่านเอง	428	188	174	790	12
7. ให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อสงสัยในสิ่งที่อ่าน	709	237	328	1,274	3
8. อธิบายความหมายของคำศัพท์ยากให้นักเรียนฟัง	604	226	264	1,094	6
9. สอนให้อ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง	712	316	332	1,360	2
10. ชวนนักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง หรือเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน	355	137	112	604	13
11. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่าน	533	241	142	916	9
12. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหลังอ่าน	528	243	214	985	7
13. สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการอ่านของนักเรียน	517	206	152	875	10

3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมการอ่านที่ผู้ปกครองปฏิบัติร่วมกับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ ฟังนักเรียนอ่าน รองลงมา คือ สอนให้อ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง และให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติในการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนน้อยที่สุด คือ ชวนนักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง หรือเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน รายละเอียดดังตาราง 52

ตาราง 52 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านก่อนที่จะเริ่มอ่าน	427	567	569	1,563	4
2. อ่านให้นักเรียนฟัง	261	338	360	959	11
3. อ่านออกเสียงไปพร้อมกับนักเรียน	355	361	276	992	10
4. ฟังนักเรียนอ่าน	466	927	603	1,996	1
5. ให้นักเรียนอ่านแล้วเล่าเรื่องให้ฟัง	423	478	565	1,466	5
6. อ่านแล้วเล่าเรื่องโดยย่อให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนอ่านเอง	324	235	250	809	12
7. ให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อสงสัยในสิ่งที่อ่าน	419	544	628	1,591	3
8. อธิบายความหมายของคำศัพท์ยากให้นักเรียนฟัง	366	466	453	1,285	8
9. สอนให้อ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง	461	646	579	1,686	2
10. ชวนนักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง หรือเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน	317	106	244	667	13
11. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่าน	402	441	450	1,293	7
12. พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหลังอ่าน	440	446	437	1,323	6
13. สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการอ่านของนักเรียน	397	267	417	1,081	9

4.1.3 การสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียน

1) การสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของผู้ปกครอง

1.1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า วิธีการที่ผู้ปกครองสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ พุดให้กำลังใจนักเรียนในการอ่าน รองลงมา คือ แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในขณะร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน และพูดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ชักถาม หรือตอบคำถามจากเรื่อง สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติน้อยที่สุดในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน คือ กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น รายละเอียดดังตาราง 53

ตาราง 53 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พุดให้กำลังใจนักเรียนในการอ่าน	575	294	825	1,694	1
2. พูดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ชักถาม หรือตอบคำถามจากเรื่อง	489	281	765	1,535	3
3. ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้ดี	186	183	389	758	6
4. กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น	108	193	274	575	7
5. แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขขณะร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน	502	226	815	1,543	2
6. สัมผัส กอด หรือพุดคุยกับนักเรียนขณะอ่านร่วมกัน	248	233	631	1,112	5
7. ไม่แสดงท่าทางไม่พอใจเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง หรือไม่ยอมอ่าน	552	208	720	1,480	4

1.2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า วิธีการที่ผู้ปกครองสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ พุดให้กำลังใจนักเรียนในการอ่าน รองลงมา คือ แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในขณะที่ร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน และสัมผัส กอด หรือพุดคุยกับนักเรียนขณะอ่านร่วมกัน สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติน้อยที่สุดในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน คือ กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น รายละเอียดดังตาราง 54

ตาราง 54 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พุดให้กำลังใจนักเรียนในการอ่าน	692	300	350	1,342	1
2. พุดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ชักถาม หรือตอบคำถามจากเรื่อง	454	196	310	960	4
3. ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้ดี	532	188	216	936	5
4. กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น	377	148	204	729	7
5. แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขขณะร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน	697	261	341	1,299	2
6. สัมผัส กอด หรือพุดคุยกับนักเรียนขณะอ่านร่วมกัน	473	198	297	968	3
7. ไม่แสดงท่าทางไม่พอใจเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้องหรือไม่อยากอ่าน	452	195	226	873	6

1.3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า วิธีการที่ผู้ปกครองสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ พุดให้กำลังใจนักเรียนในการอ่าน รองลงมา คือ แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในขณะที่ร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน และพุดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ชักถาม หรือตอบคำถามจากเรื่อง สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติน้อยที่สุดในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน คือ กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น รายละเอียดดังตาราง 55

ตาราง 55 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของผู้ปกครองของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับ ที่
	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่		
1. พุดให้กำลังใจนักเรียนในการอ่าน	461	752	801	2,014	1
2. พุดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ซักถาม หรือตอบคำถาม จากเรื่อง	446	412	578	1,436	3
3. ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้ดี	371	387	346	1,104	6
4. กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพ เรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น	359	212	323	894	7
5. แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุข ขณะร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน	428	570	525	1,523	2
6. สัมผัส กอด หรือพุดคุยกับนักเรียนขณะอ่านร่วมกัน	410	317	467	1,194	4
7. ไม่แสดงท่าทางไม่พอใจเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง หรือไม่อยากอ่าน	370	437	315	1,122	5

ตัวอย่างข้อมูล

* ขยายใจให้กำลังใจเด็ก และให้กำลังใจคนใกล้ตัว เมื่อเด็ก
อ่านดี หรือตอบคำถาม
* ขยายใจให้เด็กที่อ่านหนังสือไม่ออก

* ดึงดูดใจเด็ก และให้ชมเชยเมื่อเด็กอ่านได้ดี
* ตั้งคำถามชวนคิด เมื่อเด็กอ่านจบ

- พุดให้กำลังใจนักเรียน

- ให้อาหารใจนักเรียน

- ชมเชย/ให้รางวัล

- สัมผัส กอด หรือพุดคุยกับนักเรียน

(บันทึกการอ่านของผู้ปกครอง)

2) การสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับนักเรียนของครูผู้สอน

2.1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า วิธีการที่ครูผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง รองลงมา คือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ และพูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน สำหรับกิจกรรมครูผู้สอนปฏิบัติน้อยที่สุดในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน คือ ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง รายละเอียดดังตาราง 56

ตาราง 56 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจการอ่านให้กับนักเรียนของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน	101	40	66	207	3
2. พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง	44	44	137	225	1
3. ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง	45	25	84	154	6
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ	100	47	65	212	2
5. แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในการอ่านร่วมกับนักเรียน	15	17	128	160	5
6. สัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน	12	29	134	175	4

2.2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า วิธีการที่ครูผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ พูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รองลงมา คือ พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง และให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ สำหรับกิจกรรมครูผู้สอนปฏิบัติน้อยที่สุดในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน คือ สัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รายละเอียดดังตาราง 57

ตาราง 57 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจการอ่านให้กับนักเรียนของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน	126	178	73	377	1
2. พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง	124	152	57	333	2
3. ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง	117	31	19	167	5
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ	120	150	19	289	3
5. แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในการอ่านร่วมกับนักเรียน	116	35	25	176	4
6. สัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน	109	16	18	143	6

2.3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า วิธีการที่ครูผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ พูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รองลงมา คือ พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง และให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ สำหรับกิจกรรมครูผู้สอนปฏิบัติน้อยที่สุดในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน คือ สัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รายละเอียดดังตาราง 58

ตาราง 58 ความถี่และลำดับที่ในการสร้างแรงจูงใจการอ่านให้กับนักเรียนของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. พูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน	75	144	130	349	1
2. พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง	72	135	128	335	2
3. ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง	37	65	112	214	5
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ	71	136	125	332	3
5. แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในการอ่านร่วมกับนักเรียน	69	123	74	266	4
6. สัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน	55	22	32	109	6

4.1.4 การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน

1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติขณะอ่านมากที่สุดเรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก คือ ชอบอ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น รองลงมา คือ ชอบชี้นิ้วไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะที่อ่านหนังสือ และชอบให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติน้อยที่สุดในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน คือ ชอบให้ผู้ปกครองร้องเพลงหรือเล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน รายละเอียดดังตาราง 59

ตาราง 59 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. ชอบอ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น	66	43	138	247	1
2. ชอบชี้นิ้วไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะที่อ่านหนังสือ	78	26	121	225	2
3. ชอบให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง	37	30	108	175	3
4. ชอบให้ผู้ปกครองร้องเพลง หรือเล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน	29	12	81	122	8
5. ชอบให้ผู้ปกครองพูดคุย หรือซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	64	24	60	148	6
6. ชอบอ่านด้วยตนเอง	62	19	85	166	4
7. ชอบเขียนหรือวาดภาพจากเรื่องที่อ่าน	26	19	92	137	7
8. ชอบทำกิจกรรมหรือฝึกการอ่าน เช่น ฝึกอ่านสะกดคำ ฝึกเขียนคำ เป็นต้น	55	24	83	162	5

2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติขณะอ่านมากที่สุดเรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก คือ ชอบอ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น รองลงมา คือ ชอบชี้นิ้วไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะที่อ่านหนังสือ และชอบอ่านด้วยตนเอง สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติน้อยที่สุดในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน คือ ชอบให้ผู้ปกครองร้องเพลงหรือเล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน รายละเอียดดังตาราง 60

ตาราง 60 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. ชอบอ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น	100	98	85	283	1
2. ชอบชี้นิ้วไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะที่อ่านหนังสือ	95	86	62	243	2
3. ชอบให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง	67	75	41	183	6
4. ชอบให้ผู้ปกครองร้องเพลง หรือเล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน	54	44	42	140	8
5. ชอบให้ผู้ปกครองพูดคุย หรือซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	82	72	50	204	4
6. ชอบอ่านด้วยตนเอง	94	80	51	225	3
7. ชอบเขียนหรือวาดภาพจากเรื่องที่อ่าน	60	68	39	167	7
8. ชอบทำกิจกรรมหรือฝึกการอ่าน เช่น ฝึกอ่านสะกดคำ ฝึกเขียนคำ เป็นต้น	89	57	41	187	5

3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติขณะอ่านมากที่สุดเรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก คือ ชอบอ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น รองลงมา คือ ชอบชี้นิ้วไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะที่อ่านหนังสือ และชอบอ่านด้วยตนเอง สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติน้อยที่สุดในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน คือ ชอบให้ผู้ปกครองร้องเพลง หรือเล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน รายละเอียดดังตาราง 61

ตาราง 61 ความถี่และลำดับที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการ	จำนวนครั้ง			รวม	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1. ชอบอ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น	69	90	122	281	1
2. ชอบชี้นิ้วไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะที่อ่านหนังสือ	67	77	72	216	2
3. ชอบให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง	49	36	59	144	5
4. ชอบให้ผู้ปกครองร้องเพลง หรือเล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน	52	25	42	119	8
5. ชอบให้ผู้ปกครองพูดคุย หรือซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	54	56	70	180	4
6. ชอบอ่านด้วยตนเอง	66	51	86	203	3
7. ชอบเขียนหรือวาดภาพจากเรื่องที่อ่าน	52	32	37	121	7
8. ชอบทำกิจกรรมหรือฝึกการอ่าน เช่น ฝึกอ่านสะกดคำ ฝึกเขียนคำ เป็นต้น	58	36	44	138	6

ตาราง 62 (ต่อ)

รายการ	ขนาดโรงเรียน								
	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3
17. ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน	-	✓	-	-	-	-	-	-	-
18. ได้ช่วยสอนอ่านเวลานักเรียนอ่านไม่ได้	-	✓	-	✓	-	-	✓	✓	-
ข้อเสนอแนะ									
1. อยากให้นักเรียนอ่านคล่องและตั้งใจอ่านมากกว่านี้	✓	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อยากให้โรงเรียนมีหนังสือแปลก ๆ ใหม่ ๆ ให้นักเรียนนำกลับมาอ่านมากขึ้น	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓
3. ควรมีกิจกรรมแบบนี้ตลอดไป	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-

ตัวอย่างข้อมูล

ครูจูงใจให้นักเรียนอ่านออกเสียง

ทำให้นักเรียนอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียง และ ดีขึ้นกว่าเดิม
ไม่ได้ฝึกอ่านออกเสียงตาม แต่ให้นักเรียนอ่านเอง

ทำให้นักเรียนพัฒนาการในการอ่าน ที่ดีกว่าเดิม
สามารถเข้าใจในเรื่องราวได้

ทำให้นักเรียนอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านหนังสือออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียง แล้วให้นักเรียนอ่านเอง

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

นักเรียนอ่านได้ดียิ่งขึ้น

นักเรียนมีใจสร้งที่ลูกพัฒนาขึ้นมาก

เด็กเริ่มดูจากหน้าและด้านหลังภาพ เพื่อพบภาพ
สิ่งของที่ไม่ใช่สีฟ้า/สีเหลือง/สีส้ม
การอ่านภาพ ๑๐๐๐ ข้อ ๑๐๐๐ ข้อ ๑๐๐๐ ข้อ
๑๐๐๐ ข้อ ๑๐๐๐ ข้อ ๑๐๐๐ ข้อ

นักเรียนได้ฟังเสียงและมองเห็นภาพ

นักเรียนในการอ่าน ได้ขึ้น
อ่าน ๑๐๐๐ ข้อ ๑๐๐๐ ข้อ

นักเรียนอ่านได้จากภาพและอ่านข้อความ
หรือได้อ่านข้อความ

- ทบทวนเรื่อง ในบทเรียน

- มีคณบดีในการอ่านทุกข้อ

ที่พี่เด็กที่ทราบอ่าน มากขึ้น

อ่านได้ดียิ่งขึ้น

อ่าน ๑๐๐๐ ข้อ ๑๐๐๐ ข้อ

ทำให้นึกได้เรื่องราวเป็นประโยค
พัฒนาทักษะ การอ่านทุกข้อ

นักเรียนได้ฟังเสียงและมองเห็นภาพ

ข้อดีคือ ช่วยให้นักเรียนอ่านออก
และอ่านข้อความ

เด็กนักเรียนเริ่มสนใจอ่านหนังสือ
มากขึ้น

นักเรียนได้ฟังเสียงและมองเห็นภาพ

นักเรียนได้ฟังเสียงและมองเห็นภาพ

นักเรียนได้ฟังเสียงและมองเห็นภาพ

ตัวอย่างข้อมูล

ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

ข้อดี: ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

ข้อดี: ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

ผู้ปกครองได้ส่งมอบใบสมัคร
สมัครเข้าเรียนในชั้นเรียน

(บันทึกการอ่านของครูผู้สอน)

4.2 สภาพการดำเนินงานการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้เป็นผลจากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพในระหว่างการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากสมุดบันทึกการอ่านและสอบถามข้อมูลจากครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นระยะเพื่อรับทราบความคิดเห็นและปัญหาที่เกิดขึ้นในการวิจัย และได้มีการประชุมร่วมกับครูผู้สอนเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นรายละเอียดดังนี้

4.2.1 การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองร่วมกับนักเรียน

การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเพื่อปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนพบว่า ครูผู้สอนทุกคนระบุว่ามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือร่วมกับนักเรียน โดยการให้คำแนะนำเพื่อให้เด็กเลือกอ่านหนังสือที่สนใจหรือเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนได้นำหนังสือสำหรับเด็กมาจัดวางที่มุมหนังสือในห้องเพื่อให้เด็กเลือกอ่าน และให้นักเรียนขอยืมหนังสือจากห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองส่วนใหญ่ระบุว่ามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเพื่อปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน และรู้สึกพึงพอใจที่ครูผู้สอนให้หนังสือนักเรียนนากลับไปอ่านที่บ้าน

ตัวอย่างข้อมูล

“เลือกหนังสือที่คิดว่าเหมาะสมกับนักเรียน เช่น หนังสือการ์ตูน นิทาน มาให้นักเรียนเลือกอ่าน...
ให้เขาขอยืมไปอ่านที่บ้าน”

“ให้เขาเลือกอ่านตามที่ชอบ นิทาน การ์ตูนก็ได้ ส่วนใหญ่เขาชอบอ่านนิทานสั้น ๆ ที่มีภาพสวย ๆ”

“เอาหนังสือที่ให้มา หนังสือมีหลากหลาย เด็ก ๆ ชอบ ก็ให้เขาเลือกตามที่อยากอ่าน”

“เด็กเขาเอาหนังสือมาให้ดู ส่วนใหญ่เป็นนิทาน ก็ให้เขานำกลับไปอ่าน”

“นักเรียนเลือกหนังสือเอง ครูมีหนังสือให้ แล้วให้เขาเลือกอ่านที่เขาชอบ ”

(ครูผู้สอน)

“ลูกเอาหนังสือนิทานมาอ่าน ก็ดูกับลูก เห็นเรื่องไม่ยาว ภาพมีสีสวย ก็ให้อ่านแล้วฟังไปด้วย”

“ชอบที่ให้คุณครูเอาหนังสือมาให้ลูกอ่าน อยากให้มีหนังสือแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาให้อ่านเรื่อย ๆ”

(ผู้ปกครอง)

เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ระบุว่าใช้เวลาในช่วงเย็นถึงค่ำ คือ หลังจากเลิกทำงาน

ตัวอย่างข้อมูล

“ทำช่วงหลังเลิกงานหรือวันหยุด ถ้ามีเวลา แต่บางทีกลับมาลูกก็หลับแล้ว”
“เขาจะคอยรอ พอกลับมาบ้านเขาก็มาอ่านให้ฟัง”

(ผู้ปกครอง)

ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน ประมาณ 10-20 นาที แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาที่ผู้ปกครองมีด้วย

ตัวอย่างข้อมูล

“ไม่ค่อยมีเวลา กว่าจะกลับถึงบ้านก็ดึก”
“ถ้าวันไหนมีเวลา ก็อ่านด้วยนาน”

(ผู้ปกครอง)

4.2.2 ปัญหาที่พบระหว่างการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การนำเสนอปัญหาที่พบระหว่างการดำเนินการวิจัย นำเสนอตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านจากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านนักเรียน

1.1) ในสัปดาห์แรกของการดำเนินการวิจัย พบว่า การให้หนังสือแก่นักเรียนในวันจันทร์ ให้ระยะเวลาในการอ่านและบันทึกแล้วนำมาส่งคืนในวันจันทร์ของสัปดาห์ต่อมา ทำให้นักเรียนลืมนิปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นเด็กเล็ก ในกรณีนี้ผู้วิจัยได้ประชุมร่วมกับครูผู้สอน และได้ข้อสรุปร่วมกันว่า ให้ครูผู้สอนให้นักเรียนอ่านและบันทึกการอ่านและนำสมุดบันทึกการอ่านมาส่งที่ครูผู้สอนทุกวันตอนเช้า จากนั้นช่วงเย็นครูผู้สอนจะแจกสมุดกลับไปให้นักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับผู้ปกครองต่อที่บ้าน ซึ่งวิธีการดังกล่าวทำให้นักเรียนไม่ลืมนิปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน นอกจากนี้ยังให้ครูผู้สอนพูดคุยกับผู้ปกครองช่วงเช้าที่มาส่งหรือช่วงเย็นที่มารับนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน หลังจากการแก้ไขด้วยวิธีการดังกล่าว พบว่า นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านมากขึ้น จากนั้นเมื่อนักเรียนเริ่มคุ้นเคย

กับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านจึงกลับไปใช้วิธีการเดิม คือ ให้สมุดบันทึกการอ่านเช้าวันจันทร์และให้ส่งคืนในวันจันทร์ของสัปดาห์ต่อมา

ตัวอย่างข้อมูล

“เด็กยังเล็ก ก็ลืมน”

“ช่วงแรก เด็กยังไม่เคยทำ เด็กลืมน พอให้ไปนาน ๆ ก็ทิ้งไว้ วันจันทร์ถามก็บอกว่าลืมนทำ”

“อาทิตย์นี้เรียกกลับคืนทุกวัน พอเย็นก็ให้ไปใหม่ ดีขึ้น คนไหนที่ไม่เขียนมา ก็บอกให้เขียนมา”

“พอให้อากกลับมาทุกวัน ครูดูได้ทุกวันว่าเด็กเขียนไหม ถ้าทั้งเป็นอาทิตย์ เด็กลืมน ตอนนั้นต้องใช้เตือนกันทุกวัน พอเขาชินแล้วค่อยให้เป็นอาทิตย์”

“ช่วงแรก เด็กเขาลืมน ตอนนั้นเริ่มคุ้นแล้วว่าต้องทำ ก็ให้เป็นสัปดาห์ได้”

(ครูผู้สอน)

“กลับไปบ้าน ก็ลืมนทำครับ”

“ลืมนทำครับ”

(นักเรียน)

1.2) นักเรียนยังอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนหนังสือไม่ได้ ปัญหานี้เกิดขึ้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากการดำเนินการวิจัยเป็นช่วงภาคเรียนที่ 1 จึงมีนักเรียนบางส่วนที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ สำหรับนักเรียนชั้นอื่น ๆ จะมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ หรืออ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่อง ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้ ซึ่งผู้ปกครองบางคนจะใช้วิธีการเขียนแทนนักเรียนตามที่ได้ระบุไว้ในคู่มือ สำหรับนักเรียนบางคนและผู้ปกครองไม่สะดวกที่จะเขียนบันทึกให้ ผู้วิจัยและครูผู้สอนแก้ไขด้วยการให้นักเรียนอ่านหนังสือจากบทเรียนที่เรียนในแต่ละวัน เพื่อเป็นการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนที่โรงเรียน ซึ่งนักเรียนจะเขียนบันทึกตามสิ่งที่อ่าน สำหรับนักเรียนที่ผู้ปกครองอ่านเขียนหนังสือไม่ได้ หรืออาศัยกับปู่ย่าตายายที่มีอายุมากไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกันได้ ก็แนะนำให้ผู้อื่น เช่น พี่ หรือญาติช่วยปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับนักเรียนแทน

ตัวอย่างข้อมูล

“เด็กยังเขียนไม่ได้ แม่ช่วยเขียนให้”

“พ่อแม่อีกช่วยเขียนหนังสือไม่ได้เลย เด็กให้พี่ช่วยเขียน”

(ครูผู้สอน)

“พี่สาวช่วยเขียนให้”

“แม่เขียนให้”

(นักเรียน)

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

แต่ก่อนเมื่อออกจากโรงเรียนมัธยม ฉันซึ่งชอบอยู่ในเขตอันตราย
ตอนนั้นฉันกับเพื่อนคนหนึ่งกำลังพยายามหาเงินได้ เพราะไม่มีเงิน
แต่ฉันก็หาเงินไม่ได้เลย ฉันจึงใช้วิธีขโมยเงินจากเพื่อนคนหนึ่ง
เพื่อนของฉัน เพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉัน
ฉันก็ทำตัวเหมือนเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉัน
ฉันก็ทำตัวเหมือนเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉัน

ฉันก็ทำตัวเหมือนเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉัน
ฉันก็ทำตัวเหมือนเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉันเพื่อนของฉัน

เด็กไทยที่ออกมาขายของในตลาด และ เด็กที่เล่นของเล่น

เด็กที่เล่นของเล่นในตลาด และ เด็กที่เล่นของเล่น

เด็กที่เล่นของเล่นในตลาด และ เด็กที่เล่นของเล่น

ใช้วิธีการที่ถูกต้อง และ กล่าวถึงสิ่งที่สำคัญ

นักเรียนได้รู้ถึงความหมายของคำว่า ความหมายนั้นทำ
ให้ประจักษ์แก่ใจว่า

หรือคิด ในเรื่องนี้ "อย่างที่คุณผู้อื่นว่า ถ้าปล่อยไว้
ตามใจ"

ความประจักษ์ใจ คือ ในความสนใจ สนุกสนาน อ่านแล้ว
รู้สึกถึงความสุข

ฉันเองก็ได้รู้ถึงใจของคนเกี่ยวกับความเข้าใจและ
ไม่พอใจในใจ ฉันเองก็ได้รู้ถึงใจของคนในใจความ
เข้าใจและใจของคนในใจความเข้าใจและใจของคนในใจความ
เข้าใจและใจของคนในใจความเข้าใจและใจของคนในใจความ
เข้าใจและใจของคนในใจความเข้าใจและใจของคนในใจความ

รู้จักสิ่งที่ดี และ สิ่งที่ไม่ดี
พยายาม

(บันทึกของผู้ปกครอง)

1.3) นักเรียนต้องทำกิจกรรมอื่น เช่น ช่วยผู้ปกครองทำงาน ต้องทำการบ้าน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้

ตัวอย่างข้อมูล

“กลับไปต้องช่วยพ่อกับแม่ทำงานที่บ้าน”

“ต้องทำงานบ้าน แม่ไม่อยู่ไปทำงาน”

“การบ้านเยอะ”

“พอการบ้านเยอะ ก็ไม่ยอมทำ”

(นักเรียน)

“บางวันครอบครัวจะให้ทำกิจกรรมอย่างอื่นบ้าง เลยไม่ได้อ่านทุกวัน และกันเด็กเบื่อกับบังคับให้อ่านในวันและเวลาที่ไม่อยากจะทำด้วย”

(ผู้ปกครอง)

2) ด้านโรงเรียน

2.1) โรงเรียนไม่มีหนังสือสำหรับเด็กที่หลากหลายและจำนวนมากพอ ทั้งหนังสือในห้องสมุดและหนังสือในมุมหนังสือภายในห้องเรียน เพื่อที่จะให้นักเรียนขอยืมกลับไปอ่านที่บ้าน ทำให้นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้ ผู้วิจัยได้แก้ไขปัญหาโดยการนำหนังสือสำหรับเด็กจำนวนหนึ่งไปมอบให้กับครูผู้สอนทั้งสามโรงเรียน โดยคาดหวังว่าจะทำให้นักเรียนมีหนังสือที่จะนำไปอ่านที่บ้านมากกว่าเดิม สำหรับประเด็นที่น่าสนใจที่พบจากการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน คือ นักเรียนไม่ค่อยเข้าห้องสมุด โดยนักเรียนส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่ามีกิจกรรมที่ต้องทำในช่วงที่อยู่โรงเรียนมากทำให้ไม่มีเวลาเข้าห้องสมุด

ตัวอย่างข้อมูล

“ไม่มีหนังสือเอาไปอ่าน”

“ไม่มีหนังสือ ไม่ได้เข้าห้องสมุด”

“ไม่ได้ไปห้องสมุด เพราะทำเวลากลางวันต้องไปทำแปลงผัก”

(นักเรียน)

2.2) ครูผู้สอนมีภาระงานมาก ทั้งภาระงานสอนและงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน ทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่องได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนนักเรียนต่อห้องมากกว่า 30 คน ทั้งนี้ข้อค้นพบที่ได้รับจากการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคล่องตัวและเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินการวิจัยได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจากการสอบถามครูผู้สอนระบุว่าเนื่องจากมีจำนวนนักเรียนในความรับผิดชอบไม่มาก จึงมีเวลาดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และบางครั้งยังให้นักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟัง

ตัวอย่างข้อมูล

“มีนักเรียนเยอะมาก ไม่มีเวลาตรวจให้หมด”

“ครูงานเยอะ ไหนจะสอน ไหนจะกิจกรรมของโรงเรียน เห็นที่ว่างบนโต๊ะใหม่คะ ก็ต้องสอนเด็ก”

“โรงเรียนเรามีนักเรียนน้อย ครูก็เรียกมาดู มาอ่านให้ฟังได้ทุกคน”

“ใช้เวลาที่สอนภาษาไทย ให้นักเรียนมาเล่าเรื่องที่อ่านที่บ้านให้เพื่อน ๆ ฟัง”

(ครูผู้สอน)

3) ด้านครอบครัว

3.1) ผู้ปกครองหยุดการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากต้องประกอบอาชีพจึงไม่มีเวลาที่จะปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน โดยผู้ปกครองบางคนได้ทำหนังสือแจ้งมายังครูผู้สอนและผู้วิจัยว่าขอหยุดการเข้าร่วมการวิจัย พร้อมระบุสาเหตุของการขอหยุดการเข้าร่วมการวิจัย

ตัวอย่างข้อมูล

“ผู้ปกครองบอกว่าไม่มีเวลาที่มาดูแลลูก หาหนังสือให้ลูกอ่าน”

“พ่อแม่ไม่มีเวลารว่าง ให้ไปหลายครั้งก็ไม่เขียน ที่สมัครเข้าร่วมก็เพราะเห็นว่าดี แต่พอเอาเข้าจริงเขาไม่มีเวลา”

“พ่อแม่บางคนทำสวน ปลูกผัก เขาบอกว่าเหนื่อยล้ามาทั้งวัน”

“ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความร่วมมือมากเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะผู้ปกครองต้องทำงาน บางคนอ่านหนังสือไม่ได้ ไม่ได้อยู่พ่อแม่ อยู่กับยายอ่านหนังสือไม่ออก แต่บางคนก็เป็นเด็กพม่า พ่อแม่อ่านเขียนภาษาไทยไม่ได้ นายจ้างเขาบอกว่าจะช่วยดูแล และเด็กก็ขยัน แต่เด็กบางคนก็ขี้เกียจ”

“พ่อแม่ไม่มีเวลาทำกิจกรรม ให้นำหนังสือไปก็หายเงียบ ไม่มาส่ง”

(ครูผู้สอน)

ตัวอย่างข้อมูล (ต่อ)

“กิจกรรมนี้เป็นประโยชน์กับนักเรียนมาก แต่ไม่มีเวลาที่จะอ่านหนังสือกับนักเรียน เพราะทำงานกว่าจะกลับถึงบ้านเขาก็นอนแล้ว”

“ไม่มีเวลาว่าง”

“เวลาว่างไม่ตรงกับนักเรียน”

“ไม่ค่อยมีเวลา เพราะทำงานไม่แน่นอน กลับดึกบ้าง อยู่ต่างจังหวัดบ้าง”

“ไปทำงานทุกวันกลับดึก ลูกนอนแล้ว”

“ทำงานเลิกงานก็มีดแล้ว”

“นักเรียนหลับก่อนที่จะเจอกัน”

“ยังไม่เสร็จงาน ลูกหลับก่อน”

“เลิกงานเย็น และหลังเลิกเรียนเด็กต้องไปเรียนพิเศษถึงหนึ่งทุ่ม”

“ไม่มีเวลา กลับจากที่ทำงานเด็กก็หลับแล้ว”

“บางทีหลังเลิกงานไปทำธุระอย่างอื่น”

“ไม่มีเวลา ต้องไปตลาดซื้อผัก”

“ไม่ค่อยได้อยู่บ้าน”

(ผู้ปกครอง)

“ไปเที่ยวต่างจังหวัด ทำกิจกรรมหลายอย่างจนลืม”

“พ่อแม่ทำสวน กลับเย็น”

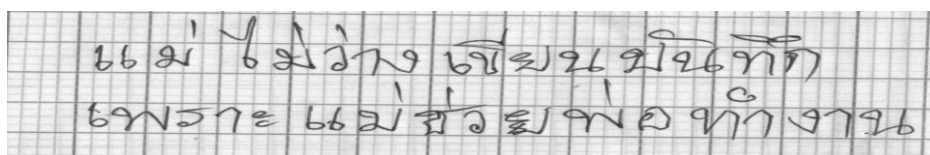
“แม่ไม่ค่อยอยู่ เลยไม่ทำ แม่ไปซื้อของกว่าจะกลับบ้านก็มีดแล้ว”

“แม่กลับดึก อยู่กับยาย ยายอายุเยอะ 90 กว่าแล้ว สอนไม่ได้”

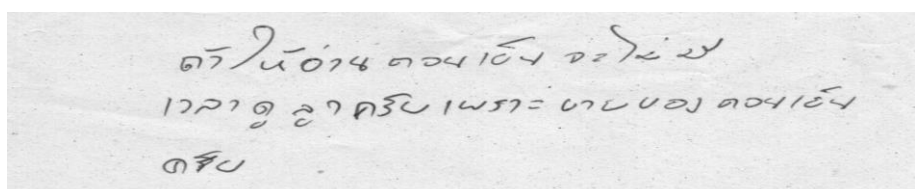
“แม่ดูน้อง พ่อไปทำงาน เลยไม่ทำ”

(นักเรียน)

ตัวอย่างข้อมูล

แม่ ไม่ว่าง เขียนหนังสือ
เพราะ แม่ ช่วย พ่อ ทำงาน

ดิฉันอายุ ๓๐ ปี ๑๕ ปี จบ ป.๖
เวลา ๑ ชั่วโมง เพราะ ๓๐ ปี ๑๕ ปี
ดิฉัน

(หนังสือแจ้งจากผู้ปกครอง)

3.2) นักเรียนไม่มีหนังสืออื่นๆ ที่บ้าน ทำให้นักเรียนไม่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านหรือปฏิบัติแต่ใช้วิธีการอ่านหนังสือเรียนแทน

ตัวอย่างข้อมูล

“ไม่มีหนังสือที่บ้าน”

“ที่บ้านไม่มีหนังสือ ไม่อยากอ่าน”

“อ่านหนังสือเรียนภาษาไทย เพราะที่บ้านไม่มีหนังสือ”

(นักเรียน)

4.23 ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

1) ข้อเสนอแนะของครูผู้สอนในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ครูผู้สอนระบุตรงกันว่า การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามกระบวนการวิจัยจะเกิดผลได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน จึงจะทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จ

ตัวอย่างข้อมูล

“ต้องทำเป็นนโยบายมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูกับผู้ปกครองจะได้ทำ”

“ทำเป็นโครงการใหญ่จากส่วนกลางมาเลย เหมือนกับโครงการวางทุกงานอ่านทุกคน ที่ต้องทำ”

“ครูต้องดูแลเด็กเยอะ กิจกรรมการสอนที่ต้องทำก็มาก ไม่มีเวลาพอ ผู้ปกครองต้องช่วยในส่วนนี้”

“ควรมีหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของเด็กมาให้ เพื่อให้นักเรียนได้นำกลับไปอ่านที่บ้าน อาจเป็นการให้ยืมก็ได้ เพราะเด็กยังไม่ค่อยรู้จักเลือกหนังสือมาอ่าน จะรอผู้ปกครองก็ไม่มีเวลาเพราะต้องทำงาน”

(ครูผู้สอน)

2) ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ผู้ปกครองเสนอแนะวิธีการในการอ่านหนังสือร่วมกับนักเรียน วิธีการพัฒนาการอ่านของนักเรียน และเสนอแนะให้โรงเรียนจัดหาหนังสือให้นักเรียนอ่านให้มากขึ้น

ตัวอย่างข้อมูล

“ให้นักเรียนอ่านนำก่อน แล้วให้ผู้ปกครองอ่านตาม เหมือนกับที่เราเรียนกับคุณครูในห้องเรียน ที่คุณครูจะเป็นคนอ่านนำก่อน แล้วให้นักเรียนอ่านตามทีหลัง เพราะเขาจะปลอบปล้ำและภูมิใจในตัวเขาเอง แล้วเขาก็จะชอบการอ่านมากกว่าปกติ”

“ถ้าเขาอ่านไม่ได้ก็จะอ่านนำก่อน แล้วให้เขาสะกดคำก่อนจึงอ่าน”

“ให้นักเรียนอ่านไป ตั้งคำถามไปในเรื่องที่อ่าน เพื่อจะได้เกิดความสุขสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ”

“ควรมีกิจกรรมการอ่าน ป้ายร้านค้า หรือป้ายโฆษณาตามข้างถนน เป็นกิจกรรมการอ่าน ร่วมกันในขณะเดินทางพักผ่อน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การอ่าน”

“เด็กไม่ได้อ่านเฉพาะในหนังสือ แต่เวลานั่งรถไปไหนมาไหน เด็กก็จะอ่านตามป้าย หรือโฆษณาข้างทางก็ได้”

“อยากให้เด็กได้มีโอกาสออกไปเล่นที่ตัวเองอ่านให้เพื่อนฟังบ้างจะได้กล้าแสดงออก”

“ให้นักเรียนอ่านบทอาขยานที่อ่านง่าย และเข้าใจง่าย เด็กก็จะสนใจมากขึ้น”

“ให้การบ้านน้อย ๆ เพื่อเด็กจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ”

“โรงเรียนน่าจะให้มีหนังสืออ่านเล่นนอกเวลาให้นักเรียนยืมอ่าน หรือยืมกลับมาอ่านที่บ้าน เพื่อได้ ศึกษาความสนใจของนักเรียนว่าสนใจในเรื่องใดเป็นพิเศษ โดยสังเกตจากเรื่องหนังสือที่นักเรียนเลือกอ่าน

“อยากให้หนังสืออ่านนอกเหนือจากบทเรียน”

“อยากให้มีการนำหนังสือนิทานมาแจกให้นักเรียนบ้าง”

“โรงเรียนควรจัดหาหนังสือการ์ตูนหรือหนังสืออื่น ๆ มาให้เด็กอ่านเพิ่มเติม”

“ควรระบุหนังสือมาให้อ่านเลย เช่น หนังสือเรียน หนังสือวรรณคดี นิทานที่น้องจะต้องเรียนต่อไป”

“กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีต่อนักเรียนทุกวัย แต่หนังสือที่เด็กนำกลับมาก็มีสภาพที่ชำรุด มากน้อยแล้วแต่ เลยคิดว่าอยากให้คุณครูช่วยสำรวจตรวจหนังสือบ้างจะได้มีหนังสือดี ๆ ไว้ให้เด็กคนอื่น ได้อ่านต่อไป”

(ผู้ปกครอง)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยมีความมุ่งหมายหลักของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และมีความมุ่งหมายเฉพาะ ได้แก่ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน วิธีดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) โดยมีการดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ใช้วิธีการศึกษาโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษาในเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้ปกครอง

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเป็นการนำข้อมูลจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนเริ่มการดำเนินงาน และทดสอบเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน พบว่า ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถประกอบด้วย ปัจจัยด้านนักเรียน โรงเรียน และครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นประเด็นในการศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศิษยานุศิษย์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านได้นำปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ด้าน มาเป็นกรอบในการสร้าง โดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน นักเรียน และครอบครัว ทั้งนี้ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายการศึกษาของโรงเรียน ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นชัดเจนว่าความร่วมมือระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะทำให้การพัฒนาการอ่านของนักเรียนประสบผลสำเร็จได้ โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน ทั้งครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งนำมาสู่แนวทางในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภายใต้แนวคิดการประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน สำหรับประเด็นในการนำมาสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน มีจุดเริ่มต้นที่ผู้บริหารโรงเรียน คือ การส่งเสริมสนับสนุนสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ครูผู้สอน คือ การนำนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน วิธีการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล รวมทั้งผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน โดยนักเรียนจะได้รับการส่งเสริมพัฒนาความสามารถในการอ่าน คือ การสร้างแรงจูงใจในการอ่าน ทั้งแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน ทั้งนี้ยังมีการพัฒนาการอ่านให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้หรือพฤติกรรมในการอ่านของนักเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจึงกล่าวได้ว่าเกิดจากการประสานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย 3 ประการ คือ นักเรียน โรงเรียน และครอบครัว บนฐานการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งได้แก่ การให้ผู้เรียนเป็นผู้สรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง การใช้ความรู้เดิมเชื่อมโยงกับข้อความที่อ่าน การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนของครูผู้สอนและผู้ปกครอง และนักเรียนเป็นผู้สร้างความหมายในสิ่งที่อ่านโดยเป็นการอ่านอย่างมีความสุข แนวคิดแรงจูงใจ ซึ่งประกอบด้วย แรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน และแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน

2. การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สร้างขึ้นจากการศึกษาในระยะที่ 1 โดยมีการผสมผสานแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ซึ่งพบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน 3 ประการ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว โดยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์กับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดแรงจูงใจ และแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แล้ว มีการตรวจสอบคุณภาพโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ได้แก่ ศึกษาพิเศษที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทยระดับชาติ และอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา และครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยพิจารณาคุณภาพในด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้อง (Accuracy) จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการนำไปใช้ และขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน จากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 คือ การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้มีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อนการทดลอง พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ในขณะที่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด สำหรับผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากขึ้นทุกครั้ง โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้าย คือ การสอบหลังการทดลองครั้งที่ 3 มากที่สุด และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่

มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด สำหรับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อนการทดลอง พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด ในขณะที่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด สำหรับผลการทดสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากขึ้นทุกครั้ง โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด

3.2 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1-3 จำแนกระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน พบว่า

[illegible]

โรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 และ 2 โดยกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 โดยที่กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองมากที่สุด นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางนักเรียนกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองมากที่สุด และโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองมากที่สุด สำหรับผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 ซึ่งกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 โดยกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 โดยที่กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด สำหรับโรงเรียนขนาดกลางนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด และโรงเรียนขนาดใหญ่นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองมากที่สุด ผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 1 ซึ่งกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 โดยกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 โดยที่กลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบก่อนการทดลองในโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด โรงเรียนขนาดกลางนักเรียนกลุ่มที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด และโรงเรียนขนาดใหญ่นักเรียนกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาแต่ละขนาด พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 1 ของโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด

3.3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดและช่วงเวลาในการวัด

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดโรงเรียนที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่าน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่อิทธิพลของการสอบแต่ละช่วงเวลา พบว่า นักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดในการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ สำหรับการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลาในการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละครั้งส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2 สำหรับการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น Posttest1 กับ Posttest2 และ Posttest2 กับ Posttest3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดโรงเรียนที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่อิทธิพลของการสอบแต่ละช่วงเวลา พบว่า นักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่อิทธิพลของการสอบแต่ละช่วงเวลา พบว่า นักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลา จากการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลาส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียง

มากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2 สำหรับการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น Posttest2 กับ Posttest3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย Posttest1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest และ Posttest1 และ Posttest3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest1 และ Posttest2

3.4 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยระบุเหตุผลว่าผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการพัฒนานักเรียนร่วมกับโรงเรียน เช่นเดียวกับครูผู้สอนที่มีความพึงพอใจโดยระบุว่าการกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดี แต่ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ในขณะที่นักเรียนระบุว่ามีความพึงพอใจเพราะทำให้อ่านเก่งขึ้น ได้รับคำชมจากผู้ปกครอง และผู้ปกครองระบุว่าการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามกระบวนการวิจัยทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านการเขียนดีขึ้น และเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว

3.5 ผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน นักเรียนอ่านหนังสือทั้งหนังสือเรียนและหนังสือประเภทอื่น ๆ โดยหนังสือที่นักเรียนอ่านมากที่สุด ได้แก่ หนังสือเรียน โดยหนังสือที่นักเรียนอ่านมีทั้งหนังสือเรียนของตนเอง หนังสือที่ขอยืมจากห้องสมุด หนังสือที่มีที่บ้านและหนังสือที่ผู้วิจัยนำมาให้นักเรียนอ่าน ทั้งนี้ นักเรียนระบุว่าการอ่านหนังสือทำให้นักเรียนได้รับความรู้หรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครองร่วมกับนักเรียน พบว่า กิจกรรมการอ่านที่ผู้ปกครองปฏิบัติร่วมกับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ ฟังนักเรียนอ่าน รองลงมา คือ สอนให้นักเรียนอ่าน เมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง และให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติในการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนน้อยที่สุด คือ ชวนนักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง หรือเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน

การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองได้ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน โดยวิธีการที่ผู้ปกครอง 3 อันดับแรก คือ พุดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รองลงมา คือ แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในขณะร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน และพูดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ซักถาม หรือตอบคำถามจากเรื่อง สำหรับวิธีการที่ใช้น้อยที่สุด คือ กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น สำหรับการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนของครูผู้สอน 3 อันดับแรก คือ พุดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รองลงมา คือ พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง และการให้

คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ สำหรับวิธีการที่ใช้น้อยที่สุด คือ การสัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติขณะอ่านหนังสือ 3 อันดับแรก คือ อ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น รองลงมา คือ ชี้นำไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะอ่านหนังสือ และอ่านด้วยตนเอง สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ให้ผู้ปกครองร้องเพลง เล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน

ข้อดีและข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนมีข้อดี คือ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการอ่าน นักเรียนมีความสุขและสนุกกับการอ่านหนังสือ นักเรียนชอบอ่านหนังสือมากขึ้น และนักเรียนได้รับความรู้มากขึ้น สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน คือ ต้องการให้นักเรียนอ่านได้คล่องและตั้งใจอ่านมากขึ้น โรงเรียนควรจัดหนังสือแปลก ๆ ใหม่ ๆ ให้นักเรียนนำกลับมาอ่านที่บ้านมากขึ้น และโรงเรียนควรมีกิจกรรมการอ่านเช่นนี้ต่อไป เพราะทำให้นักเรียนอ่านได้ดีขึ้น และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง สำหรับครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนมีข้อดีกับนักเรียน คือ นักเรียนอ่านได้ดีขึ้น

3.6 สภาพการดำเนินงานการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ครูผู้สอน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือร่วมกับนักเรียน โดยระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนของผู้ปกครอง คือ หลังจากเลิกงานช่วงเย็นถึงค่ำ สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนใช้เวลาประมาณ 10-20 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาที่ผู้ปกครองมีด้วย

ปัญหาที่พบระหว่างการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเพราะลืม ไม่มีเวลาเพราะต้องช่วยงานทางบ้าน หรือมีปัญหาการอ่านการเขียน ด้านครอบครัว พบว่า ผู้ปกครองขอหยุดการเข้าร่วมการวิจัยหรือไม่ค่อยปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน เนื่องจากไม่มีเวลาเพราะต้องทำงาน และด้านโรงเรียน คือ โรงเรียนไม่มีหนังสือสำหรับเด็กที่หลากหลายและเพียงพอสำหรับให้นักเรียนนำกลับไปอ่านที่บ้าน และครูผู้สอนมีภาระงานมากทั้งภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่องได้อย่างทั่วถึง

สำหรับข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้แก่ ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน จึงจะทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

1. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในการวิจัยครั้งนี้เกิดจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ทั้งจากเอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน ได้แก่ ปัจจัยด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว จึงได้นำปัจจัยดังกล่าวมาเป็นแนวคิดในการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งผลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ โดยด้านนักเรียน พบว่า ประกอบด้วยแรงจูงใจ ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก โดยเจตคติที่ดี และความสนใจที่มีต่อการอ่านจะทำให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนรู้ หรือมีความเอาใจใส่ในการอ่าน ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า การที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อได้เรียนรู้ด้วยรูปแบบที่ตนเองพึงพอใจ โดยนักเรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้เฉพาะตน บางคนชอบอ่านโดยมีผู้ช่วยเหลือ หรือให้กำลังใจ บางคนชอบอ่านด้วยตนเอง บางคนชอบอ่านหนังสือที่มีภาพประกอบ บางคนชอบทำกิจกรรมหรือแบบฝึกทักษะ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคอนเลย์ (Conley. 1995: 83) ที่ระบุว่าแรงจูงใจเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้การอ่าน โดยการเรียนรู้ความสามารถของตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การมีเจตคติที่ดี รวมทั้งความรู้สึกสนุกสนานในการอ่าน ล้วนส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน (Graves; Juel; & Graves. 2004: 42; & Mullis; et al. 2009: 54-55) และแนวคิดของรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ที่ระบุว่า การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ในรูปแบบที่ตนเองพึงพอใจจะประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้ดี เพราะผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียนรู้มากกว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่ตนเองไม่พึงพอใจ (R.S.Dunn; K. Dunn; & Perrin. 1994: 3) ด้านโรงเรียน พบว่า นโยบายของโรงเรียนส่งผลให้เกิดการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล สำหรับด้านครอบครัว พบว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยการสนับสนุนของผู้ปกครองในกิจกรรมการอ่านมีความสำคัญ และควรดำเนินการเพื่อร่วมกันในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยในการวิจัยครั้งนี้มีการนำหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ การร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัวในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนมาเป็นจุดเน้นสำคัญในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับจันทร์านิ สงวนนาม (2553: 201) ที่ระบุว่าปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน และสถานศึกษา และยังเป็นไปตามแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ระบุว่า องค์การจะมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือประสบผลสำเร็จได้มากขึ้น คือ การให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการที่จะได้คิด ตระหนัก

และร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุตามแผนที่ได้วางไว้ กล่าวคือ ทุกคนจะต้องเข้าใจงานของตนเอง ต้องมีแนวคิดร่วมกัน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีการเรียนรู้เป็นทีม และมีความเชี่ยวชาญ (พัชสิริ ชมภูคำ. 2552: 37; ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คนอื่น ๆ. 2550: 63-64) จากผลการศึกษาข้อมูลดังกล่าว จึงทำให้ได้แนวทางในการนำมาสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างนักเรียน โรงเรียน และครอบครัวของนักเรียน ในลักษณะของการประสานสัมพันธ์ความร่วมมือระหว่างนักเรียน โรงเรียน และครอบครัว

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้น มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) โดยเริ่มต้นกระบวนการวิจัยด้วยปัญหาด้านการอ่านที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จากนั้นมีการสังเคราะห์เอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน เพื่อนำมาเป็นประเด็นในการศึกษาเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อนำข้อคิดเห็นจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านมาสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลจากการศึกษาแสดงชัดเจนว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ คือ ปัจจัยด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยดังกล่าวมาสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สำหรับวิธีการดำเนินงานได้ประยุกต์แนวคิดการดำเนินงานของเดมมิง (Deming Cycle) (Charantimath. 2006: 46-47) มาปรับใช้ในการดำเนินการวิจัยของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยมีการดำเนินงานใน 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Planning Stage) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation Stage) และขั้นตอนการวัดและประเมินผล (Evaluation Stage) สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้น ได้มีการตรวจสอบคุณภาพความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุม ในด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง จากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ซึ่งกระบวนการในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหาที่จะนำมาออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์กิจกรรมหรืองานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียน และการวิเคราะห์ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการนำไปใช้ และขั้นตอนประเมินผล (วารินทร์ รัตมีพรหม. 2542: 47-86) ด้วยกระบวนการวิจัยที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบดังกล่าว จึงทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว

และโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งประกอบด้วย คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สมุดบันทึกการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ที่มีความถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณภาพ

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน

3.1 ความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้นจากการสอบก่อนการทดลอง เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการสอบแต่ละครั้ง พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าน้อยลงแสดงถึงค่าการกระจายของคะแนนใกล้เคียงกันมากขึ้น แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านมากขึ้น และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อทำความเข้าใจของนักเรียนจำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน พบว่า กลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในระดับดีมากส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในระดับดีและระดับพอใช้ และกลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในระดับดีส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในระดับพอใช้ สำหรับกรณีที่นักเรียนกลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านระดับดีมากและระดับดีมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนในการทดสอบน้อยกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมระดับพอใช้ มีสาเหตุมาจากกลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมมากกว่ามีจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านค่อนข้างมาก นักเรียนในกลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมน้อยกว่ามีการพัฒนาความสามารถในการอ่านมากขึ้น หรือเป็นนักเรียนที่มีพื้นฐานความสามารถในการอ่านระดับดี หรือมีจำนวนนักเรียนในกลุ่มน้อยแต่เป็นกลุ่มที่มีพัฒนาการในการอ่านสูง

ความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เมื่อพิจารณาจากขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านระดับสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โดยประเด็นที่น่าสนใจ คือโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างเห็นได้ชัดเจน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการกล่าวชมเชยนักเรียน การให้ของรางวัล เช่น ขนม ดินสอ ยางลบ เป็นต้น ให้กับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเป็นประจำ รวมทั้งมีการดักเตือนนักเรียนที่ไม่ค่อยปฏิบัติกิจกรรม นอกจากนี้ครูผู้สอนยังพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งครูผู้สอนระบุว่านักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและมีคะแนน

ผลการทดสอบในระดับที่น่าพอใจ เป็นเพราะว่ามีนักเรียนในห้องเรียนจำนวนไม่มากทำให้ดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง กล่าวคือ ขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน การควบคุมห้องเรียน ปฏิสัมพันธ์ในการจัดการเรียนการสอน ความรู้ของนักเรียน และการส่งเสริมการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังส่งผลต่อเจตคติในการสอนของครู ความสนใจการเรียนของนักเรียน เวลาเตรียมการสอนของครู และการดูแลเอาใจใส่นักเรียนของครู (Joan. 2001: 2-6; Blatchford. 2003: 1-3; Gene V.; et al. 1982: 64-65)

การทดสอบการอ่านออกเสียงมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ เมื่อนักเรียนอ่านคำในทันทีไม่ได้ นักเรียนจะอ่านออกเสียงโดยใช้วิธีการอ่านสะกดคำ ทำให้ทราบว่าครูผู้สอนใช้วิธีการสอนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำในการสอนการอ่านให้กับนักเรียน ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการสอนอ่านแบบดั้งเดิม ประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อมูลผลการสัมภาษณ์ในการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 และผลการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503 รายวิชาภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2518: 22) ที่ระบุว่า วิธีการสอนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำเป็นวิธีการที่ใช้ได้ผลในการสอนอ่านภาษาไทย ทั้งนี้วิธีการสอนโดยให้อ่านเป็นคำหรือเป็นประโยค หรือการสอนให้นักเรียนจำเป็นคำตามรูปภาพก่อนและจึงสอนผันสอนสะกดคำภายหลังนั้น จะทำให้นักเรียนสะกดคำไม่เป็น เมื่อพบคำใหม่ที่เปลี่ยนตัวพยัญชนะหรือสระก็จะไม่สามารถอ่านได้

3.2 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยระบุว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านจำเป็นต้องมีการประสานสัมพันธ์ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัว ซึ่งนอกจากนักเรียนจะได้มีการพัฒนาความสามารถในการอ่านแล้วยังเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและผู้ปกครองอีกด้วย ซึ่งความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวได้ว่าเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มดำเนินการที่มีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งได้รับการชี้แจงสร้างความเข้าใจในการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เพื่อให้เกิดผลในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ซึ่งทุกฝ่ายมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือ และประสานการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านสูงขึ้นตามลำดับ

3.3 ผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สรุปได้ดังนี้

3.3.1 หนังสือที่นักเรียนอ่านในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านส่วนใหญ่ คือ หนังสือเรียน และหนังสือนิทาน โดยมีหนังสือประเภทอื่นบ้างแต่ไม่มากนัก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งนักเรียนแทบไม่ได้อ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ เลย นอกจากหนังสือเรียน และหนังสือนิทาน ซึ่งส่วนหนึ่งคือ หนังสือที่ผู้วิจัยนำไปมอบให้ นักเรียนบางคนกล่าวว่าอยากอ่านหนังสืออื่นบ้างนอกเหนือจากหนังสือเรียน เช่น หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน เป็นต้น ซึ่งหนังสือนิทาน หรือการ์ตูนจัดเป็นหนังสือที่เด็กในวัยประถมศึกษาตอนต้นชอบอ่านหรือชอบฟัง (ณรงค์ ทองปาน. 2526: 7; นิศา ชูโต; และ กล่อมจิตต์ พลายเวช. 2527: 6-7; กองวิจัยทางการศึกษา. 2541: 6) และยังมีเสียงสะท้อนจากนักเรียนบางคนที่บอกว่าอยากอ่านหนังสือแต่ไม่มีหนังสือให้อ่าน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นชัดเจนถึงปัญหาความไม่พร้อมของโรงเรียนและครอบครัวในเรื่องหนังสือสำหรับเด็ก ดังนั้นในการพัฒนาการอ่านจึงควรจัดหนังสือให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

3.3.2 แรงจูงใจเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีการนำแรงจูงใจมาใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน เริ่มต้นด้วยครูผู้สอนได้สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน ได้แก่ การพูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในการอ่านร่วมกับนักเรียน ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง และสัมผัสกอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน สำหรับผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นผู้ที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนที่บ้าน ผู้ปกครองได้สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการใช้แรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน เช่น การพูดให้กำลังใจนักเรียนในการอ่าน แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขขณะร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน พูดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ชักถาม หรือตอบคำถามจากเรื่อง ไม่แสดงท่าทางไม่พอใจเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้องหรือไม่อยากอ่าน สัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะอ่านร่วมกัน ให้ของรางวัลเมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้ดี กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น ซึ่งการสร้างแรงจูงใจของผู้ปกครองดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ดังเสียงสะท้อนของนักเรียนบางส่วนที่กล่าวว่าชอบทำกิจกรรมเพราะผู้ปกครองคอยดูแล ช่วยสอน ให้คำชม และของรางวัล เป็นต้น สำหรับนักเรียนบางส่วนระบุว่าปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเพราะจะได้อ่านเก่ง ได้สอนเพื่อน ๆ หรือจะได้ชนะการแข่งขันการอ่าน รวมทั้งได้รับคำชมจากเพื่อน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ นักเรียนบางคนยังระบุว่าอ่านเพราะพี่หรือน้อง หรือเพื่อนที่เรียนด้วยกันอ่าน ทั้งนี้แรงจูงใจภายในอาจเกิดจากความรู้สึกสนใจ การเห็นคุณค่าของการอ่าน การได้รับความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือความพึงพอใจจากการอ่านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง เป็นต้น ส่วนแรงจูงใจภายนอกเกิดจากการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือเพื่อน ๆ

ทั้งในรูปของการเสริมแรง เช่น คำชมเชย การให้รางวัล หรือการลงโทษ โดยเจตคติที่ดีและความสนใจที่มีต่อการอ่านจะทำให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนรู้ หรือมีความเอาใจใส่ในการอ่าน ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ในการจัดการเรียนรู้จึงต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะอ่าน (Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Ruddell. 2002: 44-46; Law. 2011: 73-84; Mullis; et al. 2012: 5-22) และเมื่อพิจารณาข้อมูลความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่นักเรียนได้รับ พบว่า นักเรียนระบุว่าได้รับความรู้ ได้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ได้รับความสนุกสนาน ได้วาดรูประบายสี และได้อ่านหนังสือที่มีภาพประกอบสวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูผู้สอนที่กล่าวว่า นักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง รวมทั้งนักเรียนได้เรียนรู้จากการอ่าน อ่านเก่ง และรักการอ่าน จึงกล่าวได้ว่า การส่งเสริมสนับสนุนการอ่านของครอบครัวและการร่วมกิจกรรมด้านการอ่านของครอบครัวจะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน (ศิริรัตน์ สีนประจักษ์ผล. 2537: 23-25; Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Spink. 1989: 6-9; Branston; & Provis. 1999: 1-3; Woolfolk. 2001: 53-58; Vacca; et al. 2003: 65-69; Myrberg; Rosen. 2009: 695-711; Brown; & Byrnes. 2012: 450-460; Mullis; et al. 2012: 5-22)

3.3.3 การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน เป็นข้อมูลสำคัญที่จะทำให้ผู้ปกครอง ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนนำมาใช้ในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักเรียน เช่น นักเรียนระบุว่าชอบอ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น การเลือกหนังสือสำหรับให้นักเรียนอ่านจึงควรเป็นหนังสือที่มีภาพประกอบ เป็นต้น การจัดการเรียนรู้จึงต้องจัดให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะการที่นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ในรูปแบบที่ตนเองพึงพอใจจะประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้ดี (R.S.Dunn; K. Dunn; & Perin. 1994: 3) กล่าวได้ว่าในการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องศึกษาวิธีการหรือรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำมาใช้วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะตัวของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.3.4 ความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จากข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย พบว่า ความสำเร็จของการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ขึ้นอยู่กับความร่วมมือทั้งจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง จากผลการวิจัย พบว่า มีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ดังนี้

1) ปัจจัยด้านนักเรียน อาทิ นักเรียนลืมนักปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน นักเรียนมีการบ้านจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน นักเรียนยังอ่านหนังสือไม่ได้ นักเรียนไม่มีหนังสือที่จะนำกลับไปอ่าน เนื่องจากโรงเรียนมีหนังสือจำนวนน้อย อย่างไรก็ตามจากการสนทนากับนักเรียน พบว่า ส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนอ่านเป็นเพราะนักเรียนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติ อาทิ

การได้รับคำชมหรือรางวัลจากผู้ปกครองหรือครูผู้สอน การอ่านแล้วรู้สึกว่าได้ได้รับความสนุกสนานหรือได้ความรู้มากขึ้น เมื่ออ่านเก่งแล้วจะได้สอนเพื่อนที่อ่านไม่ได้ หรือได้เลือกอ่านหนังสือด้วยตนเอง เป็นต้น แต่ก็มีนักเรียนบางคนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเพราะกลัวว่าครูจะลงโทษหรือนำมาบอกกับเพื่อนคนอื่นทำให้รู้สึกอายเพื่อน และที่น่าสนใจ คือ นักเรียนซึ่งย้ายตามผู้ปกครองที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งแต่เดิมไม่สามารถอ่านหรือเขียนภาษาไทยได้ และผู้ปกครองก็ไม่สามารถอ่านเขียนหนังสือไทยได้ แต่นักเรียนมีความตั้งใจที่จะอ่านและเขียนหนังสือไทยให้ได้ นักเรียนจึงปฏิบัติกิจกรรมการอ่านทุกวัน กับนายจ้างหรือเพื่อนบ้าน ผลที่พบ คือ นักเรียนมีผลคะแนนความสามารถในการอ่านในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าจัดการการเรียนรู้ต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ เพราะแรงจูงใจมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในการอ่าน (Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Ruddell. 2002: 44-46; Law. 2011: 73-84; Mullis; et al. 2012: 5-22)

2) ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งต้องเป็นผู้นำที่มีบทบาทในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมหรือผู้นำของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการเปิดโอกาสให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกคน (พัชสิริ ชมภูคำ. 2552: 37) ซึ่งในที่นี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดการวิจัยให้กับผู้บริหารโรงเรียนทราบ ซึ่งผู้บริหารทุกคนเห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้สนับสนุนครูผู้สอนและผู้ปกครองให้ร่วมการวิจัย สำหรับครูผู้สอนเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญเช่นกัน เพราะเป็นผู้ที่จะทำให้เกิดผลงานตามนโยบายของผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ที่นำนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนมาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน และการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับผู้ปกครอง จากการวิจัยพบว่าแม้ว่าครูผู้สอนจะเห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แต่ด้วยปัจจัยอื่น ๆ ทำให้ครูผู้สอนบางคนไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ ได้แก่ ภาระงานนอกเหนือจากงานสอน ทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถติดตามและดูแลให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านได้ทุกวัน ขนาดของโรงเรียน คือ นักเรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และเมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ก็จะหาวิธีการแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแบรชฟอร์ด (Blatchford. 2003: 1-3) ที่ระบุว่าห้องเรียนขนาดเล็ก ครูผู้สอนจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอนได้มากกว่าห้องเรียนขนาดใหญ่ และห้องเรียนขนาดเล็กครูผู้สอนมีโอกาสนในการพัฒนานักเรียนได้มากกว่าห้องเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก เนื่องจากครูผู้สอนมีเวลาเพียงพอที่จะดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากกว่า (Gene; et al.; 1982: 64-65) เช่นเดียวกับแนวคิดที่ว่า โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดี ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนจะลดน้อยลง นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ยากจนหรือชนกลุ่มน้อยจะได้ประโยชน์จากการเรียนมากขึ้น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองก็จะเกิดขึ้นได้ดี สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่มีข้อดีคือ มีความพร้อมด้านบุคลากร และสื่อการเรียนการสอน (Joan. 2001: 2-6) สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่อ่านหนังสือที่หลากหลายมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

ซึ่งความหลากหลายของหนังสือที่มีให้เลือกอ่าน อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่นักเรียนอ่านและเขียนได้พอสมควรมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

การที่โรงเรียนไม่มีหนังสือจำนวนมากพอที่จะให้นักเรียนนำกลับไปอ่านที่บ้าน หรือโรงเรียนไม่ได้จัดมุมหนังสือในห้องเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีหนังสือที่จะอ่านนอกเหนือจากหนังสือเรียน สอดคล้องกับข้อมูลจากสมุดบันทึกการอ่านของนักเรียนที่พบว่า หนังสือที่นักเรียนส่วนใหญ่อ่านได้แก่ หนังสือเรียนวิชาต่าง ๆ อาทิ หนังสือภาษาพาที และวรรณคดีลำนํ้า และหนังสือนิทานอีสป โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่นักเรียนอ่านหนังสือดังกล่าวมากที่สุด สำหรับนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ พบว่า อ่านหนังสือที่หลากหลายมากขึ้น เช่น หนังสือนิทานสำหรับเด็ก หนังสือการ์ตูน เป็นต้น แต่ก็พบว่ายังเป็นหนังสือที่เวียนอ่านซ้ำ ๆ กัน และส่วนหนึ่งเป็นหนังสือที่ผู้วิจัยนำไปให้กับโรงเรียน ทั้งนี้อาจสะท้อนให้เห็นถึงความไม่พร้อมของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือให้กับนักเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนนี้จึงกล่าวได้ว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนเกิดจากโรงเรียน คือ นโยบายเกี่ยวกับการอ่านของโรงเรียนที่ต้องให้ความสำคัญและจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537: 5-8; Alivemini; et al. 2011: 3,205-3,210; Mullis; et al. 2012: 5-22)

3) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาที่จะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน โดยข้อมูลพื้นฐานพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขาย และเกษตรกร กว่าจะกลับบ้านก็ดึกทำให้ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับนักเรียน และยังมีผู้ปกครองจำนวนหนึ่งที่มีปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทยทำให้ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนได้ จึงกล่าวได้ว่า พื้นฐานของครอบครัวและการส่งเสริมสนับสนุนการอ่านส่งผลต่อความสำเร็จในการอ่าน (ศิริรัตน์ สินประจักษ์ผล. 2537: 23-25; Schonell; & Goodacre. 1974: 13-30; Gillet; & Bernard. 1989: 4-6; Spink. 1989: 6-9; Branston; & Provis. 1999: 1-3; Woolfolk. 2001: 53-58; Vacca; et al. 2003: 65-69; Myrberg; & Rosen. 2009: 695-711; Brow; & Byrnes. 2012: 450-460; Mullis; et al. 2012: 5-22; Chiu; & Chow. 2015: 152-169)

ทั้งนี้จากการสนทนาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาให้กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ได้ข้อสรุปว่า โรงเรียนต้องมีนโยบายเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งครูผู้สอนส่วนหนึ่งระบุว่าควรกำหนดเป็นนโยบายมาจากกระทรวงศึกษาธิการ ขณะเดียวกันก็ยังมีข้อเสนอแนะว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนจะประสบความสำเร็จไม่ได้ หากผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญและปล่อยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของโรงเรียนฝ่ายเดียว ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับสมาน อัครภูมิ (2551: 295-297) ที่ระบุว่าจัดการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จได้นั้น นอกจากจะต้องมีการเตรียมการที่ดี ครูมีความรู้ความสามารถ มีระบบสนับสนุนที่ดีแล้ว ผู้เรียนยังต้องได้รับการเตรียมความพร้อมและความพร้อมที่จะเรียน และผู้ปกครองก็ควรได้รับรู้และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างดียิ่ง จากผลการวิจัยกล่าวได้ว่าในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนนั้น หากต้องการให้เกิดผลอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและบ้านอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม โดยมีการวางแผนนโยบายในการพัฒนาการอ่านตามแนวคิดการประสานสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนอย่างชัดเจนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของครูผู้สอน ทั้งนี้ ผู้ปกครองก็ต้องตระหนักในหน้าที่ในการร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของบุตรหลานเช่นกัน

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การได้มาของกลุ่มเป้าหมาย แม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะยินดีที่จะให้ทำการวิจัยในโรงเรียน แต่ทั้งนี้ครูผู้สอนเป็นส่วนสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนของตน แต่เนื่องจากภาระงานของครูผู้สอนซึ่งมีจำนวนมากทำให้ครูผู้สอนดูแลการปฏิบัติกิจกรรมได้ไม่ทั่วถึง สำหรับผู้ปกครองแม้ว่าจะสนใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวนมาก แต่เมื่อต้องดำเนินการวิจัยจริงซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองจะต้องปฏิบัติตามกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่บ้านทุกวัน กรณีที่ผู้ปกครองไม่มีความพร้อม เช่น ต้องประกอบอาชีพ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ หรือมีภารกิจอื่น ทำให้ไม่สามารถดำเนินการกิจกรรมดังกล่าวได้อย่างต่อเนื่อง

2. โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่มีความพร้อมในเรื่องของหนังสือที่หลากหลายและจำนวนหนังสือที่จะให้นักเรียนนำกลับไปอ่านที่บ้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนได้ และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองในการร่วมมือในการพัฒนานักเรียน จึงควรมีการสร้าง ความตระหนักให้กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนควบคู่ไปกับการจัดทำเป็นนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน นำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยอาจจัดทำเป็นโครงการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้ได้รับความร่วมมือทั้งจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การจัดทำเป็นนโยบายทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือโรงเรียน จะทำให้เกิดการวางแผนเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ เช่น การจัดหาหนังสือให้กับนักเรียน การปรับแผนปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อให้มีเวลาในการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นต้น

1.2 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่ายังมีโรงเรียนส่วนหนึ่งยังไม่มีความพร้อมของหนังสือหรือแหล่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน โดยเฉพาะหนังสือสำหรับเด็ก ทั้งที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและจัดสรรงบประมาณจำนวนมากเพื่อพัฒนาการอ่านให้กับนักเรียน แต่การดำเนินงานพัฒนาการอ่านการเขียนมุ่งเน้นการจัดอบรมให้กับครูผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงควรทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้มีการจัดหาหนังสือที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักเรียนให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การดำเนินการวิจัยด้วยแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ควรมีการสร้างความรู้เข้าใจให้กับผู้ปกครองถึงบทบาทหน้าที่ต้องปฏิบัติอย่างชัดเจนตั้งแต่ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการเพื่อให้ผู้ปกครองได้พิจารณาและตัดสินใจว่าเมื่อเข้าร่วมการดำเนินการแล้วสามารถดำเนินการปฏิบัติตามกิจกรรมได้อย่างครบถ้วนและต่อเนื่องหรือไม่

2.2 การดำเนินการวิจัยด้วยแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ควรมีการนำสื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น มาเป็นสื่อในการติดต่อประสานงานในการดำเนินงานระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ในกรณีที่โรงเรียนหรือครอบครัวไม่มีความพร้อมในการจัดหาหนังสือที่เป็นรูปเล่ม ก็อาจให้นักเรียนอ่านหนังสือจากสื่อออนไลน์ได้เช่นกัน

2.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีข้อค้นพบว่า การปฏิบัติตามกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนทำให้นักเรียนรักการอ่าน ดังนั้นอาจมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าว เพราะจะส่งผลไปสู่การอ่านเพื่อการเรียนรู้และการเป็นผู้อ่านที่ยั่งยืนต่อไป

2.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการให้นักเรียนอ่านและบันทึกความรู้ ข้อคิด และความประทับใจที่รับจากการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนจากการอ่านและบันทึกเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้น เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ โดยอาจจะบูรณาการเพิ่มเติมให้นักเรียนเขียนในสมุดบันทึกการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร ให้นักเรียนวาดภาพประกอบเรื่อง ให้นักเรียนแต่งเรื่องต่อจากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

2.5 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ปัจจัยด้านระดับการศึกษา อาชีพ เศรษฐฐานะ ความพร้อมของผู้ปกครอง เป็นต้น ที่ส่งผลต่อการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปใช้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2532). *บัญชีคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2517). *รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2503*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2518). *หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503*. พิมพ์ครั้งที่ 24. กรุงเทพฯ:
- (2525). *หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521*. พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- (2532). *หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2541*. (2544). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2541). *รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการผลิตและพัฒนาหนังสือสำหรับเด็ก*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กัญญา สุวรรณแสง. (2554). *จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology)*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- กัลยา ยวนมาลัย. (2539). *การอ่านเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2549). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ครรชิต มนูญผล. (2547). *เคล็ดไม่ลับในการทำหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จตุรพร ลิ้มมันจริง. (2555). *จิตวิทยาเด็ก (Child Psychology)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- จันทราณี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี:
บุ๊ค พอยท์.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์; และ อัมพร ทองใบ. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai for Communication)*.
กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภาภรณ์. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จิราภา เต็งไตรรัตน์ . (2554). การเรียนรู้. ใน จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 7. หน้า 123. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เจือจันทร์ ไหวพริบ. (2542). การใช้ภาษาไทย (Thai Usage). ภูเก็ต: โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- จำลอง เงินดี. (2547). กระบวนการเรียนรู้ (Learning Processes). ใน จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology). พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). 80 นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ณรงค์ ทองปาน. (2526). การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ถวิล ธาราโกชน์; และ ศรัณย์ ดำริสุข. (2545). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.
- ทศนา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนู ทดแทนคุณ; และ กานต์วี แพทย์พิทักษ์. (2552). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นภดล จันทร์เพ็ญ. (2531). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- นิตา ชูโต; และ กล่อมจิตต์ พลายเวช. (2527). สภาพและแนวโน้มหนังสือเด็ก. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- บันลือ พุกกะวัน. (2532). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). การพัฒนาหลักสูตร (curriculum Devellpment). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญศิริ ภิญญาธินันท์. (2545). โครงการตำรามาตรฐาน ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ประภาพรพรณ เอี่ยมสุภาษิต. (2552). ทฤษฎีการเรียนรู้กับการเรียนการสอน. ใน ประมวลสาระชุดวิชาวิทยาการจัดการจัดการเรียนรู้ Leaan Management Science. หน้า 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ปราณี เชียงทอง. (2525). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- เปลื้อง ณ นคร. (2538). *ศิลปะการอ่าน: หลักและวิธีอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2545). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: เสริมสิน พรี่เพรส ชีสเท็ม.
- พัชสิรี ชมภูคำ. (2552). *องค์การและการจัดการ Organization and Management*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- มธุรส สว่างบำรุง. (2552). *เอกสารคำสอนวิชา ศท 012 จิตวิทยากับพฤติกรรมมนุษย์: Psychology and Human Behavior*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มุกดา ลิบลับ. (2542). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- มุกดา ศรียงค์; และคนอื่นๆ. (2554). *จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology)*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รักษ์ศิริ ชุณหพันธรักษ์. (2549). *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: โครงการศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2555). *วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ์ ลิ้มอักษร. (2554). *จิตวิทยาการศึกษา Educational Psychology*. พิมพ์ครั้งที่ 5. สงขลา: นาคิลป์โฆษณา.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าการพิมพ์วิชาการ.
- วัฒน์ บุญจับ. (2541). *ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ: กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- วารินทร์ รัตมีพรหม. (2542). *การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน = Instructional systems design and development*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555ก). *การจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2556, จาก http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&v=V6-QxA6z_KQ&NR=1
- (2555ข). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิภาพร มาพบสุข. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สามลดา.

- ศิริพร จิรวัดน์กุล. (2555). *การวิจัยเชิงคุณภาพทางการพยาบาล: ระเบียบวิธีวิจัยและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ส. เอเซียเพรส (1989).
- ศิริรัตน์ สินประจักษ์ผล. (2537). อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพิ่มพลังพัฒนาเด็ก. *วารสารปาริชาติ*. 8(1): 23-25.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์; สมชาย หิรัญภิตติ และ ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ: Management and Organization Behavior*. กรุงเทพฯ: วีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2556). *ประกาศผลสอบ ONET*. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.onetresult.niets.or.th/nnouncementWeb/ANotice/FrBasicStat.aspx>
- สถาบันวิจัย พัฒนา และสาธิตการศึกษา. (2555). *นวัตกรรมแห่งการศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2554). *ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- สนธิ ตั้งทวี. (2529). *การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สนธิ สัตโยภาส. (2536). *หนังสือและบรรณสารสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ (1991).
- สมพร จารุณัฐ. (2538). *คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมาน อัทธภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุดรราชธานี: อุดรกิจการพิมพ์.
- สมุทร เซ็นเชาวนิช. (2542). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภาวค์ จันทวานิช. (2552). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางศรี วิเศษ. (2554). *พัฒนาการอ่านและการเขียน (THA 223)*. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุวดี ภูประดิษฐ์. (2546). *การอ่านในระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- สุวรรณา ตั้งทีฆะรักษ์. (2554). การอ่าน. ใน *การใช้ภาษาไทย*. หน้า 64. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2552). *การส่งเสริมการอ่านให้เป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. สืบค้นเมื่อ 24 มกราคม 2556, จาก <http://www.cabinet.soc.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *สภาวะการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). *มองเมืองไทยด้วยสถิติ*. สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2556, จาก <http://service.nso.go.th/nso/thailand/thailand.jsp>
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2556). *สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2555*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *ข้อมูลปีการศึกษา 255 ในภาพรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2556, จาก <http://www.bopp-obec.info/home/>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). *คู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2555). *ภาษาไทย ภาษาชาติ เพื่อความเข้มแข็งของการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย).
- องอาจ นัยพัฒน์. (2549). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Quantitative and Qualitative Research Methodologies in Behavioral and Social Sciences)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- (2554). *การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ (Research Design: Quantitative, Qualitative, and Mixed Methods Approaches)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย วิมลโนธ; และ คนอื่นๆ. (2539). *ภาษาไทย 2*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อาจารย์ ศิริรัตนศักดิ์. (2552). *กรณีศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนจอลลี โฟนิกส์*. สารนิพนธ์.ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์. (2550). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์ณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ไผ่ไหม เอ็ดดูเคท.
- อเนก พ. อนุกุลบุตร. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research*. กรุงเทพฯ: ก. พล.
- เฮช, เดนิส. (2546). *การวางแผน การสอน และการจัดการชั้นเรียน: บรรลุสู่มาตรฐาน = Planning, Teaching and Class Management in Primary Schools: Meeting the Standards*. กรุงเทพฯ: ชุรุสภาลาดพร้าว.
- Alivernini, F., Manganelli, S.; & Vinci, E. (2008, September). *Multilevel analysis of PIRLS 2006 data for Italy*. Retrieved February 8, 2013, from www.iea.nl/.../IRC2008_Alivernini_Manganelli_etal.pdf
- Alivernini, F.; et al. (2011). A map of factors influencing reading literacy across European countries: direct, indirect and moderating effects. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 15: 3,205-3,210.
- Allen, Kelli; Scheve Jenna; & Nieter, Vicki. (2011). *Understanding Learning Styles: Making a difference for Diverse Learners*. USA: Shell Education.
- Arends, Richard I. (2009). *Learning to Teach*. 8th ed. New York: Mc Graw Hill.
- Arthur, James; & Cremin, Teresa. (2010). *Learning to Teach in the Primary School*. 2nd ed. New York: Routledge.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundation of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Barchers, Suzanne I. (1998). *Teaching reading: from process to practice*. Belmont: Wadsworth.
- Baron, Robert A. (1989). *Psychology: The Essential Science*. Boston: Allyn and Bacon.
- Beard, Collin; & Wilson, John P. (2006). *Experiential Learning: A Best Practice Handbook for Educator and Trainers*. 2nd ed. London: Kogan Page.

- Blatchford, Peter. (2003). *The Class size Debate: Is Small Better?*. Philadelphia: Open University Press.
- Block, Cathy Collins. (1993). *Teaching the language art: expanding thinking through student-centered instruction*. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Branston, Peter; & Provis, Mark. (1999). *Children and Parents Enjoying Reading*. London: David Fulton.
- Brown, P. Margaret; & Byrnes, Linda J. (2012). Young Learners: The Home Literacy Environments of Australian Four-Year-Olds. *Journal of Research in Childhood Education*. 26: 450-460.
- Burns, Paul C.; Roe, Betty D; & Ross Elinor P. (1999). *Teaching Reading in Today's Elementary School*. Boston: Houghton Mifflin.
- Catania, A. Charles. (1998). *Learning*. 4th ed. London: Prentice-Hall.
- Chance, Paul. (1999). *Learning and Behavior*. 4th ed. USA: Brooks/Cole.
- Charantimath, Poornima P. (2006). *Total Quality Management*. India: Dorling Kindersley (India).
- Charlesworth, Rosalind. (2011). 8th ed. *Understanding Child Development*. USA: Wadsworth.
- Chiu, Ming Ming; & Chow, Bonnie Wing-Yin. (2015). *Classmate Characteristics and Student Achievement in 33 Countries: Classmates' Past Achievement, Family Socioeconomic Status, Educational Resources, and Attitudes toward Reading*. *Journal of Educational Psychology*. 107(1): 152-169.
- Chu, S.K.W.; et al. (2011). Collaborative inquiry project-based learning: Effects on reading ability and interests. *Library & Information Science Research*. 33(3): 236-243.
- Conley, Mark W. (1995). *Content Reading instruction: A communicative Approach*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Cox, Carole; & Zarrillo, James. (1993). *Teaching reading with children's literature*. USA: Macmillan.
- Dallmann, Martha; et al. (1978). *The Teaching of reading*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Devonshire, Victoria; & Morris Paul; & Fluck, Michale. (2013). Spelling and reading development: The effect of teaching children multiple levels of representation in their orthography. *Learning and Instruction*. 25: 85-94.
- De Boer, J.J; & Dallmann, M. (1960). *The Teaching of reading*. New York.: Holt, Rinehart and Winston.

- Downing, John.A.; & Leong Che Kan. (1982). *Psychology of Reading*. New York: Macmillan Publishing.
- Driscoll, Marcy P. (1994). *Psychology of Learning for Instruction*. Boston: Allyn and Bacon.
- Dunn, Rita Stafford; Dunn, Kenneth; & Perrin, Janet. (1994). *Teaching young children through their individual learning styles: practical approaches for grades K-2*. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Dymock, S.; & Nicholson, T. (2010A). High Five! Fun Ways to Teach 5 Top Research-based Comprehension Strategies. *International Reading Association*. April: 25-28.
- Dymock, S.; & Nicholson, T. (2010B). "High! 5!" Strategies to enhance comprehension of expository text. *The Reading Teacher*, 63: 166-178.
- Dymock, S.; & Nicholson, T. (2012). *Teaching Reading Comprehension*. New Zealand: New Zealand Council for Education Research.
- Eggen, Paul D.; & Kauchak, Donald P. (2001). *Strategies for teachers: teaching content and thinking skills*. 4th ed. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- : (2004). *Educational Psychology: Windows on Classrooms*. 6th ed. USA: Pearson/Merrill Prentice Hall.
- Finn, Patrick J. (1985). *Helping Children Learning to Read*. USA: Random House.
- Fleming, Neil D. (2012). *VARK a guide to learning styles*. Retrieved July 28, 2013, from <http://www.vark-learn.com/english/page.asp?p=helpsheets>
- Flint, Amy Seely. (2008). *Literate lives: teaching reading & writing in elementary classrooms*. USA: John Wiley & Sons.
- Gene V. Glass; et al. (1982). *School Class Size: Research and Policy*. California: SAGE.
- Gillet, Susan; & Bernard, Michael E. (1989). *Reading Rescue A parents' guide*. Australia: Macarthur.
- Grellete, Françoise. (2010). *Developing Reading Skill*. UK: Cambridge University Press.
- Graves, Michael F.; Juel, Connie; & Graves, Bonnie B. (2004). *Teaching reading in the 21st century*. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Gray, Lillian; & Reese, Dora. (1957). *Teaching Children To Read*. New York: The Ronald Press.
- Hair JR, Joseph F.; et al. (2010). *Multivariate Data Analysis*. 7th ed. New Jersey: Prentice Hall.

- Harris, Albert, J. (1959). *How to Increase Reading Ability: A Guide to developmental and remedial methods*. 3rd ed. Toronto: Longman, Green.
- Harris, Albert, J.; & Sipay, Edward R. (1971). *Effective Teaching of Reading*. 5th ed. New York: McKay.
- Hergenhahn, B. R.; & Olson, Matthew H. (1997). *An Introduction to Theories of Learning*. 5th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Hughes, Laurel. (2001). *Paving Pathways: Child and Adolescent Development*. USA: Wadsworth.
- Joan, McRobbie. (2001). *Are Small Schools Better? School size Considerations for Safety & Learning*. WestED, San Francisco.
- Joyce, Bruce; Calhoun, Emily; & Hopkins, David. (2009). *Models of Learning-Tools for Teaching*. 3rd ed. New York: Mc Graw Hill.
- Jung, Eunjoo; & Han, Heejeong Sophia. (2013). Teacher Outreach Efforts and Reading Achievement in Kindergarten. *Journal of Research in Children Education*. 27: 93-110.
- Jordan, Anne; Carlile Orison; & Stack Annetta. (2009). *Approaches to Learning: A Guide For Teachers*. UK.: Open University Press.
- Keenan, Thomas. (2002). *An Introduction to Child Development*. London: Alden Press.
- Kidd, Julie K; et al. (2013). Effects of Patterning Instruction on the Academic Achievement of 1 st-Grade Children. *Journal of Research in Childhood Education*. 27: 224-238.
- Law, Yin-kum. (2011). The role of teachers' cognitive support in motivating young Hong Kong Chinese children to read and enhancing reading comprehension. *Teaching and Teacher Education*. 27(1): 73-84.
- Lefrançois, Guy R. (2012). *Theories of Human Learning : What the Professor Said*. 6th ed. USA: Wadsworth Cengage Learning.
- Marsh, Colin J. (2004). *Becoming a teacher: understandings, skills and issues*. 3rd ed. Australia: Pearson Education Australia.
- Matsumura, Lindsay Clare; Garnier, Helen E.; & Spybrook, Jessaca. (2013). Literacy coaching to improve student achievement: A multi-level mediation model. *Learning and Instruction*. 25: 35-48.
- Merriam, Sharan B. (2009). *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation*. USA: Jossey-Bass.

- Mullis, Ina V.S.; et al. (2009). *PIRLS 2011 Assessment Framework*. USA: TIMSS & PIRLS International Study Center.
- , (2012). *PIRLS 2011 International Results in Reading*. USA: TIMSS & PIRLS International Study Center.
- Myrberg, Eva; & Rosen, Monica. (2009). Direct and indirect effects of parents' education on reading achievement among third graders in Sweden. *British Journal of Educational Psychology*. 79: 695-711.
- Ormrod, Jeane Ellis. (2012). *Human Learning*. 6th ed. Boston: Pearson Education.
- Porche, Michelle V.; Pallante, Daniel H.; & Snow, Catherine E. (2012). Professional Development for Reading Achievement. *The Elementary School Journal*. 12 (4): 649-671.
- Raffini, James P. (1996). *150 Ways to Increase Intrinsic Motivation in the Classroom*. Boston: Allyn and Bacon.
- Rayner, Keith; et al. (2012). *Psychology of Reading*. 2nd ed. New York: Psychology Press.
- Reeve, Johnmarshall. (2001). *Understanding Motivation and Emotion*. 3rd ed. USA: Harcourt.
- Rubin, Dorothy. (1993). *A Practical Approach to teaching Reading*. 2nd ed. USA: Allyn and Bacon.
- Ruddell, Robert B. (2002). *Teaching Children to Read and Write: Become an Effective Literacy Teacher*. 3rd ed. USA: Allyn and Bacon.
- Sadker, Myra Pollack; & Sadker, David Miller. (2005). *Teachers, Schools, and Society*. 7th ed. New York: McGraw-Hill.
- Samuel, Kai Wah Chu.; et al. (2011). Collaborative inquiry project-based learning: Effects on reading ability and interests. *Library & Information Science Research*. 33(3).
- Santrock, John w. (2006). *Educational Psychology Classroom Update: Preparing for PRAXIS™ and Practice*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Schonell, Fred J.; & Goodacre, Elizabeth J. (1974). *The Psychology and Teaching of reading*. 5th ed. Edinburgh: Oliver & Boyd.
- Searfoss, Lyndon W.; & Readence, John E. (1994). *Helping children learn to read*. Boston: Allyn and Bacon.
- Seng, Tan Oon; et al. (2003). *Educational Psychology: A Practitioner-Research Approach (An Asian Edition)*. Singapore: Seng Lee Pre.

- Slavin, Robert E. (2003). *Educational Psychology: Theory and Practice*. 7th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Spink, John. (1989). *Children as readers: a Study*. London: Library Association Publishing Limited.
- Sprinthall, Richard C.; Sprinthall, Norman A.; & Oja, Sharon N. (1994). *Educational Psychology: A Developmental Approach*. New York: McGraw-Hill.
- The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. (1994). *The program evaluations Standards for Education: how to access evaluations of educational programs*. 2nd ed. California: Sage.
- Tinker, M.A. (1952). *Teaching Elementary Reading*. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Tompkins, Gail E. (2003). *Literacy for the 21st Century*. 3rd ed. USA: Pearson Education.
- (2014). *Literacy for the 21st Century: A Balanced Approach*. 6th ed. USA: Pearson Education.
- Tuckman, Bruce W.; & Monetti, David M. (2011). *Education Psychology*. Australia: Wadsworth Cengage Learning.
- Vacca, Jo Anne L.; et al. (2003). *Reading and Learning to Read*. 5th ed. Boston: Pearson Education.
- Venezky, R. L. (1976). *Theoretical and Experimental Bases for Teaching Reading*. The Hague, Netherland: Mouton.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in Society: The Development of higher Psychological Processes*. USA: The President and Fellows of Harvard College.
- Wilson, John P. (2005). *Human Resource Development: Learning and Training for Individuals and Organisation*. 2nd ed. London: Kogan Page.
- Witty, Paul A.; Freeland, Alma Moore; & Brotberg, Edith H. (1971). *The Teaching of Reading: A Developmental Process*. Boston: Heath.
- Woolfolk, Anita E. (2001). *Education Psychology*. 8th ed. Boston: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
 - 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสม ข้าราชการบำนาญ
 - 1.2 นายธัญญา เรืองแก้ว ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.3 นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์ ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.4 นางศิริพร สุวรรณศรีศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 1
 - 1.5 นางกาญจนา นีรติสัย ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านท่าเรือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
2. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว
และโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
 - 2.1 รองศาสตราจารย์สมร เจนจิจะ ข้าราชการบำนาญ
 - 2.2 อาจารย์ ดร.พวงเพ็ญ สว่างใจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
 - 2.3 นางศิริพร สุวรรณศรีศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 1
 - 2.4 นางกาญจนา นีรติสัย ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านท่าเรือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
 - 2.5 นางสุพรรณิ ธงชัย ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านบ่อบึงโพนจาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร
เขต 1

ภาคผนวก ข
แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

แบบประเมิน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ผู้วิจัย	นางสาวดวงใจ บุญยะภาส
ปริญญานิพนธ์	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
แขนงวิชา	การวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ปีการศึกษา	2556
เรื่อง	การวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

แบบประเมินครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2 คือ การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การประเมินผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการประเมินทางการศึกษามาปรับใช้ในการพิจารณา ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นดังนี้

1. 1 ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสาน สัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนมากน้อยเพียงใด

1.2 ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสาน สัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริงในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด

1.3 ด้านความเหมาะสม (Propriety) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสาน สัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปได้อย่างสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนมากน้อยเพียงใด

1.4 ด้านความถูกต้อง (Accuracy) เป็นการพิจารณาว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสาน สัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 สร้างขึ้นมีขั้นตอนการดำเนินงานถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด

การพิจารณาการให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1	หมายถึง	เหมาะสม/สอดคล้อง
ให้คะแนน 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ให้คะแนน -1	หมายถึง	ไม่เหมาะสม/ไม่สอดคล้อง

**แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3**

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม				
1. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรม และสามารถวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้				
2. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนด้านการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ				
3. กิจกรรมการปฐมนิเทศช่วยให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
4. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ มีประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
5. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน				
6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ มีประโยชน์ต่อผู้ปกครองในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage) กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน 7. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่าน ก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน ช่วยให้ผู้สอนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับ ความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อนำมาศึกษาประสิทธิภาพ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียนฯ				
กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบบันทึกการอ่าน 8. กิจกรรมการตรวจสอบบันทึกการอ่านช่วยให้ผู้สอน ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ของนักเรียน สำหรับนำมาใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ กิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถ ในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ 9. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ช่วยให้ผู้สอนได้ข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสนับสนุน การพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถ ในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
10. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ช่วยให้ผู้สอนได้ข้อมูล จากผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ข้อดีและปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจาก การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านสำหรับนำมาใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
11. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ช่วยให้ผู้สอนได้ข้อมูลจากนักเรียน เกี่ยวกับความคิดเห็นและความรู้สึกในการปฏิบัติ กิจกรรมการอ่านสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม				
12. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมสามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติกิจกรรม และสามารถวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
13. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมสามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการเห็นความสำคัญของจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ				
14. กิจกรรมการปฐมนิเทศสามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้ปกครองและนักเรียนในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้และประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
15. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ สามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้ปกครองในการเห็นความสำคัญและร่วมส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				
16. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ สามารถนำไปใช้ได้จริงในการช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญและปฏิบัติกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนฯ				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน				
17. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่านสามารถนำไปใช้ได้จริงกับครูผู้สอนในการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่าน				
18. กิจกรรมการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านสามารถนำไปใช้ได้จริงกับครูผู้สอนในการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนสำหรับนำมาใช้สะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์				
19. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์สามารถนำไปใช้ได้จริงกับครูผู้สอนในการรับทราบข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
20. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์สามารถนำไปใช้ได้จริงกับครูผู้สอนในการรับทราบข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ข้อดีและปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
21. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์สามารถนำไปใช้ได้จริงกับครูผู้สอนในการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านความเหมาะสม (Propriety)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม				
22. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมสามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ				
23. กิจกรรมการปฐมนิเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน				
24. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน สามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน				
25. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่านสามารถนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับการช่วยให้ครูผู้สอนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบมูลบันทึกการอ่าน 26. กิจกรรมการตรวจสอบมูลบันทึกการอ่านสามารถนำไปใช้ได้ ได้อย่างสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถ ในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3				
กิจกรรมที่ 3: การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ 27. กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์สามารถนำไปใช้ได้ ได้อย่างสอดคล้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองในการพัฒนา ความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3				
ด้านความถูกต้อง (Accuracy)				
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning Stage)				
กิจกรรม: การประชุมเตรียมความพร้อม 28. กิจกรรมการประชุมเตรียมความพร้อมมีขั้นตอน การดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
ขั้นตอนที่ 2 การนำไปใช้ (Implementation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การปฐมนิเทศ 29. กิจกรรมการปฐมนิเทศมีขั้นตอนการดำเนินงาน ที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
กิจกรรมที่ 2: การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียน 30. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงาน ที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)				
กิจกรรมที่ 1: การทดสอบความสามารถในการอ่าน 31. กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการอ่าน มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
กิจกรรมที่ ๒: การตรวจสอบมูลบันทึกการอ่าน 32. กิจกรรมการตรวจสอบมูลบันทึกการอ่านมีขั้นตอน การดำเนินงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
กิจกรรมที่ 3: การค้นหาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์				
33. กิจกรรมการค้นหาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์มีขั้นตอนการทำงานที่ต้อง และนำเสนอคือ				

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

สอนระดับชั้น

โรงเรียน

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์

- แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทย
- แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน
- แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย
- แบบสัมภาษณ์นักเรียน
- แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)..... ตำแหน่ง
- โทร. อีเมล.
- ประสบการณ์ทำงาน ปี
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต
3. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่
4. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. นโยบายการส่งเสริมและพัฒนาด้านการอ่านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอย่างไร

1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....

.....

1.2 ด้านการบริหารจัดการ

1.2.1 การพัฒนาการอ่าน

.....

.....

1.2.2 งบประมาณ

.....

.....

1.2.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

1.3 ด้านการนิเทศติดตาม

.....

.....

2. ท่านคิดว่าสาเหตุที่ทำให้สถานศึกษาในเขตพื้นที่ของท่านมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ระดับสูง เป็นผลมาจากสาเหตุสำคัญใดบ้าง เพราะอะไร

2.1 สาเหตุ

.....

.....

เพราะ

.....

.....

2.2 สาเหตุ

.....

.....

เพราะ

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาด้านการอ่านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....

.....

3.2 ด้านการบริหารจัดการ

3.2.1 การพัฒนาการอ่าน

.....

.....

3.2.2 งบประมาณ

.....

.....

3.2.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

3.3 ด้านการนิเทศติดตาม

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อแนะนำเพิ่มเติมใดในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)
 โรงเรียน
 โทร. อีเมล.
 ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารโรงเรียน ปี
2. ขนาดโรงเรียน
 - ☐ 2.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - ☐ 2.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
 - ☐ 2.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต
4. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่
5. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นโยบายของโรงเรียน

1. นโยบายการส่งเสริมและพัฒนาด้านการอ่านของโรงเรียนอย่างไร

1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....

.....

1.2 ด้านการบริหารจัดการ

1.2.1 การพัฒนาการอ่าน

.....

.....

1.2.2 งบประมาณ

.....

.....

1.2.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

1.3 ด้านการนิเทศติดตาม

.....

.....

2. ท่านคิดว่าสาเหตุที่ทำให้โรงเรียนของท่านมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ระดับสูง เป็นผลมาจากสาเหตุสำคัญใดบ้าง เพราะอะไร

2.1 สาเหตุ

.....

.....

เพราะ

.....

.....

2.2 สาเหตุ

.....

.....

เพราะ

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อแนะนำเพิ่มเติมใดในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

1. ด้านนโยบายและความช่วยเหลือจากส่วนกลางและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

.....

.....

2. ด้านนักเรียน

.....

.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง
 โรงเรียน
 โทร. อีเมล
 ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ปี
2. ขนาดโรงเรียน
 - ☐ 2.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - ☐ 2.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
 - ☐ 2.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต
4. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่
5. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นโยบายของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนของท่านมีนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนอย่างไรบ้าง

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....

.....

2. ด้านการบริหารจัดการ

2.1 การพัฒนาการอ่าน

.....

.....

2.2 งบประมาณ

.....

.....

2.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

2.4 ด้านการนิเทศติดตาม

.....

.....

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

1. ท่านมีแนวทางหรือวิธีการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียนอย่างไร

.....

.....

2. ท่านใช้วิธีการสอนอ่านอย่างไร (อธิบายหรือยกตัวอย่างวิธีการสอน)

☐ 2.1 การอ่านแจกลูกสะกดคำ

.....

.....

☐ 2.2 การอ่านเป็นคำ

.....

.....

☐ 2.3 การอ่านจากภาพ

.....

.....

☐ 2.4 อื่น ๆ

.....

.....

3. ท่านใช้วิธีการสอนอ่านอย่างไรในการสอนให้นักเรียนอ่านทำความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน (อธิบายหรือยกตัวอย่างวิธีการสอน พร้อมระบุข้อดีและสิ่งที่ควรเสริมในการสอนดังกล่าว)

☐ 3.1 ถามความเข้าใจจากเรื่อง

.....

.....

☐ 3.2 ให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่อง

.....

.....

☐ 3.3 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน

.....

.....

☐ 3.4 ให้นักเรียนเขียนภาพจากเรื่องที่อ่าน

.....

.....

☐ 3.5 ให้นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

.....

.....

☐ 3.6 ให้นักเรียนนำไปอ่านกับผู้ปกครอง

.....

.....

☐ 3.7 อื่น ๆ

.....

.....

4. ท่านมักใช้เนื้อหาแบบใดในการสอน เพราะอะไร

☐ 4.1 นิทาน เพราะ

.....

.....

☐ 4.2 การ์ตูน เพราะ

.....

.....

☐ 4.3 คำคล้องจองหรือบทกลอน เพราะ

.....

.....

☐ 4.4 บทร้องเล่นหรือบทเพลง เพราะ

.....

.....

☐ 4.5 เกม เพราะ

.....

.....

☐ 4.6 แผนผังหรือแผนภูมิ เพราะ

.....

.....

☐ 4.7 โฆษณา เพราะ

.....

.....

☐ 4.8 อื่น ๆ เพราะ

.....

.....

5. ท่านใช้แรงจูงใจในการจัดการเรียนการสอนการอ่านให้กับนักเรียนอย่างไรบ้าง

☐ 5.1 การเสริมแรง เช่น คำชม ขนมน รางวัล

.....

.....

☐ 5.2 การลงโทษ

.....

.....

☐ 5.3 การให้นักเรียนมีอิสระในการอ่าน

.....

.....

☐ 5.4 การให้นักเรียนรับรู้ความสามารถในตนเอง

.....

.....

☐ 5.5 การให้นักเรียนได้เป็นส่วนหนึ่งหรือสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

.....

.....

☐ 5.6 การให้นักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง

.....

.....

☐ 5.7 การให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน

.....

.....

6. ท่านให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร (หากไม่มี ท่านคิดว่าผู้ปกครองควรเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร)

.....

.....

7. ท่านมักใช้สื่อการสอนใดในการสอนการอ่าน เพราะอะไร

☐ 7.1 หนังสือเรียน เพราะ

.....

.....

☐ 7.2 สื่อจากวิชาอื่น ๆ เพราะ

.....

.....

☐ 7.3 หนังสือนิทาน เพราะ

.....

.....

☐ 7.4 หนังสือการ์ตูน เพราะ

.....

.....

☐ 7.5 นิตยสาร เพราะ

.....

.....

☐ 7.6 คอมพิวเตอร์หรือสื่อออนไลน์ เพราะ

.....

.....

☐ 7.7 แผ่นพับหรือป้ายประกาศ เพราะ

.....

.....

☐ 7.8 อื่น ๆ เพราะ

.....

.....

8. ท่านใช้วิธีการวัดและประเมินผลการอ่านของนักเรียนอย่างไร (อธิบายหรือยกตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล)

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อแนะนำเพิ่มเติมใดในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

1. ด้านนโยบายและความช่วยเหลือจากโรงเรียน

.....

.....

2. ด้านนักเรียน

.....

.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์นักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ประเภท

- ☐ 1) นักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดี
(ผลคะแนนจากการ Scan ได้คะแนน คะแนน)
- ☐ 2) นักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้
(ผลคะแนนจากการ Scan ได้คะแนน คะแนน)

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ (ด.ช./ด.ญ.)
โรงเรียน

3. ขนาดโรงเรียน

- ☐ 3.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- ☐ 3.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
- ☐ 3.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต

5. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่

6. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการอ่าน

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือมีอะไรบ้าง

- ☐ 1. ได้คำชมจากครูหรือผู้ปกครอง
- ☐ 2. ได้รับรางวัลจากครูหรือผู้ปกครอง
- ☐ 3. ได้คะแนนมาก ๆ
- ☐ 4. ได้รับความรู้
- ☐ 5. นำมาใช้ในการเรียน
- ☐ 6. ครูหรือผู้ปกครองให้อ่าน
- ☐ 7. ได้เลือกอ่านหนังสือด้วยตนเอง
- ☐ 8. ได้นำไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง
- ☐ 9. รู้สึกสนุกที่ได้อ่าน
- ☐ 10. ได้อ่านกับผู้ปกครอง
- ☐ 11. อื่น ๆ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมในการอ่าน

1. นักเรียนอ่านหนังสือที่ไหนอีกบ้างนอกเหนือจากการอ่านที่โรงเรียน

- ☐ 1.1 บ้าน
- ☐ 1.2 ร้านหนังสือ
- ☐ 1.3 ห้องสมุด
- ☐ 1.4 อื่น ๆ

2. นักเรียนมักอ่านหนังสือเวลาใด

- ☐ 2.1 เช้า
- ☐ 2.2 กลางวัน
- ☐ 2.3 เย็น
- ☐ 2.4 กลางคืน
- ☐ 2.5 อื่น ๆ

3. ผู้ปกครองพานักเรียนไปซื้อหนังสือหรือไม่

- ☐ 3.1 ไม่ไป
- ☐ 3.2 ไป (ถ้าไป นักเรียนได้เลือกหนังสือเองหรือไม่)

4. นักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทใด เพราะอะไร

- ☐ 4.1 นิทาน เพราะ

.....

- ☐ 4.2 การ์ตูน เพราะ

.....

- ☐ 4.3 คำคล้องจองหรือบทกลอน เพราะ

.....

☐ 4.4 บทร้องเล่นหรือบทเพลง เพราะ

.....

.....

☐ 4.5 เรื่องสั้น เพราะ

.....

.....

☐ 4.6 พจนานุกรมหรือสารานุกรม เพราะ

.....

.....

☐ 4.7 สารคดี เพราะ

.....

.....

☐ 4.8 ชีวิตประวัติ เพราะ

.....

.....

☐ 4.9 หนังสือพิมพ์ เพราะ

.....

.....

☐ 4.10 นิตยสาร เพราะ

.....

.....

☐ 4.11 อื่น ๆ เพราะ

.....

.....

5. ในแต่ละสัปดาห์ นักเรียนใช้เวลาอ่านหนังสือในห้องสมุดมากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

☐ 5.1 ทุกวัน เพราะ

.....

.....

☐ 5.2 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ เพราะ

.....

.....

☐ 5.3 ไม่เคย เพราะ

.....

.....

6. หนังสือที่นักเรียนอ่านในห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นหนังสือประเภทใด

- ☐ 6.1 นิทาน
- ☐ 6.2 การ์ตูน
- ☐ 6.3 คำคล้องจองหรือบทกลอน
- ☐ 6.4 บทร้องเล่นหรือบทเพลง
- ☐ 6.5 เรื่องสั้น
- ☐ 6.6 พจนานุกรมหรือสารานุกรม
- ☐ 6.7 สารคดี
- ☐ 6.8 ชีวประวัติ
- ☐ 6.9 หนังสือพิมพ์
- ☐ 6.10 นิตยสาร
- ☐ 6.11 เรื่องสั้น
- ☐ 6.12 อื่น ๆ

7. นักเรียนชอบให้ครูสอนแบบใด เพราะอะไร

☐ 7.1 เล่าให้ฟัง เพราะ

.....

.....

☐ 7.2 ให้พูดคุยหรืออภิปรายกับเพื่อน ๆ เพราะ

.....

.....

☐ 7.3 ให้อ่านหนังสือด้วยตนเอง

.....

.....

☐ 7.4 ให้ดูภาพ แผนภูมิ แผนผัง

.....

.....

□ 7.5 ให้ทำแบบฝึกหัด

.....

.....

□ 7.6 อื่น ๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ประเภท

- ☐ 1.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดี
- ☐ 1.2 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับควรปรับปรุงหรืออ่านไม่ได้

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)

ผู้ปกครองของนักเรียน (ด.ช./ด.ญ.)

โรงเรียน

โทร. อีเมล

3. ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

- ☐ 3.1 บิดา
- ☐ 3.2 มารดา
- ☐ 3.3 อื่นๆ

4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

- ☐ 4.1 ประถมศึกษา
- ☐ 4.2 มัธยมศึกษา
- ☐ 4.3 ปริญญาตรี
- ☐ 4.4 สูงกว่าปริญญาตรี
- ☐ 4.5 อื่นๆ

5. ขนาดโรงเรียน

- ☐ 5.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- ☐ 5.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)
- ☐ 5.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป)

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต

7. วันที่สัมภาษณ์ เวลา น. สถานที่

8. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การสนับสนุนสื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กที่มีอยู่ที่บ้าน

ท่านมีแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนหรือไม่

- ☐ 1. ไม่มี
- ☐ 2. มี (ถ้ามี อย่างไร เพราะเหตุใดจึงใช้แนวทางหรือวิธีการดังกล่าว และนักเรียนให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด)

.....

.....

ตอนที่ 3 กิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียน

ท่านปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร

- ☐ 1. ไม่ทำ เพราะ

.....

.....

- ☐ 2. ทำ (ถ้าทำ ท่านทำกิจกรรมการอ่านในลักษณะใดร่วมกับนักเรียน)

- ☐ 2.1 ฟังนักเรียนอ่านหนังสือให้ฟัง
- ☐ 2.2 อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง
- ☐ 2.3 พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนอ่าน
- ☐ 2.4 นำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้นักเรียนฟัง
- ☐ 2.5 สอนนักเรียนอ่านหนังสือ
- ☐ 2.6 ชื้อหนังสือที่นักเรียนชอบ
- ☐ 2.7 เลือกหนังสือสำหรับอ่านร่วมกับบุตรหลาน
- ☐ 2.8 อื่น ๆ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อแนะนำเพิ่มเติมใดในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

1. นโยบายหรือแนวปฏิบัติของโรงเรียน

.....

.....

2. การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน

.....

.....

3. การปฏิบัติของนักเรียน

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

ภาคผนวก

แบบตอบรับ

**การเข้าร่วมการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์
ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3**

แบบตอบรับ

การเข้าร่วมการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนา
ความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยในการศึกษาจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากท่านผู้ปกครอง
และนักเรียน ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียน

1. แนะนำให้นักเรียนได้เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือ
ที่นักเรียนอ่าน

- สังเกตรูปแบบแรงจูงใจที่นักเรียนชอบ เช่น คำชม ของรางวัลต่าง ๆ เป็นต้น และนำมาใช้เป็นแรงจูงใจนักเรียน
- ใช้เวลาในการอ่านหนังสือร่วมกับนักเรียนทุกวัน อย่างน้อยวันละ 10 - 20 นาที
- บันทึกผลการทำกิจกรรมการอ่านของนักเรียนลงในแบบบันทึกการอ่านของนักเรียน

นักเรียน

- รับสมุดบันทึกการอ่านจากครูผู้สอน ทุกวันจันทร์ คนละ 1 เล่ม รวม 8 เล่ม (8 สัปดาห์)
- เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ
- ใช้เวลาในการอ่านหนังสือร่วมกับผู้ปกครองทุกวัน อย่างน้อยวันละ 10 - 20 นาที
- บันทึกที่มาของหนังสือที่อ่านและสิ่งที่ได้รับจากการอ่าน ในสมุดบันทึกการอ่าน
- สนทนากับครูผู้สอนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว

เป็นผู้ปกครองของ ด.ช./ด.ญ.

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่

ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่ตรงกับความจริงของท่าน

☐ มีความยินดีที่จะเข้าร่วมการศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

☐ ไม่ประสงค์ที่จะเข้าร่วมการศึกษานี้การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

(.....)

ลายมือชื่อผู้ปกครองนักเรียน

โทรศัพท์มือถือ

ภาคผนวก จ

ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

- รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน

เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียง

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.	1	1	1	1	1	1.0
2.	1	1	1	1	1	1.0
3.	1	1	1	1	1	1.0
4.	1	1	1	1	1	1.0
5.	1	1	1	1	1	1.0
6.	1	0	1	1	1	0.80
7.	1	1	1	1	1	1.00
8.	1	1	1	1	1	1.00
9.	1	1	1	1	1	1.00
10.	1	1	1	1	1	1.00
11.	1	1	1	1	1	1.00
12.	1	1	1	1	1	1.00
13.	1	1	1	1	1	1.00
14.	1	1	1	1	1	1.00
15.	1	1	1	1	1	1.00
16.	1	1	1	1	1	1.00
17.	1	1	1	1	1	1.00
18.	1	-1	1	1	1	0.60
19.	1	1	0	0	1	0.60
20.	1	1	1	1	1	1.00
21.	1	1	-1	1	1	0.60
22.	1	0	1	1	1	0.80
23.	1	1	1	1	1	1.00
24.	1	1	1	1	1	1.00
25.	1	1	1	1	1	1.00
26.	1	1	1	1	1	1.00
27.	1	1	1	1	1	1.00
28.	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
29.	1	1	1	1	1	1.00
30.	1	1	1	1	1	1.00
31.	1	1	1	1	1	1.00
32.	1	1	1	1	1	1.00
33.	1	1	1	1	1	1.00
34.	1	1	1	1	1	1.00
35.	1	1	1	1	1	1.00
36.	1	1	1	1	1	1.00

ตอนที่ 2 การอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.	1	1	1	1	1	1.00
2.	1	1	1	1	1	1.00
3.	0	0	1	1	1	0.60
4.	0	0	1	1	1	0.60
5.	-1	0	1	1	1	0.40
6.	-1	0	1	1	1	0.40
7.	1	0	1	1	1	0.80
8.	1	1	0	1	1	0.80
9.	1	1	1	1	1	1.00
10.	1	1	1	1	1	1.00
11.	1	1	1	1	1	1.00
12.	1	1	1	1	1	1.00
13.	0	1	1	-1	1	0.40
14.	0	0	1	1	1	0.60
15.	1	1	1	1	1	1.00
16.	0	1	1	1	1	0.80
17.	1	1	1	1	1	1.00
18.	0	1	1	1	1	0.80
19.	1	1	1	1	1	1.00
20.	1	1	1	1	1	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียง

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.	1	1	1	1	1	1.00
2.	1	0	1	1	1	0.80
3.	1	1	1	1	1	1.00
4.	1	1	1	1	1	1.00
5.	1	1	1	1	1	1.00
6.	1	1	1	1	1	1.00
7.	1	1	1	1	1	1.00
8.	1	1	1	1	1	1.00
9.	1	1	1	1	1	1.00
10.	1	1	1	1	1	1.00
11.	1	1	1	1	1	1.00
12.	1	1	1	1	1	1.00
13.	1	1	1	1	1	1.00
14.	1	1	1	1	1	1.00
15.	1	1	1	1	1	1.00
16.	1	1	1	1	1	1.00
17.	1	1	1	1	1	1.00
18.	1	1	1	1	1	1.00
19.	1	1	1	1	1	1.00
20.	1	1	1	1	1	1.00
21.	1	1	1	1	1	1.00
22.	1	1	1	1	1	1.00
23.	1	0	1	1	1	0.80
24.	1	1	1	1	1	1.00
25.	1	1	1	1	1	1.00
26.	1	1	1	1	1	1.00
27.	1	1	1	1	1	1.00
28.	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
29.	1	1	1	1	1	1.00
30.	1	1	1	1	1	1.00
31.	1	1	1	1	1	1.00
32.	1	1	1	1	1	1.00
33.	1	1	1	1	1	1.00
34.	1	1	-1	1	1	0.60
35.	1	1	1	1	1	1.00
36.	1	1	0	1	1	0.80
37.	1	1	1	1	1	1.00
38.	1	-1	0	1	1	0.40
39.	1	0	0	1	1	0.60
40.	1	1	1	1	1	1.00
41.	1	1	1	1	1	1.00
42.	1	0	-1	1	1	0.40
43.	1	1	1	1	1	1.00
44.	1	1	1	1	1	1.00
45.	1	1	1	1	1	1.00
46.	1	0	1	1	1	0.80
47.	1	1	1	1	1	1.00
48.	1	1	1	1	1	1.00

ตอนที่ 2 การอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.	0	1	1	1	1	0.80
2.	0	1	-1	1	1	0.40
3.	0	1	1	1	1	0.80
4.	0	1	1	1	1	0.80
5.	0	1	-1	1	1	0.40
6.	1	1	0	1	1	0.80
7.	-1	1	0	1	1	0.40
8.	1	1	1	1	1	1.00
9.	0	0	1	1	1	0.60
10.	1	1	1	1	1	1.00
11.	-1	1	1	1	1	0.60
12.	-1	1	1	1	1	0.60
13.	0	1	1	1	1	0.80
14.	0	1	0	1	1	0.60
15.	1	1	1	1	1	1.00
16.	1	1	1	1	1	1.00
17.	0	1	1	1	1	0.80
18.	0	1	1	1	1	0.80
19.	0	1	1	1	1	0.80
20.	0	1	1	1	1	0.80

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียง

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.	1	1	1	1	1	1.00
2.	1	1	1	1	1	1.00
3.	1	1	1	1	1	1.00
4.	1	1	1	1	1	1.00
5.	1	1	1	1	1	1.00
6.	1	1	1	1	1	1.00
7.	1	1	1	1	1	1.00
8.	1	1	1	1	1	1.00
9.	1	1	1	1	1	1.00
10.	1	1	1	1	1	1.00
11.	1	1	1	1	1	1.00
12.	1	1	1	1	1	1.00
13.	1	1	1	1	1	1.00
14.	1	1	1	1	1	1.00
15.	1	1	1	1	1	1.00
16.	1	1	1	1	1	1.00
17.	1	1	1	1	1	1.00
18.	1	1	1	1	1	1.00
19.	1	1	1	1	1	1.00
20.	1	1	1	1	1	1.00
21.	1	1	1	1	1	1.00
22.	1	1	1	1	1	1.00
23.	1	1	1	1	1	1.00
24.	1	1	1	1	1	1.00
25.	1	1	1	1	1	1.00
26.	1	1	1	1	1	1.00
27.	1	1	1	1	1	1.00
28.	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
29.	1	1	1	1	1	1.00
30.	1	1	1	1	1	1.00
31.	1	1	1	1	1	1.00
32.	1	1	1	1	1	1.00
33.	1	1	0	1	1	0.80
34.	1	1	0	1	1	0.80
35.	1	1	0	1	1	0.80
36.	1	1	0	1	1	0.80
37.	1	1	1	1	1	1.00
38.	1	1	1	1	1	1.00
39.	1	1	1	1	1	1.00
40.	1	1	1	1	1	1.00
41.	1	1	-1	1	1	0.60
42.	1	1	1	1	1	1.00
43.	1	1	1	1	1	1.00
44.	1	1	1	1	1	1.00
45.	1	1	1	1	1	1.00
46.	1	1	1	1	1	1.00
47.	1	1	1	1	1	1.00
48.	1	1	1	1	1	1.00
49.	1	1	1	1	1	1.00
50.	1	1	1	1	1	1.00
51.	1	1	1	1	1	1.00
52.	1	1	0	1	1	0.80
53.	1	1	1	1	1	1.00
54.	1	1	1	1	1	1.00

ตอนที่ 2 การอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.	0	0	1	1	1	0.60
2.	0	1	1	1	1	0.80
3.	0	0	1	1	1	0.60
4.	0	1	1	1	1	0.80
5.	1	1	1	1	1	1.00
6.	1	1	1	1	1	1.00
7.	1	1	0	1	1	0.80
8.	0	1	0	1	1	0.60
9.	1	1	1	1	1	1.00
10.	1	1	1	1	1	1.00
11.	0	1	1	1	1	0.80
12.	0	1	1	1	1	0.80
13.	0	0	1	1	1	0.60
14.	1	1	1	1	1	1.00
15.	1	1	1	1	1	1.00
16.	1	1	1	1	1	1.00
17.	0	1	1	1	1	0.80
18.	0	1	1	1	1	0.80
19.	0	0	1	1	1	0.60
20.	0	0	1	1	1	0.60

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)
ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.	1	1	1	1	1	1.00
2.	1	1	1	1	1	1.00
3.	1	1	1	1	1	1.00
4.	0	1	1	1	1	0.80
5.	1	1	1	1	1	1.00
6.	1	1	1	1	1	1.00
7.	1	1	1	1	1	1.00
8.	1	1	1	1	1	1.00
9.	1	1	1	1	1	1.00
10.	1	1	1	1	1	1.00
11.	1	1	1	1	1	1.00
12.	1	1	1	1	1	1.00
13.	1	1	1	1	1	1.00
14.	1	1	1	1	1	1.00
15.	1	1	1	1	1	1.00
16.	1	1	1	1	1	1.00
17.	1	1	1	1	1	1.00
18.	1	1	1	1	1	1.00
19.	1	1	1	1	1	1.00
20.	1	1	1	1	1	1.00
21.	1	1	1	1	1	1.00
22.	0	1	1	1	1	1.00
23.	0	1	1	1	1	1.00
24.	0	1	1	1	1	0.80
25.	1	1	1	1	1	1.00
26.	1	1	1	1	1	1.00
27.	1	1	1	1	1	1.00
28.	1	1	1	1	1	1.00
29.	1	1	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ข้อ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
30.	1	1	1	1	1	1.00
31.	1	1	1	1	1	1.00
32.	1	1	1	1	1	1.00
33.	1	1	1	1	1	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)
ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
จากการพิจารณาของครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 213 คน

ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC	ข้อ	ค่า IOC
1.	0.95	12.	0.91	23.	0.93
2.	0.97	13.	0.93	24.	0.94
3.	0.95	14.	0.92	25.	0.98
4.	0.96	15.	0.93	26.	0.95
5.	0.96	16.	0.93	27.	0.89
6.	0.93	17.	0.97	28.	0.93
7.	0.96	18.	0.92	29.	0.92
8.	0.94	19.	0.93	30.	0.92
9.	0.95	20.	0.94	31.	0.92
10.	0.94	21.	0.97	32.	0.92
11.	0.95	22.	0.94	33.	0.94

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวดวงใจ บุญยะภาส
วันเดือนปีเกิด	19 เมษายน 2519
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	55/34 หมู่บ้านบุรีรัมย์ ตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2559	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ